

Tid: Onsdagen den 24 november 2021, kl. 18:00 **Stängt sammanträde**

Plats: Skärborgarnas hus

Gruppmöten: Information kommer från respektive gruppledare

Kallelse till kommunstyrelsen

Informationsärenden

Dnr

1. Resultat från medarbetarenkäten 2021 – Hållbar Medarbetar Engagemang (HME)
(Muntlig information från personalchef Torbjörn Unnebäck)
2. Information om revidering av budget 2022
3. Aktuellt med anledning av covid-19
(Muntlig information från kommunchef Johan Sandlund)
4. Återrapportering kring regionala frågor
(Inga handlingar)

Till kommunstyrelsen

5. Internbudget för kommunstyrelsens politiska ledning och kommunkontor 2022 Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag. Deltar inte i beslutet: Magnus Johansson (S)	KS 2021/133
6. Hyresmodell för Trosa kommun Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag. Deltar inte i beslutet: Magnus Johansson (S)	KS 2021/132
7. Drift av Kråmö Skärgårdsby Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag. Deltar inte i beslutet: Magnus Johansson (S)	KS 2021/134
8. Granskningsyttrande över järnvägsplan Ostlänken, sträckan Långsjön – Sillekrog genom Trosa kommun Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2021/135
9. Remissvar – Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033	KS 2021/136
10. Framtagande av Kollektivtrafikplan 2022-2030 för Trosa kommun Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2021/137

11. Remissvar – Förstudie Intern kontroll i löneprocessen Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2021/138
12. Gruppledare för partier som är representerade i kommunfullmäktige	KS 2018/163
13. Val av adjungerad i kommunstyrelsens planutskott	KS 2018/166

Till kommunfullmäktige

14. Revidering av budget 2022 för Trosa kommun Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag. Deltar inte i beslutet: Magnus Johansson (S)	KS 2021/139
15. Revidering av riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt humanistiska nämndens förslag. Deltar inte i beslutet: Magnus Johansson (S)	KS 2021/140
16. Hållbar Medarbetar Engagemang (HME) medarbetarenkät 2021 Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2021/141
17. Uppföljning av beslut/uppdrag från kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2021/72
18. Svar på motion – Bygg väggar och tak på den beslutade utomhusisrinken med en hållbar energilösning	KS 2021/99
19. Svar på motion – Utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt teknik- och servicenämndens förslag. Förslag till beslut på arbetsutskottets sammanträde: Daniel Portnoff (M): Bifall till teknik- och servicenämndens förslag. Magnus Johansson (S): Bifall till motionen. Beslutsgång: Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt teknik- och servicenämndens förslag.	KS 2021/96

Övrigt

20. Övriga anmälningsärenden	KS 2021/2

Daniel Portnoff
Ordförande

Helena Edenberg
Sekreterare

5

Internbudget för kommunstyrelsens politiska ledning och kommunkontor samt ekoutskottet 2022

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer förslaget på internbudget för kommunstyrelsens politiska ledning och kommunkontor samt ekoutskottet för 2022.
2. Kommunchefen har rätt att, tillsammans med enhetscheferna inom kommunkontoret, förändra budgetfördelningen mellan kommunkontorets ansvar.
3. Kommunstyrelsen fastställer förslaget på attesträtter enligt bilaga.

Ärendet

Kommunkontoret har utarbetat ett förslag till internbudget för verksamhetsåret 2022. Ramökningar samt 2022 års ettårs-satsningar är inräknade i bifogat förslag.

Johan Sandlund
Kommunchef

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

1. Internbudget för KS politiska ledning och kommunkontor 2022.
2. Internbudget för ekoutskottet 2022.
3. Attesträtter för:
  - Förtroendevalda
  - Kommunstyrelsens förvaltning
  - Balanskonton

Kommunstyrelsen

Politisk ledning och kommunkontor

Ordförande: Daniel Portnoff (M)

Kommunchef: Johan Sandlund

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	67 693	76 731	77 007
Uppräkning	1 255	1 589	1 596
Ramförändring	7 783	-1 313	327
Budget, netto	76 731	77 007	78 930
Central buffert	16 200	16 600	17 000
Inkl. central buffert	92 931	93 607	95 930

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet)
- Totalförsvar och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, växel o service, kommunikation)

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningslöner och priser på 1,75 %, totalt 1 255 tkr.

2021 års ettårssatsningar på totalt 2 900 tkr samt rationaliseringar på 86 tkr har minskat budgeten 2022 med sammantaget 2 986 tkr. Kommunförsäkringar har flyttats från Teknik- och servicenämnden 1 234 tkr. Därutöver har nämnden fått kompensation för avskrivning och internränta avseende utökad investeringsbudget med 520 tkr. Nya ettårssatsningar har tillförts ram med 2 000 tkr.

Rampåverkande satsningar 2022 (5,9 mkr)

- Kollektivtrafik, Stensundsvägen 1 500 tkr
- Kollektivtrafik, tågbus 350 tkr
- Sydarkivera, 300 tkr
- Programvarukostnader IT, 1 000 tkr
- Administrativa tjänster, 2 000 tkr

- Totalförsvar, 500 tkr
- Fler valdistrikt, 300 tkr
- Arvodeshöjning, 300 tkr

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. 2022 tas nästa steg i att utveckla den lokala kollektivtrafiken. Då ska trafik längs med den sträcka av Stensundsvägen som kommunen övertagit från Trafikverket tas i drift. Inför trafikstarten måste säkra hållplatsmiljöer skapas. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas till stråk där resandet är mer frekvent.

För den regionala trafiken svarar Region Sörmland som har det finansiella huvudansvaret. Tåg för regional spårtrafik har inköpts och tagits i trafik.

Arbete med ökad koncernsamordning fortsätter och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar och på sikt en bättre styrning av bolagen och kommunkoncernen.

I takt med att kommunen och dess verksamheter växer, ökar också behovet av administrativt stöd. Inför 2022 föreslås resurserna för administrativa tjänster förstärkas med 2000 tkr utöver ordinarie uppräkningskostnader. Utvecklingsarbete med digitalisering och nya system kommer fortsätta att ta tillfälliga resurser i anspråk.

Serviceenheten fortsätter att utveckla vårt gemensamma kundtjänstsystem, Artvise, som delas av de tre kommuner (Gnesta, Oxelösund, Trosa) som samverkar inom den i Trosa kommun förlagda gemensamma växelrådet. En gemensamt finansierad tjänst som systemförvaltare har tillkommit. Systemet och ett nytt arbetssätt understödjer kommunkoncernens alla verksamheter på ett bättre sätt än tidigare, dvs. fler ärenden kan lösas av serviceenheten.

Kommunen arbetar med turistverksamheten i nära samarbete med de lokala besöksnärings-

företagarna. Det senaste två åren har inneburit både många besökare, svåra anpassningar och inställda evenemang. Som besöksmål har Trosa kommun stått stark i pandemin. Inför 2022 är förhoppningen att läget för besöksnäringen ska normaliseras, därefter avser vi fortsätta dialogen med de lokala företagen om hur vi ska fortsätta utveckla kommunens turistverksamhet.

Under 2020-22 genomförs flera digitaliseringsprojekt med systembyten (ekonomi-, beslutsstöds- och ärendehanteringssystem). Under 2022 kommer fokus ligga på funktionalitet i beslutsstöd och upphandling av nytt ärendehanteringssystem anpassat till kommunens deltagande i Sydarkivera. Under den pågående pandemin har digitaliseringen utvecklats i språngmarsch. De systemleverantörer som dominerar marknaden förstår att debitera efter användning och driver utvecklingen mot mer kostsamma molnlösningar. Budgeten för programvaror utökas mot denna bakgrund med 1,0 Mkr.

Fler av de satsningar som görs inom ramen för digitalisering syftar till att möjliggöra effektiviseringar och långsiktiga kostnadsminskningar. Kommunstyrelsens andel effektiviseringsbetinget uppgår under 2022 till 88 tkr.

Ett annat förslag inom ramen för effektiviseringsåtgärder 2020-22 är att kommunen ska överta ägandet av de särskilda boenden som idag innehas av Trobo. Den beräknade ekonomiska effekten om 0,5 Mkr finns under finansförvaltningen 2021-22. Inför kommande år 2023-25 ska nya effektiviseringsförslag tas fram.

Kommunens engagemang i bredbandsutbyggnad fortsätter inom ramen för den antagna bredbandsstrategin. De närmaste åren kommer fokus ligga i att öka anslutningsgraden i det nu väl utbyggda nätet. Dessutom går utbyggnaden vidare för att fibrera kommunens återstående landsbygdsdelar. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i och med beslut om concernsamordning. Den ekonomiska utvecklingen i Trofi är nu stabil och bolaget kan nu ge utdelning till ägaren.

I nuläget framstår utmaningen att bemanna den offentliga sektorn i allmänhet, liksom i Trosa kommun som en av de största utmaningarna. Fram till idag har dock Trosa kommun haft god nytta av ett starkt arbetsgivarvarumärke som gör att vi har full bemanning inom de allra flesta

tjänstekategorierna.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställda som för kommunen.

Ett av kommunfullmäktiges mål, om medarbetarnas engagemang, mäts och ska utvärderas årligen inför kommande insatser.

Ett gott samarbete med befintliga och tillkommande företagare i Trosa kommun är viktig för att understödja tillväxten av lokala arbetsplatser och ett bredare varu- och tjänsteutbud för våra medborgare. Ambitionen är att Trosa kommun ska behålla positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass.

Trosa kommun fortsätter att utvecklas som totalförsvarsaktör genom att bygga ut den organisation som ska kunna fortsätta verka i tider av stora samhällsstörningar. För att kunna fortsätta utveckla organisationen förstärks budgeten med 500 tkr 2022. Säkerhetsskyddet utvecklas parallellt.

I de ettårssatsningar som KS disponerar finns medel om 200 tkr för trygghetsåtgärder inom ramen för det lokala brottsförebyggande arbetet. 200 tkr avsätts för att kunna arbeta med synpunkter som framkommer i medborgarundersökning 2021. 100 tkr avsätts för att kunna arbeta mer med ledarskap och medarbetarskap efter en period när sådant arbete gått på sparlåga. Utöver detta läggs 2022 1,5 Mkr som reserv att disponeras av ledningsgruppen för att hantera den osäkerhet som kan uppstå vågsvallet av pågående pandemi.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir större de kommande åren på grund av ökande behov av demografiska skäl. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för finansieringen av kommunsektorn. Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning.

Trosa kommun fortsätter att arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet.

Inom IT- och e-tjänsteområdet fortsätter utvecklingen i rask takt. Kommunen antog under 2017 en digitaliseringsstrategi för de kommande fem åren, 2018-22. Strategin riktas in mot tre huvudområden:

- Förenkla vardagen för medborgare, företagare och besökare.
- Bättre kvalitet och effektivitet i verksamheten.
- Smartare och tillgängligare förvaltning.

Statens beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken från 2017 och många år framåt kommer att innebära gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det innebär att kommunen framöver behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2022-30 komma att påbörjas.

Tillväxt och ökade regionala resmöjligheter kommer i framtiden kräva fortsatt utbyggnad av den lokala kollektivtrafiken och en infrastruktur som gör resan enkel och trygg för resenären.

Sverige hade en 1945-1990 en totalförsvarsdoktrin som innebar att alla samhällets resurser ska kunna ianspråktagas i ett läge där landet är i krig eller krigsfara. Efter en lång period där det nationella försvaret inte prioriterats, bedömer nu staten att planering och iståndsättande av ett totalförsvar med uppdrag att hantera bredare hotscenarion är nödvändigt. Trosa kommun har sedan sex år förberett sig på detta scenario, men en återuppbyggnad av ett trovärdigt och uthålligt totalförsvar kommer ta lång tid och avsevärda resurser i anspråk. Störst effekt uppnås om totalförsvarsplaneringen ingår i övrig samhälls- och verksamhetsplanering.

För 2023 och perioden framöver ska arbetet med att årligen effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 4 Mkr per år fortsätta.

NÄMNDENS MÅL

Kommunkontoret arbetar i vardagen med flertalet av de mål kommunstyrelsen ställt upp. Kommunstyrelsens mål svarar väl mot de av kommunfullmäktige uppsatta målen.

Kommunstyrelsens mål

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Trosa kommun ska ha nöjda medborgare							
1.	Trosas medborgare ska rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 1
2.	Trosas medborgare ska uppleva hög tillgänglighet och ett gott bemötande från de kommunala verksamheterna.	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NMI)	Anknyter till fullmäktiges mål 2
3.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunikationsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 2
4.	Trosas medborgare ska känna sig trygg och säkra när de vistas utomhus på kvällar och nätter	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 3
5.	Trosas medborgare ska vara nöjda med arbetsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 5
6.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NII)	
Trosa kommun ska ha nöjda företagare							
7.	Företagare som haft minst ett ärende hos kommunen ska vara nöjda	Trosa ska tillhöra de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen				SKL:s Insikten	Anknyter till fullmäktiges mål 5
Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare							
8.	Kommunkontoret ska ha engagerade medarbetare	90% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5				Kommunens årliga kundundersökning	Anknyter till fullmäktiges mål 10
9.	Frisknärvaron för kommunens anställda ska vara lägst 70 procent	Frisknärvaron för kommunens anställda ska vara lägst 70 procent				Kommunens årliga sammanställning	Anknyter till fullmäktiges mål 10
Jämställdhet & folkhälsa							
10.	Jämställdhet - Agenda 2030 mål 5	Trosa ska ha vara bland de 25% bästa på 3 av de 4 områdena				Kolada - Agenda 2030	
11.	Folkhälsa (Hälsa och välbefinnande) - Agenda 2030 mål 3	Trosa ska ha vara bland de 25% bästa på 3 av de 5 områdena				Kolada - Agenda 2030	
Koncernmål							
12.	Avkastning på tillskjutet kapital	Trobo ska ha en avkastning på 10 % på tillskjutet kapital och Trofi ska ha en avkastning på 2,5 % på tillskjutet kapital				Bokslut	

Kommunstyrelsen- Ekoutskottet

Ordförande: Stefan Björnmalm (C)

Kommunekolog: Elin van Dooren

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	1 988	2 125	2 073
Uppräkning	40	48	47
Ramförändring	97	-100	-
Budget, netto	2 125	2 073	2 120

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Konsument- och energirådgivning
- Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens ekoutskott. Ekoutskottet verkar strategiskt för utvecklingen av Ekokommunen Trosa och en hållbar utveckling.

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Trosa kommun har beviljats statsbidrag för att bedriva energi- och klimatrådgivning i kommunerna Trosa, Oxelösund, Nyköping och Gnesta under perioden 2021-2022. Bidraget från Energimyndigheten är på 878 tkr per år.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt beslutade planeringsförutsättningar samt beslutat statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen. Uppräkningen för 2022 är 40 tkr. Ekoutskottet har tilldelats en ettårssatsning på 100 tkr för uppdatering av solkartan under 2022. Rationalisering minskar ramen med 3 tkr.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Ekoutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun.

Inga särskilda förändringar av verksamheten är planerade, förutsatt att statsbidraget för energi- och

klimatrådgivning inte väsentligt ändras framöver. Inför 2023 så görs en ny ansökan till Energimyndigheten om statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen.

UTSKOTTETS MÅL

Ekoutskottets mål omfattar områdena vatten, natur, energi och klimat och syftar till att bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om hållbar ekologisk utveckling.

Ekoutskottets mål är samtliga kommunövergripande och kräver samverkan såväl inom kommunen som med andra myndigheter, föreningar och företag för att uppnås.

EKOUTSKOTTETS MÅL

	Mål	Målprecisering	Mätmetod
1.	Minskad övergödning i Trosaån och Östersjön	Utsläppen av fosfor och kväve från Trosaåns utlopp ska minska årligen (µg/l)	Recipientprovtagning vid Trosaåns utlopp
2.	Minskad energianvändning från hushåll	Den sammanslagna energianvändningen från småhus, flerbostadshus och fritidshus ska årligen minska (kWh/inv)	Statistik från SCB
3.	Minskade utsläpp av växthusgaser	Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 4 % per år (CO ₂ -ekv/inv)	Kolada - Agenda 2030
4.	Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur	Betygsindex minst 8 av 10 för frågan om tillgång till parker, grönområden och natur i NRI	Medborgarundersökningen (NRI)

6

Hyresmodell för Trosa kommun

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar *Hyresmodell för Trosa kommun*.
2. *Hyresmodell för Trosa kommun* gäller från och med den 1 januari 2022.
3. *Hyresmodell för Trosa kommun* ersätter *Internhyresmodell Trosa kommun*.

Ärendet

På uppdrag av kommunledningsgruppen har kultur-, fritid-, teknik- och servicekontoret utvärderat Internhyresmodellen från år 2018. Modellen är i huvudsak heltäckande, väl genomarbetad och fungerande. Ett antal utvecklingsområden har dock identifierats och byggts in i förslag till ny modell. Sedan förra revideringen av internhyresmodellen genomfördes har lokalförsörjningsarbetet utvecklats genom lokalstyrgruppen och lokalförsörjningsplanen är nu en del av Trosa kommuns styrmodell. I uppdraget med att utvärdera modellen har synpunkter från såväl tekniska enheten, hyresgästerna och ekonomienheten samlats in. Modellen har därefter anpassats och utvecklats för att möta de synpunkter och utvecklingsområden som framförts och identifierats. Nu framtagna modell har processats inom lokalstyrgruppen, med ekonomiavdelningen samt slutligen i kommunens ledningsgrupp.

Modellen täcker in hantering av både interna och externa lokaler och namnet ändras därmed till Hyresmodell för Trosa kommun.

I korthet innebär modellen att:

- Självkostnadsprincipen gäller och det innebär att hyra beräknas för att täcka kostnaderna för fastighetsdriften enligt överenskommen ambitionsnivå.
- Lokalerna har delats in efter lokaltyperna administrativa lokaler, verkstad/kallyta, förskolelokaler, grundskolelokaler, vårdlokaler, fritids- och kulturlokaler samt inhyrda lokaler.
- Hyran är uppbyggd på ett antal hyreskomponenter och den beräknande nivån på hyreskomponenterna exklusive komponenten för avskrivningar och ränta kallas bashyra och gäller i fyra år.
- Tekniska enheten lämnar årligen en sammanställning av kostnadsutvecklingen avseende hyreskomponenter för politisk behandling inför budgetberedning.
- Komponenten för avskrivningar och ränta beräknas av ekonomienheten varje år. Den slutliga beräkningen sker per sista september inför

kommande budgetår. Förändringar i kapitaltjänstkostnaden som uppstår därefter hanteras på förvaltningen.

- Skulle oförutsedda kostnadsökningar uppkomma för fastigheten på grund av: Införande eller höjning av särskild för fastigheten gällande skatt, avgift eller pålaga varom riksdag, regering eller myndighet beslutar skall sådan kostnad påföras hyreskostnaden.

Kerstin Tibbling
Produktionschef
Kultur, fritid, teknik och service

Marlene Bernfalk Karlsson
Ekonomichef

Bilagor

1. Hyresmodell för Trosa kommun
2. Gränsdragningslista (förslag till revidering skrivet i rött)
3. Hyresgästfinansierad anpassning (förslag till revidering markerat med gult)
4. Internhyresmodell Trosa kommun, 2018

Hyresmodell för Trosa kommun

Antagen av:

Dokumentkategori:

Dokumenttyp:

Innehållsförteckning

1. Hyresmodell – syfte och mål.....	2
2. Ansvar och rollfördelning	2
3. Lokalplanering	2
4. Lokalförsörjning	3
4.1 Finansierad lokalanskaffning - anpassning.....	3
4.2 Hyresgästfinansierad lokalanskaffning - anpassning.....	3
5. Planerat underhåll	4
6. Lokalbank	4
7. Hyresprinciper - omfattning	4
8. Hyreskomponenter	5
9. Hyresberäkning	5
10. Hyreskontrakt.....	5

Bilagor

Bilaga 1: Gränsdragningslista
Bilaga 2: Hyresgästfinansierad anpassning

1. Hyresmodell – syfte och mål

Hyresmodellen reglerar förhållandet mellan hyresvärd och hyresgäst avseende verksamhetslokaler och service. Syftet med modellen är att uppnå en god hushållning med lokaler och service och därmed tillgodose behovet för kommunens verksamheter. Styrdokumentet beskriver och förtydligar samarbetsformer, principer och spelregler för kommunens lokalupplåtelser.

Modellen ska:

- vara tydlig, begriplig och transparent
- vara enkel och kostnadseffektiv att administrera
- skapa förutsättningar för långsiktig planering och förutsägbarhet
- säkra att kommunens fastighetsbestånd förvaltas så att fastigheternas värde bevaras
- bidra till att utveckla och kvalitetssäkra arbetssättet vid lokalanpassning och tjänsteleverans i så väl egna som inhyrda lokaler.

2. Ansvar och rollfördelning

Lokalstyrgruppen arbetar strategiskt med lokalförsörjning för hela kommunkoncernen¹.

Teknik och servicenämnden ansvarar genom kultur- fritid-, teknik- och servicekontoret för kommunens lokalförsörjning enligt lokalförsörjningsplan och hyresmodell. Tekniska enheten (TE) ansvarar för hyresavtal med hyresgäst, såväl interna som externa. TE ansvarar även för inhyrning av externa lokaler. Vid inhyrning av externa lokaler undertecknar även hyresgästen hyresavtalet.

Hyresvärd är Tekniska enheten (TE). Primär hyresgäst (PHG) är den hyresgäst som har den huvudsakliga verksamheten i lokalerna. Andrahandshyresgäst (AHHG) är den hyresgäst som nyttjar andras verksamhetslokaler på tid som står till förfogande.

Respektive förvaltning ska utse ansvarig tjänsteman inom sitt område att företräda verksamheten i lokalfrågor. Produktionschef tecknar internhyresavtal.

3. Lokalplanering

Trosa Kommuns befolkningsprognos utgör grunden för lokalförsörjningsplaneringen. Lokalförsörjningsplanen ingår i Trosa kommuns gemensamma planeringsförutsättningar (GPF). Respektive verksamhet redovisar sitt behov av lokaler/lokalytor till lokalstyrgruppen. Tekniska enheten sammanställer investeringsbehovet för ny-, till- och ombyggnad av lokaler. Sammanställningen presenteras i lokalstyrgruppen och kommunens ledningsgrupp för behandling innan förslag läggs till Trosa kommuns budgetberedning.

---

¹ Gemensamma planeringsförutsättningar, bilaga 3 Lokalförsörjningsplan

4. Lokalförsörjning

Tekniska enheten ansvarar för lokalanskaffning enligt beställande förvaltnings redovisade behov. Lokalanskaffningsprocessen sker i nära samverkan mellan parterna där behovet utreds i dialog. Beställande verksamhet godkänner erbjuden lokal före beslut om anskaffning.

Med lokalförsörjning avses planering, anskaffning, anpassning/förädling, vidmakthållande och avveckling av kommunens egna lokaler, samt anskaffning och avveckling av inhyrda lokaler.

Lokalförsörjningen kan lösas inom befintligt bestånd, genom om-, till-, eller nybyggnad, inköp eller inhyrning av lokaler. TE tar fram en preliminär investerings- och driftkostnads kalkyl per lokal för alla ny-, till- och ombyggnader.

4.1 Finansierad lokalanskaffning - anpassning

Investeringsmedel för lokalförsörjning som beslutats inom budgetprocessen avsätts under teknik- och servicenämnden. Beställande förvaltning får kompensation för tillkommande lokalhyra antingen genom utökad budgetram eller inom befintligt resursfördelningssystem. Investeringsbudget för möbler, inredning och eventuella övriga verksamhetskostnader budgeteras under beställande förvaltning.

Kostnader för utredningar i samband med lokalförsörjningsprocessen ska belasta investeringen och ingå i hyran om projektet realiserar. Kostnader för förgävesprojekt bereds i lokalstyrgruppen för vidare beslut.

4.2 Hyresgästfinansierad lokalanskaffning - anpassning

Hyresgäster har ibland önskemål om att lokalerna ska anpassas genom till exempel att sätta upp nya väggar, flytta väggar eller installera verksamhetslarm. Detta är åtgärder som inte täcks av hyran och som inte ligger inom ramen för hyresvärdens ansvar enligt gränsdragningslistan.

En hyresgäst Anpassning kan göras utan beslut i kommunstyrelsen/kommunfullmäktige om hyresgästen/förvaltningen själv kan finansiera en ombyggnad/förändring inom befintlig budgetram. För att hyresgäst Anpassning ska kunna ske krävs:

- att lokalstyrgruppen godkännt åtgärden
- att beställande förvaltning kan finansiera åtgärden inom befintlig driftbudgetram.

Ombyggnadskostnaderna regleras med ett hyrestillägg.

Investeringsbudget för hyresgästfinansierad Anpassning budgeteras som en pott

under teknik- och servicenämnden, benämnd investeringsreserv fastighet.
Se även Bilaga 2 Hyresgästfinansierad anpassning

5. Planerat underhåll

Planerat underhåll sker enligt en av TE uppgjord underhållsplan. Planen revideras årligen och hyresgästen ska informeras om underhållsplanen men också om eventuella förändringar som sker i denna.

6. Lokalbank

Byggnad/lokal eller del av som kan komma att frigöras överförs till en lokalbank. TE ansvarar för lokalbanken. Detta gäller ej externt inhyrda lokaler där hyresgästen är ansvarig hyrestiden ut.

Följande alternativ är möjliga för lediga lokaler:

- Uthyrning till annan intern hyresgäst.
- Uthyrning till extern hyresgäst.
- Försäljning
- Rivning.

7. Hyresprinciper - omfattning

Självkostnadsprincipen gäller och det innebär att hyra beräknas för att täcka kostnaderna för fastighetsdriften.

Hyresmodellen gäller alla kommunala lokaler som Trosa kommun genom TE upplåter till kommunala verksamheter.

I det fall externa hyresgäster hyr in sig i kommunala lokaler som prissatts genom hyresmodellen tillkommer ett pålägg på internhyran. Vid inhyrning av lokaler uppgår internhyran till kostnaden för inhyrningen samt ett pålägg för hyreskomponenten "fördelad fastighetsadministration". Vid inhyrning via Trobo debiteras inget pålägg för hyreskomponenten "fördelad fastighetsadministration" då hantering mellan hyresgäst och hyresvärd sker utan mellanhand.

Kommunala lokaler som i sin helhet hyrs ut externt prissätts genom marknadshyra. Lokalerna har delats in efter lokaltyperna;

- Administrativa lokaler – hyresberäknas kollektivt
- Verkstad/ kallyta – hyresberäknas kollektivt
- Förskolelokaler – hyresberäknas kollektivt
- Grundskolelokaler - hyresberäknas kollektivt
- Vårdlokaler - hyresberäknas kollektivt
- Fritids- och kulturlokaler - hyresberäknas individuellt
- Övriga - hyresberäknas individuellt
- Inhyrda lokaler – hyresberäknas individuellt.

8. Hyreskomponenter

Hyran är uppbyggd på ett antal hyreskomponenter bestående av kostnader för:

- Tillsyn och skötsel
- Golvvård
- Planerat underhåll som driftåtgärd
- Planerat underhåll som investeringsåtgärd
- (kostnaden i hyran redovisas i avskrivning & ränta)
- Energi (el och värme)
- Vatten och avlopp
- Renhållning
- Brand, bevakning
- Övrigt
- Fördelad fastighetsadministration
- Avskrivningar och ränta.

9. Hyresberäkning

Den beräknande nivån på hyreskomponenterna exklusive komponenten för avskrivningar och ränta kallas bashyra och gäller i fyra år.

TE lämnar årligen en sammanställning av kostnadsutvecklingen avseende hyreskomponenter för politisk behandling inför budgetberedning.

Skulle oförutsedda kostnadsökningar uppkomma för fastigheten på grund av införande eller höjning av särskild för fastigheten gällande skatt, avgift eller påлага som riksdag, regering eller myndighet beslutar ska sådan kostnad påföras hyreskostnaden.

Komponenten för avskrivningar och ränta beräknas av ekonomienheten varje år. Den slutliga beräkningen sker per sista september inför kommande budgetår. Förändringar i kapitaltjänstkostnaden som uppstår därefter hanteras på förvaltningen.

10. Hyreskontrakt

Hyreskontrakt upprättas mellan TE och HG. Till varje hyreskontrakt finns en gränsdragningslista som reglerar vem som är ansvarig för vad inom fastigheten samt vem som står för kostnaden.

Se även Bilaga Gränsdragningslista.

Vid inhyrning upprättas kontrakt med extern part. Kontraktet undertecknas av såväl TE som HG. Gränsdragning mellan hyresvärd och hyresgäst kan skilja sig åt mellan inhyrda och egna fastigheter.

GRÄNSDRAGNINGSLISTA TROSA KOMMUN - HYRESGÄSTER MED INTERNHYRA

HV = Hyresvärd HG= Hyresgäst

Hyresgästen är i samtliga avseenden ansvarig för att vidta åtgärd vid skadegörelse eller annat akut behov, när verksamheten pågår

Övriga tider ansvarar HV för att vidta åtgärder. HV genomför planerat underhåll enligt underhållsplan.

Förändringar på / i fastigheten som initieras av hyresgästen är en hyresgästanpassning

och ska godkännas av HV och bekostas av HG

Hyresgästen ska i samtliga avseenden omsorgsfullt vårda HVs egendom.

Med **Ägare** avses i alla avseenden den part som investerar och utför utbyte pg.a. uppnådd teknisk livslängd i enlighet med upprättad underhållsplan. Med

Underhållsansvar avses i alla avseenden den part som vidtar de reparationer och åtgärder som behövs, samt bekostar dessa för att bibehålla rätt funktion och gott skick.

Behov av ersättning och renovering som en följd av onormalt slitage eller oaktsamhet bekostas av HG.

Kommentarer

Förtydliga tillsyn, hyresgäsanpassningar m.m.

	Ägare		Underhållsansvar		Kommentarer
OMRÅDE	HV	HG	HV	HG	
MARK OCH TOMT					
Blomlådor – stationära		HG		HG	
Flaggstänger	HV		HV		
Flaggor, linor, beslag etc.		HG		HG	
Staket	HV		HV		
Gångvägar, trappor, ramper, körytor	HV		HV		
Snöröjning, sandning mm	HV		HV		
Snöröjning, sandning ENTREER (Avser skollokalerna)		HG		HG	
Dräneringssystem till och från fastigheter	HV		HV		
Dagvattenbrunnar	HV		HV		
Ledningar för VA, el, tele	HV		HV		
Vägskyltar, markeringar	HV		HV		
Gräsklippning	HV		HV		
Planteringar, gräs, träd, buskar	HV		HV		
Renhållning alla ytor (asfalt, parkering, grus, gräs, plantering mm)	HV		HV		
Rensning av dagvattenbrunnar	HV		HV		
Fasta papperskorgar	HV		HV		
Fasta cykelställ	HV		HV		
Lösa utemöbler		HG		HG	
Fasta utemöbler	HV		HV		
Lekanordningar, stationära					
Lekanordningar, stationära	HV		HV		
Lekanordningar tillförda av verksamheten		HG		HG	
Qulanplan	HV		HV		Kultur/fritid = HV
Parkering	HV		HV		
OMRÅDE					
BYGGNAD UTE OCH INNE SAMT INREDNING					
Stomme	HV		HV		
Yttertak	HV		HV		
Fasader	HV		HV		
Balkonger	HV		HV		
Invändiga ytskikt	HV		HV		
Lösa mattor		HG		HG	
Ljudabsorbenter	HV		HV		
Inredning, lös		HG		HG	
Inredning, fast	HV		HV		
Inredning, fast för verksamhetsutföranden		HG		HG	
Gardinbeslag		HG		HG	
Anslagstavlor		HG		HG	
Smartboard		HG		HG	
Våtenhet i lärosal (typ trinett)	HV		HV		
Klädskåp		HG		HG	
Värdeskåp		HG		HG	
Kapprumsinredning		HG		HG	
Bord och stolar		HG		HG	
Skolbänkar		HG		HG	
Brevlådor		HG		HG	

Bastuinredning, lavar, aggregat.	HV		HV		
Skrappgaller	HV			HG	
Fasta stegar	HV		HV		
Altaner, trädäck	HV		HV		
Lastkaj	HV			HG	
Entreér och trappor till källare	HV		HV		
Varutransportör		HG		HG	
Skyltar för verksamheten		HG		HG	
Skyltar för fastighetens drift	HV		HV		
Städning av lokaler		HG		HG	
Golvård 1 ggr/år eller vid behov	HV		HV		
OMRÅDE					
Kök					
Kyl/Frys	HV		HV		HG ansvarar för rengöring och skötsel enligt drift och skötselanvisning
Ugnar	HV		HV		HG ansvarar för rengöring och skötsel enligt drift och skötselanvisning
Stekhäll	HV		HV		HG ansvarar för rengöring och skötsel enligt drift och skötselanvisning
Spis	HV		HV		HG ansvarar för rengöring och skötsel enligt drift och skötselanvisning
Diskmaskin	HV		HV		HG ansvarar för rengöring och skötsel enligt drift och skötselanvisning
Lös köksutrustning, micro mm		HG		HG	
Kyl- och frysrum	HV		HV		HG ansvarar för rengöring och skötsel enligt drift och skötselanvisning
Hygienrum, toaletter, omklädningsrum					
Handtorkar, fasta elektriska	HV		HV		
Handduks/toapappershållare	HV		HV		
Tvålautomat	HV		HV		
Toastol, handfat	HV		HV		
Duscharmaturer	HV		HV		
Papperskorg	HV		HV		
Förbrukningsmaterial såsom tvål mm		HG		HG	
Duschdraperier		HG		HG	
Duschvägg, duschstång=HG	HV		HV		
Tvättstuga					
Tvättmaskin	HV		HV		
Torktumlare	HV		HV		
Torkskåp	HV		HV		
Specialsalar/Specialinredning					
Fast inredning salar, t.ex. bänkskåp, diskbänkar	HV		HV		
Utsug kopplat till allmän ventilation	HV		HV		
Inredning NO-salar, t.ex. dragskåp, labbänk		HG		HG	
Kemikalieskåp		HG		HG	
Gasolskåp		HG		HG	
Tryckluft		HG		HG	
Inredning slöjdsalar, t.ex. pelarborr, bandsåg, snickarbänk		HG		HG	
Spånsugar		HG		HG	
Inredning hemkunskapssalar, t.ex. spis, kyl		HG		HG	
Fast inredning i gymnastiksal t.ex. ribbstol, vikvägg, balansbom	HV		HV		
Lös inredning i gymnastiksal t.ex. tjockmatta, plint, bock		HG		HG	
Keramikugn		HG		HG	
Autoklaver		HG		HG	
Ögonskölj, ögondusch mm		HG		HG	
OMRÅDE					
Dörrar fönster/glas					
Dörrar samt dörrar med glaspartier	HV		HV		
Dörrtrycken, dörrstoppare, dörrstängare	HV		HV		
Passersystem	HV		HV		
Lås, Cylindrar, låshus samt nycklar/brickor (1:a omgången)	HV		HV		
Nya nycklar/brickor	HV			HG	
Fönster – bänkar, dörrar, beslag etc.	HV		HV		
Utvändig solavskärmning		HG		HG	

Persiennier		HG		HG	
Avfallshantering					
Utrymmen för sophantering	HV			HG	
Kompost		HG		HG	
System för invändig källsortering		HG		HG	
Brand och säkerhet					
Brandsläckare, brandposter enligt gällande hyreskrav	HV		HV	Informationsplikt vid ev. förändring	
Brandvarnare, brandlarm	HV		HV	Informationsplikt vid ev. förändring	
Skylt för utrymningsvägar	HV		HV	Informationsplikt vid ev. förändring	
Utrymningsplaner	HV		HV	Informationsplikt vid ev. förändring	
Nödljusanläggning		HG		HG	
Sjukvårdsutrustning		HG		HG	
Vatten-avlopp					
Ledningar	HV		HV		
Avloppsstopp		HG		HG	
Golvbrunnar, vattenlås	HV		HV	HG-Rensning	
Av- och påsättning av vatten inför vintern		HG		HG	
Varmvattenberedare	HV		HV		
Blandare	HV		HV		
Kyla					
Komfortkyla		HG		HG	
OMRÅDE					
Värme					
Centralvärmeanläggning	HV		HV		
Elradiatorer	HV		HV		
Vattenradiatorer	HV		HV		
Skyddsvärme (vinter)		HG		HG	
Ventilation					
Anläggningar för från- och tilluft	HV		HV		
Rengöring av ventilationsdon i rum		HG		HG	
Filterbyte i ventilationsaggregatet	HV		HV		
El					
Elanläggningar, kanalisation	HV		HV		
Eluttag	HV		HV		
Motorvärmare	HV		HV		
Belysning					
Fast armatur inomhus	HV		HV		
Utebelysning på fasad	HV		HV		
Utebelysning på stolpar	HV		HV		
Arbetsplatsbelysning		HG		HG	
Belysning för scen o dyl		HG		HG	
Data/tele					
Data/Tele	HV		HV		
Trådlöst data		HG		HG	
Kallelsesignalsystem		HG		HG	
Entresignal		HG		HG	
Upptaget- väntasignal		HG		HG	
Porttelefon		HG		HG	
Larm					
Inbrottslarm	HV		HV		
Brandlarm	HV		HV		
Utrymningslarm	HV		HV		
Överfallslarm		HG		HG	
Trygghetslarm		HG		HG	
Driftövervakning fastighet	HV		HV		

Dörrkontrollanläggning	HV		HV		
Hisslarm	HV		HV		
Nödsignal för frys, vilrum, RWC	HV		HV		
Åskskydd					
Åskskydd	HV		HV		
Hissar					
Hissar	HV		HV		
Tid					
Centralur, fasad och korridor	HV		HV		
Klockor, Ringklocka		HG		HG	
Rastsignal	HV		HV		
OMRÅDE					
Vandalisering					
Klotter utvändigt	HV		HV		
Klotter invändigt		HG		HV	
Glaskross samt annan förstörelse	HV		HV		
Besiktningar					
Brandsyn	HV		HV		
OVK (obligatorisk ventilationskontroll)	HV		HV		
Miljöinspektion		HG		HG	
Elrevisionsbesiktning	HV		HV		
Myndighetskrav för verksamheten		HG		HG	
Konsumtionsavgifter					
El	HV		HV		
Vatten	HV		HV		
Sophämtning	HV		HV		
Abonnemang	HV		HV		
Sotning	HV		HV		
Fettavskiljare	HV		HV		
Värme	HV		HV		

Hyresmodell för Trosa kommun - bilaga 2

Hyresgästfinansierad anpassning

Behov

Hyresgäster har ibland önskemål om att lokalerna ska anpassas efter deras önskemål, till exempel att sätta upp nya väggar, flytta väggar, installera larm med mera. Detta är åtgärder som inte täcks av hyran och som inte ligger inom ramen för hyresvärdens ansvar enligt gränsdragningslistan.

Regler för lokalförändringar och hyresgäst Anpassningar

En hyresgäst Anpassning kan göras utan beslut i KS/KF om hyresgästen/nämnden själv kan finansiera en ombyggnad/förändring inom befintlig driftbudgetram.

Investeringsbudget för hyresgästfinansierad Anpassning budgeteras som en pott under Teknik- och servicenämnden, benämnd investeringsreserv fastighet.

För att hyresgäst Anpassningen ska kunna ske krävs:

- att det totala investeringsbeloppet uppgår till max 4 prisbasbelopp (exkl. moms)
- att lokalstyrgruppen godkänt åtgärden
- att nämnden kan finansiera åtgärden inom befintlig budgetram.

För större åtgärder tillämpas den ordinarie investeringsprocessen.

Arbetsprocessen för ombyggnader/förändringar är olika beroende på hur stor kostnaden är för den aktuella hyresgäst Anpassningen är (se nedan). Oavsett storlek på ombyggnaden/förändringen ska hyresgästen alltid kontakta Tekniska enhetens fastighetsförvaltare innan förändring görs.

Anpassningsarbeten under ett prisbasbelopp¹ (exkl. moms)

1. Hyresgästen initierar åtgärden hos Tekniska enheten fastighetsförvaltare
2. Fastighetsförvaltare diskuterar/utreder lokalanpassningen med hyresgästen och hyresvärden.
3. Hyresvärden tar fram ett kostnadsförslag/bedömning.
4. Hyresgästen beställer åtgärden av hyresvärden som utför arbetet och fakturerar hyresgästen för utfört arbete (till självkostnad). Denna kostnad ska tas som driftskostnad för nämnden i och med faktureringen.

---

¹ Prisbasbelopp 2021 är 47 600 kr

Anpassningsarbeten över ett prisbasbelopp (exkl. moms)

1. Hyresgästen initierar åtgärden hos tekniska enhetens fastighetsförvaltare
2. Fastighetsförvaltare diskuterar/utreder lokalanpassningen med hyresgästen och hyresvärden
3. Hyresvärden tar fram ett kostnadsförslag/bedömning
4. Kostnadsförslaget hanteras/behandlas av kommunens lokalstyrgrupp
  - blanketten för "Hyresgäst Anpassning" ska vara ifylld inför mötet
  - lokalstyrgruppen beslutar om hyresgäst Anpassningen ska genomföras
  - blanketten undertecknas av produktionschefen för berört kontor efter beslut
5. Hyresgästen beställer åtgärden av hyresvärden om ärendet godkänts i lokalstyrgruppen (se punkt 4 ovan)
6. Efter utfört arbete fakturerar hyresvärden hyresgästen. Hyresgästen hanterar kostnaden som en investering i kommunens anläggningsreskontra.

eller

Efter utfört arbete fakturerar hyresvärden hyresgästen ett månatligt hyrestillägg. Investeringen särredovisas i kommunens anläggningsreskontra.

7. Om hyresgästen flyttar innan hela investeringen är avskriven ska resterande del av det bokförda värdet skrivas ned och nämnden ska ta kostnaden direkt. Undantag är om den nya hyresgästen är annan kommunal verksamhet som kommer att använda sig av hyresgäst Anpassningen. Då övertar den nya hyresgästen betalningsansvaret för de återstående avskrivningarna.

Internhyresmodell Trosa kommun 2018

Antagen av:	Kommunstyrelsen 2017-11-15, § 130
Dokumentkategori:	Regel
Dokumenttyp:	Styrdokument

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	2
2.	Ansvar och rollfördelning	2
3.	Lokalplanering	3
4.	Lokalförsörjning	3
4.1	Finansierad lokalanskaffning - anpassning	3
4.2	Hyresgästfinansierad lokalanskaffning - anpassning	4
5.	Planerat underhåll	4
6.	Lokalbank.....	4
7.	Hyresmodell – syfte och mål.....	5
8.	Hyresprinciper - omfattning	5
9.	Hyreskomponenter	6
10.	Hyresberäkning.....	6
11.	Hyreskontrakt.....	6
12.	Betalning	7
13.	Avtalstid.....	7
14.	Uppsägning	7
15.	Andrahandsuthyrning.....	7
16.	Felanmälan.....	7
17.	Onormalt slitage, skadegörelse mm.....	7
18.	Twister	7
	Bilaga Hyresberäkning 2017.....	8
	(uppgifterna kan komma att revideras marginellt)	8
	Ingående fastighets ytor.....	8
	Behovs av uppräknig inför 2018.....	8
	Hyra per m2 och lokaltyp.....	9
	ADMINISTRATIVA LOKALER	9
	VERKSTAD KALLYTOR	9
	FÖRSKOLOR	10
	GRUNDSKOLOR.....	10
	VÅRDLOKALER.....	11
	Beräknad effekt ny modell jämfört gammal modell i 2017 års budget.....	12

1. Bakgrund

På uppdrag av kommunledningsgruppen har kultur-, fritid-, teknik- och servicekontoret utvärderat internhyressystemet från år 2008. Resultatet från utvärderingen samt behov av anpassning som en följd av förändringar i omvärlden har arbetats in i en ny hyresmodell som presenteras här.

Hyresmodellen syftar till att synliggöra kostnader och påverka verksamheterna till att hushålla med lokalresurserna. Det innebär att systemet håller tillbaka krav på nyinvesteringar, får verksamheterna att lämna lokaler som man inte har behov av och säkerställer att verksamheterna inte eftersträvar större lokalytor än vad som är nödvändigt. Det här styrdokumentet tar upp och förtydligar samarbetsformer, principer och spelregler för de interna lokalupplåtelseerna.

2. Ansvar och rollfördelning

Teknik och servicenämnden ansvarar genom kultur- fritid- teknik och servicekontoret för kommunens lokalförsörjning och internhyresmodell. Med lokalförsörjning avses planering, anskaffning, anpassning/förädling, vidmakthållande och avveckling av kommunens egna lokaler, samt anskaffning och avveckling av inhyrda lokaler. Det innebär bl.a. att TK svarar för all förhyrning av externa lokaler. Vid inhyrning av lokaler så undertecknar även hyresgästen hyresavtalet.

Hyresvärd är Tekniska kontoret (TK). Primär hyresgäst (HG) är den hyresgäst som har den huvudsakliga verksamheten i lokalerna. Andrahandshyresgäst (AHHG) är den hyresgäst som nyttjar andras verksamhetslokaler på tid som står till förfogande.

Respektive nämnd ska utse ansvarig tjänsteman inom sitt område att företräda verksamheten i lokalfrågor samt teckna internhyresavtal.

För varje objekt inom kommunen skall det finnas minst ett avtal om internhyra.

En viktig del i arbetet med hyresmodellen är att utveckla formerna för dialog och samverkan och dialog mellan hyresvärd och hyresgäst. Ett förslag är framtaget för hur samarbetet mellan parterna ska organiseras.

Kommunledningsgruppen

Kommunens ledningsgrupp styr och samordnar strategiska och principiella frågor som rör lokalförsörjning och lokalanvändning. Ledningsgruppen prioriterar och beslutar om förslag från lokalstyrgruppen som t.ex. lokalförsörjningsplan.

Lokalstyrgruppen

I gruppen ingår utsedd ansvarig tjänsteman från respektive förvaltning. Teknisk chef är sammankallande. Lokalstyrgruppen är beredande organ till kommunledningsgruppen och ska behandla strategiska och principiella frågor som

rör lokalförsörjning. Gruppen ska dessutom behandla frågor som inte kan lösas lokalt.

Agenda, exempel

- Omvärld, tillväxt
- Verksamhetsförändringar
- Pågående och kommande investeringsprojekt
- Drift och underhåll
- Arbetsmiljö
- Lag- myndighetskrav
- Ekonomi
- Upphandling
- Frågor från hyresgästmöten

Hyresgästmöten

Ansvarig fastighetsingenjör kallar minst två gånger per år till hyresgästmöte. Vid dessa möten behandlas operativa frågor kopplat till den dagliga verksamheten, förslag till och beslutad underhållsplan för fastigheten samt skyddsron. Eventuella frågor som inte kan lösas skickas vidare till lokalstyrgruppen.

Se även Bilaga Agenda hyresgästmöten

3. Lokalplanering

Trosa Kommuns befolkningsprognos utgör grunden för lokalförsörjningsplaneringen. Lokalförsörjningsplanen utgör en ingående komponent i Trosa kommuns gemensamma planeringsförutsättningar (GPF) i kommunen.

Respektive verksamhet redovisar årligen sitt behov av lokaler/lokalytor till lokalstyrgruppen. Tekniska kontoret sammanställer investeringsbehovet för ny- till- och ombyggnad av lokaler. Sammanställningen presenteras lokalstyrgruppen och kommunens ledningsgrupp för behandling innan förslag läggs till Trosa kommuns budgetberedning.

4. Lokalförsörjning

TSN svarar för lokalanskaffning enligt beställande verksamhets/nämnds redovisade behov. Lokalanskaffningsprocessen sker i nära samverkan mellan parterna. Beställande verksamhet godkänner erbjuden lokal före beslut om anskaffning.

Lokalförsörjningen kan lösas inom befintligt bestånd, genom om-, till-, eller nybyggnad, inköp eller inhyrning av lokaler. TK tar fram en preliminär investerings- och driftkostnads kalkyl per lokal för alla ny-, till- och ombyggnader.

4.1 Finansierad lokalanskaffning - anpassning

Investeringsmedel för lokalförsörjning som beslutats inom budgetprocessen avsätts under TSN. Beställande verksamhet/nämnd erhåller täckning för tillkommande lokalhyra antingen genom utökad budgetram eller inom befintligt pengsystem.

Kostnader för utredningar mm i samband med lokalförsörjningsprocessen skall belasta investeringen och ingå i hyran om projektet realiserar. Om projektet inte

realiseras skall kostnaden för externa konsulter belasta beställande verksamhets/nämnds driftbudget inom givna ramar.

Investeringsbudgeten för inredning och eventuella övriga verksamhetskostnader budgeteras under beställande verksamhet/nämnd. Beställande nämnd/verksamhet erhåller täckning för tillkommande kapitaltjänstkostnader antingen genom utökad budgetram eller inom befintligt pengsystem.

4.2 Hyresgästfinansierad lokalanskaffning - anpassning

Hyresgäster har ibland önskemål om att lokalerna ska anpassas efter deras önskemål, t ex att sätta upp nya väggar, flytta väggar, installera verksamhetslarm mm. Detta gäller åtgärder som inte täcks av hyran och som inte ligger inom ramen för hyresvärdens ansvar enligt gränsdragningslistan.

En hyresgäst Anpassning kan göras utan beslut i KS/KF om hyresgästen/nämnden själv kan finansiera en ombyggnad/förändring inom befintlig budgetram. För att hyresgäst Anpassningen ska kunna ske krävs:

- att lokalstyrgruppen godkännt åtgärden
- att nämnden kan finansiera åtgärden inom befintlig budgetram

Oavsett storlek på ombyggnaden/förändringen ska hyresgästen alltid kontakta hyresvärden innan förändringen görs.

Ombyggnadskostnaderna regleras med ett hyrestillägg eller med direktfinansiering av beställande verksamhet.

Investeringsbudget för hyresgästfinansierad Anpassning budgeteras som en pott under TSN, benämnd investeringsreserv fastighet.

Se även Bilaga Rutin för hyresgästfinansierad Anpassning

5. Planerat underhåll

Planerat underhåll sker enligt en av TK uppgjord 4 årig underhållsplan. Planen revideras en gång per år och hyresgästen informeras om underhållsplanen men också om eventuella förändringar som sker i denna.

6. Lokalbank

Byggnad/lokal eller del av som kan komma att frigöras överförs till en lokalbank. TK ansvarar för lokalbanken. Detta gäller ej externt inhyrda lokaler där hyresgästen är ansvarig hyrestiden ut.

Följande alternativ är möjliga för lediga lokaler.

- Uthyrning till annan intern hyresgäst.
- Uthyrning till extern hyresgäst.
- Försäljning
- Rivning

7. Hyresmodell – syfte och mål

Hyresmodellen reglerar förhållandet mellan hyresvärd och hyresgäst avseende verksamhetslokaler och service. Syftet med modellen är att uppnå en god hushållning med lokaler och service och därmed öka resurserna för kommunens kärnverksamheter. Modellen ska därutöver:

- vara tydligt, begripligt och transparent
- vara enkelt och kostnadseffektivt att administrera
- skapa förutsättningar för långsiktig planering och förutsägbarhet
- säkra att kommunens fastighetsbestånd förvaltas så att fastigheternas värde bevaras
- ge ett tydligt incitament för att effektivisera lokalanvändningen
- bidra till att utveckla och kvalitetssäkra arbetssättet vid lokalanpassning och tjänsteleverans i så väl egna som inhyrda lokaler

8. Hyresprinciper - omfattning

Självkostnadsprincipen gäller och det innebär att hyra beräknas för att täcka kostnaderna för fastighetsdriften enligt överenskommen ambitionsnivå.

Internhyresmodellen gäller alla kommunala lokaler som Trosa Kommun genom Tekniska kontoret upplåter till kommunala verksamheter.

I det fall externa hyresgäster hyr in sig i kommunala lokaler som prissatts genom internhyresmodellen tillkommer ett pålägg på internhyran.

Vid inhyrning av lokaler uppgår internhyran till kostnaden för inhyrningen samt ett pålägg för hyreskomponenten fördelad fastighetsadministration. Vid inhyrning via Trobo debiteras inget pålägg för hyreskomponenten fördelad fastighetsadministration då hantering mellan hyresgäst och hyresvärd sker utan mellanhand.

Kommunala lokaler som i sin helhet hyrs ut externt prissätts genom marknadshyra.

Lokalerna har delats in efter lokaltyperna;

- Administrativa lokaler – hyresberäknas kollektivt
- Verkstad/ kallyta – hyresberäknas kollektivt
- Förskolelokaler – hyresberäknas kollektivt
- Grundskolelokaler - hyresberäknas kollektivt
- Vårdlokaler - hyresberäknas kollektivt
- Fritids- och kulturlokaler - hyresberäknas individuellt
- Övriga - hyresberäknas individuellt
- Inhyrda lokaler – hyresberäknas individuellt

9. Hyreskomponenter

Hyran är uppbyggd på ett antal hyreskomponenter bestående av kostnader för;

- Tillsyn och skötsel
- Golvvård
- Planerat underhåll som driftåtgärd
- Planerat underhåll som investeringsåtgärd
(kostnaden i hyran redovisas i avskrivning & ränta)
- Energi (el och värme)
- Vatten och avlopp
- Renhållning
- Brand, bevakning
- Övrigt
- Fördelad fastighetsavdelning
- Avskrivningar och ränta

10. Hyresberäkning

Den beräknande nivån på hyreskomponenterna exklusive komponenten för avskrivningar och ränta kallas bashyra och gäller i fyra år (en mandatperiod). Komponenterna räknas årligen upp med relevant index.

Skulle oförutsedda kostnadsökningar uppkomma för fastigheten på grund av: Införande eller höjning av särskild för fastigheten gällande skatt, avgift eller påлага varom riksdag, regering eller myndighet beslutar skall sådan kostnad påföras hyreskostnaden.

Komponenten för avskrivningar och ränta som beräknas av ekonomikontoret varje år. Den slutliga beräkningen sker i per sista september inför kommande budgetår. Förändringar i kapitaltjänstkostnaden som uppstår där efter hanteras inom finanssen.

Tekniska kontoret lämnar årligen en sammanställning av antagen kostnadsutvecklingen avseende fastigheterna för politisk behandling i samband med budgetberedning
Hyresberäkning se bilaga.

11. Hyreskontrakt

Hyreskontrakt upprättas mellan TK och HG. Hyresgästen ansvarar för att meddela vilken verksamhet inom nämnden som nyttjar vilka ytor. Till varje hyreskontrakt finns även en gränsdragningslista som reglerar vem som är ansvarig för vad inom fastigheten samt vem som står för kostnaden.

Se även Bilaga gränsdragningslista

Vid inhyrning upprättas kontrakt med extern part. Kontraktet undertecknas av såväl TH som HG. Gränsdragning mellan hyresvärd och hyresgäst kan skilja sig åt mellan inhyrda och egna fastigheter.

12. Betalning

Hyran faktureras kvartalsvis genom hyresavi.

13. Avtalstid

Avtalstiden för kommunala lokaler är tillsvidare. Avtalstiden för förhyrda lokaler gäller kontraktstiden.

14. Uppsägning

Uppsägning av internt hyresavtal skall ske skriftligen sex månader före frånträde. Uppsägning av externt hyresavtal följer det avtal som tecknats för lokalen med fastighetsägaren.

Uppsagd lokal (egen likväl som inhyrd) skall vara utrymd och urstädad av PHG samt avflyttningsbesiktad av TK vid utgången av hyrestiden. TK kallar till besiktning

15. Andrahandsuthyrning

HG får hyra ut lokal eller del av lokal i andra hand till AHHG. TK skall godkänna andrahandsuthyrningen. Andrahandsuthyrning kan även ske genom korttidsuthyrning etc. kvälls- och helgverksamhet.

HG bestämmer hyresvillkoren, står för alla kostnader som uppstår i samband med andrahandsuthyrningen och behåller hyresintäkterna av andrahandsuthyrningen.

16. Felanmälan

HG skall utan fördröjning underrätta TK om iakttagna brister på fastigheten och i lokal, samt omedelbart felanmäla funktionsfel till TK enligt uppgjorda rutiner.

17. Onormalt slitage, skadegörelse mm

PHG är ersättningsskyldig för onormalt slitage (slitaget bedöms i samråd) och TK:s merkostnader för åtgärder PHG utfört på ett icke fackmässigt sätt.

Skadegörelse regleras i beslutad gränsdragningslista.

18. Tvister

Tvister som kan uppstå mellan parterna om tolkning och tillämpning av hyresavtal, allmänna villkor för internpris och gränsdragning mellan TK och HG hänskjuts till lokalstyrgruppen alternativt kommunledningsgruppen för avgörande.

Bilaga Hyresberäkning 2017
(uppgifterna kan komma att revideras marginellt)
Ingående fastighets ytor

Fastighetstyp	Bruks-area (BRA)
Administrativ	4 071
Verkstad/kallyta	3 098
Förskola	6 517
Grundskola	28 657
Vårdlokal	6 099
Fritids- och kulturlokal	10 500
Inhyrd	12 096
Övrigt	4 268
Totalt	75 307

Fastighetstyp	Bruksarea (BRA)
Administrativ	5%
Verkstad/kallyta	4%
Förskola	9%
Grundskola	38%
Vårdlokal	8%
Fritids- och kulturlokal	14%
Inhyrd	16%
Övrigt	6%
Totalt	100%

Behovs av uppräknings inför 2018

Uppräkning administration	2,5%
Uppräkning energi	2,0%
Uppräkning vatten avlopp renhållning	3,0%
Uppräkning drift, underhåll/ byggkostnad	3,0%
KPI	1,8%

Hyra per m2 och lokaltyp

ADMINISTRATIVA LOKALER

Bruks-area (BRA)	4 071
	Kronor/ m2
Tillsyn o skötsel	84
Golvvård	81
Planerat underhåll drift	124
Energi (el och värme)	209
Vatten och Avlopp	9
Renhållning	15
Brand, bevakning	12
Konsulter, övrigt	7
Fördelad fastighetsavdelning	41
Avskrivningar	438
Ränta	115
Summa hyresgrundandekostnader exkl. Investering PU	1 134
<i>årligt planerat underhåll investering</i>	32
Summa kostnader	1 166

VERKSTAD KALLYTOR

Bruks-area (BRA)	3 098
	Kronor/ m2
Tillsyn o skötsel	84
Golvvård	0
Planerat underhåll drift	124
Energi (el och värme)	105
Vatten och Avlopp	9
Renhållning	0
Larm, brand, bevakning	12
Konsulter, övrigt	7
Fördelad fastighetsavdelning	41
Avskrivningar	0
Ränta	0
Summa hyresgrundandekostnader exkl. Investering PU	382

FÖRSKOLOR

Bruks-area (BRA)	6 517
	Kronor/ m2
Tillsyn o skötsel	172
Golvård	3
Planerat underhåll drift	124
Energi (el och värme)	149
Vatten och Avlopp	26
Renhållning	23
Larm, brand, bevakning	21
Konsulter, övrigt	8
Fördelad fastighetsavdelning	41
Avskrivningar	498
Ränta	171
Summa hyresgrundandekostnader exkl. Investering PU	1 236
<i>årligt planerat underhåll investering</i>	<i>32</i>
Summa nedlagda kostnader	1 268

GRUNDSKOLOR

Bruks-area (BRA)	28 657
	Kronor/ m2
Tillsyn o skötsel	37
Golvård	12
Planerat underhåll drift	124
Energi (el och värme)	126
Vatten och Avlopp	14
Renhållning	10
Larm, brand, bevakning	5
Konsulter, övrigt	4
Fördelad fastighetsavdelning	41
Avskrivningar	507
Ränta	115
Summa hyresgrundandekostnader exk. Investering PU	995
<i>årligt planerat underhåll investering</i>	<i>32</i>
Summa nedlagda kostnader	1 029

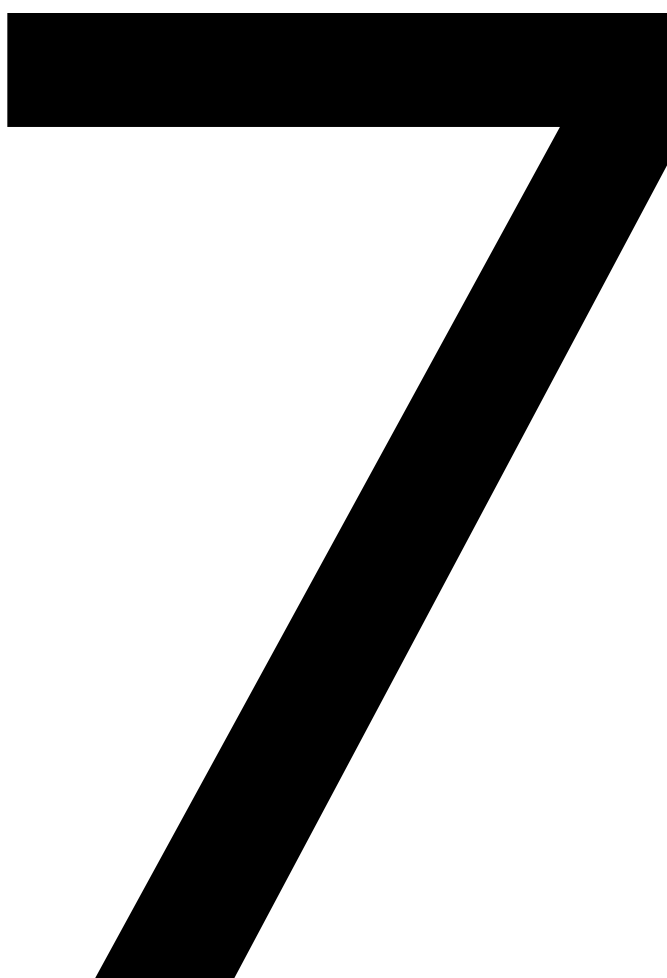

VÅRDLOKALER

Bruks-area (BRA)	6 099
	Kronor/ m2
Tillsyn o skötsel	73
Golvård	7
Planerat underhåll drift	124
Energi (el och värme)	285
Vatten och Avlopp	22
Renhållning	17
Larm, brand, bevakning	13
Konsulter, övrigt	6
Fördelad fastighetsavdelning	41
Avskrivningar	361
Ränta	95
Summa hyresgrundandekostnader exkl. Investering PU	1 044
<i>årligt planerat underhåll investering</i>	<i>32</i>
Summa nedlagda kostnader	1 076

Beräknad effekt ny modell jämfört gammal modell i 2017 års budget

Hyresgäst/Verksamhet	Hyra per verksamhet ny modell	Bruks-area (BRA)	Hyra nuvarande modell	Diff (+ överkompenserad /- underkompensera)
Extern	6 451 862	8 605	6 451 862	0
Extern/I	102 204	41	102 204	0
HUM/ Förskola	7 748 307	6 319	8 520 000	771 693
HUM/ Grundskola	21 803 571	21 886	19 478 000	-2 325 571
HUM/ SFI	321 538	323	287 000	-34 538
HUM/GEM	391 431	317	423 000	31 569
HUM/Särskola	331 492	333	296 000	-35 492
HUM/SOC	717 486	687	1 033 460	315 974
<i>HUM/ Nyanlända</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		<i>0</i>
KOF/ Gem	45 380	40	59 000	13 620
KOF/Fritidsgård	425 067	427	379 261	-45 806
KOF/Fritidsgård/I	539 765	277	528 408	-11 357
KOF/ Kulturskolan	393 212	395	350 839	-42 373
KOF/Fritid	19 990 327	13 930	18 863 420	-1 126 907
KOF/Bibliotek/I	1 100 364	671	1 100 364	0
KOF/Kultur	1 219 257	1 777	1 169 648	-49 609
KOF/Kultur/I	493 630	254	483 216	-10 414
KS/KLK	854 610	753	913 000	58 390
KS/Turist/I	141 852	133	141 852	0
TSN/Gem	350 557	309	164 000	-186 557
KS/Personal	113 449	100	0	-113 449
KS/Eko	69 204	61	43 000	-26 204
KS/Oppositionen	45 380	40	0	-45 380
MN/Gem	81 683	72	49 000	-32 683
SBN/Gem	226 898	200	236 000	9 102
KS/IT	286 030	355	259 575	-26 455
TSN/AME	514 724	613	490 600	-24 124
TSN/AME/I	69 010	35	67 584	-1 426
TSN/Drift	369 414	633	372 400	2 986
KS/Facken	77 284	74	95 162	17 878
TSN/Tomställd	615 552	1 237	372 488	-243 064
VON/ÄO/I	11 719 207	10 685	11 719 207	0
VON/ÄO	2 131 572	2 041	2 619 088	487 516
VON/FH	595 294	570	773 878	178 584
VON/Myndig	271 143	239	239 000	-32 143
VON/Hemtjänst	199 103	176	175 500	-23 603
VON/Hemsjukvård	242 213	214	213 500	-28 713
VON/Gem	552 496	487	487 000	-65 496
Anslag tekniska/fastighet	0		2 644 050	2 644 050
Totalt	81 601 566 kr	75 307	81 601 565	0

Drift av Kråmö Skärgårdsby

Förslag till beslut

1. Kråmö Skärgårdsby ska ingå i tjänstekoncessionen Trosa Gästhamn vid nästa upphandling av tjänstekoncessionen Trosa Gästhamn.
2. Kultur- och fritidsnämnden uppdras att teckna avtal rörande uthyrning av Kråmö Skärgårdsby, som tidsmässigt följer avtalet för tjänstekoncessionen Trosa Gästhamn.
3. Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utreda hur de kulturarv som finns på ön bäst bevaras och tillgängliggörs.

Ärendet

Kråmö är Trosa kommuns egen skärgårdsö och är belägen mitt i ett naturreservat. Öns bebyggelse domineras fortfarande av små sjöbodar. Ön har under många år varit ett mycket uppskattat besöksmål för Trosa kommuns medborgare och turister och många vittnar om fina och unika naturupplevelser i samband med besök på ön.

Kommunchefen har på uppdrag av kommunstyrelsen (beslut 2020-04-15, § 36) utrett hur driften av Kråmö Skärgårdsby bäst kan bedrivas. Under tiden som denna utredning har pågått tecknades ett tillfälligt avtal med APelago Group AB för uthyrning av Kråmö som gäller till och med 2023-02-28 (enligt beslut i kultur- och fritidsnämnden 2020-03-12, § 12).

Utredningen, som främst har omfattat dialog mellan kommunekolog, kultur- och föreningschef och produktionschef för kultur-, fritids-, teknik- och servicekontoret, föreslår nu att entreprenören erbjuds ett längre hyresavtal, som löper lika länge som entreprenörens verksamhetsavtal för tjänstekoncessionen Trosa gästhamn. Detta avtal löper t.o.m. 2025-12-31, med rätt för beställaren att förlänga med valfri period, längst t.o.m. 2028-12-31. Därefter föreslås anläggningarna Kråmö och Trosa gästhamn ingå i samma tjänstekoncession och upphandlas enligt Lagen om koncessioner (LUK).

Orsakerna till att de båda verksamheterna bör förenas är att Kråmö kan ses som en förlängd gästhamn ute i skärgården och det möjliggör bl.a. synergieffekter i fråga om tillgänglighet till och från Kråmö, möjligheter att utöka antalet gäster på Kråmö med underlag från gästhamnens besökare och inte minst möjligheten att göra långsiktiga investeringar som gynnar båda anläggningarna.

Under åren då Kråmö har drivits som fristående tjänstekoncession har nämnden årligen följt upp uppdraget. Det som har konstateras är att det funnits utmaningar i att driva verksamheten i den formen på ett sätt som varit tillfredställande för nämnden och för kommunens medborgare och besökare. Därför föreslås att Kråmö Skärgårdsby ska ingå i tjänstekoncessionen Trosa gästhamn vid nästa upphandling.

Entreprenören som nu har hyresavtalet har, under de två säsonger som gått sedan avtalets tecknande, visat på stor hängivenhet och kapacitet ifråga om utveckling av Kråmö Skärgårdsby och Kråmö naturreservat. De har lagt ner stora resurser på att lyfta anläggningen och naturreservatet till en nivå som känns representativ för Trosa kommun och fått ett mycket positivt gensvar från besökare och invånare i kommunen.

Entreprenören har aviserat en stark önskan att få hyresavtalet förlängt, vilket i så fall skulle medföra en möjlighet att fortsätta den varsamma modernisering av stugbyn som redan har inletts. De insatser som idag är genomförda, bl.a. renovering in- och utvändigt och elektrifiering av flera stugor och andra byggnader, kan utökas till att omfatta fler byggnader på ön. Man har även påvisat behovet av en långsiktig lösning vad gäller vatten, toaletter och avfallshantering, som idag hanteras på ett omodernt sätt. Lösningar för detta behöver planeras och utföras i nära samverkan med Trosa kommun. Med ett förlängt hyresavtal ökar också möjligheterna till att skapa bestående samverkan med t.ex. skolor och andra besökargrupper.

Kulturarvsbevarande åtgärder

På ön finns två kulturarvsintressanta installationer: ett litet museum över den siste arrendatorn på Kråmö, Einar Tärk, samt Timmerstugan. Kommunchefen föreslår att uppdra åt kultur- och fritidsnämnden att utreda hur dessa installationer bäst bör bevaras och göras tillgängliga för allmänheten.

Johan Sandlund
Kommunchef

Kerstin Tibbling
Produktionschef
Kultur, fritid, teknik och service

Bilagor

Beslut till

8

Samhällsbyggnadskontoret

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare
0156-521 05
jessica.berg@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-11-05
Diarienummer
KS 2021/135

Granskningsyttrande över järnvägsplan Ostlänken, sträckan Långsjön - Sillekrog genom Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner Samhällsbyggnadskontorets förslag till granskningsyttrande över Trafikverkets järnvägsplan Ostlänken, sträckan Långsjön – Sillekrog genom Trosa kommun.

Ärendet

Granskning

Trafikverket ställer ut järnvägsplan Ostlänken, sträckan Långsjön–Sillekrog, för granskning och sista dagen att lämna synpunkter är tisdagen den 30 november. Granskningen är det sista steget i Trafikverkets planprocess. Efter granskning och eventuella ändringar lämnas järnvägsplanen till Trafikverkets avdelning "Planprövning" för fastställelse. Därefter följer en överklagandetid innan planen vinner laga kraft.

Granskningshandlingarna består av:

Plan

- Plankartor
- Bilagor till plankartor
  - Bilaga till plankarta, tvärsektioner
  - Bilaga till plankarta, profiler till tvärsektioner

Underlag till planen

- Planbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Länsstyrelsens godkännande av miljökonsekvensbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Förteckning över berörda av eventuella förändringar av väghållningsansvar
- Kartor och ritningar
  - Ritningsförteckning
  - Illustrationskartor
  - Illustrationsprofilritningar
  - Illustrationssektioner

- Särskilda utredningar och material som behövs för tolkning och förståelse av vägplanen/ järnvägsplanen
  - Gestaltungsprogram
  - PM Förslag till spårlinje samlad bedömning
  - PM Analys av vald spårlinje
  - PM Redovisning av tillåtlighetsprövad korridor för Ostlänken
- Berörda kommunala planer

Handlingarna finns att ta del av på: www.trafikverket.se/ostlankensodertaljetrosa

Järnvägens lokalisering och utformning

Trafikverkets förslag till järnvägsplan omfattar delsträckan genom Trosa kommun utökad med cirka 1 600 meter järnväg i Södertälje kommun, på grund av att hela tunneln under Tullgarns Natura 2000-område ska redovisas i samma järnvägsplan. Av samma anledning ingår omkring 100 meter järnväg i Nyköpings kommun på grund av en bergskärning över kommungränsen vid Sillekrog.

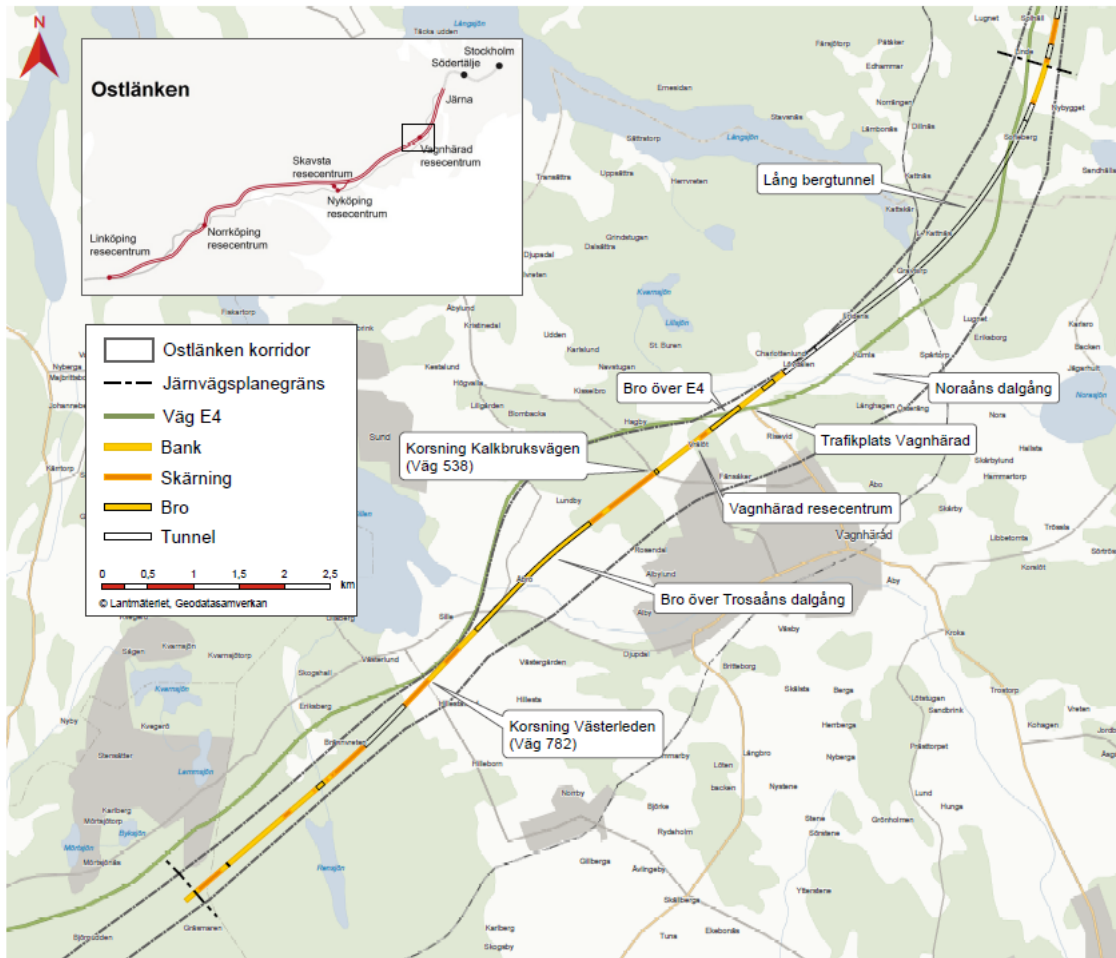
Järnvägsplanens spårlinje framgår översiktligt av kartan nedan. Sett från norr börjar delsträckan med en ca fyra kilometer lång tunnel under Tullgarns Natura 2000-område och följs av en kort bank och därefter en ca 900 meter lång bro över E4 nära trafikplats Vagnhärad. I skogspartiet nordväst om Vagnhärad tättbebyggelse ligger järnvägen omväxlande i marknivå, på bank och i skärning.

Mellan Fredriksdalsvägen och väg 838 Kalkbruksvägen kommer en ny järnvägsstation att anläggas (Vagnhärad resecentrum, se mer info nedan). Järnvägen passerar på en 40 meter lång bro över Kalkbruksvägen och fortsätter mestadels i skärning genom ett av Vagnhärad viktigaste friluftsområden fram till en 1 700 meter lång bro över Trosaåns dalgång.

Bron övergår i bank och skärning genom grundvattenförekomsten Tunsätter, strax söder om Sille by och vidare västerut mot Hillestalund. Därefter fortsätter banan i en ca 650 meter lång tunnel, Hillestatunneln. Delsträckan avslutas i höjd med Sillekrog efter en sträcka med omväxlande skärning, bro och bank.

Den totala längden på järnvägssträckan Långsjön–Sillekrog är 13,2 km, varav 5,7 km är på mark, 2,9 km på bro och 4,5 km i tunnel.

Ostlänkens planerade sträckning mellan Långsjön och Sillekrog

Vagnhärad resercentrum

En ny station anläggs i Vagnhärad, ca 1,5 km nordväst om Vagnhärad torg. Stationen är planerad att nyttjas för regionaltrafik vilket innebär att övrig trafik passerar förbi. Plattformarna blir 355 meter långa och kommer att ligga 0-7 meter ovanför dagens marknivå. Såväl plattform som stationsbyggnad kommer att vara tillgängliga i marknivå genom att fyllnadsmassor används för att få jämna övergångar. En inbyggd bro kommer att binda samman plattformarna och nås via trappor och hissar från vardera sidan. Stationen förbereds även för framtida rulltrappor.

Permanent och tillfälliga markanspråk

Ostlänkens permanenta markanspråk består av exempelvis marken för själva järnvägen, permanenta service- och räddningsvägar, uppställningsytor för service- och räddningsfordon samt trädsäkring utmed banan. Markanspråken säkras genom att Trafikverket köper mark (framför allt för själva järnvägen) eller genom servitutsrätt (till exempel för service- och räddningsvägar). Noteras kan att stora delar av service- och räddningsvägarna kan nyttjas av jord- och skogsbruket samt av allmänheten.

De tillfälliga markanspråken ska gälla i max 120 månader och rör bland annat ytor som behövs när järnvägen byggs, ytor för upplag och etablering samt tillfälliga arbets- och transportvägar. De största områdena för etablering och upplag finns vid den blivande stationen, vid Tullgarnstunnelns södra mynning, vid Kalkbruksvägen norr om f d kalkbrotten samt i anslutning till tunneln vid Hillestalund. Den mest betydande arbets- och transportvägen byggs utmed E4:s norra sida från tillfartsvägen till Kumla Gård fram till Fredriksdalsvägen. Avsikten är att vägen ska minimera behovet av transporter till och från tunnelbygget via E4 och via Vagnhärads tätort.

Ombyggda vägar

Ostlänken innebär att flera vägar måste byggas om på något sätt. De största förändringarna är att:

- Järnvägen passerar på bro över E4. Passagen medför inte någon ändrad utformning i slutläge, men i byggskedet måste E4 ledas om temporärt för att möjliggöra byggnation av brostöd.
- Ostlänkens sträckning och höjdläge innebär att Fredriksdalsvägen blir avskuren av den nya järnvägen och leds om på järnvägens västra sida, söderut till Kalkbruksvägen.
- Väg 838 (Kalkbruksvägen) sänks ca 1,5 meter för att ge fri höjd under Ostlänkens bro över vägen. Järnvägsbron över Kalkbruksvägen är dimensionerad så att gång- och cykelbana får plats längs vägen.
- Väg 837 rätas ut och ansluter till väg 800 i samma punkt som tidigare. Hastighetsbegränsningen sänks till 60 km/tim från dagens 70 km/tim.
- Väg 782 (Västerleden) höjs ca 5,3 meter och byggs om med bro över Ostlänken vid Hillestalund. Vägen förskjuts också något söderut.

Inlösen och förvärv

Utbyggnaden av Ostlänken innebär att riktvärden för trafikbuller kommer att överskridas utmed delar av sträckan om inte bullerskyddsåtgärder vidtas. Det är 23 bostadsbyggnader som är bullerberörda med avseende på Ostlänkens järnvägsplan för delsträckan Långsjön - Sillekrog. I de fall där kostnaden för bullerskyddsåtgärder överskrider fastighetens schabloniserade marknadsvärde ges ett erbjudande om förvärv, dvs Trafikverket erbjuder sig att köpa fastigheten. Totalt sju fastigheter längs aktuell sträcka erbjuds förvärv pga buller. I det fall fastighetsägaren avböjer, erbjuds denne fastighetsnära bullerskyddsåtgärder. En fastighet erbjuds förvärv med avseende på vibrationer. Dessutom kommer tre fastigheter att lösas in på grund av bland annat markintrång.

Tidplan

Ostlänken kommer att byggas ut vartefter järnvägsplanerna vinner laga kraft. Utbyggnaden planeras ske i tre etapper med början norrifrån i Gerstaberg. Järnvägsplan för Långsjön - Sillekrog ingår i etappen Gerstaberg-Nyköping med beräknad byggstart år 2024. En del förberedande arbeten kan komma att starta redan 2022-2023. Ostlänken i sin helhet beräknas vara färdig år 2035.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadskontoret (SBK) ställer sig överlag mycket positivt till det gedigna och väl bearbetade material som presenteras av Trafikverket. Kontoret föreslår att kommunens granskningsyttrande ska behandla följande punkter:

Nyköpingsbanan

Planbeskrivningen anger att Nyköpingsbanan bibehålls och i huvudsak upplåts för godstrafik och regional pendeltågstrafik. SBK betonar i förslaget till granskningsyttrande att kommunens avsikt är att all persontrafik till och från Vagnhärad ska angöra det nya resecentrumet vid Ostlänken.

Ettappvis utbyggnad

SBK ställer sig mycket positiva till att utbyggnaden planeras i etapper med start norrifrån.

Plattformsängder

Sedan samrådet 2019 har plattformsängderna vid Vagnhärad resecentrum ändrats från 255 meter till 355 meter. Detta är något som kommunen har efterfrågat och SBK ser mycket positivt på den nya plattformsängden. I förslaget till granskningsyttrande framhålls att kommunen förutsätter att järnvägsplanen ger juridiskt stöd till 355 meter långa plattformar.

Masshantering

I Gestaltungsprogrammet framkommer att stora mängder överskottsmassor från skärningar och tunnlar kommer att produceras, och att det vid området för Vagnhärad resecentrum kommer att finnas möjlighet att använda en del av dessa massor för att fylla upp och höja marknivån. Detta är helt riktigt, men kontoret ifrågasätter de formuleringar som beskriver att Trosa kommun har det hela ansvaret för att planera och ansvara för masshanteringen. SBK hänvisar till det medfinansieringsavtal som Trosa kommun och Trafikverket tecknat, och som betonar vikten av samordning av respektive parts masshantering. Även planbeskrivningen nämner behovet av fyllnadsmassor vid resecentrumområdet, och anger att det rör sig om cirka 400 000 m³ massor. SBK önskar korrigera den siffran till cirka 600 000 m³.

Boendemiljö

Ostlänken kommer att innebära kraftig försämring av boendemiljön för ett begränsat antal fastigheter i banans närhet. Åtgärder kan minska bullerstörningar under drifttiden, men det finns inte några åtgärder som kan kompensera vad påfrestningar under byggtiden och visuell påverkan betyder för de boendes trivsel och hälsa. SBK ställer sig positivt till att Trafikverket löser in och erbjuder förvärv till en del av de berörda fastigheterna. Kontoret anser dock att Trafikverket även bör lösa in flerbostadshuset på fastigheten Hillesta 2:2, beläget på öster sida om väg 782 (Västerleden). Flerbostadshuset består av tre lägenheter där boendemiljön inte bara kommer att påverkas negativt av buller, men också av den kraftigt höjda

bilvägen.

Gång- och cykelbro över Ostlänken

Ostlänken klyver ett av Vagnhärads viktigaste områden för friluftsliv sydväst om ny station i Vagnhärad i två delar. Därför är en gångbro över Ostlänken nödvändig för att ge friluftslivet fortsatt tillgång till områdets båda sidor. Det har träffats ett avtal mellan Trosa kommun och Trafikverket om att Trafikverket ska projektera, bygga och bekosta en sådan bro. Efter godkänd slutbesiktning blir Kommunen ägare och förvaltare av bron och ansvarar därefter för drift och underhåll. I granskningsyttrandet ställer sig SBK frågande till varför denna bro inte är en del av järnvägsplanen, och understryker att kommunen förutsätter att bron projekteras och byggs i samband med övrig byggnation. Åtgärden kräver inte några kommunala planer.

Grundvatten

Ostlänken ska byggas på bro, på bank och i skärning vid Tunsätter grundvattenförekomst, där kommunen har sin huvudvattentäkt. Enligt granskningshandlingarna kommer anläggningen inte att påverka grundvattennivåer i kommunens vattentäkt. I miljökonsekvensbeskrivningen står däremot att läsa att "grundvattenförekomsten är mycket sårbar mot föroreningar" och att "om åtgärder vid anläggningsarbetet inte vidtas finns det risk för att planförslaget försämrar kvalitet på grundvattenförekomsten och Trosa kommuns vattentäkt, vilket skulle medföra stor effekt och stor eller mycket stor konsekvens i bygg- och/eller driftskede."

Det är positivt att materialet lyfter vikten av försiktighetsåtgärder och i förslaget till granskningsyttrande understryks att alla störningar som kan påverka grundvattnets kvalitet och flöde kan få långt gående konsekvenser för kommunens dricksvattenförsörjning. Det behöver därmed säkerställas att Trafikverket förebygger samtliga händelser som riskerar att påverka grundvattenförekomsten och vattentäkten.

Planbeskrivningen anger att sulfidhaltiga massor behöver återanvändas i den nya anläggningen för att uppnå en bra massbalans. Det är viktigt att sulfidhaltiga massor inte återanvänds i tillrinningsområdet för kommunens huvudvattentäkt, av ovan angivna skäl.

Processvatten

Planbeskrivningen anger att kommunala anslutningar för vatten ska nyttjas i första hand. Då vi inte har så stora tillgångar på dricksvatten så är det inte aktuellt att Trafikverket kommer att kunna använda kommunalt vatten för deras processer. Således måste processvatten tillföras från någon annan vattentäkt än den kommunala. Viktigt är också att beakta hur det använda vattnet hanteras eller återförs i naturen.

I granskningsyttrandet lämnas förslaget att i första hand nyttja det ytvatten som

finns tillgängligt i de f.d. kalkstensbrotten vid Fänsåker, där provtagning har visat att vattnet håller tillräckligt god kvalitet.

Kalkbruksvägen

SBK anser att det är mycket positivt att järnvägsbron över Kalkbruksvägen dimensioneras så att gång- och cykelbana får plats längs vägen. Det kommer att finnas behov av att förlänga GC-nätet i kommunen och då avståndet som bedöms som lämpligt cykelavstånd ökar i takt med att elcyklar blir vanligare, behöver säker cykelpendling möjliggöras även från mer perifera kommundelar.

Passager under och över spår

Den största generella påverkan av Ostlänken är att järnvägen kommer att utgöra en fysisk och visuell barriär i landskapet. Därför är tillräckliga passager under/över spår viktiga för såväl friluftsliv/rekreation som vilt. SBK är positivt inställt till föreslagna passager och betonar att samtliga passager som anges i planförslaget är nödvändiga och viktiga.

Vagnhärad's resecentrum

Kontoret är mycket positivt inställt till det förslag som tagits fram gällande stationens utformning och gestaltning, som har all potential att leva upp till den gemensamt uppsatta målbilden. SBK ser fram emot fortsatt dialog och gott samarbete vad gäller utvecklandet av Vagnhärad's resecentrum.

SBK har utöver detta skickat smärre synpunkter med korrektur/faktafel direkt till projektledningen för delsträckan genom Trosa kommun.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

Beslut till
Samhällsbyggnadskontoret

Trosa kommuns granskningsyttrande över järnvägsplan Ostlänken, sträckan Långsjön - Sillekrog genom Trosa kommun

Inledning

Genomförandet av Ostlänken kommer att öka kapaciteten och robustheten i järnvägssystemet, korta restiderna och bidra till regionförstoring. Genom Ostlänken kopplas Trosa kommun ännu närmre två stora arbetsplats- och studieregioner vilket leder till förbättrade möjligheter för såväl kommunens invånare som företag.

Ostlänken kommer att betyda särskilt mycket för Vagnhärad, där kommunen genomför en långsiktig satsning på att fortsätta utveckla Vagnhärad som attraktiv bostadsort. Ett nytt resecentrum vid Ostlänken är en viktig del i satsningen och vi kan redan nu se att kommunens åtagande gällande bostadsproduktion som avtalats i Sverigeförhandlingen är nära att nås. För Trosa kommun har det varit särskilt viktigt att järnvägens sträckning och resecentrums lokalisering

1. Ger förutsättningar för utveckling av Vagnhärad och av hela Trosa kommun
2. Bidrar till kraftig ökning av det kollektiva resandet i kommunen
3. Ger minsta möjliga intrång och störningar för berörda markägare, boende och näringsidkare
4. Tar hänsyn till befintliga natur- och kulturmiljövärden

I huvudsak ställer Trosa kommun sig positiv till de beslut, fakta och förslag Trafikverket redovisar i granskningsmaterialet. Kommunen har deltagit aktivt i Trafikverkets arbete med järnvägsplanen, men har ändå anledning att framföra följande synpunkter som svar på granskningen:

Grundvatten

Ostlänken ska byggas på bro, på bank och i skärning vid Tunsätter grundvattenförekomst, där Trosa kommun har sin huvudvattentäkt. Enligt granskningshandlingarna kommer anläggningen inte att påverka grundvattennivåer i kommunens vattentäkt. I miljökonsekvensbeskrivningen står däremot att läsa att "grundvattenförekomsten är mycket sårbar mot föroreningar" och att "om åtgärder vid anläggningsarbetet inte vidtas finns det risk för att planförslaget försämrar kvalitet på grundvattenförekomsten och Trosa kommuns vattentäkt, vilket skulle medföra stor effekt och stor eller mycket stor konsekvens i bygg- och/eller driftskede."

Det är positivt att materialet lyfter vikten av försiktighetsåtgärder och Trosa kommun understryker att alla störningar som kan påverka grundvattnets kvalitet

och flöde kan få långt gående konsekvenser för kommunens dricksvattenförsörjning. Det behöver därmed säkerställas att Trafikverket förebygger samtliga händelser som riskerar att påverka grundvattenförekomsten och vattentäkten.

Planbeskrivningen anger att sulfidhaltiga massor behöver återanvändas i den nya anläggningen för att uppnå en bra massbalans. Det är viktigt att sulfidhaltiga massor inte återanvänds i tillrinningsområdet för kommunens huvudvattentäkt, av ovan angivna skäl.

Vidare menar Trosa kommun att Trafikverket behöver utreda huruvida marktrycket som den nya dragningen över vattentäkten utgör kan påverka flödet i vattentäkten eller påverka vattentäkten generellt. Därutöver önskar kommunen att Trafikverket

1. Skapar en nulägesbild över flödena i vattentäkten samt mäter flödena löpande under byggtiden för att säkerställa att det inte uppstår några förändringar
2. Tar fram planer för hur eventuella förändringar skall hanteras
3. Redovisar detta material för Trosa kommun innan byggstart

Processvatten

Planbeskrivningen anger att kommunala anslutningar för vatten ska nyttjas i första hand. Kommunens dricksvattentillgångar är begränsade och det är därför inte aktuellt att kommunalt vatten används till Trafikverkets processer. Således måste processvatten tillföras från någon annan vattentäkt än den kommunala. Viktigt är också att beakta hur det använda vattnet hanteras eller återförs i naturen.

Trosa kommun föreslår att till processvatten i första hand nyttja det ytvatten som finns tillgängligt i de f.d. kalkstensbrotten vid Fänsåker, där provtagning har visat att vattnet håller tillräckligt god kvalitet.

Huvudvattenledning

Vi vill uppmärksamma Trafikverket på att kommunens huvudvattenledning är dragen längs Fredriksdalsvägen. Trosa kommun förutsätter att försiktighet vidtas i byggskedet, och att all eventuell påverkan på ledningen förebyggs av Trafikverket.

Försämrad boendemiljö vid bostadsfastigheter

Bostadsfastigheter vid Vrålöt, Åbro och Hillestalund påverkas i hög grad av Ostlänken, både under bygg- och drifttiden. Påverkan består såväl av störningar i form av buller som av kraftig visuell påverkan och i vissa fall även i form av att tomtmark tas i anspråk.

Enligt granskningshandlingarna kommer en del av de berörda fastigheterna att lösas in alternativt erbjudas förvärv. Trosa kommun anser i stort att Trafikverket gjort rimliga bedömningar men att Trafikverket även bör lösa in flerbostadshuset på fastigheten Hillesta 2:2, beläget på öster sida om väg 782 (Västerleden).

Flerbostadshuset består av tre lägenheter där boendemiljön inte bara kommer att påverkas negativt av buller, men också av den kraftigt höjda bilvägen.

Plattformslängder

Det är mycket positivt att plattformslängderna vid den kommande stationen i Vagnhärad har ändrats från 255 meter till 355 meter. Trosa kommun förutsätter att järnvägsplanen därmed ger juridiskt stöd till 355 meter långa plattformar.

Nyköpingsbanan

Planbeskrivningen anger att Nyköpingsbanan bibehålls och i huvudsak upplåts för godstrafik och regional pendeltågstrafik. Trosa kommun har för avsikt att all persontrafik till och från Vagnhärad ska angöra det nya resecentrumet vid Ostlänken.

Etappvis utbyggnad

Det är mycket positivt att utbyggnaden planeras i etapper med start norrifrån.

Masshantering

I Gestaltungsprogrammet framkommer att stora mängder överskottsmassor från skärningar och tunnlar kommer att produceras, och att det vid området för Vagnhärad resecentrum kommer att finnas möjlighet att använda en del av dessa massor för att fylla upp och höja marknivån. Detta är helt riktigt, men Trosa kommun ifrågasätter de formuleringar som beskriver att kommunen har det hela ansvaret för att planera och ansvara för masshanteringen. Med hänvisning till det medfinansieringsavtal som Trosa kommun och Trafikverket tecknat, i vilket vikten av samordning av respektive parts masshantering betonas, ser kommunen fram emot fortsatt dialog och samarbete gällande hanteringen av massor.

Även planbeskrivningen nämner behovet av fyllnadsmassor vid resecentrumområdet, och anger att det rör sig om cirka 400 000 m³ massor. Trosa kommun gör bedömningen att den siffran bör korrigeras till cirka 600 000 m³.

Gång- och cykelbro över Ostlänken

Ostlänken klyver ett av Vagnhärad viktigaste områden för friluftsliv sydväst om ny station i Vagnhärad i två delar. Därför är en gångbro över Ostlänken nödvändig för att ge friluftslivet fortsatt tillgång till områdets båda sidor. Det har träffats ett avtal mellan Trosa kommun och Trafikverket om att Trafikverket ska projektera, bygga och bekosta en sådan bro. Efter godkänd slutbesiktning blir Kommunen ägare och förvaltare av bron och ansvarar därefter för drift och underhåll.

Trosa kommun ställer sig frågande till varför denna bro inte är en del av järnvägsplanen och beklagar de formuleringar i granskningshandlingarna som antyder att kommunen ska planera och anlägga bron. Kommunen förutsätter att Trafikverket projekterar och bygger bron i samband med övrig byggnation. Åtgärden kräver inte några kommunala planer.

Bro över Kalkbruksvägen

Det är mycket positivt att järnvägsbron över Kalkbruksvägen dimensioneras så att gång- och cykelbana får plats längs vägen. Det kommer att finnas behov av att förlänga GC-nätet i kommunen och då avståndet som bedöms som lämpligt cykelavstånd ökar i takt med att elcyklar blir vanligare, behöver säker cykelpendling möjliggöras även från mer perifera kommundelar.

Passager under och över spår

Den största generella påverkan av Ostlänken är att järnvägen kommer att utgöra en fysisk och visuell barriär i landskapet. Därför är tillräckliga passager under/över spår viktiga för såväl friluftsliv/rekreation som vilt. Kommunen ställer sig positiv till föreslagna passager och betonar att samtliga passager som anges i planförslaget är nödvändiga och viktiga.

Vagnhärads resecentrum

Vagnhärads resecentrum vid Ostlänken planeras av Trosa kommun och Trafikverket gemensamt. Parallellt med Trafikverkets järnvägsplan har kommunen tagit fram ett förslag till detaljplan för Vagnhärads resecentrum, vilken syftar till att möjliggöra en attraktiv nod för resande, såväl inom som till och från Trosa kommun. Ett förslag till resecentrums utformning och gestaltning presenteras i ett eget kapitel i järnvägsplanens gestaltungsprogram och kommunen ställer sig mycket positiv till materialet, som är ambitiöst och har all potential att leva upp till den gemensamt högt uppsatta målbilden. Trosa kommun ser fram emot fortsatt dialog och gott samarbete vad gäller utvecklandet av Vagnhärads resecentrum.

Daniel Portnoff
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Sandlund
Kommunchef

9

Svar på Region Sörmlands remiss av Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner Samhällsbyggnadskontorets förslag till svar på Region Sörmlands remiss av Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033.

Ärendet

Region Sörmland har upprättat förslag till Länsplan för regional transportinfrastruktur för perioden 2022-2033. Länets kommuner och andra myndigheter kan lämna synpunkter på förslaget under tiden mellan den 30 september och den 30 december 2021.

Länsplanen omfattar investeringar på det regionala vägnätet i respektive län. I Södermanland innebär detta åtgärder på samtliga statliga vägar utom E4, E20 och väg 56. Det regionala vägnätet innefattar även cykelvägnätet och kollektivtrafikanläggningar. Länsplanen omfattar också statlig medfinansiering av åtgärder på det kommunala vägnätet för förbättrad miljö, trafiksäkerhet, kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik. Dessutom ingår bidrag till utveckling av det enskilda vägnätet i länsplanen. Däremot innefattar planen inte drift och underhåll av transportsystemet. Den ekonomiska ramen är satt av regeringen till drygt 1,36 miljarder för tolvårsperioden.

Förslaget till Länsplan behandlar tre objekt inom Trosa kommun:

- 63,6 miljoner kr reserveras till åtgärder på väg 218 mellan Vagnhärad och Trosa. Projektet får därmed full kostnadstäckning och enligt planförslaget prioriteras åtgärden till år 1-3 (2022-2024).
- Trafiksäkerhets- och framkomlighetsåtgärder i Trosa listas som en namngiven prioriterad trimningsåtgärd år 1-6 (utredningsplan uppstartad 2021). Åtgärderna i det här projektet syftar till att lösa de brister som Infart västra trosa var tänkt att lösa.
- Väg 838, Kalkbruksvägen, nämns som en kvarvarande prioriterad brist som behöver studeras under planperioden då vägen får en förändrad funktion i och med placeringen av Vagnhärad's resecentrum vid Ostlänken.

Förslaget till länsplan finns i sin helhet på länken:

<https://regionsormland.se/contentassets/0c498e61c19d4ee0ba02c01fe9d4fb7d/regionversion-ltp-sodermanlands-lan-ar-2022-2033.pdf>

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Kontoret konstaterar att behovet av åtgärder inom Södermanland är betydligt mycket större än Länsplanens planeringsram. Det finns många och stora brister i länets transportsystem. Med begränsade resurser kräver detta tuffa prioriteringar och det är lätt att i huvudsak instämma i de prioriteringar Regionens gör.

För Trosa kommuns del finns två av de viktigaste vägobjekten namngivna i förslaget och kontoret ser att det är positivt att dessa prioriteras tidigt i åtgärdsplanen. Att potter för statlig medfinansiering fått ökat fokus jämfört med tidigare är också något som kontoret ser som positivt då detta historiskt varit ett träffsäkert och kostnadseffektivt sätt att få viktiga åtgärder på kommunalt vägnät genomförda. Kontoret ställer sig också mycket positivt till den i planförslaget presenterade genomförandeprocessen, som betonar hur samverkan mellan kommuner, Region Sörmland och Trafikverket ska vidareutvecklas och stärkas.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Jessica Berg
Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

Beslut till

Samhällsbyggnadskontoret

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadskontoret

Jessica Berg

Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare

0156-521 05

jessica.berg@trosa.se

Datum

2021-11-16

Diarienummer

KS 2021/136

hallbarregionalutveckling@

regionsormland.se

Trosa kommuns svar på remiss av Länsplan för regional transportinfrastruktur för Södermanlands län 2022-2033

Länstransportplanen fungerar på många sätt som en naturlig förlängning av Mälardalsrådets länsöverskridande samarbete inom ramen för En Bättre Sits. Planen är ett viktigt verktyg för fortsatt positiv utveckling och tillväxt i Södermanlands län och därmed den växande Stockholm – Mälarenregionen. Infrastruktursatsningar som leder till ökad tillgänglighet, flerkärnighet och en förstorad arbetsmarknad stärker regionens konkurrenskraft samtidigt som attraktiviteten ökar. Ett genomförande av Länstransportplanen ska bidra till att nå uppsatta mål i den regionala utvecklingsstrategin och med utgångspunkt i Strukturbild Sörmland ska de insatser som gör störst nytta för Sörmlands utveckling prioriteras.

Trosa kommun konstaterar att behovet av åtgärder inom Södermanland är betydligt större än Länstransportplanens planeringsram. Det finns många brister i länets transportsystem. Med begränsade resurser krävs tuffa prioriteringar och det är lätt att i huvudsak instämma i de prioriteringar Regionerna gör. För Trosa kommuns del finns två av de viktigaste vägobjekten namngivna i förslaget, och väg 838 lyfts som en kvarvarande prioriterad brist.

Allmänna synpunkter

Förslaget till ny Länstransportplan kopplar med all önskvärd tydlighet an till Sörmlandsstrategin och Strukturbild Sörmland. Att den regionala och nationella transportplaneringen ska förstärka varandra nämns också, och här kan Länstransportplanen ännu tydligare lyfta fram specifika nationella åtgärder som har koppling till länet. Ungefärlig rubrik skulle kunna vara "Åtgärder i nationell plan som påverkar länstransportplanen", under vilken exempelvis portaltextern om Ostlänken hör hemma. Detta är viktigt eftersom satsningar lokalt och regionalt i stor grad samverkar med åtgärder i den nationella planen och investeringar görs utifrån ett helhetsperspektiv.

Trosa kommun ser det som mycket positivt att planförslaget betonar hur samverkan mellan kommuner, Region Sörmland och Trafikverket ska vidareutvecklas och stärkas. Kommunen arbetar med att ta fram en kollektivtrafikplan som syftar till att lyfta fram åtgärder som ökar kollektivtrafikens konkurrenskraft. Vi arbetar även kontinuerligt med en GC-analys, vilken tydliggör brister och behov i kommunens gång- och cykelnät. Mot bakgrund av detta eftersöks en tydligare koppling mellan kommunens planering och Länstransportplanen. Den årliga genomförandeprocessen som beskrivs i kapitel 8 är ett bra första steg och något som vi ser fram emot att gemensamt vidareutveckla under planperioden.

Att potter för statlig medfinansiering fått ökat fokus jämfört med tidigare plan är också något som kommunen ser som positivt då detta historiskt varit ett träffsäkert och kostnadseffektivt sätt att få viktiga åtgärder på kommunalt vägnät genomförda.

Figur 4 och 5 visar ett urval av starka reserelationer med utgångspunkt i de sörmländska kommunerna. Här ställer vi oss frågande till varför Trosa – Stockholm inte finns redovisad.

Synpunkter på namngivna objekt

Väg 218

Det är mycket positivt att åtgärden prioriteras till år 1-3, och att projektet enligt föreslagen budget får full kostnadstäckning. Trosa kommun kan inte nog understryka hur angeläget det är att planerade trafiksäkerhets- och framkomlighetsåtgärder längs väg 218 genomförs i närtid. Projektet är också en förutsättning för Ostlänkens genomförande i och med att dagens korsning mellan väg 218 och Kalkbruksvägen måste vara ersatt av en cirkulationsplats innan Ostlänkens sträckning vid Vagnhärad kan börja byggas.

Trafiksäkerhets- och framkomlighetsåtgärder Trosa

Trosa kommun anser att det är positivt att behovet och bristen lyfts fram specifikt i budgetposten "trimning". Sedan Infart västra Trosa avbröts har kommunen, gemensamt med Trafikverket och Regionen, inlett arbetet med en alternativ lösning och projektet går nu under arbetsnamnet "Resväg västra Trosa".

Väg 838

I och med placeringen av Vagnhärad's resecentrum vid Ostlänken får väg 838, Kalkbruksvägen, en förändrad betydelse och funktion och det är positivt att planförslaget lyfter vägen som en kvarvarande prioriterad brist. Så gott som all trafik till och från Vagnhärad's resecentrum kommer att använda Kalkbruksvägen, oavsett om trafiken kommer via Gnestavägen, Lånestavägen, väg 218 eller från Vårdinge/Gnesta. Kalkbruksvägen är hastighetsbegränsad till 70 km/h och gång- och cykelväg saknas idag längs delar av vägen. Trosa kommun kommer att fortsätta samarbetet med Trafikverket och Regionen rörande Kalkbruksvägen, i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för vägen på kort och lång sikt.

Östra infarten Nyköping

Planförslagets satsning på östra infarten i Nyköping är också något som Trosa kommun ser som positivt, då åtgärderna kommer en stor del av arbets- och studiependlarna mellan Nyköping och Trosa till gagn.

10

Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadskontoret
Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef
0156-520 27
mats.gustafsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2021-10-28
Diarienummer
KS 2021/137

Kollektivtrafikplan 2022-2030 för Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger i uppdrag till kommunstyrelsens planutskott att bereda arbetet med en Kollektivtrafikplan för Trosa kommun.

Ärendet

Trosa kommun är en växande kommun med stark efterfrågan på en attraktiv kollektivtrafik. Kollektivtrafikplanens syfte är att ge en tydlig färdriktning om vad vi vill åstadkomma med kollektivtrafiken på kort och lång sikt.

Genom ett samlat dokument där såväl långsiktig vision, utvecklingsbehov och konkreta åtgärder finns redovisade, kan planen fungera som ett underlag i den kommunala planeringsprocessen och ge stöd för ekonomiska beslut kopplade till satsningar inom kollektivtrafikområdet.

Samhällsbyggnadskontoret föreslår att Kommunstyrelsens planutskott blir beredande för att ta fram kollektivtrafikplan 2022-2030 för Trosa kommun.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Beslut till

Samhällsbyggnadskontoret
Akten

1

1

Kommunstyrelsens yttrande gällande revisionens granskning gällande förstudie Intern kontroll i löneprocessen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner tjänsteskrivelsen som svar på revisionens granskning av intern kontroll i löneprocessen.

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Trosa kommuns revisorer genomfört en förstudie avseende Intern kontroll i löneprocessen. Syftet med förstudien var att revisorerna ska kunna ta ställning till om en fördjupad granskning behöver genomföras. Inom ramen för förstudien har en kartläggning över löneprocessen och vilken intern kontroll kommunstyrelsen har avseende system och rutin för hantering av löner och ersättningar genomförts. Granskningen visar att chefer i huvudsak upplever att stödet från lönefunktionen/enheten i löneprocessen är tillräckligt.

De förbättringsområden PwC kan se utifrån granskningen hänförs främst till att utifrån chefsrollen få ytterligare möjlighet att vidareutbilda sig i hanteringen av lönesystemet, att ytterligare tydliggöra roller och ansvar i löneprocessen samt att skapa ett mer överblickbart och användarvänligt lönesystem.

Ärendet

PwC pekar på att den interna kontrollen gällande löneprocessen i huvudsak fungerar på ett tillräckligt sätt. Däremot pekar PwC på några utvecklingsområden, bl.a. pekar man på möjlighet till fortsatt utbildning och ett mer användarvänligt lönesystem.

När det gäller utbildning sker en kontinuerlig utbildningsinsats av leverenören Evry och vårt lönekontor i Håbo kommun. Håbo utvecklar tillsammans med samarbetskommunerna Trosa och Salem och leverantören utbildningsinsatser för att skapa nya och ännu bättre utbildningar och lathundar för våra användare.

Vi delar PwC uppfattning om att lönesystemet behöver blir mer användarvänligt. Just nu finns det mer att önska inom det området. I det korta perspektivet ser vi inga större möjligheter att göra några förflyttningar men i takt med att lönesystemet genomgår utvecklingssteg ser samarbetskommunerna en möjlighet att vara med och påverka. Vi ges möjlighet att vara med och påverka leverantörens utveckling gällande användarvänligheten. Även om vi gärna hade sett en snabbare utveckling.

Ett exempel i närtid är att vi i början på nästa år kommer att få en digital process gällande framtagande av anställningsavtal. Denna funktion använder sig Salem av sedan tidigare. Detta gör att vi vet att införande kan ske med ett tillfredsställande resultat.

Samarbetskommunerna kommer aktivt arbeta vidare med de delar som PwC pekar ut som utvecklingsområden. Detta utvecklingsarbete sker av Håbo tillsammans med Salem och Trosa, för att lyckas är det viktigt att dra nytta av de olika kommunernas olika styrkor.

Torbjörn Unnebäck
Personalchef

Johan Sandlund
Kommunchef

Till: Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Revisionens rapport "Förstudie Intern kontroll i löneprocessen"

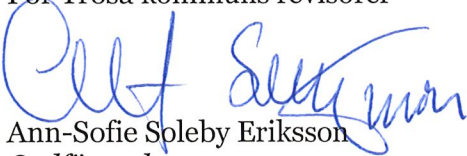
PwC har på uppdrag av Trosa kommuns revisorer genomfört en förstudie avseende Intern kontroll i löneprocessen. Syftet med förstudien var att revisorerna ska kunna ta ställning till om en fördjupad granskning behöver genomföras. Inom ramen för förstudien har en kartläggning över löneprocessen och vilken intern kontroll kommunstyrelsen har avseende system och rutiner för hantering av löner och ersättningar genomförts. Granskningen visar att cheferna i huvudsak upplever att stödet från lönefunktionen/enheten i löneprocessen är tillräckligt.

De förbättringsområden vi kan se i utifrån granskningen hänförs främst till att utifrån chefsrollen få ytterligare möjlighet att vidareutbilda sig i hantering av lönesystemet, att ytterligare tydliggöra roller och ansvar i löneprocessen samt att skapa ett mer överblickbart och användarvänligt lönesystem.

Revisorerna önskar svar från kommunstyrelsen senast den 28/11 2021

Granskningen delges kommunfullmäktige för kännedom och beaktande.

För Trosa kommuns revisorer

Ann-Sofie Soleby Eriksson
Ordförande

Bilaga: Revisionsrapport – förstudie Intern kontroll i löneprocessen

Förstudie avseende intern kontroll i löneprocessen

Trosa kommun

Juni 2021

Anton Melén

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Trosa kommun genomfört en förstudie avseende intern kontroll i löneprocessen. En förstudie kan ses som en fördjupad riskanalys. Syftet med förstudien är att revisorerna ska kunna ta ställning till om en fördjupad granskning behöver genomföras. Inom ramen för förstudien har en kartläggning över löneprocessen och vilken intern kontroll kommunstyrelsen har avseende system och rutiner för hantering av löner och ersättningar genomförts.

Förstudien visar att:

- Det finns i huvudsak en tydlig organisation i löneprocessen med fastställd roll- och ansvarsfördelning som regleras med stöd av samverkansavtal, reglemente för lönenämnden samt framtagen riktlinje för gemensam lönenämnd.
- Det finns upprättade rutiner för de kontroller som chefer/arbetsledare förväntas göra inför och i samband med löneutbetalning. Det finns dokumentation som översiktligt beskriver löneenhetens arbetssätt. Det uppges pågå ett arbete med att ytterligare dokumentera processen, rutinerna och kontrollerna som löneenheten ansvarar för.
- Delar av löneprocessen är inte digitaliserad och innehåller manuella inslag/registreringar liksom fysiska blanketter som kan medföra risker. Bland annat vid upplägg av nya anställningar.
- Det finns risker kopplat till funktionaliteten att kunna attestera samtliga poster i lönesystemet på en och samma gång ("massgodkännande").
- Det finns risker kopplat till behörighetshanteringen/administrationen, t.ex. avseende avsaknad av formell rutin för tilldelning, avslut och ändring av behörigheter. Vidare ser vi att alla inom löneenheten har samma höga behörighetsnivå, oavsett om rollen löneadministratör eller systemadministratör innehas.
- Det genomförs i dagsläget inte någon form av systematisk genomgång eller analys av logglista över förändringar av fasta data (upplägg/ändring/avslut av anställning) i lönesystemet, utöver den uppföljning och kontroll som genomförs i samband med den månadsvisa lönekörningen.
- Kommunstyrelsen har fastställt en internkontrollplan där personal- och löneområdet ingår med tillhörande kontrollmoment. Internkontrollplanen bygger på en genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Den gemensamma lönenämnden har inte fastställt någon internkontrollplan för löneadministrationen/hanteringen för år 2021. Det finns dock en plan att arbeta fram och implementera en internkontrollplan för år 2022.
- Chefer med personalansvar upplever i huvudsak att stödet från löneenheten är tillräckligt och tillgängligt. De förbättringsområden vi kan se i utifrån resultatet av genomförd enkät hänförs främst till att utifrån chefsrollen få ytterligare möjlighet att vidareutbilda sig i hantering av lönesystemet, att ytterligare tydliggöra roller och ansvar i löneprocessen samt att skapa ett mer överblickbart och användarvänligt lönesystem.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Metod	3
Iakttagelser	4
Löneprocessen och uppbyggnad av den interna kontroll	4
Stödet mellan lönefunktion och chefer i löneprocessen	11
Bilaga 1 - Avstämd dokumentation	18

Inledning

Bakgrund

Kostnader för löner och andra personalrelaterade kostnader är en betydande del av en kommuns totala kostnader. Att lönehanteringen är korrekt och att det finns en tillräcklig intern kontroll i löneprocessen är därför väsentligt. Håbo, Trosa och Salems kommun har från den 1 januari 2020 en gemensam lönenämnd och löneenhet.

Revisorerna har utifrån sin riskbedömning valt att genomföra en förstudie av området utifrån att kartlägga vilken intern kontroll kommunstyrelsen har av system och rutiner för hantering av löner och ersättningar. Avsikten är att revisorerna utifrån förstudien ska ta ställning till om det finns anledning att genomföra en fördjupad granskning inom området. Konsekvenserna av bristande rutiner och kontroller kan få både ekonomiska och förtroendemässiga följder.

Syfte och revisionsfrågor

En förstudie kan ses som en fördjupad riskanalys. Syftet med förstudien är att revisorerna ska kunna ta ställning till om en fördjupad granskning behöver genomföras. Inom ramen för förstudien har en kartläggning över löneprocessen och vilken intern kontroll kommunstyrelsen har avseende system och rutiner för hantering av löner och ersättningar genomförts.

Följande frågeställningar används för att svara mot syftet:

- Hur ser löneprocessen ut inklusive roll-/ansvarsfördelning?
- Vilka kontrollmoment finns och hur är den interna kontrollen uppbyggd?
- Hur upplever kommunens chefer stödet från lönefunktionen i löneprocessen?

Revisionskriterier

Revisionskriterierna har utgjorts av tillämpliga lagar såsom semesterlag och kommunallagen (ffa 6 kap 6 § om internkontroll) samt interna rutiner/riktlinjer, regler och anvisningar.

Avgränsning

Förstudien omfattar kommunstyrelsen. Pensioner eller arvoden till förtroendevalda ingår inte i förstudien.

Metod

Förstudien har genomförts genom dokumentstudier av rutin- och processbeskrivningar, en enkätundersökning samt intervju. Intervju har skett personalchef hos Trosa kommun, personalchef hos Håbo kommun samt systemadministratör hos löneenheten i Håbo kommun. En mindre enkätundersökning har genomförts genom utskick till kommunens chefer där frågor ställts om bl.a. stöd/kontakt med löneenheten, kännedom om gällande rutiner och kontroller de förväntas göra i löneprocessen etc. (svarsfrekvens på 78 %).

De intervjuade har haft möjlighet att sakgranska rapporten.

Iakttagelser

Löneprocessen och uppbyggnad av den interna kontroll

I detta avsnitt besvaras följande två frågeställningar:

- Hur ser löneprocessen ut inklusive roll-/ansvarsfördelning?
- Vilka kontrollmoment finns och hur är den interna kontrollen uppbyggd?

Organisation kring lönehantering

Håbo, Trosa och Salems kommun har från den 1 januari 2020 en gemensam lönenämnd och löneenhet. Lönenämndens löneenhet är placerad i Håbo kommun och är organiserad under kommunens personalavdelning. Håbo kommuns personalchef är ansvarig för verksamhet, dess måluppfyllelse och enhetens medarbetare (*Verksamhetsplan, lönenämnd 2021*). Det finns totalt nio heltidsanställda medarbetare i löneenheten med olika typer av ansvar kopplat till lönehantering (lönesamordnare, löneadministratörer, systemförvaltare och systemadministratör). Löneenheten är organisatoriskt inriktad mot lönesamordning och systemförvaltning med ansvarig lönesamordnare och systemförvaltare för respektive inriktning. För alla inom organisationen ingår dock lönerelaterade uppgifter.

Vid intervju beskrivs att löneadministratörerna hos löneenheten ansvarar för på förhand bestämda sektorer i aktuella kommuner. Detta för att löneadministratörerna ska skapa sig en god förståelse för rutiner och processer i dessa sektorer och på så sätt skapa en spetskompetens avseende lönehantering i sektorerna. Vid intervju beskrivs att löneenheten vid tidpunkten för förstudien har ett pågående arbete med formalisera och dokumentera lönehanteringen i form av processbeskrivningar och stödjande rutindokument.

Utöver den gemensamma lönenämnden med tillhörande löneenhet har Trosa kommun en HR-funktion inom kommunens kommunkontor med en ansvarig personalchef. Enligt intervju utför främst anställda hos HR-funktionen uppgifter relaterat till hantering av anställningar (t.ex. vid nyanställning och avslut av anställning). Vid intervjuer framkommer att det även finns så kallade "superanvändare" som ansvarar för att samverka med löneenheten i Håbo kommun beträffande lönerelaterade frågor och medverkar vid utveckling av processer inom berört område.

Vid intervju beskrivs att samverkan ska ske mellan anställda hos HR-funktionen och anställande chef i samband med att anställningsavtal framtas vid påbörjad anställning och att chefen ska kontrollera att rätt uppgifter finns i anställningsavtalet. Vi har i denna förstudie tagit del av mall för anställningsavtal för tillsvidareanställning samt för korttidsanställning. Vi har även tagit del av en checklista i samband med att en anställning ska avslutas.

Trosa kommun hade per 2020 totalt 976 anställda medarbetare (861 tillsvidareanställda och 115 visstidsanställda) (*Årsredovisning 2020*). Utöver dessa finns cirka 100 arvoderade politiker i kommunen. Vid intervju beskrivs att löneenheten i Håbo kommun hanterar cirka 1200 lönespecifikationer under en månad från Trosa kommun.

Löneenheten ansvarar inte för några löner hos kommunala bolag eller kommunalförbund kopplat till Trosa kommun.

Allmän systeminformation

Trosa, Salem och Håbo kommun använder sig gemensamt av eCompanion som personal/lönesystem. Det är löneenheten i Håbo kommun som ansvarar för systemförvaltning och drift av lönesystemet, inklusive dess tilläggsmoduler. I eCompanion ingår tilläggsmodulen Självservice (Schema och Bemanning) där anställningsuppgifter och tillhörande schema registreras. I Självservice (S/B) går även anställda självständigt in och registrerar till exempel frånvaro såsom semester.

Roll- och ansvarsfördelning i löneprocessen

I samband med att Håbo, Trosa och Salems kommun bildade en gemensam lönenämnd undertecknades ett gemensamt samverkansavtal av kommunstyrelsens ordförande, kommundirektör/chef samt personalchef i respektive kommun. Utöver detta finns ett reglemente för lönenämnden (gäller fr.o.m. 1 januari 2020), som har beslutats av respektive kommunfullmäktige i berörda kommuner. I berört samverkansavtal framgår följande ansvarsfördelning mellan lönenämnden och respektive kommun.

Lönenämndens ansvar:

- Förvaltning och teknisk drift av lönesystemet (eCompanion).
- Löneadministration anställda, uppdragstagare, familjehem, kontaktpersoner och förtroendevalda i Håbo, Trosa och Salems kommuner.
- I löneadministrationen ingår löneregistrering, inläsning av lönefil i lönesystemet, bearbetningar i eCompanion, rapportering av anställningsuppgifter till pensionsadministrationsbolag, exportfiler till bankerna för utbetalning samt exportfil till respektive kommuns ekonomiavdelning för bokföring.
- Att lönebearbetning sker enligt gällande lagar och avtal som reglerar anställningsvillkor för anställda och förtroendevalda.

Respektive kommuns ansvar::

- Inrapportering av löneunderlag till löneenheten enligt på det sätt och vid de tidpunkter som överenskommits.
- Uppbördsdeklaration samt integration i ekonomisystemet.
- Att informera Löneenheten om förändringar i respektive kommun med dess verksamheter som kan komma att påverka löneadministrationen. .

Utöver gällande samverkansavtal och reglemente har lönenämnden även tagit fram riktlinjer gällande lönehantering inom lönenämndens verksamhetsområde (*Riktlinje för lönehantering inom lönenämnden*) där roll- och ansvarsfördelning för huvudsakliga funktioner i löneprocessen specificeras enligt nedan:

Löneenhetens ansvar:

Löneenheten ansvarar för efterlevnad för lönenämndens ansvar samt att lönehanteringen följer de lagkrav och förväntningar som finns. Löneenheten för en löpande dialog med respektive kommuns personalfunktion. Löneenheten är

systemägare och systemförvaltare av lönesystemet (eCompanion), med tillhörande moduler. Löneenheten ansvarar huvudsakligen för nedanstående uppgifter:

- Handläggning och administration av inrapporterade avvikelser.
- Lägga till behörigheter för chef och schemaläggare/systemadministratör.
- Att följa rutinen gällande det månatliga körschemat för lönekörningen.
- Att ge information och utbildning till övriga roller.
- Hantera internkontrollen genom att följa upp ej utförda attester, antal korrigerade löner utanför Självservice (S/B) samt följa upp felaktigt utbetalda löner.

Chefens ansvar:

Chefen ansvarar huvudsakligen för att dennes medarbetare ligger under rätt enhet i lönesystemet, att de har korrekt schema och att de löpande rapporterar sin tid.

I Självservice (S/B) är chefen ansvarig för att:

- Initiera anställningar samt förändring och avslut av anställning.
- Säkerställa att korrekt schema och att anställningsperiod finns på plats i Självservice för respektive medarbetare inom chefens ansvarsområde.
- Bevaka pågående anställningar nyanställningar, avslut och längre tids frånvaro som upphör så att lön ej betalas ut felaktigt.

Medarbetarens ansvar:

I självservice (S/B) är medarbetaren ansvarig för att:

- Löpande rapportera all frånvaro, exempelvis semester, sjukfrånvaro, vård av barn, resor och utlägg.
- Rapportera övertid.
- Ansöka om semester, föräldraledighet och övriga ledigheter.
- Säkerställa att all frånvaro, övertid och andra avvikelser är inrapporterad senast den 5:e varje månad, så att chefen kan attestera inför lönekörning.
- Genomföra egenkontroll av lön efter tillhandahållande av lönespecifikation.
- Vid flexibel arbetstid: kontroll av att genomförda stämplingar är korrekta utifrån arbete den senaste månaden.

Schemaläggarens ansvar:

Schemaläggare är förekommande för chefer som har ett större antal medarbetare och därmed behöver mer stöd i löneprocessen. Schemaläggaren behöver tillräcklig kompetens för att lyckas hantera Självservice ändamålsenligt. Schemaläggaren kan inte bli delegerad att sluttattestera poster åt chefen, utan arbetare för att säkerställa att avvikelserapporteringen ligger korrekt i systemet innan slutattest går till ansvarig chef.

Schemaläggaren arbetar på chefens delegation och ansvarar endast för att:

- Säkerställa att korrekt schema och anställningsperiod finns på plats i Självservice (S/B) för respektive medarbetare inom chefens ansvarsområde.
- Bevaka pågående anställningar, nyanställningar, avslut och längre tids frånvaro som upphör.
- Hantera byten och schemaändringar.

- Hantera flex-ärenden och ha löpande koll på minus och plustid.
- Säkerställa att medarbetare har lagt in sin frånvaro den 5:e varje månad så att chefen kan sluttattestera den 10:e varje månad.

Behörigheter

Vid intervju beskrivs att löneadministratörer och systemadministratörer hos löneenheten tillsammans har samma höga behörighet i lönesystemet. Detta medför till att samtliga anställda inom löneenheten i förlängningen har systemmässig behörighet till att bland annat tilldela och förändra behörigheter samt utföra löneadministrativa uppgifter som till exempel att registrera och hantera anställningar och rättningar av löner. Vid intervjuer beskrivs att det inte är möjligt att ändra fast data på sig själv i lönesystemet.

Utöver den behörighetsroll som löne- och systemadministratörer har finns bland annat följande behörighetsroller:

- Chefer (möjlighet att attestera, hantera och se anställda inom sin organisation)
- HR (har en läsbehörighet för att stämma av avtal, lönerelaterade rapporter, samt behandla övriga arbetsrelaterade frågor kopplat till anställda).
- Schemaläggare (behörighet att administrera uppgifter kopplat till anställning, byten och ändring av scheman samt utföra avstämning enligt delegation från chef.)
- Medarbetare (behörighet att genom Självservice (S/B) registrera lönerelaterade avvikelser).

Vid intervju beskrivs att det inte finns någon formaliserad rutin för behörighetsadministration eller blankett för uppläggning eller avslut av privilegierade behörigheter i lönesystemet. Det är främst löneenhetens två systemadministratörer som genomför tillägg eller ändring av behörigheter i lönesystemet.

Vid intervju beskrivs att det i nuläget inte genomförs några systematiska genomgångar av behörigheter men att informella genomgångar sker i samband med personalförändringar samt vid nyanställning och avslut av anställning för chefer inom kommunens organisationen utifrån deras privilegierade behörighetsnivå i lönesystemet.

Upplägg och avslut av anställning

Anställning initieras av anställande chef i Trosa kommun som även har ansvar för att anställningsavtalet färdigställs och sedan används som underlag för registrering av anställd i lönesystemet. Tillhörande anställningsavtal framtas med stöd av anställda hos HR-funktionen i kommunen som skriver ut ett förslag på anställningsavtal och skickar detta vidare till anställande chef för avstämning. Detta avtal signeras sedan av anställande chef samt arbetstagare. Trosa kommun har tagit fram en gemensam avtalsmall för anställning av tillsvidareanställd personal i kommunen. Det finns även specifika avtalsmallar tillgängliga, exempelvis om den anställda har en tidsbegränsad anställning. När anställningsavtalet har signerats av berörda parter arkiveras detta fysiskt hos Trosa kommun i personalakt och en kopia skickas till Håbo kommuns löneenhet för registrering i lönesystemet. Anställande chef ansvarar för att registrera tillhörande schema och anställningsperiod i Självservice (S/B) och ansvarig löneadministratör hos löneenheten registrerar uppgifter i lönesystemet som ligger till grund för den anställdes lön utifrån tillhandahållet anställningsavtal. Vid intervju beskrivs att det inte genomförs några dualitetsmässiga kontroller i samband med att uppgifter

registreras Självservice (S/B) eller i lönesystemet utan det är den som lägger in uppgifterna som utför självgranskning av de uppgifter som lagts in.

Vid intervju beskrivs att uppläggning av ny månadsavlönads anställning i regel sker först efter att anställningsavtalet har signerats av båda parter (arbetstagare och arbetsgivare). Det är bara löneenheten som kan registrera uppgifter i lönesystemet som ligger till grund för lönesättning av en anställd, vilket enligt intervju alltid görs utifrån inkommet underlag för anställningen (anställningsavtal, schema osv.).

Vid intervju beskrivs att lönesystemet skickar ut en varning vid inmatning av orimlig bruttolön överstigande ett bruttobelopp om 40 000 kr samt ett nettobelopp efter skatt på 28 000 kr i samband med tillägg eller ändring av lön. Det finns även en systemmässig spärr som förhindrar registrering av en samtidig anställning på heltid- och deltid.

Lönesystemet är i dagsläget inte kopplat till folkbokföringsregistret, utan personnummer, adress mm. registreras manuellt av ansvarig hos löneenheten. Vid systemuppdatering av lönesystemet under hösten 2021 kommer personnummer att automatiskt att kontrolleras mot Skatteverkets folkbokföringsregister.

När anställning har skett finns det en möjlighet att ta fram en logglista över de förändringar som har skett för berörd anställd. Av intervjupersoner beskrivs att det framgår vid kontroll av signallistor i samband med den månadsvisa lönekörningen om en medarbetare i kommunen haft två anställningar som summerats till en heltidsanställning. Det går därav att följa upp och kontrollera om en månadsanställning blivit avslutad och en ny anställning lagts upp under samma månad. Det genomförs ingen övrig systematisk uppföljning av anställda utifrån framtagna logglistor hos löneenheten eller annan genomgång eller körning av avvikande saldon kopplat till lönesättning eller förändring av lön.

Vid avslutning av en tillsvidareanställning eller när en tidsbegränsad anställning avslutas innan den överenskomna anställningstiden gått ut upprättas en avgångsanmälan enligt särskilt framtagna blankett där uppgifter om avslutad anställning ska fyllas i av både medarbetaren och ansvarig chef hos Trosa kommun samt signeras av båda parter. Denna blankett ska upprättas i två exemplar, ett till arbetstagaren och ett till arbetsgivaren. Efter att blanketten har signerats skickas den vidare av ansvarig chef via e-post till löneenheten för vidare hantering och till HR-funktionen i Trosa kommun för diarieföring. Trosa kommun har en tillgänglig checklista för chef och medarbetare som innehåller de åtgärder som behöver vidtas när en medarbetare ska avsluta sin anställning. Chefen ska enligt denna checklista bland annat skicka in blankett för avslut av anställning enligt beskrivning ovan, verkställa avslut av anställning i Självservice (S/B), ha en dialog om kvarvarande tidsaldo (flex/komp) samt avanmäla den anställdes behörigheter i IT-system.

Tid-/ och avvikelserapportering

Den anställda har ett självständigt ansvar att registrera in sin frånvaro och övriga avvikelser som uppkommer under månaden i Självservice (S/B). Vid intervjuer beskrivs att i stort sett all frånvaro ska rapporteras via Självservice (S/B) och attesteras av chef men att det finns fall som kräver inlämning av blankett, bland annat vid facklig ledighet och viss form av tjänstledighet. Vid längre tids frånvaro på grund av sjukdom ställs enligt

intervju krav på läkarintyg för att chefen ska bevilja att frånvaron registreras i Självservice (S/B).

För timavlönade medarbetare som finns upplagda i Självservice (S/B) är det ansvarig chef/schemaläggare som registrerar timmar/frånvaro etc. För de som inte finns i Självservice (S/B), skickas en underskriven tidrapport in av ansvarig chef till löneenheten som löneadministratör rapporterar in i lönesystemet.

Ansvarig chef ska attestera all registrerad frånvaro och avvikelser i Självservice (S/B) och blir påmind om detta inte har gjorts. Chefen kontrollerar och beviljar medarbetares inrapporterade avvikelser för föregående månad senast den 10:e varje månad. Vi har i denna förstudie tagit del av en övergripande rutin för chefer att bevilja avvikelser samt kontroll av lönerapport den 10:e varje månad samt en manual för chefer att bevilja och kontrollera medarbetares lön inklusive kontroll av inrapporterade avvikelser.

Enligt intervjupersoner ska chefer enligt nyligen framtagna rutin genomföra kontroll av tid-/ och avvikelserapportering hos alla anställda som de har ett personalansvar för, inklusive de anställda som inte har genomfört någon registrering under aktuell månad. Då detta är en rekommendation som nyligen har framtagits finns dock enligt intervjupersoner ett behov av att förankra denna bland cheferna i verksamheterna i Trosa kommun i samband med framtida utbildnings- och informationstillfällen.

Det finns enligt intervjupersoner i nuläget en systemmässig möjlighet för chefer att "massgodkänna" registrerad frånvaro/avvikelser, men enligt nuvarande rutin rekommenderas att chefen kontrollerar och bedömer varje lönepost individuellt.

Reseersättning, utlägg och traktamenten

Vid intervju beskrivs att medarbetare registrerar reseersättning, utlägg och traktamenten direkt i Självservice (S/B) vilka attesteras av chef i samband med att denne beviljar och kontrollerat medarbetares lön enligt månatlig rutin i samband med lönekörning. Vid registrering i Självservice (S/B) anges typ av ersättning samt totalt belopp inklusive moms. Underlag för registreringen skrivs sedan ut och tillhörande originalkvitto fästs på detta dokument. Sedan lämnas dokumentet till ansvarig chef som stämmer av detta och attesterar posten. Dokumentet skickas slutligen vidare till personalenheten hos Trosa kommun för arkivering enligt gällande lagstiftning. Vi har i denna förstudie tagit del av en manual från lönenämnden för att registrera utlägg i Självservice (S/B).

Månadsvisa lönekörningar

Vid intervjuer beskrivs att lönekörning genomförs vid två tillfällen per månad. Ordinarie utbetalning sker i slutet av månaden (senast den 25:e) och en extra utbetalning genomförs i början av nästkommande månad (senast den 9:e). Vid ordinarie lönekörning har chefer datummässigt fram tills den 10:e under en given månad att genomföra attest av inrapporterade avvikelser av anställda. Sedan stänger lönesystemet för utomstående.

Efter den 10:e inleder löneadministratörer hos löneenheten kontroll av månadsfil genom uttag av fel- och signallistor som lönesystemet genererar. Vid uttag av signallista kontrolleras bland annat om antal semesterdagar har överskridits. Löneenheten säkerställer bland annat att attesterade poster utbetalas korrekt till ordinarie lönekörning

den 25:e varje månad. För sent attesterade poster och korrigeringar rättas i samband med den extra utbetalningen den 9:e varje månad alternativt inför nästkommande ordinarie löneutbetalning. Chefen ska följa en av löneenheten framtagna rutin för korrigering av avvikelser efter lönekörning. Korrigeringen skiljer sig åt beroende på om avvikelserna gäller för sent eller ej attesterade poster som hänförs till löneavdrag eller ökade kostnader.

Löneenheten upprättar årligen en intern tidplan för alla lönekörning. I denna anges datum för varje månad när körningar och kontroller ska vara klara samt vem hos löneenheten som ansvarar för respektive moment. I denna tidplan specificeras även när löneutbetalningsfil ska vara klar samt när själva löneutbetalningsdagen är. Löneenheten har tillgång till ett internt dokument som översiktligt beskriver enhetens arbetssätt inklusive moment i lönekörningen. Det pågår ett arbete med att ytterligare formalisera löneenhetens arbetssätt i form av en gemensam dokumentation över processen rutinerna och kontrollerna som enheten ansvarar för i Håbo, Trosa och Salems kommun.

Vid varje månadsskifte ska den som har ekonomiansvar för en enhet som belastas av lönekostnader i enlighet med kommunstyrelsen i Trosa kommuns internkontrollplan genomföra kontroll av att rätt lön betalas ut till rätt person på enheten. Detta genom att analyslista för föregående månads utbetalda lön tas fram och att vidare kontroller sker av att de personer som finns upptagna på analyslistan har utfört sitt arbete som ska belasta enheten, att frånvaro och eventuell tjänstledighet, semester, sjukdom och föräldraledighet finns registrerad samt att timmar och belopp för eventuella tillägg är riktiga. Vid upptäckta felaktigheter, sker rättning vid nästkommande löneutbetalning.

Utbetalning av lön samt överföring till ekonomisystem

I samband med löneutbetalning 25:e och 9:e varje månad verkställs lönen genom att minst två personer från löneenheten godkänner denna två i förening. Sedan tas en löneutbetalningsfil fram från lönesystemet till kommunens bank, Nordea. Bankens bekräftelse över att lönefilen har betalats ut signeras också två i förening av två personer från löneenheten. Bekräftelsen över utbetald lön sparas sedan hos löneenheten och skickas vidare via e-post till HR-enheten och ekonomifunktionen hos Trosa kommun. Verkställd lönefil skickas vidare till ekonomifunktionen i Trosa kommun för vidare handläggning av redovisningsmässig kontering månadens lön. Överföringen från lönesystemet sker med stöd av en fördefinierad kodsträng för vilka konton lönefilen ska läsas över till ekonomisystemet. Ekonomifunktionen har implementerat ett kontrollsystem i ekonomisystemet för avstämningar av konterad lön med möjlighet att genomföra rättningar om det uppstår felaktigheter vid överföring av lönefil mellan lönesystemet.

Vid intervju beskrivs att manuell löneutbetalning direkt från kassa endast genomförs vid speciella omständigheter utifrån individuell bedömning. Godkännande måste då ske av HR-chefen hos löneenheten.

Lönerevision

Processen för lönerrevision/löneöversyn inleds med att systemadministratören hos löneenheten begär in listor om facktillhörighet från aktuella fackförbund för tillsvidareanställda på uppdrag av personalchefen i Trosa kommun och skapar underlag för att starta upp förhandlingar med medlemslistor utifrån facktillhörighet. De individuella förhandlingar som sedan genomförs framgår i en förhandlingsmodul i lönesystemet (eCompanion) där uppgift om facktillhörighet och tilldelad ram framgår. Cheferna i kommunen genomför lönesamtal med de anställda de har ansvar för utifrån tilldelad ram och ger sedan förslag på ny lön i aktuell förhandlingsmodul genom att klarmarkera lönesättningen. Det går även att lägga till eventuella kommentarer kopplat till berörd lönesättning. Det går att löpande följa upp de moment som sker i aktuell förhandlingsmodul. Personalchefen genomför slutligen ett slutligt övergripande godkännande av löneöversynen innan de uppdaterade lönerna registreras i lönesystemet.

Intern kontroll för lönehantering och löneutbetalning

Kommunstyrelsen har i internkontrollplan för 2021 fastställt totalt sex kontrollmoment med tillhörande uppföljning inom personalområdet. Tre av dessa sex kontrollmoment relateras kommunens lönehantering och löneutbetalning:

- **Avstämning mot analyslista för utbetald lön:** att rätt lön utbetalas till rätt person som samt att avdrag görs vid frånvaro (genomförs månadsvis av enhetschef med ekonomiansvar).
- **Behörigheter att attestera lönerapporter och att anställa:** attestkontroll av rapporter mot reglemente (genomförs två gånger per år av löneenheten i Håbo kommun).
- **Personal slutar i kommunen:** kommunövergripande rutiner efterlevs när personal slutar (genomförs en gång per år av personalchef i Trosa kommun).

Vid intervju beskrivs att lönenämnden i Håbo kommun inte har fastställt någon internkontrollplan för löneadministrationen/hanteringen per 2021. Plan finns dock för att implementera en internkontrollplan i samband med kommande budgetarbete för 2022.

Stödet mellan lönefunktion och chefer i löneprocessen

I detta avsnitt besvaras följande frågeställning:

- *Hur upplever kommunens chefer stödet från lönefunktionen i löneprocessen?*

Genomförandet av enkätundersökningen

Förstudiens frågeställning om hur kommunens chefer upplever stödet från lönefunktionen i löneprocessen besvaras i huvudsak av genomförd enkät som skickades ut till 47 chefer med personalansvar i kommunen och innehöll påstående kopplat till stödet mellan löneenheten i Håbo kommun och chefer i löneprocessen. Då 37 av 47 chefer slutförde enkäten uppgick svarsfrekvensen till cirka 78 procent.

Löneenhetens stöd och tillgänglighet i löneprocessen

I enkäten ställdes ett påstående om stödet från löneenheten i Håbo kommun är tillräckligt i löneprocessen samt om löneenheten är tillgänglig vid lönerelaterade frågor och/eller övriga frågor kopplat till löneprocessen (se diagram 1 och 2 nedan). Av enkätresultatet framgår att de chefer som besvarade enkäten i huvudsak upplever att

stödet från löneenheten är tillräckligt i löneprocessen. 84 procent av respondenterna instämmer instämmer helt eller till stor del att stödet från löneenheten i Håbo kommun är tillräckligt i löneprocessen. Detta bekräftas i de fritextsvar som lämnades i enkäten:

“Löneadministratörerna är alltid hjälpsamma, snabba och hjälper mig förstå det jag behöver i olika ärenden.”

Bland lämnade fritextsvar framgår även feedback på utvecklingsområden i stödet från löneenheten:

“Det skulle kunna bli ännu bättre genom mer proaktivt stöd och kanske mer utbildning i lönesystemet och hur man kan förenkla arbetet i det.”

Behovet att förbättra möjligheten för vidareutbildning för kommunens chefer är något som delas vid genomförd intervju. En av lönenämndens planerade aktiviteter under år 2021 är, enligt nämndens verksamhetsplan, att *“Skapa utbildningar och erhålla dessa löpande till chefer, superanvändare och HR inom Schema och Bemanning”*.

Diagram 1. Stödet från löneenheten i löneprocessen

Jag upplever att stödet från löneenheten i Håbo kommun är tillräckligt i löneprocessen.

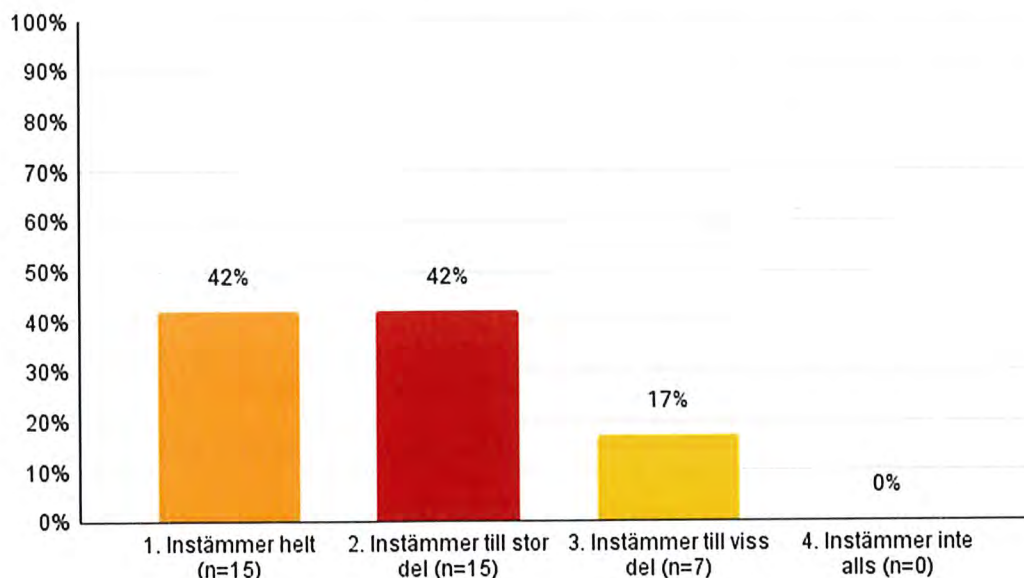
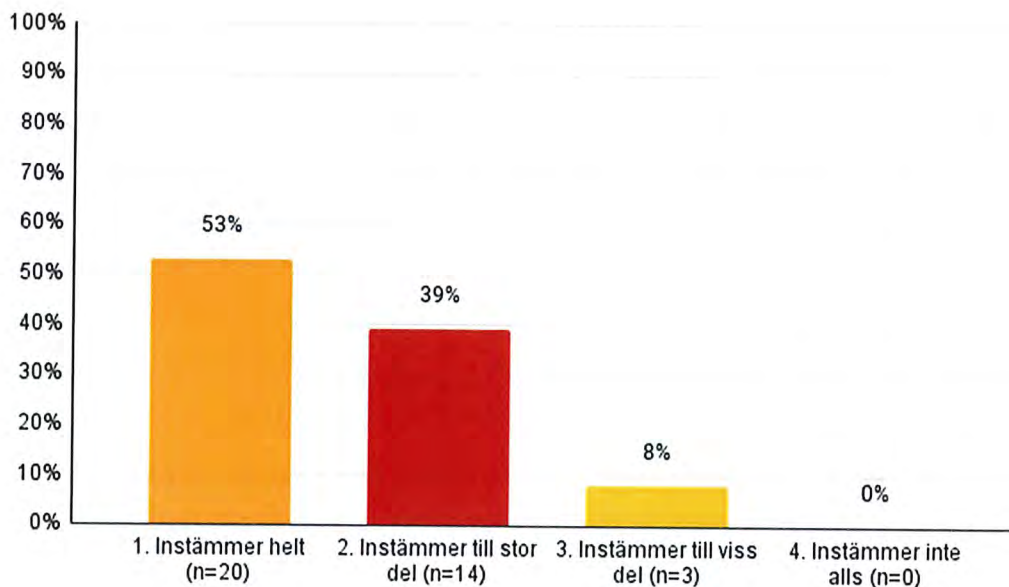

Diagram 2: Löneenhetens tillgänglighet i löneprocessen

Jag upplever att löneenheten i Håbo kommun är tillgänglig när jag har lönerelaterade frågor och/eller övriga frågor kopplat till löneprocessen.

I enkätsvaren framgår att 92 procent av svarande chefer upplever att löneenheten i Håbo kommun är tillgänglig vid lönerelaterade och/eller övriga frågor kopplat till löneprocessen. Endast åtta procent av cheferna som svarat på enkäten instämmer till viss del i påståendet att löneenheten är tillgänglig vid frågor och inga av de chefer som besvarat enkäten instämmer inte alls i påståendet.

Roll- och ansvarsfördelning i löneprocessen

Av enkätresultatet i diagrammet nedan framgår att åtta av tio chefer som besvarat enkäten instämmer helt eller till stor del över att det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning i löneprocessen. Cirka 20 procent instämmer till viss del eller inte alls. Detta tydliggörs i de fritextsvar som lämnats i enkäten:

“Det är ganska tydligt för mig vad jag själv ska göra, och jag vet vem min kontakt i Håbo är”.

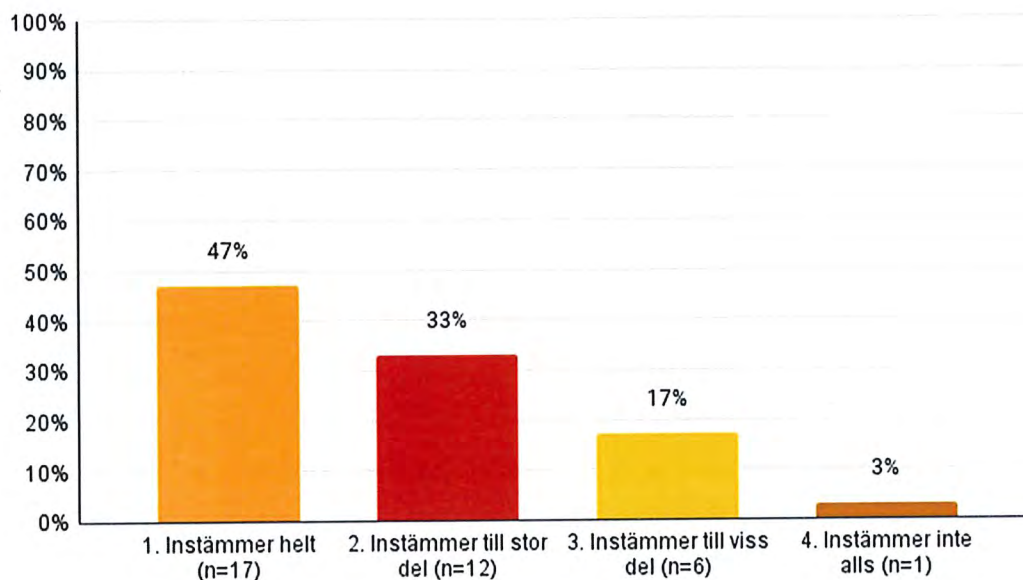
Det framgår dock i enkätens fritextsvar att det finns en viss utmaning i vid vilka lägen chefen ska vända sig med frågor till löneenheten i Håbo kommun respektive till personalenheten i Trosa utifrån förståelsen för berörda parter roller och ansvar i löneprocessen:

“Ibland kan det vara svårt att veta när jag ska vända mig till HR/administratör i kommunen och när jag ska vända mig till Håbo kommun direkt.”

“Ibland är det otydligt vem som kan vad/gör vad. Har dock alltid fått hjälp vid behov även om vägen dit varit lite omständlig.”

Diagram 3. Roll och ansvarsfördelning i löneprocessen

Jag upplever att det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning i löneprocessen.

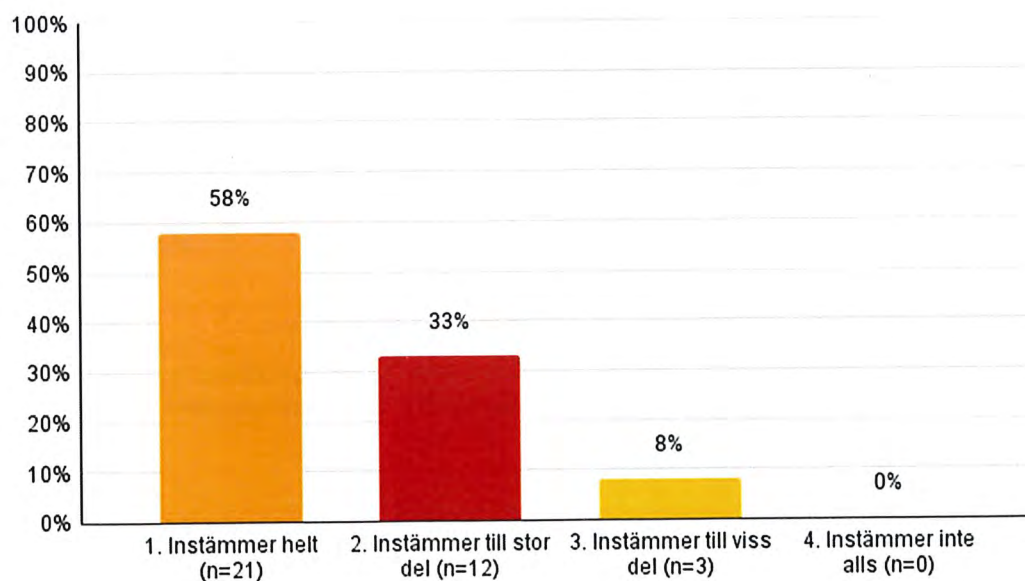

Kännedom om kontroller i löneprocessen

Av enkätresultatet i diagrammet nedan framgår att 91 procent av cheferna som besvarat enkäten upplever att de utifrån sin chefsroll helt eller till stor del att de har kännedom om de kontroller de förväntas utföra i löneprocessen. Endast 8 procent instämmer till viss del eller inte alls.

Diagram 4. Kännedom om kontroller i löneprocessen

Jag upplever att jag har kännedom om de kontroller jag förväntas utföra i löneprocessen.

Ändamålsenliga rutiner och riktlinjer samt tillräckliga och fungerande verktyg

I enkäten ställdes ett påstående om upplevelsen kring av att det finns ändamålsenliga rutiner och riktlinjer samt tillräckliga och fungerande verktyg vid utförande av kontroller i löneprocessen (se diagram 5 och 6 nedan). Av enkätresultatet framgår att de chefer som besvarade enkäten i överlag upplever att upplever att det finns tillräckliga och ändamålsenliga rutiner och riktlinjer i löneprocessen. 89 procent av respondenterna instämmer instämmer helt eller till stor del att stödet till berört påstående.

Diagram 5. Ändamålsenliga rutiner och riktlinjer i löneprocessen

Jag upplever att det finns tillräckliga och ändamålsenliga rutiner och riktlinjer i löneprocessen.

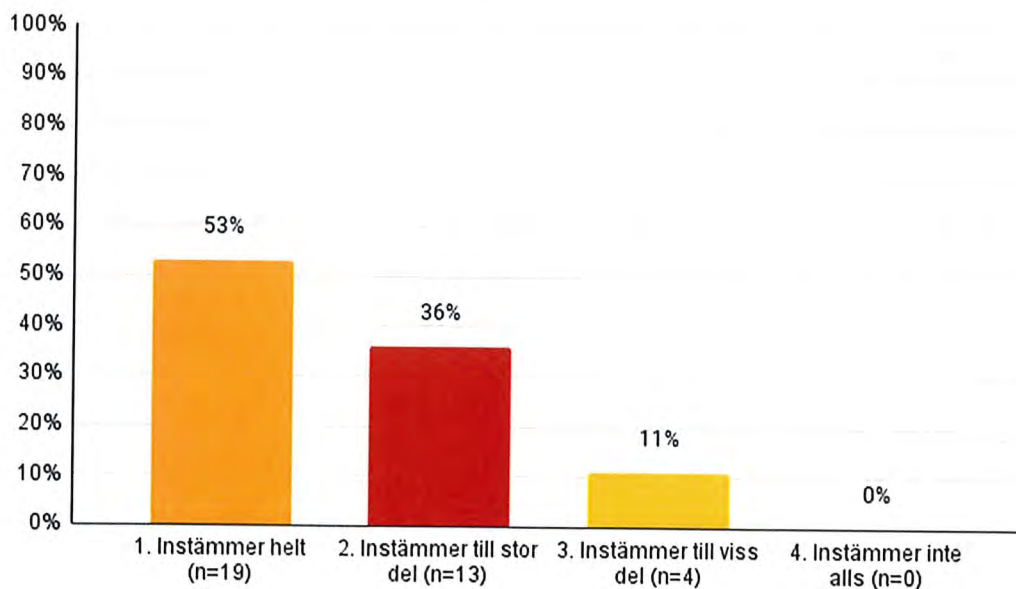
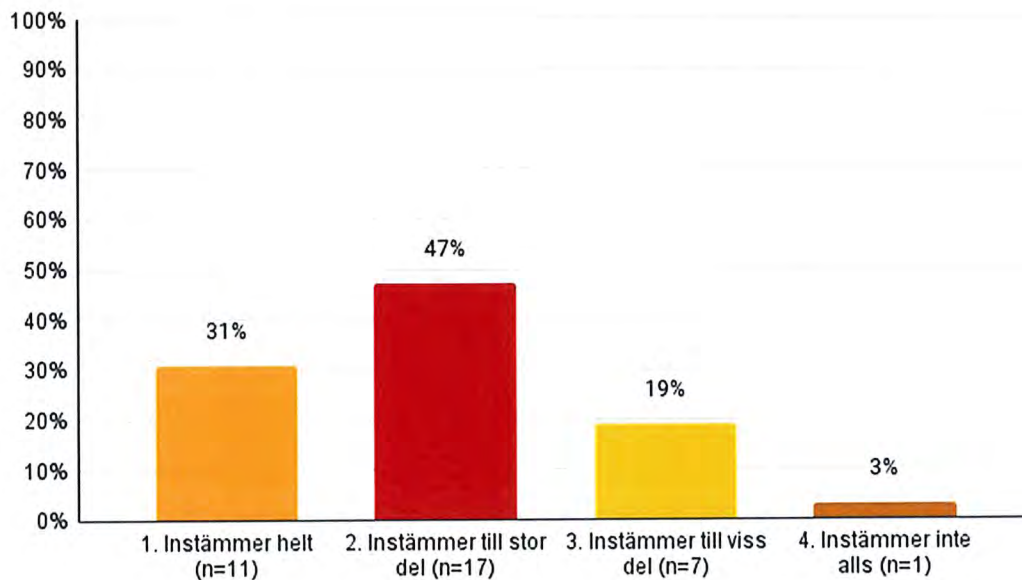

Diagram 6. Tillräckliga och fungerande verktyg i löneprocessen

Jag upplever att det finns tillräckliga och fungerande verktyg (system, mallar, guider etc.) när jag utför kontroller i löneprocessen.

I enkätsvaren framgår att 78 procent av svarande chefer instämmer helt eller till stor del till att det finns tillräckliga och fungerande verktyg när de utför kontroller i löneprocessen. 22 procent av cheferna som svarat på enkäten instämmer till viss del eller inte alls till att det finns tillräckliga verktyg.

Av enkätens fritextsvar framgår åsikter om förbättringsområden i nuvarande system för lönehantering:

"Skulle önska en enklare översyn. Idag är det för uppdelat och inte överblickbart. Ett ark med all personal och summa av övertid, frånvaro osv samt lön som betalas ut på samma sida. Inte listor med olika information i ett flöde".

"....skulle önska fler funktioner, såsom check av lönespecifikation, innan utskick".

Våra kommentarer

Sammantaget kan vi se att cheferna som besvarat enkäten instämmer helt eller till stor del i de olika påståenden som ställts i enkäten. Vid en sammanslagning av alla påståenden är det över 75 procent som instämmer helt eller till stor del i påståendena, vilket indikerar på cheferna i huvudsak upplever att stödet från lönefunktionen/enheten i löneprocessen är tillräckligt.

De förbättringsområden vi kan se i utifrån resultatet av denna enkät hänförs främst till att utifrån chefsrollen få ytterligare möjlighet att vidareutbilda sig i hantering av lönesystemet, att ytterligare tydliggöra roller och ansvar i löneprocessen samt att skapa ett mer överblickbart och användarvänligt lönesystem.

2021-09-27

Susanne Lindberg

Uppdragsledare

Anton Melén

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Trosa kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2021-03-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilaga 1 - Avstämd dokumentation

Nedan återges översiktligt den dokumentation som stämts av inom ramen för förstudien.

Övergripande:

- Samverkansavtal 2020.
- Reglemente för gemensam lönenämnd.

Lönenämnden (löneenheten):

- Månadskörning, internt löneenheten 2021
- Riktlinjer gällande lönehantering inom lönenämndens verksamhetsområde (2021-03-01)
- Verksamhetsplan och budget 2021, Lönenämnd (2020-12-01)
- Arbetsprocesser/Rutiner Håbo och Trosa kommun
- Självservice - en manual för chefer att bevilja och kontrollera medarbetares lön.
- Rutin bevilja och kontroll av lön, chef.
- Manual för att registrera utlägg.
- Rutin för korrigerings av avvikelser efter lönekörningen.

Trosa kommun:

- Årsredovisning 2020
- Kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2021.
- Analyslista för kontroll av utbetalda löner.
- Checklista: avslut - när anställning upphör eller vid omplacering.
- Mall: Anställningsavtal.
- Mall: Anställning - korttidsanställning med timlön.

14

Reviderad budget 2022 med flerårsplan 2023-24

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

1. Reviderat förslag till budget 2022 och flerårsplan 2023-24 antas.
2. Skattenettot 2022-2024 revideras enligt SKR:s skatteprognos per sista september 2021.
3. Bidrag för så kallade eftersläpningseffekter för en ökande befolkning öronmärks till budget 2022 med 20 534 tkr.
4. Investeringsbudgeten för 2022-2024 fastställs och ersätter investeringsbudgeten från kommunfullmäktiges beslut i juni.
5. Kommunstyrelsen tillförs 350 tkr för busstrafik till nya tågavgångar.
6. Teknik- och servicenämnden tillförs 629 tkr för demografi gata/park.
7. Pengbelopp fastställs för förskola och grundskola.
8. Pengbelopp fastställs för hemtjänst och särskilt boende.
9. Kommunalt partistöd utbetalas med tillämpning av reglerna för kommunalt partistöd för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31 enligt följande:

Parti	Antal mandat	Grundstöd	Mandatstöd (inkl. utbildningsstöd)	Totalt partistöd
Moderaterna	14	20 000	280 000	300 000
Centerpartiet	2	20 000	40 000	60 000
Liberalerna	2	20 000	40 000	60 000
Kristdemokraterna	1	20 000	20 000	40 000
Socialdemokraterna	8	20 000	160 000	180 000
Vänsterpartiet	2	20 000	40 000	60 000
Miljöpartiet	2	20 000	40 000	60 000
Sverigedemokraterna	4	20 000	80 000	100 000
Totalt	35	160 000	700 000	860 000

10. Revidering av Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet fastställs att gälla från och med 2022-01-01.
11. Trosa kommun inför en avgift på 3 kr/kWh för de offentliga laddstationerna. Avgiften gäller från och med 2022-01-01.
12. Revidering av taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen fastställs att gälla från och med 2022-01-01.
13. Revidering av taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun fastställs att gälla från och med 2022-01-01.
14. Revidering av bibliotekens taxor fastställs att gälla från och med 2022-01-01.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde 2022 års budget i juni 2021. Inför reviderad budget har ett nytt antagande om antal invånare 1/11-2021 tagits fram med anledning av att Trosas invånarantal ökat kraftigt, per sista september var 14 536 invånare folkbokförda i kommunen. Budgeten i juni beräknades på att 14 479 invånare skulle vara folkbokförda i kommunen 1 november 2021 och betala skatt till kommunen 2022. Med den uppdaterade befolkningsprognosen förväntas istället 14 570 invånare vara folkbokförda per 1 november 2021. Skattenettot för 2021-2023 har reviderats enligt SKR:s skatteprognos från sista september med det nya befolkningsantagandet.

Ramarna för samtliga nämnder har justerats i enlighet med internhyresmodell och beslutade rationaliseringar. Genomförda och beslutade investeringar ligger som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader.

Kommunstyrelsen tillförs 350 tkr för busstrafik till nya tågavgångar.

Teknik- och servicenämnden kompenseras för ökade volymer inom gata/park med 629 tkr.

Investeringar

Investeringsbudgeten har reviderats och uppgår till totalt 871,5 mkr, varav avgiftskollektivet står för 284,7 mkr. Inom *fastigheter och fritidsanläggningar* har budgeten förstärkts för att kunna genomföra fortsatt ombildning av Industrigatan till kontorslokaler, anpassning och renovering av förskolelokaler (Jollen) samt energieffektivisering (vattenburen värme) av Vårdcentralbyggnaden. Vidare har medel tillförts för tankponton i Trosa Gästhamn och ökade materialkostnader till ny idrottshall.

Inom *avgiftskollektivet* har medel tillförts för åtgärder mot ovidkommande vatten, Trosa vattentorn och Stensundsvägen.

Partistöd

Regler för kommunalt partistöd beslutades av Kommunfullmäktige 2015-03-11, § 8. Där reglerades att fullmäktige varje år ska fatta beslut om partistöd. De partier som får stöd ska redovisa att stödet använts för sitt ändamål. Redovisning ska ske per kalenderår och vara inlämnad till kommunen senast 30 juni året efter det att stödet lämnats.

Taxor och avgifter

Kommunens taxor och avgifter beslutas av fullmäktige i anslutning till budgetbeslut varje år. Några nämnder har föreslagit förändring av taxor under hösten att gälla från 2022.

Teknik- och servicenämnden har reviderat avfallstaxan för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet.

Teknik- och servicenämnden har skrivit fram förslag till avgift för offentliga laddstationer för elbil.

Miljönämnden har reviderat taxan för prövning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen.

Miljönämnden har reviderat taxan för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun.

Kultur- och fritidsnämnden har reviderat bibliotekens taxor.

Johan Sandlund
Kommunchef

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

1. Budget 2022 med flerårsplan 2023-24
2. Renhållningstaxa
3. Avgift för offentliga laddstationer för elbil.
4. Taxa för prövning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen.
5. Taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun.
6. Bibliotekens taxor.

Budget **2022**

med flerårsplan **2023–2024**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Fastlagd kurs för Trosa kommun	3
Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2020-2022	4
Omvärldsanalys och ekonomisk översikt	16
Kommunfullmäktiges övergripande mål	27

BUDGETRAMAR

Resultatbudget	29
Investeringsbudget	30
Balansbudget	35
Nettoramar	36

NÄMNDERNA

Kommunstyrelsen	
Politisk ledning och kommunkontor	37
Ekoutskott	41
Humanistiska nämnden	
Skola och barnomsorg	43
Individ- och familjeutskott	46
Kultur- och fritidsnämnden	50
Vård- och omsorgsnämnden	53
Teknik- och servicenämnden	
Skattefinansierad verksamhet	57
Avgiftsfinansierad verksamhet	59
Samhällsbyggnadsnämnden	62
Miljönämnden	64
Revisionen	66
Grundbelopp barnomsorg och grundskola (redovisas i höstbudget)	67
Hemtjänstpeng och peng särskilt boende (redovisas i höstbudget)	68
Organisationsskiss	69

Fastlagd kurs för Trosa Kommun

(Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, § 71, dnr 1991-00085)

- Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:
  - Medborgarnas behov och önskemål
  - Valfrihet
  - Flexibilitet
  - Kvalitet och god service
  - Enkelhet och kostnadseffektivitet
  - Samarbete mellan servicegivare och nyttjare
- Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning / samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.
- Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetssättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.
- Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå – långt driven delegation skall tillämpas.
- Verksamheten ska bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.
- Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje Orts särprägel skall tillvaratas.
- Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.
- Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.
- Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.
- Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra idéella organisationer.
- För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.
- Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2018 – 2022

Allians för Trosa kommun (Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna) styr Trosa kommun för fjärde mandatperioden i följd. Tillsammans har vi 19 av kommunfullmäktiges 35 mandat. Likt tidigare mandatperioder kommer vi att eftersträva breda politiska uppgörelser i för Trosa kommun långsiktigt viktiga frågor.

Innan valet presenterade vi ett gemensamt valmanifest som nu ligger till grund för våra prioriteringar och för vårt arbete. Vi kopplar genom detta styrdokument valmanifestet till budgeten och gör det genom kommunfullmäktigebeslut styrande för nämnder, styrelser och kommunala bolag den kommande mandatperioden.

Dokument är avgränsat i tiden till mandatperioden 2019–2022 och ska ses som ett komplement till "Fastlagd kurs för Trosa kommun". Det syftar till att tydliggöra mandatperiodens uppdrag och prioriteringar. I mötet med väljarna sammanfattade vi vårt valmanifest på följande sätt.

En röst på Allians för Trosa kommun är en röst för:

- En skola och förskola i Sverigetopp
- Fortsatt ordning och reda i ekonomin
- En omsorg med självbestämmande och valfrihet för äldre och funktionsnedsatta
- En kvalitetsgaranti där plats på särskilt boende ordnas inom tre månader från beslut
- Trygghetsskapande arbete tillsammans med polisen
- En särskild satsning på mindre lägenheter för äldre och unga
- En rimlig befolkningstillväxt på en till två procent per år där hela kommunen är lika viktig
- Fortsatta satsningar på våra offentliga miljöer som lekplatser, parker, torg och vägar
- En aktiv miljöpolitik med fokus på resultat
- Ett nytt reningsverk
- Fortsätta satsningen på bredband så att 98% av hushållen och företagen har tillgång till minst 1 Gbit/s senast 2023
- Ökat stöd till föreningar med aktiviteter för alla barn och ungdomar
- En ny idrottshall, konstfrusen utomhus is och ytterligare en ny konstgräsplan
- Fortsatta satsningar på kultur. Tex kulturskolan och våra bibliotek.
- Hjälp till självhjälp där allas kraft och förmåga tas tillvara
Tydliga krav för snabb Integration
- Sveriges bästa näringslivsklimat
- Förbättrad kollektivtrafik med bland annat fler tågavgångar och direktbussar anpassade till norrgående tågtrafik
- En politisk ledning med erfarenhet och förmåga att ta tillvara Trosa kommuns goda förutsättningar

Styrning och ledning

Vi prioriterar tydlighet, långsiktighet och stabilitet i vårt arbete med att styra och leda Trosa kommun. Det ska vara tydligt vilka mål vi arbetar emot och var i organisationen ansvaret ligger för att uppfylla dem. Beslutsfattandet ska präglas av långsiktighet och ansvarstagande och vi vill ge våra verksamheter stabila förutsättningar vad avser ekonomi, ledarskap och styrsystem.

Politikerna ansvarar för att sätta målen, prioritera resurserna på ett övergripande plan samt att regelbundet följa upp målen, kvalitén och effektiviteten. Tjänstemannaorganisationen, ytterst ledningsgruppen, ansvarar för hur arbetet ska genomföras för att nå bästa resultat.

Varje år ska kommunledningen genomföra verksamhetsbesök. Vi tar utgångspunkt i den verklighet som råder när vi formulerar våra förslag, sätter mål och fördelar resurser. Vi vill också genom besöken, i dialog med personal och chefer, säkerställa att de förändringar och förbättringar som väljarna vill ha på plats prioriteras och genomförs.

Kommunstyrelsen har en viktig roll för att säkerställa tydlighet och förutsägbarhet. Den ska vara pådrivande i kommunens förändringsarbete och sörja för att helhetsperspektivet genomsyrar organisationen. Den ska också vara lyhörd och framsynt för att säkerställa långsiktig hållbarhet i målformuleringar och förändringsarbete. Det är därför viktigt att samla kompetens och resurser hos kommunstyrelsen och under kommunchefens ledning i frågor som rör personal, ekonomi, kansli, näringsliv, information, mark och exploatering, tillväxt, kommunikationer och ekologi.

Trosa kommuns budgetprocess ligger fast. En grundbult i det arbetet är en väl genomarbetad GPF, Gemensamma planeringsförutsättningar. En realistisk bild av hur demografin utvecklas säkrar resurser till våra viktiga kärnverksamheter. Det är också i hög grad dimensionerande för nödvändiga investeringar.

Ett viktigt verktyg för att styrning och ledning ska fungera är en bra ekonomistyrmodell. Den ska tydliggöra ansvarsfördelningen mellan politiker och tjänstemän och den ska uppmuntra till effektivitet och kvalitetsutveckling. Den ska bidra till att vi har goda ekonomiska resultat och till hög kvalitet i verksamheten.

Ekonomi

Vår ekonomi är i god ordning och vi har i såväl lågkonjunktur som högkonjunktur visat positiva resultat. Vi har lyckats förena kostnadseffektivitet med hög kvalitet.

Trosa kommun kommer att ha ekonomiska åtaganden kopplade till den nya stationen när Ostlänken byggs. Vi höjde därför kommunalskatten med 40 öre i syfte att fondera 60 miljoner kronor för ändamålet. Målet beräknar vi uppnå under kommande mandatperiod och skatten kommer då att återställas.

En kommuns ekonomi behöver befolkningstillväxt för att kunna klara av ökande utmaningar i välfärden. Vi har haft en stark befolkningsutveckling de senaste åren och rätt hanterad så ger det oss bra förutsättningar den kommande mandatperioden.

Den kommunala ekonomin är helt beroende av hur Sveriges ekonomi utvecklas i stort. Det är bara när antalet arbetade timmar i landet växer som det blir mer resurser till offentlig sektor. På kort sikt kan man genom att höja skattetrycket parera det med höjda

statsbidrag till kommunerna. Men på längre sikt får det negativa effekter på den kommunala ekonomin och försvårar våra välfärdsambitioner. Det är bland annat därför det är så avgörande att regeringen prioriterar arbetslinjen.

Vi går nu åter in i en period där vi behöver höja investeringstakten. Främst handlar det om att bygga ut kapacitet i skolan, förskolan och äldreomsorg. Men det handlar också om infrastruktur och ett nytt reningsverk.

Vi vill:

- fortsätta säkerställa ordning och reda i ekonomin
- fortsätta föra en aktiv politik för lokal tillväxt som skapar ekonomiskt utrymme för fler satsningar på vår kommunala service
- mot mandatperiodens slut återställa kommunalskatten genom en sänkning med 40 öre

Våra medarbetare

Trosa kommun har Sveriges mest engagerade medarbetare och de är vår viktigaste resurs i arbetet med att erbjuda god service till våra medborgare. Offentlig sektor har stora behov av att rekrytera personal framöver samtidigt som det råder brist på rätt utbildad arbetskraft.

Trosa kommun ska vara en god arbetsgivare där varje enskild medarbetares förmåga och kraft tas tillvara på bästa sätt. Vi ska betala konkurrenskraftiga löner och duktiga medarbetare ska ha goda möjligheter till en bra löneutveckling och karriärvägar. Olika åtgärder för att stimulera fler att välja våra bristyrken måste också genomföras.

Osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män ska inte förekomma. Och arbetet med "Heltidsresan", som syftar till att fler ska välja att jobba heltid, ska fullföljas.

Vi vill:

- erbjuda ett kompetent ledarskap med god förmåga att ta tillvara på medarbetarnas kreativitet och förmåga
- erbjuda konkurrenskraftiga löner med goda möjligheter för duktiga medarbetare till bra löneutveckling
- genomföra satsningar som möjliggör för alla som önskar att arbeta heltid
- erbjuda goda möjligheter till kompetensutveckling

Skola

Att tillhandahålla möjligheten till en bra start i livet, där varje elev ges bästa tänkbara förutsättningar till goda kunskaper, är vår viktigaste kommunala uppgift och vår högst prioriterade fråga.

Alla barn och unga ska ges chansen att bygga en ljus framtid på egna meriter. Vi vill se en skola som uppmuntrar ansträngning och flit. Som ger rätt stöd till alla elever och som tar tillvara på förmåga och talang.

Eleverna i Trosa kommun visar goda resultat på de nationella proven och meritvärdet (betygen) på högstadiet har förbättrats avsevärt. För att nå målet om att tillhöra landets 20 bästa skolkommuner måste dock resultaten fortsätta förbättras.

Vi har sedan vi vann valet 2006 kraftigt utökat resurserna i skolan. Det kommer vi att fortsätta göra även framöver. Redan nästa år höjs elevpengen och vi tillför utöver det ytterligare 4 miljoner kronor för att fortsätta arbetet med att förbättra resultaten i våra skolor.

Mer undervisningstid och daglig fysik aktivitet i skolan behövs. Dessutom fortsätter vi rusta upp lokaler och mer pengar satsas på datorer i skolan och på bättre skolmat. Vi tillför också mer resurser till barn med särskilda behov.

Vi vill även fortsatt säkerställa att skolchef och rektorer gemensamt prioriterar resurser för att möjliggöra insatser och satsningar som över tid varierar i omfattning mellan olika enheter kopplat till elevers behov av stöd för att nå läroplanens mål.

Det är också av största vikt att elever är trygga i skolan och mår bra. Ordning och reda i klassrummen så att eleverna kan koncentrera sig på inläring och fortsatta satsningar på våra duktiga pedagoger krävs. Småskalighet, där våra skolenheter inte får bli för stora, och fler vuxna i skolan är också ett sätt att ytterligare förbättra skolans förutsättningar att göra ett gott arbete.

Vi vill:

- fortsätta satsningarna på skolan. Höjd elevpeng och ytterligare 4 miljoner kronor tillförs redan 2019 för att förbättra resultaten. Målet är att tillhöra landets 20 bästa skolkommuner.
- öka insatserna för att säkerställa att alla elever ges goda förutsättningar
- utökad satsning på lärarna. Högre lön och fler vuxna i skolan som förbättrar förutsättningar genom tex avlastning av administration
- öka antalet undervisningstimmar
- stödja utvärderingen av elevens kunskaper genom skriftliga omdömen och betyg ifrån årskurs fyra
- öka stödet till elever med särskilda behov
- erbjuda alla elever läxhjälp i skolan
- erbjuda skolgårdar som är stimulerande och trygga
- bygga ut Skärlagsskolan
- slå vakt om småskalighet där våra skolenheter inte får bli för stora
- säkerställa att vi framgångsrikt arbetar förebyggande mot mobbing och droger
- fortsätta satsningen på skolmaten. Bland annat ska mer än 60 % vara närodlat och/eller ekologisk och arbetet med att förbättra matupplevelsen ska fortsätta.
- slå vakt om valfrihet och rätten att välja skola. Vi vill också teckna avtal med Stockholms län så att våra elever söker på samma villkor till deras gymnasieskolor.

Förskola

I Trosa kommun ska det finnas plats för alla i förskolan. Barnen ska känna trygghet och föräldrarna ska känna förtroende för personalen. Barn är olika och kräver individuell omsorg för att utvecklas. Det är därför viktigt att kommunen skapar förutsättningar för många alternativ och att föräldrarnas rätt att välja bevaras.

Förskolan har en viktig roll som pedagogisk verksamhet och ger barnen goda förutsättningar inför den kommande skolgången. Alla barn ska därför erbjudas förskola 30 timmar per vecka och barn till nyanlända ska erbjudas språkförskola för att säkerställa att de lär sig god svenska.

Vi kommer att fortsätta öka resurserna till förskolan och vi vill stimulera till färre barn i barngrupper med små barn upp till tre år.

En öppen förskola ska startas. I samarbete med landstinget ska vi erbjuda en verksamhet som ger ett bra stöd till de föräldrar som önskar under barnens första levnadsår.

Vi vill:

- fortsätta öka de ekonomiska resurserna
- eftersträva valfrihet och mångfald
- öka stödet till barn med särskilda behov
- utöka rätten till förskola för alla barn upp till 30 timmar per vecka
- starta en öppen förskoleverksamhet
- fortsätta satsningen på maten. Bland annat ska mer än 60 % vara närodlat och/eller ekologisk
- fortsätta satsningarna på att rusta upp lokaler och utemiljöer
- slå vakt om småskaligheten. Vi vill inte ha för stora enheter med fler än 5 avdelningar.

Varsam befolkningstillväxt och vår närmiljö

Trosa kommun är en liten kommun med stora ambitioner. Om vi långsiktigt ska klara av det så måste vi fortsätta ha en stabil tillväxt av befolkningen. Vi vill fortsätta ha en tillväxt på en till två procent (130 – 260 invånare) per år.

Alla våra tre huvudorter, Trosa, Vagnhärad och Västerljung, behöver varsam och väl genomtänkt tillväxt. Vi kommer att arbeta intensivt med att säkerställa att alla orterna får en positiv utveckling.

För att lyckas med det krävs en genomarbetad och aktiv planering för hur det ska gå till. Inte minst gäller det Vagnhärad där vi byggt om hela centrummiljön. I nästa steg har orten stor potential för nya bostadsområden inte minst kopplat till ett nytt stationsläge när Ostlänken byggs.

Vi ska växa under kontrollerade former så att man känner igen sin kommun och upplever att man fortfarande bor i en liten kommun med alla dess fördelar. Vi ska också eftersträva att växa hållbart med hälsosamma byggmaterial och värna om det öppna landskapet.

Vi vill:

- uppmuntra mångfald av upplåtelseformer vid nybyggnation
- verka för en tillväxt där alla tre huvudorterna med omnejd är lika viktiga
- över tid ha en varsam befolkningstillväxt motsvarande 1 till 2 % per år. (Vilket motsvarar 130 till 260 invånare.)
- slå vakt om och lyfta fram grönområden i våra tätorter
- bygga drygt 80 nya mindre hyreslägenheter lämpade för unga och äldre
- prioritera fler bostadsområden för äldre i Vagnhärad och Trosa
- fortsätta utvecklingen av Vagnhärad centrum med fler bostäder och utökad samhällsservice
- utöka insatserna för att utveckla och försköna våra parker och grönytor
- fullfölja satsningen på miljön och servicebyggnader vid hamnen och Hamnängen i Trosa
- genomföra en årlig årensning
- utveckla åpromenaden i Trosa och Vagnhärad med högre ambitioner när det gäller trivsel, skötsel och underhåll
- försköna och iordningställa grönområdet vid gravkullarna i Vagnhärad
- iordningställa och försköna festplatsen på Edanö
- fortsätta med vassröjning i stadsfjärdarna längs med strandpromenaden
- skapa förutsättningar för kommersiella aktörer att installera fler ladstolpar för elbilar
- fortsätta arbetet med att underlätta möjligheten till friluftsliv genom att förbättra skyltning, cykelvägar och utmärkning av grönstrukturer, badplatser, båtstilläggningsplatser, kulturminnen osv
- beakta brukningsvärd jordbruksmark i plan och exploateringsprocesser

Vård, rehabilitering och omsorg

Vi ser till den enskilde individens behov av vård och omsorg. Vi vill att alla människor, oavsett om vi är friska, äldre eller har en funktionsnedsättning, ska få det stöd som han/hon har behov av. Behoven ökar och vi behöver därför också hitta nya arbetssätt för att möta framtiden.

När socialstyrelsen mäter nöjdheten hos brukarna i landets 290 kommuner genom att fråga hur nöjda de är så visar resultatet att vi har en äldreomsorg i Sverigetopp. Den enskilde individens behov och önskemål är det viktigaste uppdraget inom äldreomsorgen, funktionshinderområdet och hemsjukvården.

Vi kommer fortsätta utveckla valfriheten och slå vakt om den enskildes möjlighet att välja utförare inom hemtjänsten. Att få stöd och hjälp i sin egen bostad är för många en viktig rättighet som ger ökad livskvalitet.

Under det senaste året har vi haft en kö till särskilt boende som fortfarande är relativt kort. Vi arbetar med att utöka antalet boendeplatser och vi vill att det ska finnas en garanti om plats inom tre månader när ett beslut om särskilt boende fattats.

Stödet till funktionsnedsatta är helt avgörande för att säkerställa ett gott liv för de som berörs. Trosa kommun ska fortsätta säkra nödvändiga resurser för verksamheten. Vi kommer också att börja planera för en gruppboende för personer med funktionsnedsättning.

Idag har vi en dagverksamhet för dementa som fungerar väl och gör att människor mår bra i sin ordinarie bostad längre. Vi ser även ett ökat behov av en dagverksamhet för de som inte är dementa och vill undersöka möjligheterna att införa detta i kommunen i samverkan med frivilligorganisationer.

Vi vill:

- utöka de ekonomiska resurserna
- verka för självbestämmande och valfrihet för den enskilde
- ha fler bostäder anpassade för äldre med olika upplåtelseformer
- införa en kvalitetsgaranti där plats på särskild boende ordnas inom tre månader från beslut
- erbjuda en så kallad "Fixar-Malte" som kan hjälpa äldre med enklare sysslor i hemmet
- fortsätta ge samtalsstöd till anhöriga
- ge fler möjlighet att arbeta heltid
- undersöka behovet av dagverksamhet för icke dementa
- planera för en gruppboende för personer med funktionsnedsättning
- införa enkel digital teknik som ger mer tid till omsorg

Integration

Det är en tillgång för Sverige med en ordnad och reglerad invandring. I Trosa kommun har vi sedan några år tagit emot fler flyktingar och ensamkommande barn än tidigare. Det är Sveriges riksdag som beslutar hur många av de asylsökande som söker skydd som Sverige ska ta emot men också hur många av de som beviljas uppehållstillstånd som Trosa kommun ska ta emot. I stort har vårt mottagande hittills fungerat väl och det är av stor vikt att vi fortsätter vara framgångsrika i vårt arbete även framöver. Den största utmaningen för oss i Trosa kommun handlar om att få rimliga och ekonomiskt försvarbara lösningar på bostäder.

Vi har fokus på att erbjuda en bra skola och förskola för barnen och en väl fungerande arbetsmarknad för de vuxna. Att lära sig det svenska språket och att snabbt komma in på arbetsmarknaden är nyckeln till en framgångsrik integration. Vi ställer tydliga krav bland annat på aktivitet från den enskilde på heltid och vi tror på människors vilja och potential att försörja sig själv och sin familj.

Vi vill också fortsätta bidra till att ytterligare utöka samarbetet med föreningar, företag och privatpersoner för att förbättra integrationen.

Vi vill:

- fortsätta prioritera kunskap och resultat i skolan
- ställa tydliga krav med fokus på att nyanlända svenskar lär sig svenska språket, får arbete och kan försörja sig själva
- ha ett aktivt samarbete med föreningar, företag och privatpersoner
- ha rimliga och ekonomiskt försvarbara lösningar på kravet ifrån Sveriges riksdag att ordna boende till de nyanlända som får uppehållstillstånd och som anvisas till Trosa kommun.

Miljö och folkhälsa

För Trosa kommun är det viktigt att vi arbetar med smarta lösningar för att minska vår egen inverkan på klimatet samtidigt som vi gör det enkelt för våra invånare att kunna göra klimatsmarta val. Vi har arbetat med detta under många år och nu går vi vidare med fortsatt höga ambitioner.

Maten är viktig både ur miljö- och folkhälsoperspektivet och vi vill därför att mer än 60% av råvarorna i kommunens kök ska vara närodlade och/eller ekologiska. Barn och elever ska få kunskap om varifrån och hur maten kommer till matbordet. Under mandatperioden vill vi också se över möjligheterna till att komma längre med att enbart välja svenska matvaror.

Påverkan på Östersjön är något vi måste fortsätta arbeta med. Vi gör det genom att gemensamt med andra arbeta för att minska närsaltsutsläppen men också genom att nu gå vidare med planerna för ett nytt reningsverk. Vi passar då även på att förbereda för att kunna rena även från läkemedelsrester och mikroplaster.

Den förnybara energin är en viktig del för att minska vår klimatpåverkan. Vi har börjat installera solceller på våra byggnader och kommer fortsätta med det. Vi investerar också i en egen tank för att kunna säkra tillgång på miljödiesel på hemmaplan för att senast 2022 ha en kommunal fordonsflotta som är fossiloberoende.

Energirådgivningen bör utökas till att även informera om hur vi kan minska vår enskilda påverkan på klimatet. Vi vill också ta bort bygglovskravet för solceller för att förenkla ytterligare för våra medborgare.

Vid byggnationer är det viktigt att vi ökar ambitionen avseendet att använda miljövänliga byggmaterial vid egen produktion. Vi kommer även att beakta val av miljövänliga material i de fall vi arbetar med markanvisningar. Det bidrar till ökad innovation på området.

Vi vill:

- bygga ett nytt reningsverk
- ha mer än 60% ekologiskt och/eller närproducerad mat i den offentliga måltiden
- fortsätta arbete med att minska närsaltsläppen från Trosaån
- öka energirådgivning till privatpersoner
- installera fler solceller på kommunens och Trobos byggnader
- utveckla gång- och cykelvägarna ytterligare för att stärka folkhälsan och öka trafiksäkerheten
- fortsätta ansträngningarna för att maximera resurseffektiviteten i kommunens fastighetsbestånd.
- bara ha fossiloberoende kommunala bilar
- öka ambitionen för användandet av miljövänliga byggmaterial vid egen produktion
- beakta valet av miljövänliga byggnationer vid markanvisningar

Trygghet och säkerhet

Trosa kommun ska fortsatt vara en av Sveriges tryggaste kommuner att leva och verka i. Vi kommer därför även fortsättningsvis att prioritera ett brett arbete på området. Det handlar till exempel om bättre belysning i offentliga miljöer och kameraövervakning på vissa platser. Vårt samarbete med polisen fungerar väl men behöver utvecklas ytterligare. Bland annat genom att göra regelbundna lägesanalyser tillsammans med polisen som sedan kan ligga till grund för våra gemensamma insatser.

Vi utökar nu också våra insatser bland annat genom att vi har anställt fältassistenter som finns ute bland våra ungdomar de tider som de är ute. Fler vuxna på stan behövs och vi måste förbättra samverkan mellan skolan, fritidsgårdarna och socialkontoret ytterligare.

Vi vill också fortsätta arbetet med att säkra trygga skolvägar för våra barn och unga. Dessutom vill vi, i samarbete med våra ungdomar, pensionärsråd och funktionsnedsattas råd, identifiera och bygga bort otrygga miljöer.

Vi vill:

- fortsätta arbetet med att skapa trygga offentliga miljöer
- förbättra möjligheten att enkelt komma i kontakt med våra fältassistenter och utöka närvaron där det uppstår oroligheter i kommunen
- utöka det brottsförebyggande samarbetet med polisen, skolan, fritidsgårdarna, näringslivet och fastighetsbolagen
- utöka samarbetet med civilsamhället och föräldrar

Fritid

Fritidsaktiviteter erbjuds i hög grad av föreningar som drivs av ideella krafter. Det är avgörande att kommunen har ett gott samarbete med dessa organisationer.

Ett brett utbud av fritidsaktiviteter för såväl barn som vuxna är en viktig faktor när det gäller människors livskvalitet och val av bostadsort. Vi vill fortsätta utveckla våra idrottsanläggningar och sammankomstlokaler och fortsätta utöka föreningsstödet.

Vi vill även utöka möjligheten för de med funktionsnedsättning att delta i de ordinarie verksamheterna samt öka samverkan med föreningar i närområdet.

Det är också viktigt att fortsätta satsningarna på Ungdomens hus i Vagnhärad och på fritidsgården IRL i Trosa. Verksamheterna har fått ökade ekonomiska anslag de senaste åren och de vill vi slå vakt om.

Vi vill:

- bygga en ny idrottshall, konstfrusen utomhus is samt ytterligare en konstgräsplan
- fortsätta öka föreningsstödet, främst till barn och ungdomar
- fortsätta satsningen på att rusta upp och förnya våra lekplatser
- fortsätta upprusta och komplettera idrottsanläggningarna i kommunen
- anlägga en ny sjösättningsramp
- behålla det extra anläggningsstödet till Västerljungs IF

Kultur

Trosa kommun har ett rikt kulturliv. Många som bor i kommunen uppskattar att det finns många olika typer av kulturverksamheter att vara delaktig i och ta del av.

Ett levande kulturliv är en viktig grundsten för att skapa ett samhälle som präglas av öppenhet, skaparkraft och omtanke. Det är vår uppfattning att kraften och engagemanget även fortsättningsvis ska ha sitt ursprung i alla individer som enskilt eller tillsammans vill ge uttryck för olika typer av kulturskapande.

Samtidigt är vi angelägna om att kommunen med gemensamma medel ska fortsätta att stödja dessa initiativ på ett bra och väl avvägt sätt.

Vi vill:

- fortsätta satsningarna på kulturskolan
- öka det ekonomiska stödet till vårt föreningsliv
- fortsätta förbättra våra lokaler för att underlätta för kulturverksamhet
- fortsätta satsningarna på våra bibliotek
- behålla kulturutbudet på kommunens särskilda boenden
- förvalta och synliggöra vårt lokala kulturarv

Individ- och familjeomsorg

I Trosa kommun är arbetslösheten låg och de hushåll som behöver ekonomiskt bistånd är förhållandevis få. Men det finns människor som har behov av hjälp på olika sätt. Det kan till exempel handla om barn som far illa, misshandel eller hjälp med att försöka ta sig ur ett missbruk.

Vi har höga ambitioner, med fokus på tidiga insatser, när det gäller den hjälp vi erbjuder och den ska utformas på ett genomtänkt och framåtsyftande sätt. Ledorden är "hjälp till självhjälp" och ambitionen är att individen efter hjälpinsatsen ska kunna stå på egna ben och söka egen försörjning.

Arbete med att stötta föräldrar genom att erbjuda utbildning och stöd av olika slag ska även fortsatt prioriteras.

Försörjningsstöd ska utbetalas jämställt till hushållen och krav på motprestation i form av till exempel deltagande i undervisning, praktik och jobbsökande ska alltid ställas.

Vi vill:

- fortsätta utveckla det förebyggande arbetet
- prioritera tidiga insatser och behandling
- "Hjälp till självhjälp" är ledorden som styr våra insatser. Varje människas kraft och förmåga ska tillvaratas och uppmuntras.
- motverka drog & spelberoende framförallt bland unga

Teknik, gator och vägar

Vi har under lång tid ökat på resurserna inom det tekniska området. Vi har höjt ambitionerna ordentligt när det gäller underhåll av fastigheter och vägar. Under kommande mandatperiod vill utöka satsningarna. Lekplatser, parker, grönområden och promenadstråk ska bli fler och de som redan finns ska förbättras och förskönas.

Ett nytt reningsverk ska byggas för att klara av framtida tillväxt och krav. Fortsatta satsningar på gång och cykelvägar kommer också att göras. Återvinningsstationen Korslöt ska byggas om för att förbättra säkerheten och för att utöka kapaciteten.

Under mandatperioden vill vi slutföra byggnationen av Infart Västra Trosa för att förbättra trafikmiljön i de känsliga delarna av Trosas samhälle och öka möjligheten för byggnation väster om Trosa.

Vi kommer också att anslå årliga resurser för att fortsätta arbetet med tillgänglighetsåtgärder i våra lokaler och i offentliga miljöer.

Dialogen med trafikverket om deras lokala vägnät, till exempel Stensundsvägen, kommer att fortsätta i syfte att förbättra vägstandarden.

Vi vill:

- bygga nytt reningsverk vid Trosa våtmark
- bygga helt ny återvinningsstation vid Korslöt
- fortsätta satsningen på fler och förbättrade cykelvägar, däribland förverkliga gång- och cykelvägen Västerljung-Vagnhärad
- skapa fler parkeringsplatser i Trosa
- bygga cykelgarage och fler parkeringsplatser vid stationen i Vagnhärad
- ordna ny pendlarparkering i Vagnhärad för att underlätta samåkning
- fortsätta arbetet med att förbättra belysningen i offentliga miljöer och andra trygghetsskapande åtgärder
- fortsätta satsningen på solceller, till exempel på Safiren
- bygga fler tillagningskök
- avsätta årliga medel för tillgänglighetsanpassningar

Kommunikationer och kollektivtrafik

Vi är en liten kommun med en relativt liten lokal arbetsmarknad, men med goda möjligheter att också nå närliggande arbetsmarknadsområden. För våra medborgare är möjligheterna att pendla till ett arbete på annan ort därför avgörande. Det rör främst pendling till Stockholm och Södertälje men också till Nyköping-Norrköping- Linköpingsregionen.

Nu finns beslut om att bygga ostlänken och en ny station i Vagnhärad som ska stå klar 2035. Under tiden vill vi fortsätta förbättra kollektivtrafiken på befintlig järnväg. Vi vill ha fler tågavgångar från Vagnhärads station och vi vill att det ska vara enkelt att ta bussen till och från stationen i Vagnhärad.

Trosabussen, för resande till Liljeholmen, ska fortsätta gå och ska omfattas av biljettsystemet Movingo.

Vi kommer även att verka för att vi tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland startar en skärgårdstrafik under sommaren.

Kommunikation handlar också om telefon och datatrafik. Samhället blir mer och mer

beroende av internet samtidigt som vi ser hur Telia lägger ner stationer. Trofi har varit en viktig aktör för att uppnå det nuvarande målet på att 90% ska ha tillgång till bredband. Vi ser att de fortsatt är en viktig aktör för att nå vårt nya mål att 98% av hushåll och företag ska ha tillgång till bredband senast år 2023.

Vi vill:

- ha fler tågavgångar ifrån Vagnhärad's tågstation
- förbättra kollektivtrafik med bland annat fler tågavgångar och direktbussar anpassade till norrgående tågtrafik.
- slå vakt om Trosabussen.
- vidareutveckla det gemensamma biljettsystemet Movingo.
- göra en satsning på skärgårdstrafik tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland
- planera för en bra ny stationslösning vid den nya järnvägen Ostlänken
- möjliggöra bredbandsutbyggnad som ger 98 % av hushåll och företag möjlighet att tillgå bredband om minst 1 Gbit/s år 2023.
- slutförande av ny väg till västra Trosa för att möjliggöra byggnation av nya bostäder och ny verksamhetsmark

Företagsklimatet

Ett bra lokalt företagsklimat är en grundförutsättning för att trygga växande resurser till skola, vård och omsorg.

Utan företagares förmåga att skapa värde och betala löner och skatt blir det inga pengar till den välfärd vi vill förbättra.

Enligt Svenskt Näringsliv som undersöker företagsklimatet i landets alla 290 kommuner så placerar sig Trosa kommun på plats 9. När vi tog över ansvaret 2006 låg vi på plats 145.

I Trosa kommun har vi låg arbetslöshet och många framgångsrika företag och företagare. Det bidrar starkt till att vi är en av Sveriges bästa kommun att leva och verka i.

Vi vill, tillsammans med företagen, fortsätta vårt hittills framgångsrika arbete även den kommande mandatperioden.

Vi vill:

- samarbetet med företagen för att behålla ett av Sveriges bästa lokala företagsklimat
- fortsatt arbetet med att skapa en positiv attityd till företagande bland politiker, tjänstemän och invånare
- ha hög tillgänglighet när det gäller information och möjlighet till möten med företrädare för kommunen
- ta fram mer mark för verksamhetsetableringar
- fortsatt samarbete med besöks- och upplevelseföretagen i hela kommunen för att ytterligare stärka näringen.

Kommunala bolag

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunkoncernen. Vi vill genom kommunstyrelsen se till att kommunen och dess bolag samordnar och effektiviserar sina verksamheter till hela kommunens fördel.

Trosa kommun har idag bostadsbolaget Trobo och bredbandsbolaget Trofi.

Trobo ska delta aktivt i utvecklingen av Trosa kommun genom att bland annat bygga nya hyreslägenheter. För mandatperioden 2018 -2022 ska minst 80 nya hyreslägenheter byggas. Fokus ska ligga på små prisvärda lägenheter för unga och äldre.

Ägardirektiven ger bolagets styrelse möjlighet att agera affärsmässigt i enlighet med ägarens långsiktiga ambitioner. Vi vill se en utökad samverkan och mer av samordning av tjänster mellan Trosa kommun och Trobo under kommande mandatperiod.

Trofi ska aktivt arbeta för att uppnå de mål kommunfullmäktige satt upp rörande bredbandstäckning i Trosa kommun. Det ska man göra i samverkan med andra tänkbara aktörer på marknaden.

För Moderaterna

Daniel Portnoff

För Centerpartiet

John Carlsson

För Liberalerna

Bengt-Eric Sandström

För Kristdemokraterna

Arne Karlsson

Omvärldsanalys

Kommunernas ekonomi

Källa: Ekonomirapporten SKR maj 2021
2020 kommer att gå till historien som det år där hela världen påverkades av coronapandemin. Vi lever fortfarande i en osäker och annorlunda tid. Belastningen på svensk välfärd, i synnerhet vård och omsorg, har varit och är fortfarande enorm. Trots detta gick samtliga regioner och 274 kommuner med ekonomiskt överskott 2020, bland annat tack vare stora statliga bidrag. Utvecklade vaccin och vaccineringen har kommit snabbare än någon kunde förutse för ett år sedan. Både den globala och inhemska ekonomin har utvecklats förvånansvärt positivt, mycket tack vare stora statliga stöd, kombinerat med att samhällen och befolkningar anpassat sitt liv till pandemin. Trots ekonomiskt överskott i kommuner och regioner väntar stora utmaningar runt hörnet. För att klara dessa är långsiktighet, samverkan, förbättrad och förtroendefull statlig styrning och omställning till nära vård nödvändig.

Prognos för kommunerna

De närmaste åren ser förhållandevis ljusa ut i kommunerna. En bra real skatteunderlagsutveckling väger upp det faktum att de generella statsbidragen minskar. Ett stort frågetecken är dock huruvida det har byggts upp en »verksamhetsskuld«, motsvarande den inom hälso- och sjukvården, och vilken betydelse det kan komma att få för framtida behov. Omställningen till hemundervisning i gymnasiet genomfördes snabbt, och till synes, utan större påverkan på de övergripande kostnaderna. Frågan är vilken påverkan det har fått på studieresultaten. Stora, tillfälliga statsbidrag till äldreomsorgen ställer krav på en snabb anpassning och mer, och bättre, utbildad personal, samtidigt som antalet personer i särskilda boenden har minskat. Med reservation för pandemins utveckling och långsiktiga påverkan på behoven samt de krav som ställs kopplat till de nya statsbidragen till äldreomsorg, ser tillväxten i intäkterna ut att matcha kostnaderna de närmaste åren. Resultaten försvagas successivt, men hamnar över 2 procent av skatter och generella statsbidrag 2021-2023. År

2024 bedöms kommunerna dock behöva antingen ett tillskott eller vidta kostnadsbesparande åtgärder på 8 miljarder kronor för att uppnå ett resultat på 2 procent.

2021 – global återkomst för inhemska tjänstenärings

Global BNP studsar tillbaka i år, efter den kraftiga dämpningen förra året. Återtåget, som inleddes redan den andra halvan av 2020, har hittills framförallt drivits av globala rekylor för industrisektorer och varuhandel. I takt med att vaccinen framöver skördar allt större framgångar, inte minst i flera OECD-länder, möjliggörs mildringar eller slopade restriktioner på flera håll i år. De delar av tjänstesektorn som avsevärt har hämmats av restriktionerna förväntas då kunna se fram emot en fas av snabbare återhämtning. Sannolikt väntar en segdragen återhämtning för vissa delar av tjänstenäringsarna; exempelvis räknar vi inte med att resandet och turismen kommer att nå upp till de nivåer som gällde före pandemin varken i år eller nästa år. Att produktionen inom tjänstesektorn 2021 ändå tar fart stärker sysselsättningen, som på de flesta håll världen över dämpades kraftigt 2020. Att få igång hushållens konsumtion av dessa tjänster blir därför en viktig pusselbit i ländernas väg ur lågkonjunkturen.

Rekordstora finanspolitiska satsningar

Både monetära och finanspolitiska stimulanser har sedan krisens utbrott utökats för att stötta den globala konjunkturen. Större betydelse än låga räntor och kvantitativa lättnader antas de finanspolitiska stimulanserna få för den reala utvecklingen 2021. Här leder USA ligan över de som sjsätter de största paketen, med satsningar 2020-2021 motsvarande hisnande 25 procent av USA:s BNP 2020.

Inhemska efterfrågan lyfter BNP-tillväxten i Sverige

Efter raset förra året stiger svensk BNP snabbt i år, med 3,1 procent jämfört med 2020. Framförallt är det den inhemska efterfrågan som driver upp BNP, inte minst hushållens och den offentliga sektorns konsumtion. Även en uppgång för investeringarna ger visst bidrag till BNP-tillväxten i år.

Nedgång i hushållens rekordsparande ger konsumtionsskjuts

Även om pandemin inneburit stor ovisshet för hushållen, liksom att många har förlorat sitt jobb eller företag, så är det en väldigt splittrad bild – medan vissa har drabbats hårt har en stor del av hushållen också klarat sig ekonomiskt riktigt väl igenom krisen. Ser man till hushållens reala disponibla inkomst per invånare syns en nedgång 2020, vilket är ovanligt. Samtidigt var nog detta utfall långt bättre än många befarade; omfattande åtgärder för att motverka lågkonjunkturen har direkt eller indirekt gynnat hushållssektorn. De goda utsikterna för uthålligt hög konsumtionstillväxt kommande år vilar således på dels en återhämtning i hushållens inkomster, dels en normalisering av ett ovanligt högt sparande.

Återhämtningen för antalet sysselsatta antas dra ut på tiden

Utsikterna för arbetsmarknaden har ljusnat rejält, inte minst för hösten. Snabbt stigande ekonomisk aktivitet väntas under det andra halvåret, där antalet arbetade timmar beräknas öka med 2 procent. Detta lyft för timmarna beräknas endast ge en måttlig ökning av antalet sysselsatta. I hög grad kommer återhämtningen på arbetsmarknaden i år att bygga på en stigande medelarbetstid; fler arbetade timmar per person i arbete. Det följer dels av förväntat lägre sjukfrånvaro 2021 (jämfört med 2020), men framförallt väntas i år en stor minskning av antalet korttidspermitterade personer. Stigande produktion under 2021 kommer alltså bygga på att allt fler går upp till normal arbetstid.

Hög arbetslöshet består trots snabb konjunkturuppgång

Även om antalet jobb bedöms stiga i år och nästa år, beräknas återgången till den sysselsättningsgrad som gällde före krisen dröja ytterligare. Kalkylen antar därmed att andelen arbetslösa kvarstår på förhöjda nivåer, trots konjunkturuppgången de kommande åren. Att sysselsättningen inte återhämtar sig snabbare följer av bedömningen att åren framöver kommer att medföra ett skifte för delar av arbetsmarknaden. I likhet med andra kriser – vilka visserligen inte alls liknar pandemin – förutsätts en

fas av uppsnabbad strukturomvandling; något som antas utgöra en global trend. Många av de arbetstillfällen som tappas i lågkonjunkturen antas inte komma tillbaka när efterfrågan återhämtat sig. Arbetslösa måste alltså söka sig till nya sektorer och nya yrken, vilket ofta förutsätter att arbetskraftens kompetens anpassas, genom utbildning och omskolning. Redan före krisen var arbetsmarknaden i Sverige polariserad, med en relativt stor grupp som hade svårt att etablera sig också vid stark konjunktur. En svag matchning mellan efterfrågan och utbud av arbetskraft blev exempelvis allt tydligare under den senaste högkonjunkturen. I nuläget stiger antalet långtidsarbetslösa. Den uppenbara risken är att denna grupp växer och att tudelningen ökar än mer, samtidigt som kompetensbristen består, eller till och med växer, på medellång sikt. Detta framstår som en stor utmaning.

Generellt sett låga löneökningar åren framöver

Förutom den globala ekonomiska dramatiken, präglades den svenska arbetsmarknaden av flera ovanligheter förra året, vilket gjort det speciellt svårt att följa löneutvecklingen. Avtalsrörelsen i mars 2020 sköts upp till hösten, med prolongerade avtal under tiden. Flera regioner aktiverade under året krislägesavtal som tecknades 2019/2020. En stor grupp på arbetsmarknaden omfattades av systemet med korttidspermitteringar, innebärande minskad arbetstid men en relativt lägre minskning av löneinkomsten (där permitteringslön betalad av staten ger en reduktion av lönekostnaden för företagen). Sjukfrånvaron var tillfälligtvis rekordhög. Med dessa förutsättningar har det varit extra svårt att lägga pusslet kring lönerna (för såväl arbetstagarnas inkomster som arbetsgivarnas kostnader), vilket har bäring på förståelsen av utvecklingen i år. Läget klarnade något när väl nya avtal tecknades i oktober, men betalningsförskjutningar, liksom att lönerevisioner för 2020 i vissa fall har skjutits upp till 2021, medför att bilden för 2020 och 2021 är ovanligt oviss. Befintliga avtal pekar dock mot en något högre löneökningstakt i år, än 2020 och 2022. Givet det låga resursutnyttjandet väntas inte någon stark acceleration för löneökningarna kommande år.

Kommunen

Styrmodell för Trosa kommun¹

Styrmodellen utgår från Fastlagd kurs och omfattar Trosa kommun. Kommunens helägda bolag styrs via ägardirektiv. Ekonomistyrning innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en bärande del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till resultatenheterna inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom resultatenheterna. En annan hörnsten är årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som dels kan kopplas till att genomföra en rationalisering och dels för enskilda beslutade projekt.

God ekonomisk hushållning

I budgeten ska mål och riktlinjer som är väsentliga för god ekonomisk hushållning anges. Målen ska omfatta finansiella mål och verksamhetsmål. Vad som är god ekonomisk hushållning ska definieras av varje kommun och region för sig. För Trosa kommun innebär god ekonomisk hushållning att dagens kommuninvånare betalar för den verksamhet som de nyttjar och som anpassats efter den enskildes behov samt att värdet på kommunens och dess företags tillgångar, såväl materiella, finansiella som personella, underhålls och utvecklas. God ekonomisk hushållning anses vara uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 procent av övriga mål är uppfyllda.

Mål för verksamheten

Beslut om mål tas i början av varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges tolv mål omfattar sex områden, medborgarnas behov och önskemål, tillväxt och företagsklimat,

kärnverksamheter, miljö, engagemang och finansiella mål.

Trosa kommun medverkar tillsammans med andra kommuner i Sveriges kommuners och landstings projekt, "Kommunens kvalitet i korthet" (Kkik). Här följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. Flera av kommunfullmäktiges och nämndernas mål mäts genom detta projekt. I Kkik ges Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också möjligheter att hitta goda exempel och lära av andra.

Trosa genomför också medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder ska i första hand använda de kvalitetsnyckeltal som finns i Kkik samt sätta mål med utgångspunkt i de frågeställningar som finns i medborgarundersökningen. För att kunna vara uthållig i målarbetet är det viktigt att eftersträva enkelhet och tydlighet. Målen ska därför vara mätbara och relativt få till antalet.

Finansiella mål

Syftet med att budgetera med ett resultatmål/vinst är att säkerställa att kommunens verksamhet kan bedrivas även på lång sikt och att det egna kapitalet inte urholkas. De finansiella målen behöver samtidigt ta hänsyn till kommunens förutsättningar. Är kommunen i en expansiv fas med befolkningstillväxt kan till exempel resultatmålet tillåtas vara lägre en period för att därefter höjas för att återigen stärka ekonomin.

Budgetprocess

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget med flerårsplan och de politiska prioriteringar som varje

---

¹ Styrmodell för Trosa kommun KF 2019-11-26

budgetbeslut innebär. Processen ska också se till att ge goda förutsättningar för nämnder/utskott och kontor att planera och styra sin verksamhet mot fastställda mål inom ramen för tillgängliga resurser.

Rationaliseringar och ettårssatsningar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna ska involveras i processen. Rationaliseringarna kan till exempel grupperas utifrån administrativa processer, organisatoriska åtgärder, lokaler, andra åtgärder och rena besparingar.

Varje budgetår tillförs ettårssatsningar. Dessa satsningar kan nyttjas för att en rationalisering ska kunna genomföras. (Ett nytt verksamhetssystem kan till exempel medföra ett förändrat arbetssätt som effektiviserar verksamheten.)

Rationaliseringar

Inför nuvarande mandatperiod fick ledningsgruppen i uppdrag att ta fram rationaliseringar för hela mandatperioden. Budget 2022 är sista året med i tidigare beslutat rationaliseringspaket på 12 mkr. I budget 2022 ingår 3,7 Mkr i rationaliseringar.

Ettårs-satsningar 2022 (6 mkr)

Kommunstyrelsen tillförs 2 000 tkr för:

- Brottsförebyggande rådet, 200 tkr
- Ledarskap/medarbetarskap, 100 tkr
- Åtgärder i samband med medborgarundersökning, 200 tkr
- Reserv att disponeras av ledningsgruppen, 1 500 tkr

Ekoutskottet tillförs 100 tkr för:

- Uppdatering av solkarta

Samhällsbyggnadsnämnden tillförs 300 tkr för:

- Kartsmart

Barnomsorg och utbildning tillförs 700 tkr för:

- Projekt hemmasittare, 300 tkr
- Ungdomsfrågor, delvis rörelse, 400 tkr

Individ- och familjeomsorg tillförs 400 tkr för:

- Ungdomsfrågor, delvis rörelse

Kultur- och fritidsnämnden tillförs 1 700 tkr för:

- Ungdomsfrågor, delvis rörelse, 500 tkr
- Digital utveckling medborgare, 200 tkr
- Kulturinjektion, 300 tkr
- Kulturskola, 300 tkr
- Biblioteken, 200 tkr
- Fritidsgårdarna, 200 tkr

Teknik- och servicenämnden tillförs 500 tkr för:

- Måltidsorganisation

Vård- och omsorgsnämnden tillförs 300 tkr för:

- Utemiljö äldreboenden

Gemensamma planeringsförutsättningar (GPF)²

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

Befolkningsprognos

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren, därutöver har en långtidsprognos för perioden 2020-2030 tagits fram. Bakgrunden till det är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

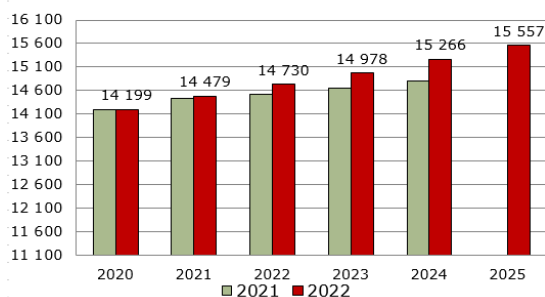
Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Prognosen innebär en påtagligt höjd lägstanivå till runt +230 personer per år där de första prognosåren innebär lägre tillväxt för att sedan successivt öka. Den årliga befolkningstillväxten varierar från ca +300 personer/år till ungefär +230 personer/år. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2024, 16 000 invånare 2027 och 17 000 invånare 2031. Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms förstärkas under kommande år.

---

² KS 2020-02-26, § 7

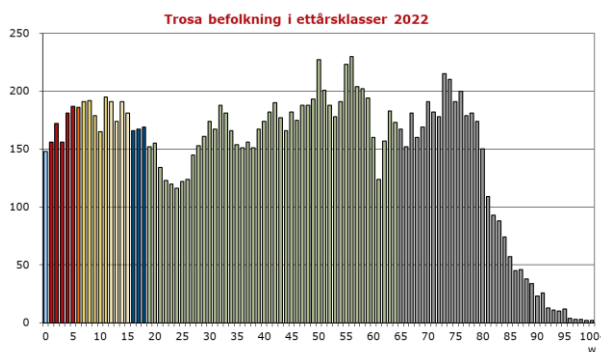
Befolkningsprognosen baseras på invånare i kommunen 30 september 2020 och prognos för åren fram till och med 2025.

Befolkningen som skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (skattenetto) beräknas utifrån

De röda staplarna visar befolkningsantagandet som skattenettot beräknats på. Invånarna 2022 är de som beräknas vara folkbokförda i Trosa 1 november 2021 och betala skatt till kommunen 2022. Trosas befolkning beräknas överstiga 15 000 invånare 2024.

Trosas befolkning, i ettårs-klasser, enligt budget 2022

Grafen visar Trosas åldersstruktur 2022 enligt vår befolkningsprognos. Unga invånare har behov av förskola och skola medan den äldre befolkningen har behov av bland annat hemtjänst. Samtliga medborgare nyttjar gator, parker, bibliotek, mm.

Befolkningsprognoser ligger till grund för behovet av förskola för barn 1–5 år, grundskola för barn 6–15 år och gymnasieskola för ungdomar 16–18 år. När det gäller äldreomsorg ligger samtliga invånare 65 år och äldre som grund för resurstilldelning.

Antalet barn i förskolan, elever i grundskolan och gymnasiet fortsätter att öka 2022. Den största ökningen av antalet äldre de kommande åren syns framförallt i åldersgruppen 80–89 år.

Resursfördelning, demografiska förändringar, jämfört med budget 2021.

I styrmodell för Trosa kommun är central buffert en av hörnstenarna vilket säkerställer att verksamheterna får tilldelning av resurser utifrån volym. Fler barn och elever ökar skolans budgetram med 11,5 mkr.

Resurstilldelning till äldreomsorgen, med kostnadsutjämningsystemet som grund, omfattar samtliga invånare 65 år och äldre ökar Vård och omsorgsnämndens ram med 11,4 Mkr.

Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknings av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen beräknas med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag.

Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning.

Skatter, uppräknings av löner och priser, mm

Skatteintäkter och statsbidrag har beräknats efter Sveriges Kommuner och Regioners prognos från april 2021.

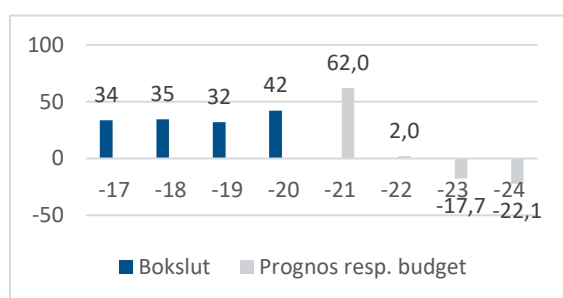
Löner och priser (inklusive interna priser) har räknats upp med 1,75 procent 2022.

Trosas ekonomi är i grunden god men i den exceptionella situation som nu råder är de ekonomiska förutsättningarna i mångt och mycket oförutsägbara. Under tidigare högkonjunktur har kommunen både gjort avsättningar för kommande kostnader och sett över avskrivningstiderna för

kommunens äldre anläggningar med extra avskrivningskostnader som följd.

Avsättningar för kommande medfinansiering av statlig infrastruktur påbörjades 2016 och det aviserade åtagandet uppnåddes i bokslut 2019. Skatten höjdes med 40 öre 2017 för att finansiera dessa avsättningar i syfte att inte belasta kommande generationer med kostnader. På grund av Coronapandemin och dess konsekvenser på ekonomin ligger nivån på skatteuttaget kvar i föreliggande budget.

Årets resultat 2017-2020 samt prognos och budget de kommande åren.

Resultatnivåerna förväntas sjunka kommande år. Att ekonomin för närvarande är stark i kommunerna och regionerna är en följd av de stora tillfälliga tillskotten och den unika situationen. I budget 2022-24 ligger ett antagande om att staten kommer fortsätta att kompensera för den demografiska utvecklingen, motsvarande 1 % av skattenettet årligen, 8 Mkr 2022, 16 Mkr 2023 och 24 Mkr 2024. Trots detta antagande är de budgeterade resultatnivåerna 0,2%, -1,9% och -2,3% för åren 2022-24. Genom att kommunens organisation arbetar med rationaliseringar löpande skapas dock ett handlingsutrymme som gör att kommunen står bättre rustad, än vilket annars hade varit fallet.

I budgeten ligger ett ränteantagande på en procent vilket är något högre än den genomsnittliga räntan på kommunens lån. Lånevolymen i budgeten uppgår till 660 Mkr jmf med faktiskt lånevolym på 530 Mkr. Åren 2023-24 har räntan återigen budgeterats högre än förväntad faktisk ränta, vilket är en säkerhet då det i praktiken är en buffert.

Kommunens bolag har också krav på att ge avkastning till ägaren, sammantaget stärker det kommunens budget med 1 mkr.

Verksamhetsförändringar, satsningar och andra kostnadsökningar maj 2021 (8 Mkr)

Elevpeng F-9, 4 Mkr
Resurscentrum, 4 Mkr

Verksamhetsförändringar, satsningar och andra kostnadsökningar 2022 (20,4)

Förskola, 2 Mkr
Elevpeng F-9, 2 Mkr
Resurscentrum, 1 Mkr
Skola (anslag), 1 Mkr
Föreningsstöd, 0,2 Mkr
Totalförsvär, 0,5 Mkr
Administration, 2 Mkr
Ökade programvarukostnader (IT), 1 Mkr
Kollektivtrafik, Stensundsvägen, 1,5 Mkr
Sydmarkivera, 0,3 Mkr
Räddningstjänst, 1 Mkr
Bevakning, 0,5 Mkr
Muddring, 1 Mkr (flytt från inv. budget)
Fastighet, 2 Mkr
Gata/Park, 2 Mkr
Upphandlare, 0,8 Mkr
Fler valdistrikt, 0,3 Mkr
Arvodeshöjning, 0,3 Mkr
Utökning ettårssatsningar, 1 Mkr

Verksamhetsförändringar, satsningar och andra kostnadsökningar 2023 (1,3 Mkr)

Föreningsstöd, 0,3 mkr
Föreningslokaler, 1 Mkr

Investeringar

Kommunens investeringsverksamhet bör präglas av god planering och framförhållning. Under den tidigare högkonjunkturen var investeringarna relativt små för att sedan öka väsentligt under lågkonjunkturen. Åren 2009-2014 har Trosa gjort stora investeringar. Avskrivningskostnader och räntekostnader för lån har tagit en större andel av kommunens budget i anspråk under åren.

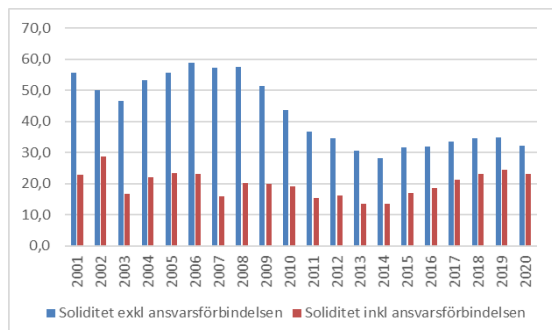
Kommunens långsiktiga finansiella styrka brukar mätas i soliditet, som visar hur stor del av våra tillgångar som finansieras av egna medel. Från 2009 minskade soliditeten till följd av de höga investeringsutgifterna. Soliditeten urholkas om investeringar finansieras via lån. Detta har varit aktuellt under 2009 -2014, då investeringarna var mycket höga. 2013 var soliditeten 14 % inklusive ansvarsförbindelsen. Minskade investeringar åren därefter har bidragit till en högre soliditet. De senaste årens resultatnivå har också gjort att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen förbättrats. De kommande årens investeringar kommer åter att sänka soliditeten.

Investeringsplanen fram till 2024 omfattar investeringar på 804 Mkr.

I takt med att befolkningen ökar behöver Trosa fortsätta att investera i verksamheterna för att

möta invånarnas behov av service. Dessa investeringar kommer till stor del att behöva finansieras med lån.

Soliditet exkl. och inkl. ansvarsförbindelsen 2001-2020

Miljösatsningar i budget 2021-2024

I enlighet med Trosa kommuns miljöledningssystem som antogs 2020 så redovisas de kommande investeringar som görs inom miljöområdet. Vissa av investeringarna är rena miljösatsningar medan andra har ett annat huvudsyfte men som ändå bidrar till bättre miljö.

- Vandringshinder Trosaån
- Solceller Safiren
- Solkarta
- Kråmö
- Laddstolpar
- Busshållplatser Hagaberg och Trosalund
- GC-vägar bl.a. Öbolandet, infart västra Trosa
- GC-åtgärder bl.a. renovering Trosa - Västerlång
- Väderskydd och cykelgarage
- Reinvestering VA/Fastighet
- Ängsgården konvertering värme
- Överordnat styrsystem VA/Fastighet
- Köks- och matsalskapacitet fas 1-2
- Utbyte av armaturer
- Digitala vattenmätare
- Flödesmätning vatten
- Utredning vattenskyddsområde
- Åtgärder mot ovidkommande vatten
- Byggnation överföringsledning
- Åtgärder Trosa reningsverk
- Nya återvinningsstationer
- Belysning befintliga återvinningsstationer
- Utveckling parker grönmiljö

Några investeringar som genomfördes 2009-2014

- Vårdcentralen i Trosa inkl distriktssköterskemottagning o ambulansstation i Vagnhärad köptes av Landstinget.
- Fastigheten på Industrigatan förvärvas. Industridelen säljs 2016.
- Hasselbackens förskola i Vagnhärad förvärvas.

- Tallbackens förskola byggdes till med två avdelningar.
- Alphyddan vid Backarnas förskola byggs om och renoveras. Förskola och Skolkontor flyttar in.
- Björke förskola i Västerlång byggd.
- Väsby förskola i Vagnhärad byggd.
- Skärgårdens förskola byggd i Trosa.
- Kulturskolan fick nya lokaler i tillbyggd Tomta-klintsskola.
- Hedebysskolan får ny mat- och samlingssal i bibliotekets gamla lokaler.
- Skärlagsskolan byggs om och byggs ut.
- Det satsas på IT i skolan.
- Vitalisskolan byggs om och totalrenoveras.
- Vitalisskolans idrottshall renoveras.
- Ny sporthall, Lånestahallen som även byggs till med läktare.
- Badhuset Safiren i Vagnhärad byggs om och renoveras.
- Parkering byggs vid Safiren.
- Häradsvallen får konstgräsplan och omklädningsrum.
- Vagnhärad å-miljö byggs och färdigställs.
- Gång och cykelväg Kroka-Vagnhärad.
- Gator, GC-vägar och parkeringar byggs ut.
- Tillgänglighetsåtgärder genomförs på Trosa Torg med omgivande gator.
- Rondell vid Trosaporten.
- Vagnhärad Torg byggs om.
- Kommunens lokaler energioptimeras.
- Mark köps bland annat i Väsby.
- VA-byggs ut på Öbolandet och Lagnövik.
- Ny huvudvattenledning byggs till Sörtuna.
- Ny vattentäkt.

Några investeringar 2015-2016

- Väsby förskola byggs ut .
- Sockenstugan i Västerlång förvärvas och renoveras.
- Fagerängs förskola i Vagnhärad byggs till med två nya avdelningar.
- Förskolepaviljongen vid Fagerhult flyttas till Vitalisskolan.
- Skärgårdens förskola byggs ut med två avdelningar och blir klart 2017.
- Folkets Hus förvärvas.
- Tureholmsviken muddras.
- Ny offentlig toalett i närheten av hamnen.
- Trobos nya lokaler på Industrigatan renoveras.
- Överföringsledning mellan Trosa och Vagnhärad byggs och blir klar 2017.
- Säkring av vattentäkt med nytt vattenskyddsområde.
- VA-utbyggnad Hagaberg.

Några investeringar 2017-2020

- Tomtaklints förskola renoveras och får en ny entré.
- Hasselbackens förskola ytrenoveras utemiljön fixas.
- Kyrkskolan ytrenoveras.
- Fornbyskolan ytrenoveras.
- Skolgården på Fornby/Hedeby byggs om.
- Utemiljö skolgårdar renoveras.
- Yttre renovering Skärborgarnas hus.
- Fastigheten på Industrigatan renoveras.
- Skatepark byggs.
- Badplats återställs på Borgmästarholmen.
- Utökad satsning görs på Sillebadet.
- Belysning Gnestavägen i Vagnhärad, Västerljungs rondell och andra offentliga miljöer. Satsning på julbelysning fortsätter.
- Gång- och cykelvägnätet byggs ut.
- Utegym vid Safiren i Vagnhärad.
- Lekparken vid Safiren i Vagnhärad och Spindelparken i Trosa renoveras.
- Muddringen i Tureholmsviken fortsätter.
- Tofsö får ny avloppsanläggning.
- Parkmiljö vid Hamnängen.
- Industrigatan, kontorslokaler
- Dränering runt Stationshuset i Vagnhärad
- Byggstart Skärlagsskolan
- Ventilation Tomtaklintskolan och Hasselbackens förskola
- Skärlagsvallen
- Spontning längs åpromenaden
- Åtgärder Safiren
- Asfaltering av gång- och cykelvägar till Tureholm och Borgmästarholmen
- Julbelysning Vagnhärad
- Lekplats Rådhusparken upprustad
- Minneslund för husdjur
- Digitala vattenmätare
- Båtbottentvätt
- Skärborgarnas hus
- Lekplatser
- Korslöt
- Nya återvinningsstationer
- Fler parkeringsplatser
- Utredning reningsverk

Några av kommande och pågående investeringar 2021-2024

- Framtidens Skärlagsskola
- Köks- och matsalskapacitet, fas 1 och 2
- Fornby ny skolbyggnad
- Reservkraft
- Kråmö
- Trosa havsbad
- Konstfrusen isrink
- Ny idrottshall
- Konstgräsplan inkl. belysning

- Fler leder MTB-spår
- Vandringshinder i Trosaån.
- Gång- och cykelvägar
- Safiren solceller
- Hasselbacken (Vent. ytskikt och utemiljö)
- Fageräng, utbyte del av tak
- Anpassning och renovering av Jollen
- Ångsgården, demensboende
- Scenenparken i Vagnhärad
- Renovering Gästhamnen
- Cykelgarage
- Åtgärder Trosa reningsverk
- Åtgärder mot ovidkommande vatten
- Åtgärder Trosa vattentorn
- Renovering Vagnhärad vattentorn
- Projektering överföringsledning
- Byggnation överföringsledning
- Tofsö
- Utveckling Industrigatan, adm. lokaler

Framtid

Många utmaningar väntar kommuner och regioner när pandemin klingar av. Det handlar om vård som inte har kunnat utföras, omsorgsinsatser som ställts in och skolverksamhet för barn, unga och vuxna som har haft mycket stora utmaningar. På sikt faller nivån på statsbidragen och den ekonomiska utmaning som noterats under många år blir allt tydligare ju längre sikt som kalkyler över sektorns ekonomi sträcker sig. Att ekonomin för närvarande är stark i kommunerna och regionerna är en följd av de stora tillfälliga tillskotten och den unika situationen.

Ett sätt att underlätta för både statens och kommunsektorns planering skulle vara mer långsiktiga beslut om statsbidragens utveckling. Dessutom skulle en metod vid kriser och särskilda händelser som påverkar skatteintäkterna negativt kunna vara att staten garanterar en viss nivå på skatteintäkterna och justerar statsbidragen med hänsyn till detta, så att kommuner och regioner vare sig blir över- eller underkompenserade och kan planera sin verksamhet långsiktigt. Dagens situation med oförutsedda och kortsiktiga bidrag är inte bra för någon part. Stora överskott riskerar att driva upp förväntningarna på verksamheterna i välfärden på en nivå som inte är långsiktigt hållbar.³

³ SKR Ekonomirapporten maj 2021

Trosas befolkning har ökat kraftigt de senaste åren och under årets tre första månader 2021 har invånarantalet ökat med 95 personer till 14 404 invånare. Med en ökande befolkning följer, förutom mer skatteintäkter, även ett ökat behov av investeringar. Skatteintäkterna för budget 2022 är beräknade med antagandet om 14 479 invånare per 1/11-2021, dvs. 75 invånare ytterligare april-oktober.

Investeringsstakten är historiskt hög, delvis som en följd av den befolkningsökning Trosa haft de senaste åren. De demografiskt betingade behoven är också påtagliga med volymökningar inom i stort sett alla åldersgrupper.

Upptagna lån innebär att kommunen exponeras för risker. Det innebär även att kommunens likviditet kan komma att bli ansträngd. Ränteläget är historiskt lågt men kommunen har fortsatt budgeterat för ett högre ränteläge än vad som råder idag.

I enlighet med kommunens styrmodell har medel anslagits i central buffert, precis som tidigare år, vilket också bidrar till stabila ekonomiska förutsättningar.

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir större de kommande åren på grund av ökande behov av demografiska skäl. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för finansieringen av kommunsektorn. Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning.

REVIDERING HÖSTBUDGET KF 2021-11-30

Kommunfullmäktige fastställde 2022 års budget i juni 2021. Inför reviderad budget har ett nytt antagande om antal invånare 1/11-2021 tagits fram med anledning av att Trosas invånarantal ökat

kraftigt, per sista september var 14 536 invånare folkbokförda i kommunen. Budgeten i juni beräknades på att 14 479 invånare skulle vara folkbokförda i kommunen 1 november 2021 och betala skatt till kommunen 2022. Med den uppdaterade befolkningsprognosen förväntas istället 14 570 invånare vara folkbokförda per 1 november 2021. Skattenettot för 2021-2023 har reviderats enligt SKR:s skatteprognos från sista september med det nya befolkningsantagandet.

Ramarna för samtliga nämnder har justerats i enlighet med internhyresmodell och beslutade rationaliseringar. Genomförda och beslutade investeringar ligger som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader.

Kommunstyrelsen tillförs 350 tkr för busstrafik till nya tågavgångar.

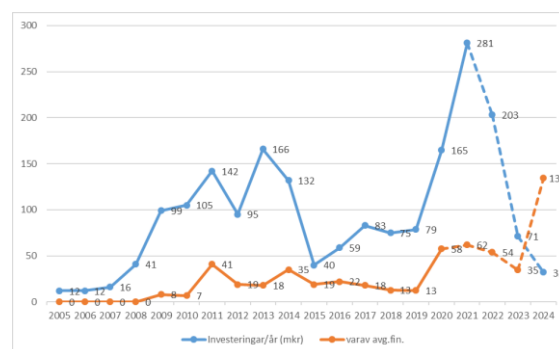
Teknik- och servicenämnden kompenseras för ökade volymer inom gata/park med 629 tkr.

Investeringar

Investeringsbudgeten har reviderats och uppgår till totalt 871,5 mkr, varav avgiftskollektivet står för 284,7 mkr. Inom *fastigheter och fritidsanläggningar* har budgeten förstärkts för att kunna genomföra fortsatt ombildning av Industrigatan till kontorslokaler, anpassning och renovering av förskolelokaler (Jollen) samt energieffektivisering (vattenburen värme) av Vårdcentralbyggnaden. Vidare har medel tillförts för tankponton i Trosa Gästhamn och ökade materialkostnader till ny idrottshall.

Inom *avgiftskollektivet* har medel tillförts för åtgärder mot ovidkommande vatten, Trosa vattentorn och Stensundsvägen.

Investeringar 2005-2024

EKONOMIRAPPORT OKTOBER – SKR

Snabb ekonomisk återhämtning tack vare omfattande stimulanser

Pandemin är långt ifrån över och det är svårt att överblicka dess långsiktiga konsekvenser. I västvärldens länder har det genomförts omfattande insatser för att dämpa pandemins påverkan på ekonomin. Centralbankernas styrräntor har sänkts och programmen av kvantitativa lättnader har utökats. Regeringar har sjuksatt omfattande krisåtgärder och bedrivit en expansiv finanspolitik. Även den svenska staten har bidragit och bidrar med omfattande stimulanser, vilket gör att den offentliga sektorns skuld (Maastrichtskulden) har ökat. Trots detta beräknas skulden som andel av bnp minska i år, tack vare den starka bnp-tillväxten och de låga räntorna.

Vändningen i ekonomin har gått snabbt, mycket tack vare stimulanserna i Sverige och vår omvärld och det är lätt att glömma hur djupt fallet i bnp var. Ser man till den sammanlagda bnp-förändringen i Sverige mellan 2019 och 2021 pekar vår prognos på en ökning på 1,5 procent, vilket innebär 0,5 procent per år, något som är mycket lågt i ett historiskt perspektiv. Det gör att det också är naturligt att vänta sig en tydlig försvagning av arbetsmarknaden. Trots sysselsättningsuppgången efter pandemins första fas ligger antalet arbetade timmar för andra kvartalet i år 2 procent lägre än kvartalet före pandemin. Det råder därmed ingen tvekan om att Sverige fortfarande befinner sig i en lågkonjunktur. Inte förrän i mitten av 2023 antas timgapet i svensk ekonomi slutas, vilket innebär att de faktiskt arbetade timmarna når upp till de potentiellt beräknade timmarna, motsvande en normalkonjunktur.

När svensk konjunktur nu stärks är det viktigt att gå från efterfrågestimulans till strukturåtgärder som gagnar den långsiktiga ekonomin. Det handlar särskilt om tre områden; få personer som står långt från arbetsmarknaden i arbete, att genomföra klimatrelaterade investeringar och att ställa om välfärden med hjälp av digitalisering och modern teknik.

Långsammare ökning av befolkningen att vänta

Ett skäl till att det är viktigt att få upp sysselsättningen bland grupper som står långt från arbetsmarknaden är att vi kommande år riskerar brist på arbetskraft både till näringslivet och till välfärden. Förutom arbetsmarknadsinsatser ställer det krav på kommuner och regioner att förändra arbetssättet och i högre grad använda tekniska lösningar som ger invånarna möjlighet att själva göra delar av de tjänster som annars kräver personella resurser. Ett av skälen till den annalkande arbetskraftsbristen handlar om att vi nu går in i en period med låg befolkningstillväxt. Den senaste prognosen från scb visar en väsentligt lägre befolkningstillväxt än i tidigare prognoser. I synnerhet gäller det grupperna barn och unga som nu beräknas minska och befolkningen i arbetsför ålder som ökar långsamt. Den grupp som ökar snabbast de närmaste tio åren, även i antal räknat, är personer över 80 år.

Den lägre befolkningstillväxten gör att många kommuner och regioner kan förvänta sig betydligt lägre ökning, eller till och med minskning av antalet invånare kommande år. Om den befolkningsutveckling scb förutspår kommer att bli verklighet behöver en hel del lokala och regionala investeringsplaner och skatteintäktsbudgetar revideras ned för att rymmas i den totala befolkningsprognosen för riket. Prognosen gör också att kostnaderna i kommuner och regioner förväntas öka något långsammare än de har gjort under den senaste tioårsperioden. Samtidigt kan vi förvänta oss en långsammare ökning av skatteintäkterna när effekterna av konjunkturåterhämtningen och den expansiva finanspolitiken avtar.

Kommunernas ekonomi fram till 2025

Ökningen av kostnadsvolymen 2021 förväntas bli ganska stor, men detta kan ses i ljuset av att den har varit i princip oförändrad mellan 2017 och 2020. Även 2022 förväntas kostnadsvolymen växa påtagligt, vilket delvis förklaras av en ökning av de riktade statsbidragen inom äldreomsorg, grundskola och vuxenutbildning. En del av den antagna ökningen har att göra med en återhämtning av kostnader efter pandemiåret

2020. Kostnadsökningar balanseras dels av att den demografiska behovsökningen växlar ner och dels av en god skatteunderlagstillväxt.

Efter rekordåret 2020 sjunker resultaten men inte mer än att det 2021 motsvarar över 4 procent av skatter och generella statsbidrag, utifrån förhållandevis försiktiga antaganden kring rea- och exploateringsintäkter och finansiella intäkter. År 2022 sjunker resultatet till 3,6 procent av skatter och bidrag, vilket motsvarar ett genomsnitt av de tio föregående årens resultat.

Att resultatet fortsätter nedåt är en konsekvens av att de generella statsbidragen inte följer kostnadsutvecklingen. Kostnadsökningar och ökningen av skatteintäkterna balanserar inte varandra i prognosen och det årliga glappet är mellan 2 och miljarder kronor. År 2024 beräknas resultatet motsvara 2 procent. Tillskottet av statsbidrag som skulle behövas för att balansera resultatet på 2 procent 2025 motsvarar 8 miljarder kronor.

Kommunfullmäktiges mål

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Medborgarnas behov och önskemål							
1.	Medborgarna ska uppleva Trosa som en attraktiv kommun att leva och bo i	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen /indextal	
2.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens verksamheter	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen /indextal	
3.	Medborgarna ska känna sig trygga i kommunen och i SCB:s medborgarundersökning ska 70 poäng av 100 möjliga uppnås gällande trygghetsfaktor	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen /indextal	
Tillväxt och företagsklimat							
4.	Kommunen ska växa med en genomsnittlig befolkningstillväxt på cirka 200 invånare/år	Befolkningen ska sett utifrån den senaste treårsperioden växa med ett årligt genomsnitt på ca 200 personer.				Befolkningsstatistik /antal	
5.	Kommunen ska vara topp 20 i landet avseende företagsklimat					Svenskt Näringsliv/ rankingplats	
Kärnverksamheter							
6.	Trosa kommun ska vara en av landets 20 bästa utbildningskommuner	Grundskolan mäts				SKL:s öppna jämförelser/ rankingplats.	
7.	Äldreomsorg, LSS ska ha nöjda kunder	I SKL:s ranking ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25% bästa)				SKL:s öppna jämförelser	
Miljö							
8.	Kommunen ska ha en hållbar ekologisk utveckling	Topp 20 i över hälften av de nyckeltal som ingår i Sveriges Ekokommuner				Sveriges Ekokommuners statistik	
Engagemang							
9.	Valdeltagandet bland röstberättigade ska öka vid nästa val, 2022	Kommunvalet				Jämfört med valet 2018	
10.	Hållbart medarbetar engagemang, HME	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna				Årlig enkät med frågor som tagits fram av RKA och SKL/ Index	
Finansiella mål							
11.	Kärnverksamheterna (förskola, gymnasium, äldreomsorg och individ- och familjeomsorg) ska vara kostnadseffektiva. Grundskola får överstiga standardkostnad.	Kommunens kostnader ska vara i nivå med standardkostnad				VKV/Standardkostnad jämförande tal	

---

12. Årets ekonomiska resultat
ska motsvara minst 2% av
skattenettet för kommunen.

Egen statistik/
andel i %

RESULTATBUDGET (TKR)

Inväånare 1 november (skatt)	13 684	14 192	14 570	14 730	14 978
Utdebitering kronor/skattekrona	21:60	21:60	21:60	21:60	21:60

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens nettokostnad	-713 357	-750 661	-815 587	-853 719	-896 530
Rationaliseringar 2020-22, ingår i ovan				3 000	3 000
Nya ettårssatsningar 2023-2024		0	0	-6 000	-6 000
Avskrivningar	-52 525	-48 201	-60 301	-71 323	-73 567
Central buffert		-20 800	-16 200	-16 600	-17 000
Verksamhetens nettokostnad	-765 882	-819 662	-892 088	-944 642	-990 097
Skatteintäkter	706 075	720 729	777 438	809 525	836 332
Slutavräkning skatt	-13 012	-5 010	2 754	0	0
<i>Tillfälligt konjunkturstöd</i>	25 701		0	0	0
Inkomstutjämningsbidrag	77 561	92 503	105 545	115 248	130 009
Kostnadsutjämningsavgift	-33 999	-32 697	-31 604	-31 951	-32 489
Regleringspost	14 008	42 244	36 661	26 332	26 476
Utjämning LSS	-17 794	-22 766	-25 733	-26 016	-26 454
Införandebidrag	1 492				
Generellt bidrag flyktingvariabel	2 145	0	0	0	0
Eftersläpningseffekter ökad befolkn	14 294	20 534	9 002	0	4 142
Fastighetsavgift	30 945	32 598	33 511	33 511	33 511
Skattenetto	807 416	848 135	907 574	926 649	971 527
Finansiella intäkter	4 177	3 500	3 500	3 500	3 500
Finansiella kostnader	-3 753	-13 180	-6 600	-13 200	-15 000
Årets resultat	41 958	18 793	12 386	-27 693	-30 070
Återföring öronmärkning vikande konjunkt	-250	14 294	20 534	9 002	0
Öronmärkning vikande konjunktur	-22 000	-20 534	-9 002	0	-4 142
Balanskravsresultat	19 708	12 553	23 918	-18 691	-34 212
Resultatmål 2 % skattenetto	5,2%	2,2%	1,4%	-3,0%	-3,1%

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Överfört från 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
skattefinansierade					
Stabilisering skredriskområden					
Statsbidrag					
Fastigheter					
Reinvestering fastigheter		X	X	X	X
Reinvestering fritids- frilufts- föreningslokaler		X	X	X	X
Investeringsreserv Fastigheter		X	X	X	X
Reservkraft	X				
Överordnat styrsystem VA/Fastighet	X	X	X		
Förstudier behovsanalys renovering fastigheter		X	X	X	
Nyckelsystem	X		X		
OVK-åtgärder		X	X	X	X
Administrativa lokaler					
Utveckling Industrigatan	X	X	X		
Förskolelokaler					
Hasselbacken ventilation, ytskikt och utemiljö		X			
Hasselbacken exteriör; panel, tak		X			
Tallbacken förstudie ytskikt					
Fageräng, utbyte del av tak			X		
Anpassning och renovering Jollen			X		
Grundskolelokaler					
Framtidens skärlag*		X			
Köks- och matsalskapacitet fas 1	X	X	X		
Köks- och matsalskapacitet fas 2			X	X	
Ytrenovering Fornbyskolan	X	X			
Upprustning utemiljö förskolor/skolor		X	X		
Hedebyskolan ytskikt och entré	X	X	X		
Hedebyskolan skolutrymme		X			
Fornby ny skolbyggnad*		X			
Utemiljö åtgärder Tomtaklintonrådet		X	X		
Lilla Hedebyhallen, omklädningsrum renovering			X		
Vårdlokaler					
Ängsgården demensboende inkl konvertering värme			X	X	
Vårdcentralen vattenburen värme				X	

Forts. nästa sida

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Forts. fastigheter och fritidsanläggningar	Överfört från 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Fritids- och kulturlokaler					
Upprustning Skärborgarnas hus	X				
Renovering Gästhamnen	X	X	X		
Trosa Gästhamn förstudie		X			
Trosa Gästhamn hamnkontor*			X		
Häradsvallen	X				
Safiren omklädningsrum*	X				
Solceller Safiren	X				
Kråmö		X	X	X	
Trosa havsbad/camping - servicehus	X	X			
Trosa havsbad/camping - bryggor		X			
Trosa havsbad/camping - lekutrustning			X		
Trosa havsbad/camping - parkering			X		
Konstgräsplan inkl belysning		X	X		
Garvaregården	X	X	X		
Ny idrottshall*	X	X	X		
Trosa Gästhamn, Tankponton			X		
Övriga lokaler					
Kroka gård lager, stängsel			X		
Fritidsanläggningar					
Konstfrusen isrink*	X	X	X		
Ismaskin till isrink		X			
MTB-spår	X				
Sjöstättningsramp Trosa*	X	X			
Summa fastigheter och fritidsanläggningar	42 979	174 950	143 989	29 400	8 500

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Gator och parker	Överfört från 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Reinvestering gator		X	X	X	X
Trafiksäkerhetsåtgärder		X	X	X	X
Lekplatser		X	X	X	X
Utveckling parker grönmiljö		X	X	X	X
Belysning säkerhet BRÅ hela kommunen		X	X	X	X
Belysning offentliga miljöer, inkl. julbelysning		X	X	X	X
Utbyte av armaturer	X	X	X	X	X
Belysning högbergsgatan	X				
Belysning Högbergsgatan från Kruthus till vägbank Edanö			X		
Högbergsgatan etapp 3			X		
Högbergsgatan etapp 4			X		
Busshållplats Hagaberg*			X		
Busshållplats Trosalund			X		
Utbyggnad parkering vid vagnhärads station*	X				
Utredning av kajen utmed Trosaån	X	X	X		
GC-åtgärder			X	X	
GC-vägar - Kompl enl GC-analysen	X	X	X		
GC-väg Öbolandet*	X		X	X	
Muddring Tureholmsviken		X			
Vandringshinder Trosaån*	X	X			
Gravkullar vid Häradsgården			X		
Scenenparken i VHD*			X		
Belysning vid ån och vid nya parken			X		
Vagnhäradsstorg vid fontänparken			X		
Minneslund för sällskapsdjur	X				
Väderskydd cyklar resecentrum	X				
Tillgänglighet - enkelt avhjälpta hinder		X	X		
Reinvestering Hertig Karlsväg (se även VA)	X				
Fler parkeringsplatser	X				
Reinvestering Högbergsgatan (se även VA)	X				
Toalett Västra hamnplan *	X				
GC-väg infart västra Trosa*		X			
Anpassn centrumtrafiken (Infart västra Trosa)		X	X		
Suckarnas bro			X		
Länsmansbron	X				
Cykelgarage Ica Trossen			X		
Cykelgarage Stationen			X		
Offentlig toalett Spindelparken	X				
GC väg Trosa - Västerljung renovering			X		
Gestaltning hamnängen park fortsatt utveckling		X	X		
Laddstolpar			X	X	X
Fiskebryggan renovering 260 meter				X	
Lekplats Ägogången				X	
Utveckling av Hamnängen			X	X	
Skolparken, Pricken				X	
Summa	19 245	26 100	42 650	26 550	8 300
TOTALSUMMA	62 224	201 050	186 639	55 950	16 800

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Överfört	Budget	Budget	Plan	Plan
avgiftsfinansierade	från 2020	2021	2022	2023	2024
Reinvestering VA		X	X	X	X
Investeringsreserv VA		X	X	X	X
Utredning Vattenskyddsområde	X				
Renovering Vagnhärads vattentorn	X	X			
Pumpstationer Gunnarstengatan	X				
Tofsö	X		X	X	X
VA, Hertig Karlsväg (se även gata)	X				
Projektering överföringsledning	X		X	X	
Byggnation överföringsledning					X
Ny vattenledning till Trosa vattentorn	X				
Reinvestering Högbergsgatan (se även gata)	X				
Överordnat styrsystem VA/fastighet			X		
Ventilbytesprogram	X	X	X		
Digitala vattenmätare	X	X	X		
Åtgärder mot ovidkommande vatten		X	X	X	
Åtgärder Trosa reningsverk		X			
Åtgärder Trosa vattentorn			X		
Flödesmätning vatten			X	X	
Återvinningsstation Källvik	X				
Flytt av mottagningen på Korslöt	X				
Nya ÅVS 2020-2022	X	X	X		
Belysning befintliga ÅVS 2020-2022	X	X	X		
Stensundsvägen			X	X	
Dagvatten åtgärder Industrigatan			X		
Kartläggning dagvatten			X	X	
Summa avgiftsfinansierat	29 243	32 500	54 000	34 500	134 458

Investeringsbudget nämnderna (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Överfört från 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
skattefinansierade					
Humanistisk nämnd					
Inventarier skolkontoret		300	300	300	300
Inventarier förskolor/skolor		4 200	2 450	1 200	1 200
Inventarier socialkontoret		100	100	100	100
Kultur och Fritid					
Inventarier		250	250	250	250
Oförutsett		100	100	100	100
Vård och omsorg					
Larm, sångar, hjälpmedel, inventarier mm		1 000	700	700	700
Samhällsbyggnadsnämnd					
Inventarier kontoret		75	75	75	75
Teknik och servicenämnd					
Städutrustning		500	500	500	500
Köksutrustning		1 000	1 000	1 000	1 000
Inventarier tekniska kontoret		600	600	600	600
Kommunstyrelse					
IT-investeringar infrastruktur		1 500	1 500	1 500	1 500
IT-investeringar admin		1 500	2 000	2 000	2 000
IT-investeringar skola		1 500	1 500	1 500	1 500
Inventarier kommunkontoret		200	200	200	200
Investeringsreserv		5000	5000	5000	5000
Delsumma nämnder		17 825	16 275	15 025	15 025
Summa skattefinansierade	62 224	218 875	202 914	70 975	31 825
Totalt	91 467	251 375	256 914	105 475	166 283

Investeringsbudget konstnärlig gestaltning (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Spec av projekt enligt enprocentsregeln**	Projektbudget	Avsätts till konstnärlig gestaltning
Kultur- och fritidslokaler		
Trosa Gästhamn hamnkontor*	X	X
Safiren omklädningsrum*	X	X
Ny idrottshall*	X	X
Konstfrusen isrink*	X	X
Sjösattningsramp Trosa*	X	X
Skol- och barnomsorgslokaler		
Framtidens skärlag*	X	X
Köks- och matsalskapacitet fas 1*	X	X
Köks- och matsalskapacitet fas 2*	X	X
Fornby ny skolbyggnad*	X	X
Äldreomsorgslokaler		
Park- och stadsmiljö		
Busshållplats Hagaberg*	X	X
Utbyggnad parkering vid vagnhärads station*	X	X
GC-väg Öbolandet*	X	X
Vandringshinder Trosaån*	X	X
Scenenparken i VHD*	X	X
Toalett Västra hamnplan *	X	X
GC-väg infart västra Trosa*	X	X
Totalt	335 100	2 951

** Policy och riktlinjer för offentlig konst i Trosa kommun, antagen i KF 2020-04-29 § 31

BALANSBUDGET (TKR)

	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022	2023	2024
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	1 068 738	1 241 187	1 432 261	1 574 052	1 582 060
Finansiella anläggningstillgångar	60 899	60 899	60 899	60 899	60 899
Summa anläggningstillgångar	1 129 637	1 302 086	1 493 160	1 634 951	1 642 959
Exploateringsmark	54 713	70 000	50 000	50 000	50 000
Fordringar/placeringar	91 003	75 000	75 000	75 000	75 000
Likvida medel	194 241	70 000	70 000	70 000	70 000
Summa tillgångar	1 469 594	1 517 086	1 688 160	1 829 951	1 837 959
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	474 191	446 123	458 509	430 816	400 746
Därav årets resultat	41 958	18 793	12 386	-27 693	-30 070
Eget kapital	474 191	446 123	458 509	430 816	400 746
Avsättningar	94 844	101 806	103 000	103 000	103 000
Avsättningar	94 844	101 806	103 000	103 000	103 000
Långfristiga lån (ink anslutn avg)	585 275	660 000	660 000	660 000	660 000
Långfristiga skulder	585 275	660 000	660 000	660 000	660 000
Kortfristiga skulder	315 284	309 157	466 651	636 135	674 213
Kortfristiga skulder	315 284	309 157	466 651	636 135	674 213
Skulder	900 559	969 157	1 126 651	1 296 135	1 334 213
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 469 594	1 517 086	1 688 160	1 829 951	1 837 959

Nettoramar 2021-2024

Ramar (tkr)	2021	2022	2023	2024
Kommunstyrelse	90 481	95 055	95 680	98 050
Politisk ledning	12 323	13 123	13 385	13 653
Kommunkontor	55 370	63 608	63 622	65 277
Ekoutskottet	1 988	2 125	2 073	2 120
Central buffert	20 800	16 200	16 600	17 000
Humanistisk nämnd	417 184	455 557	469 758	486 182
Barnomsorg o utbildning	387 740	422 602	436 526	452 269
Individ och familjeomsorg	29 444	32 955	33 232	33 914
Kultur & fritid	43 002	52 112	52 828	53 958
Vård- & omsorgsnämnd	214 218	229 383	244 606	260 764
Teknik & service skatt	37 540	42 355	55 722	59 264
Samhällsbyggnadsnämnd	15 029	15 932	16 025	16 420
Miljönämnd	1 558	1 596	1 646	1 698
Revision	879	893	911	929
Övr kommungem poster	-229	-795	7 466	12 832
Pensioner	9 500	9 666	9 860	10 057
Kommungemensamt	-9 729	-10 462	-5 394	-225
Nya satsningar	0	0	6 000	6 000
Rationaliseringar 3 mkr ligger i ovanstående ramar	0	0	-3 000	-3 000
Finansnetto	-9 680	-3 100	-9 700	-11 500
Tot skattefin verks	829 342	895 188	954 342	1 001 597
Skattenetto	848 135	907 574	926 649	971 527

Kommunstyrelsen

Politisk ledning och kommunkontor

Ordförande: Daniel Portnoff (M)

Kommunchef: Johan Sandlund

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	67 693	76 731	77 007
Uppräkning	1 255	1 589	1 596
Ramförändring	7 783	-1 313	327
Budget, netto	76 731	77 007	78 930
Central buffert	16 200	16 600	17 000
Inkl. central buffert	92 931	93 607	95 930

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet)
- Totalförsvar och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, växel o service, kommunikation)

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningslöner och priser på 1,75 %, totalt 1 255 tkr.

2021 års ettårssatsningar på totalt 2 900 tkr samt rationaliseringar på 86 tkr har minskat budgeten 2022 med sammantaget 2 986 tkr. Kommunförsäkringar har flyttats från Teknik- och servicenämnden 1 234 tkr. Därutöver har nämnden fått kompensation för avskrivning och internränta avseende utökad investeringsbudget med 520 tkr. Nya ettårssatsningar har tillförts ram med 2 000 tkr.

Rampåverkande satsningar 2022 (5,9 mkr)

- Kollektivtrafik, Stensundsvägen 1 500 tkr
- Kollektivtrafik, tågbus 350 tkr
- Sydmarkerna, 300 tkr
- Programvarukostnader IT, 1 000 tkr
- Administrativa tjänster, 2 000 tkr

- Totalförsvar, 500 tkr
- Fler valdistrikt, 300 tkr
- Arvodeshöjning, 300 tkr

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. 2022 tas nästa steg i att utveckla den lokala kollektivtrafiken. Då ska trafik längs med den sträcka av Stensundsvägen som kommunen övertagit från Trafikverket tas i drift. Inför trafikstarten måste säkra hållplatsmiljöer skapas. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas till stråk där resandet är mer frekvent.

För den regionala trafiken svarar Region Sörmland som har det finansiella huvudansvaret. Tåg för regional spårtrafik har inköpts och tagits i trafik.

Arbete med ökad koncernsamordning fortsätter och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar och på sikt en bättre styrning av bolagen och kommunkoncernen.

I takt med att kommunen och dess verksamheter växer, ökar också behovet av administrativt stöd. Inför 2022 föreslås resurserna för administrativa tjänster förstärkas med 2000 tkr utöver ordinarie uppräkningskostnader. Utvecklingsarbete med digitalisering och nya system kommer fortsätta att ta tillfälliga resurser i anspråk.

Serviceenheten fortsätter att utveckla vårt gemensamma kundtjänstsystem, Artwise, som delas av de tre kommuner (Gnesta, Oxelösund, Trosa) som samverkar inom den i Trosa kommun förlagda gemensamma växelkommittén. En gemensamt finansierad tjänst som systemförvaltare har tillkommit. Systemet och ett nytt arbetssätt understödjer kommunkoncernens alla verksamheter på ett bättre sätt än tidigare, dvs. fler ärenden kan lösas av serviceenheten.

Kommunen arbetar med turistverksamheten i nära samarbete med de lokala besöksnärings-

företagarna. Det senaste två åren har inneburit både många besökare, svåra anpassningar och inställda evenemang. Som besöksmål har Trosa kommun stått stark i pandemin. Inför 2022 är förhoppningen att läget för besöksnäringen ska normaliseras, därefter avser vi fortsätta dialogen med de lokala företagen om hur vi ska fortsätta utveckla kommunens turistverksamhet.

Under 2020-22 genomförs flera digitaliseringsprojekt med systembyten (ekonomi-, beslutsstöds- och ärendehanteringssystem). Under 2022 kommer fokus ligga på funktionalitet i beslutsstöd och upphandling av nytt ärendehanteringssystem anpassat till kommunens deltagande i Sydarkivera. Under den pågående pandemin har digitaliseringen utvecklats i språngmarsch. De systemleverantörer som dominerar marknaden förstår att debitera efter användning och driver utvecklingen mot mer kostsamma molnlösningar. Budgeten för programvaror utökas mot denna bakgrund med 1,0 Mkr.

Fler av de satsningar som görs inom ramen för digitalisering syftar till att möjliggöra effektiviseringar och långsiktiga kostnadsminskningar. Kommunstyrelsens andel effektiviseringsbetinget uppgår under 2022 till 88 tkr.

Ett annat förslag inom ramen för effektiviseringsåtgärder 2020-22 är att kommunen ska överta ägandet av de särskilda boenden som idag innehas av Trobo. Den beräknade ekonomiska effekten om 0,5 Mkr finns under finansförvaltningen 2021-22. Inför kommande år 2023-25 ska nya effektiviseringsförslag tas fram.

Kommunens engagemang i bredbandsutbyggnad fortsätter inom ramen för den antagna bredbandsstrategin. De närmaste åren kommer fokus ligga i att öka anslutningsgraden i det nu väl utbyggda nätet. Dessutom går utbyggnaden vidare för att fibrera kommunens återstående landsbygdsdelar. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i och med beslut om concernsamordning. Den ekonomiska utvecklingen i Trofi är nu stabil och bolaget kan nu ge utdelning till ägaren.

I nuläget framstår utmaningen att bemanna den offentliga sektorn i allmänhet, liksom i Trosa kommun som en av de största utmaningarna. Fram till idag har dock Trosa kommun haft god nytta av ett starkt arbetsgivarvarumärke som gör att vi har full bemanning inom de allra flesta

tjänstekategorierna.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställda som för kommunen.

Ett av kommunfullmäktiges mål, om medarbetarnas engagemang, mäts och ska utvärderas årligen inför kommande insatser.

Ett gott samarbete med befintliga och tillkommande företagare i Trosa kommun är viktig för att understödja tillväxten av lokala arbetsplatser och ett bredare varu- och tjänsteutbud för våra medborgare. Ambitionen är att Trosa kommun ska behålla positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass.

Trosa kommun fortsätter att utvecklas som totalförsvarsaktör genom att bygga ut den organisation som ska kunna fortsätta verka i tider av stora samhällsstörningar. För att kunna fortsätta utveckla organisationen förstärks budgeten med 500 tkr 2022. Säkerhetsskyddet utvecklas parallellt.

I de ettårssatsningar som KS disponerar finns medel om 200 tkr för trygghetsåtgärder inom ramen för det lokala brottsförebyggande arbetet. 200 tkr avsätts för att kunna arbeta med synpunkter som framkommer i medborgarundersökning 2021. 100 tkr avsätts för att kunna arbeta mer med ledarskap och medarbetarskap efter en period när sådant arbete gått på sparlåga. Utöver detta läggs 2022 1,5 Mkr som reserv att disponeras av ledningsgruppen för att hantera den osäkerhet som kan uppstå vågsvallet av pågående pandemi.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir större de kommande åren på grund av ökande behov av demografiska skäl. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för finansieringen av kommunsektorn. Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning.

Trosa kommun fortsätter att arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet.

Inom IT- och e-tjänsteområdet fortsätter utvecklingen i rask takt. Kommunen antog under 2017 en digitaliseringsstrategi för de kommande fem åren, 2018-22. Strategin riktas in mot tre huvudområden:

- Förenkla vardagen för medborgare, företagare och besökare.
- Bättre kvalitet och effektivitet i verksamheten.
- Smartare och tillgängligare förvaltning.

Statens beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken från 2017 och många år framåt kommer att innebära gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det innebär att kommunen framöver behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2022-30 komma att påbörjas.

Tillväxt och ökade regionala resmöjligheter kommer i framtiden kräva fortsatt utbyggnad av den lokala kollektivtrafiken och en infrastruktur som gör resan enkel och trygg för resenären.

Sverige hade en 1945-1990 en totalförsvarsdoktrin som innebar att alla samhällets resurser ska kunna ianspråktagas i ett läge där landet är i krig eller krigsfara. Efter en lång period där det nationella försvaret inte prioriterats, bedömer nu staten att planering och iståndsättande av ett totalförsvar med uppdrag att hantera bredare hotscenarion är nödvändigt. Trosa kommun har sedan sex år förberett sig på detta scenario, men en återuppbyggnad av ett trovärdigt och uthålligt totalförsvar kommer ta lång tid och avsevärda resurser i anspråk. Störst effekt uppnås om totalförsvarsplaneringen ingår i övrig samhälls- och verksamhetsplanering.

För 2023 och perioden framöver ska arbetet med att årligen effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 4 Mkr per år fortsätta.

NÄMNDENS MÅL

Kommunkontoret arbetar i vardagen med flertalet av de mål kommunstyrelsen ställt upp. Kommunstyrelsens mål svarar väl mot de av kommunfullmäktige uppsatta målen.

Kommunstyrelsens mål

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Trosa kommun ska ha nöjda medborgare							
1.	Trosas medborgare ska rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 1
2.	Trosas medborgare ska uppleva hög tillgänglighet och ett gott bemötande från de kommunala verksamheterna.	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NMI)	Anknyter till fullmäktiges mål 2
3.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunikationsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 2
4.	Trosas medborgare ska känna sig trygg och säkra när de vistas utomhus på kvällar och nätter	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 3
5.	Trosas medborgare ska vara nöjda med arbetsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NRI)	Anknyter till fullmäktiges mål 5
6.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med				Medborgarundersökningen (NII)	
Trosa kommun ska ha nöjda företagare							
7.	Företagare som haft minst ett ärende hos kommunen ska vara nöjda	Trosa ska tillhöra de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen				SKL:s Insikten	Anknyter till fullmäktiges mål 5
Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare							
8.	Kommunkontoret ska ha engagerade medarbetare	90% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5				Kommunens årliga kundundersökning	Anknyter till fullmäktiges mål 10
9.	Frisknärvaron för kommunens anställda ska vara lägst 70 procent	Frisknärvaron för kommunens anställda ska vara lägst 70 procent				Kommunens årliga sammanställning	Anknyter till fullmäktiges mål 10
Jämställdhet & folkhälsa							
10.	Jämställdhet - Agenda 2030 mål 5	Trosa ska ha vara bland de 25% bästa på 3 av de 4 områdena				Kolada - Agenda 2030	
11.	Folkhälsa (Hälsa och välbefinnande) - Agenda 2030 mål 3	Trosa ska ha vara bland de 25% bästa på 3 av de 5 områdena				Kolada - Agenda 2030	
Koncernmål							
12.	Avkastning på tillskjutet kapital	Trobo ska ha en avkastning på 10 % på tillskjutet kapital och Trofi ska ha en avkastning på 2,5 % på tillskjutet kapital		40		Bokslut	

Kommunstyrelsen- Ekoutskottet

Ordförande: Stefan Björnmalm (C)

Kommunekolog: Elin van Dooren

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	1 988	2 125	2 073
Uppräkning	40	48	47
Ramförändring	97	-100	-
Budget, netto	2 125	2 073	2 120

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Konsument- och energirådgivning
- Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens ekoutskott. Ekoutskottet verkar strategiskt för utvecklingen av Ekokommunen Trosa och en hållbar utveckling.

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Trosa kommun har beviljats statsbidrag för att bedriva energi- och klimatrådgivning i kommunerna Trosa, Oxelösund, Nyköping och Gnesta under perioden 2021-2022. Bidraget från Energimyndigheten är på 878 tkr per år.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt beslutade planeringsförutsättningar samt beslutat statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen. Uppräkningen för 2022 är 40 tkr. Ekoutskottet har tilldelats en ettårssatsning på 100 tkr för uppdatering av solkartan under 2022. Rationalisering minskar ramen med 3 tkr.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Ekoutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun.

Inga särskilda förändringar av verksamheten är planerade, förutsatt att statsbidraget för energi- och

klimatrådgivning inte väsentligt ändras framöver. Inför 2023 så görs en ny ansökan till Energimyndigheten om statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen.

UTSKOTTETS MÅL

Ekoutskottets mål omfattar områdena vatten, natur, energi och klimat och syftar till att bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om hållbar ekologisk utveckling.

Ekoutskottets mål är samtliga kommunövergripande och kräver samverkan såväl inom kommunen som med andra myndigheter, föreningar och företag för att uppnås.

EKOUTSKOTTETS MÅL

	Mål	Målprecisering	Mätmetod
1.	Minskad övergödning i Trosaån och Östersjön	Utsläppen av fosfor och kväve från Trosaåns utlopp ska minska årligen (µg/l)	Recipientprovtagning vid Trosaåns utlopp
2.	Minskad energianvändning från hushåll	Den sammanslagna energianvändningen från småhus, flerbostadshus och fritidshus ska årligen minska (kWh/inv)	Statistik från SCB
3.	Minskade utsläpp av växthusgaser	Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 4 % per år (CO ₂ -ekv/inv)	Kolada - Agenda 2030
4.	Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur	Betygsindex minst 8 av 10 för frågan om tillgång till parker, grönområden och natur i NRI	Medborgarundersökningen (NRI)

Humanistiska nämnden

Barn- och utbildning

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Produktionschef: Mats Larsson

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år,			
netto	395 740	422 602	436 526
Uppräkning	7 398	8 956	9 251
Demografi	7 465	5 668	6 492
Ramförändring	11 999	-700	
Budget, netto	422 602	436 526	452 269
Investering, netto	2 750	1 500	1 500

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Förskola
- Skolbarnomsorg
- Förskoleklass
- Grundskola
- Särskola
- Gymnasieutbildning
- Vuxenutbildning
- Svenska för invandrare (SFI)
- Kommunens aktivitetsansvar

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Förskola

Fortsatt arbete med språkprojektet utöka kompetensen i att ge barnen bästa förutsättningar för en god språkutveckling. Förskolan kommer att arbeta vidare med barnkonventionen och hållbar utveckling inom Grön Flagg.

Fortsatt utveckling av IKT arbetet utifrån satsningen med digitala verktyg i förskolan. Arbetet med det specialpedagogiska nätverk fortsätter under 2022.

Fortsatt satsning på att kunna rekrytera behöriga förskollärare.

Grundskola, grundsärskola inklusive förskoleklass och skolbarnomsorg

Fortsatt kollegial kompetensutveckling och verksamhetsutveckling med fokus på bästa

bemötande, förebyggande insatser, tidiga insatser, höga förväntningar, god samverkan med vårdnadshavare, allt med tydligt fokus på värdegrundsuppdraget och kunskapsuppdraget.

Elevers närvaro och det kopplat ett förebyggande hälsoarbete kommer att ha särskilt fokus under året. I detta är samverkan med socialtjänst och fritidsverksamheten prioriterat. Kompetensutveckling och verksamhetsutveckling prioriteras för att bättre och effektivare möta elever med särskilda behov.

Fortsatt prioritet på att rekrytera rätt behörig personal i alla verksamhetsdelar.

Vuxenutbildning och SFI

Vuxenutbildningens volym är tydligt kopplad till aktuell arbetsmarknad och styrs av den enskildes rätt att delta i utbildning. Behovet av ökad flexibilitet med snabba insatser i regional samverkan ökar.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt budgetanvisningar med uppräkningslöner och priser på 1,75 %, totalt 7 398 tkr.

Enligt befolkningsprognos ökar antalet barn inom samtliga verksamheter. Totalt ger detta i resursfördelning en ökning av budget med 7 465 tkr.

Ramen har ökat med
2 000 tkr peng åk F-9
2 000 tkr peng förskola
1 000 tkr resurscentrum
1 000 tkr anslag
7 155 tkr ökad internhyra
289 tkr ökade kapitaltjänstkostnader inventarier nya Skärlagsskolan
105 tkr ökade kapitaltjänstkostnader inventarier Fornbyskolan

Minskning av ram avseende
rationaliseringar på totalt 935 tkr, 315 tkr
omfördelning till KS avseende
beslutsstödsystem samt 1 000 tkr avseende
2021 års ettårssatsning.

Nya ettårssatsningar 2022 om totalt 700 tkr
varav 300 tkr avseende projekt
hemmasittare samt 400 tkr avseende
projekt ungdomsfrågor.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Fortsatt ökade volymer i förskola och
grundskola sammantaget med prioriteringen
att säkra rekryteringsbehovet av personal
kommer att vara centralt för verksamheten
under perioden.

VERKSAMHETSMÅTT

Antal barn, GPF	Redov 2020	Budget 2021	Budget 2022
Förskola			
Förskola 1-3 år	421	427	440
Förskola 4-5 år	328	319	349
Summa	749	746	789
Skolbarnomsorg	689	764	748
Grundskola			
Förskoleklass	173	184	186
År 1-5	866	892	916
År 6	185	182	182
År 7-9	504	526	542
Summa	1 728	1 784	1 826
Gymnasieskola	506	499	499

NÄMNDENS MÅL

Det viktigaste för att nå nämndens mål är
verksamheternas medarbetare. Därför gäller
att rekrytera och utveckla kompetenta
förskollärare, lärare och skolledare som kan
involvera barnen och eleverna i lärandet.
Genom att jämföra sig med andra och ta till sig
forskning om hur bra undervisning bedrivs
utvecklas verksamheten i kollegiala processer
över enhetsgränserna.

Målstyrningen i skolan med en systematisk
uppföljning av elevernas kunskapsutveckling
samt ett genomtänkt värdegrundsarbete är
grunden i hur nämndens mål skall nås.

Humanistiska nämndens BoU mål

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Rubrik							
Grundskola							
1.	Föräldrar och elever ska vara trygga och nöjda med verksamheten	Trygghet och nöjdhet mäts i en tiogradig skala. Målet anses vara nått då sammanvägt resultat når 7 eller högre				Målet mäts i Skolinspektionens skolenkät. Elevenkäten riktar sig till elever i grundskolans årskurs 5 och 9. Föräldraenkäten riktar sig till föräldrar/vårdnadshavare med barn i förskoleklass samt grundskola och grundsärskola, oavsett årskurs.	Relaterar till KF:s mål 1 och 2 gällande medborgarnas behov och önskemål
2.	Höga och positiva förväntningar	Målet nås när 90 % eller fler av eleverna uppger stämmer helt eller ganska bra: att deras lärare förväntar sig att de skall nå kunskapskraven i alla ämnen och att de vet vad de behöver kunna för att kunna nå kunskapskraven				Målet mät i elevenkät med sju frågor för årskurs 5 och årskurs 8	
3.	Alla elever kan läsa i årskurs ett och når kravnivåerna i de nationella proven i svenska och matematik i årskurs tre.	Målet i årskurs ett anses vara nått då 100% av eleverna når nivå A eller högre. Målet i årskurs tre anses vara nått då 100% av eleverna når godkänd kravnivå i svenska och matematik i de nationella proven.				Elevernas resultat i läsning i årskurs ett mäts enl. Skolverkets bedömningsstöd, nivå A. De nationella proven mäts i svenska och matematik i åk 3	
4.	Grundskoleeleverna når gymnasiebehörighet	Målet anses vara nått då 90 % eller fler av eleverna har gymnasiebehörighet då de lämnar årskurs nio. (Riket 84,3 procent 2019)				Mäts i slutbetyg åk 9	
Samverkan							
5.	Samverkan kring barn och unga inom Trosa kommuns verksamheter fungerar bra	Verksamheter är nöjda med hur samverkan fungerar (svara 3-4 på en skala 1-4) i en årlig enkät. Samverkansforum där socialkontoret och skolkontoret medverkar leder till lämpligt stöd för barn och ungdomar				Egen uppföljning i enkätform. Uppföljning av alla samverkansforum med utvärdering av deltagare	
Engagemang							
6.	Hållbart medarbetarengagemang, HME	Medarbetar inom barn och utbildning ska ge ett betyg som utifrån Index ger en placering bland de 10 % bästa kommunerna som genomför undersökningen				Årlig enkät med frågor som har tagits fram av RKA och SKL/index	Relaterar till KF:s mål 10 gällande medarbetarengagemang
Kommentar:							

Humanistiska nämnden

Individ- och familjeomsorg

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Ordförande Individ- och Familjeutskott: Ricken Svensson-Nyqvist (L)

Produktionschef: Lisbeth Lampinen

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	29 444	32 955	33 232
Uppräkning	576	677	682
Ramförändring	2 935	-400	
Budget, netto	32 955	33 232	33 914
Investering, netto	100	100	100

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Barnavårdsutredningar
- Ekonomiskt bistånd
- Vård och behandling
- Familjerätt
- Familjemottagning
- Familjerådgivning
- Alkohol- och drogrådgivning
- Ensamkommande flyktningbarn
- Fält assistenter och Ungdomssamordnare
- Socialjour
- Etablering/Integration

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Inom flera verksamhetsområden ser vi ett behov av att fortsätta utveckla arbetet i linje med kunskap och beprövad erfarenhet. Vi följer noga stöd och vägledning som ges nationellt inom områdena evidensbaserad praktik, psykisk ohälsa, missbruk och beroende, barn och unga, funktionshinder, ekonomiskt bistånd samt våld. Det är främst kunskapsguiden.se och FoU i Sörmland som vi använder som utgångspunkt i omvärldsbevakningen. Till vår hjälp har vi en verksamhetsutvecklare.

I barnavårdsutredningar behöver vi kontinuerligt utbildning/metodstöd i BBIC metoden. Under våren 2021 har handläggare, verksamhetsutvecklare och chefer utbildat sig i metoden Sign of Safety.

Ett viktigt uppdrag som ligger hos Individ- och familjeomsorgen är stöd till ungdomar. Vi har fältare och ungdomssamordnare som

fokuserar på trygga förhållanden för ungdomar samt förebygga missbruk och brottslighet hos målgruppen. En viktig del av ungdomsarbetet är samverkan med andra aktörer både internt inom kommunen och med externa krafter. Ett professionellt nätverk finns i form av SSPF (Socialtjänsten, skolan, polis och fritidsgårdar). Föräldracaféer är en del av samverkan för att stötta föräldrarna i deras föräldraroll.

Från och med 1 maj 2021 kommer två enheter bilda en gemensam enhet, Arbetsmarknads- och Integrationsenheten och tillhöra en nämnd, Humanistiska nämnden. Enheten kommer att bestå av 6 medarbetare och en enhetschef.

Den nya enheten ska arbeta för att: Stödja individer och ge förutsättningar för att kunna ta ansvar för sin egen försörjning och genom det se sig som inkluderade i samhället. Öka kunskapen om arbetslivet och dess förutsättningar både för unga och vuxna. Ge unga och vuxna vägledning till arbetslivet – utifrån sina egna kompetenser, önskemål och arbetsmarknadens behov.

Vi fortsätter arbetet med e-tjänster och digitalisering, exempelvis genom en mer automatiserad hantering av försörjningsstöd. Även digitala behandlingsmoduler, digitala mötesformer och webbutbildningar är på frammarsch.

Ekonomiska förutsättningar

I verksamhetens ram ingår kostnadsökningar med 1,75% för löner och övriga kostnader för 2022 och 2% för 2023-2024.

Ramförändringen består av en rationalisering på -41 tkr, ett tillskott om 93 tkr för internhyra, en minskning med 135 tkr för IFO:s del av nytt beslutsstödssystem samt en ökning på 2 618 tkr då IFO tagit över driften av Arbetsmarknadsenheten. En ettårssatsning på 400 tkr har också tillförts.

Verksamhetsutveckling bedöms kunna ske inom befintliga ramar och med statsbidrag från socialstyrelsen inom området psykisk hälsa och våld i nära relationer.

En utmaning är att hitta ekonomiskt utrymme för eventuella satsningar på digitala lösningar inom behandling och handläggning.

Med anledning av coronaviruset och dess påföljder kan ett ökat behov inom verksamheten uppstå inför 2022. En ökat tryck på försörjningsstöd är en tydlig risk inför framtiden. Även andra behov av stöd och hjälp från socialtjänst kan komma i fråga.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Utredningen 'Framtidens socialtjänst' presenterade förslag till ändringar i socialtjänstlagen i juli 2020. Det förväntas att utredningen leder till en ny socialtjänstlag som implementeras under 2022 och framåt. En ny lag kan innebära behov av förändringar i verksamheten för att möta medborgarnas behov på ett annat sätt än tidigare.

Enligt kvalitetsbokslutet 2021 är prioriterade områden:

- Systematisk uppföljning av vårt arbete med våld i nära relationer.
- Utveckling av missbruks – och beroendevården utifrån genomförd systematisk uppföljning.
- Utveckling av arbetet med unga med missbruk, kriminalitet eller annan social problematik.
- Målgruppsanalys ekonomiskt bistånd
- Utveckling av arbetet med barnrättsperspektivet inom ekonomiskt bistånd.
- Framställande av handbok gällande samarbete mellan socialkontoret och skolkontoret.
- Utbildning och implementering av utredningsstrukturen Signs of Safety.
- Uppföljning av sammanslagningen av kommunens arbetsmarknadsenhet och integrationsenhet, att det leder till att deltagarna kommer till egen försörjning och att arbetslinjen följs.
- Genomlysning av samverkansformer

där socialkontorets personal deltar.
Leder samverkan till lämpligt stöd för barn, ungdomar och vuxna?

Under 2023-2024 ser vi fortsatt behov av utveckling av verksamheter utifrån metoder och insatser som finns inom socialstyrelsens kunskapsguide och som är evidensbaserad. Fortsatt digitalisering och utveckling av e-tjänster.

Under perioden är det planerat att socialkontoret flyttar från nuvarande lokaler. En flytt ger möjligheter till bättre anpassade lokaler för verksamheten. Med anledning av den pågående översynen av socialtjänstlagen kan vissa förändringar och anpassningar av verksamheten bli aktuellt i slutet av perioden.

Antal ensamkommande ungdomar minskar successivt. I början av 2021 har vi fyra ungdomar som Trosa kommun har ansvaret för.

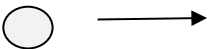
NÄMNDENS MÅL

Kommunfullmäktige fastställde mål för 2020 med flerårsplan fram till 2024 i juni 2019. Humanistiska nämnden fastställde sex nya mål för Individ- och familjeomsorg i november 2019. Dessa mål täcker områdena samverkan, engagemang, hjälp till självhjälp, medborgarnas behov och önskemål, tidiga insatser och förebyggande arbete.

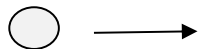
Personalen har arbetat med en nedbrytning av dessa mål till aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen. Varje mål mäts genom uppföljning i form av brukarundersökningar, statistik, enkäter till samarbetspartners och enkäter till personal. Genom regelbundna uppföljningar av nämndens mål finns möjlighet till utveckling av alla delar i verksamheten.

Humanistiska nämndens IFO mål 2022-2024

Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Rubrik						
Samverkan						
1.	Samverkan kring barn och unga inom Trosa kommuns verksamheter fungerar bra	Verksamheter är nöjda med hur samverkan fungerar (svara 3-4 på en skala 1-4) i en årlig enkät. Samverkansforum där socialkontoret och skolkontoret medverkar leder till lämpligt stöd för barn och ungdomar		→	Egen uppföljning i enkätform. Uppföljning av alla samverkansforum med utvärdering av deltagare	
Engagemang						
2.	Socialkontoret ska ha engagerade medarbetare	Hållbart medarbetarengagemang, totalt index 85		→	Årlig HME enkät . Redovisas i bokslutet	
Hjälp till självhjälp						
3	Biståndet i form av försörjningsstöd ska vara kortvarigt och att bidragstagare ska bli självförsörjande så snart som möjligt.	Alla ska bidra till sin egen försörjning och stödet från socialkontoret ska utformas så att bidragstagare ska bli självförsörjande så snabbt som möjligt.		→	Arbetsförmedlingsstatistik om arbetslöshet, redovisning av varaktighet på bistånd från verksamhetssystemet Treserva.	Redovisning i samband med delårsuppföljningar och bokslut
Medborgarnas beov och önskemål						
4	Brukare ska känna sig nöjda med stöd från socialtjänsten	Över 80% av brukare ganska nöjd/mycket nöjd med det stödet de har fått		→	Brukarundersökning på myndighet och egen enkät öppenvårdskontakter	Brukarundersökning under september och oktober. Öppenvårdsenkät åter löpande
Tidiga insatser						

5	Andel brukare som själv söker stöd från socialtjänsten ökar	Fler medborgare vänder sig till socialtjänsten för att få stöd. Vi utvecklar arbetssätt med våra samarbetspartners som bidrar till att brukare kan vända sig till socialtjänsten för stöd		Andel ansökningar i förhållande till anmälningar. Andel personer som söker råd och stöd från våra verksamheter	Redovisning i samband med delårsuppföljningar och bokslut

Förebyggande arbete

6	Barn och Ungdomar får bästa möjligt stöd från familjenätverket	Vi anordnar mötesplatser för föräldrar i form av föräldracaféer, föräldrautbildning och utför behandlingsinsatser som ger förutsättningar för föräldrar att stödja sina barn		Utvärdering av föräldracaféer och föräldrautbildning mm. Öppenvårdsenkät till barn, ungdomar och föräldrar som deltar i råd och stöd och behandlingsinsatser	Redovisning i samband med delårsuppföljningar och bokslut

Kommentar:

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (C)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	43 002	52 112	52 828
Uppräkning Ettårssatsning, föreg. år	716	1 126	1 140
Rationalisering	0	-1 700	
Ramförändring	-55		
Kapitaltjänstförändringar	585	1 300	
Internhyresförändring	-18	-10	-10
Ettårssatsning, innev. år	6 182		
Budget, netto	52 112	52 828	53 958
Investering, netto	350	350	350

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Stöd till studieorganisationer
- Allmän kulturverksamhet
- Bibliotek
- Kulturskola
- Allmän fritidsverksamhet
- Idrotts- och fritidsanläggningar
- Fritidsgårdar
- Turistanläggningar

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Vi fortsätter att samverka inom Trosa kommuns verksamheter samt med föreningslivet och entreprenörer för att kunna nå de mål som nämnden och Trosa kommun har. En hel del aktiviteter har varit svåra att genomföra, eller har genomförts på andra sätt, under pandemin och vi hoppas nu att 2022 blir mer normalt och att vi åter kan komma igång med dessa. Detta i kombination med nya arbetssätt och kanaler som tillkommit under pandemin och som vi anser varit positiva tillskott.

Flera projekt pågår som kommer gynna Trosas fritidsutbud bl.a. ny idrottshall och konstfrusen isrink. Isrink beräknas stå klar under början av 2022 och idrottshall i augusti 2022.

Verksamheten kommer att arbeta inför öppningen med att utforma rutiner och arbetssätt så att anläggningarna fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Utveckling och

renovering av befintlig konstgräsplan på Häradsvallen, arbete med förstudier är påbörjat och tidsplanen innebär att planen är klar under 2022.

Nuvarande entreprenör för Safiren avslutar sitt avtal inför sommaren 2022. Ny entreprenör kommer att upphandlas under 2021 och tillträder under sommar 2022. Camping och havsbad upphandlas under 2021 och ny entreprenör tillträder inför säsongen 2022. Verksamheten fortsätter att utvärdera och utveckla samverkan med entreprenörer.

Fritidsgården arbetar för samverkan och för att utöka aktiviteter/mötesplatser för ungdomarna. Fritidsgården fortsätter att vara ett viktigt nav för kommunens unga och bidrar till inkludering och minskad risk för utanförskap. Fritidsgården är också fortsatt aktiv i samverkan med skola, socialkontor och polis (SSPF) och Trosa kommun kan på det sättet fånga upp vad som händer kring kommunens unga och agera förebyggande.

Fokusområden för Trosa kommuns folkbibliotek är digital delaktighet, minsta barnens språkutveckling, ungdomar, hälsa och hållbarhet.

Kulturskolan utvecklar arbetet med att erbjuda attraktiva kurser inom musik, kultur och dans för barn och unga. Kultur arbetar vidare med att nå fler ungdomar genom öppen verksamhet och samverkan med bibliotek och fritidsgårdar.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2022 är enligt anvisningar uppräknad med 1,75 % för löner och 1,75 % för övriga kostnader.

Nämndens budget har justerats för ökade/minskade kostnader avseende avskrivning, internränta och internhyra med 6 164 tkr.

Årets rationaliseringar motsvarar totalt 55 tkr.

Nämnden har fått en utökad ram för drift av isrink på 831 tkr, utökad ram för föreningsstöd på 200 tkr samt en ramminskning på 446 tkr avseende upphandling som förts över till

Teknik- och servicenämnden där all upphandling samlas.

Därutöver har nämnden tilldelats ettårssatsningar motsvarande totalt 1,7 mkr för att arbeta med utbildning för ökad digital kompetens för medborgare samt stötta kulturlivet och kulturaktörer som drabbats hårt av pandemin. Verksamheterna inom fritidsgården, kulturskolan och biblioteket får också del av den ettårssatsningen för att erbjuda aktiviteter för grupper som på olika sätt drabbats av pandemin samt kunna möta behov utifrån tillväxt. Verksamheterna kommer bland annat ha fokus på att främja hälsa och förebygga psykisk ohälsa genom fysisk aktivitet.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Flera investeringsprojekt och upphandlingar av nya tjänstekoncessionsinnehavare inom nämndens verksamhetsområde pågår och genomförs fram till 2023.

Det innebär att verksamheten kommer ha en hel del att göra med att implementera och få dessa nya områden att fungera på ett bra sätt.

Kommunens tillväxt gör att vi ser över eventuella behov av nya verksamheter och förbättring/ utökning av befintliga.

Vi når fler elever och besökare genom ökad marknadsföring och uppsökande verksamhet.

Vi arbetar vidare med säsongsanpassade och behovsstyrda öppettider inom alla våra verksamheter.

Fortsatt satsning på våra prioriterade grupper: barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska.

Fortsatt arbete med utveckling av tjänstekoncessionerna i samverkan med entreprenörer.

NÄMNDENS MÅL

Kommunfullmäktige fastställde mål för mandatperioden i juni 2019.

Teknik- och servicenämnden fastställde mål för mandatperioden i december 2019. Målen är framtagna utifrån KF:s mål.

Redovisning av målluppfyllande görs i delårsbokslut och bokslut.

Verksamheten bryter ned målen till relevanta mål samt kopplar aktiviteter till målen för att arbeta och följa upp dem regelbundet.

Specificering av mål sker i separat dokument som bifogas.

Kultur- och fritidsnämnden

	Mål	Målprecisering	Mätmetod
Medborgarnas behov och önskemål			
1.	Medborgarna ska vara nöjda med möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv	Trosa ska tillhöra de 15 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgarundersökningen /index tal
Kärnverksamheter			
2.	Samverkan inom Trosa kommun fungerar bra avseende barn och unga	90 % av interna samverkansparter ska tycka att samverkan med Kultur och fritid fungerar bra eller mycket bra	Egen enkät, skala 1-4
3.	Samverkan inom Trosa kommun fungerar bra avseende verksamheter för övriga (soc, äldre, LSS)	90 % av interna samverkansparter ska tycka att samverkan med Kultur och fritid fungerar bra eller mycket bra	Egen enkät, skala 1-4
Hållbarhet, hälsa, miljö			
4.	Barn och unga ska vara fysiskt aktiva på sin fritid	60 % av de som går i åk 7 och 9 , tränar minst 30 min , 3 ggr/vecka på sin fritid	Enkäten Liv och Hälsa Ung Sörmland , genomförs 2017, 2020
Engagemang			
5.	Hållbart medarbetar engagemang, HME	Kultur- och fritids verksamheter ska ha ett index om minst 85	Årlig enkät med frågor som tagits fram av RKA och SKL/ Index

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Helena Koch (M)

Produktionschef: Fredrik Yllman

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	214 218	229 383	244 606
Uppräkning	4 234	5 129	5 434
Demografi	11 361	10 394	10 724
Ramförändring	-430	-300	
Budget, netto	229 383	244 606	260 764
Investering, netto	1 000	1 000	1 000

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Äldreomsorg
- Funktionshinderområdet
- Hälso- & sjukvård

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Befolkningsökningen i Trosa kommun fortsätter och andelen äldre i befolkningen ökar i snabb takt vilket kommer att medföra en utökning av äldreomsorgen. För att förutse det kommande behovet av platser på särskilt boende har en strategisk boendeplan tagits fram. Ett nytt mönster har setts där personer bosatta i andra kommuner ansöker om plats på särskilt boende för äldre i Trosa kommun. Detta kan medföra en brist på platser fram tills nya platser byggts på Ängsgården.

Befolkningsökningen innebär dock främst ett ökat behov av hemtjänst och hemsjukvård under de närmsta åren. För att möta det behovet planeras ett införande av intensiv hemrehabilitering (IHR) för att än mer öka det rehabiliterande och förebyggande arbetet. Arbetssättet förutsätter ett nära och tätt samarbete mellan hälso- och sjukvårdspersonal, biståndshandläggare, hemtjänstpersonal och beteendevetare. Tanken med IHR är att genom att sätta in stora insatser tidigt så ökar självständigheten för individen på lång sikt vilket medför minskat framtida behov av hemtjänst samt förskjutning av inflytt på särskilt boende för äldre.

Förutom förhöjd kvalitet för individen är målsättningen med arbetssättet också att omsorgsbehovet hos invånarna i Trosa kommun kan hanteras inom tillgängliga ekonomiska ramar.

Den snabbast växande målgruppen inom vård- och omsorgskontoret är personer med demenssjukdom. För att möta det behovet planeras 11 nya boendeplatser på Ängsgårdens demensboende. Då det även är stor efterfrågan på platser på dagverksamhet för personer med demenssjukdom kommer ytterligare en dagverksamhet att öppnas i befintliga lokaler på Häradsgården i Vagnhärad.

Under 2019 startade vård- och omsorgskontoret ett projekt för införande av individens behov i centrum (IBIC). Det är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt i arbetet med vuxna personer oavsett ålder eller funktionsnedsättning. IBIC utgår från individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i dagliga livet. Med ett systematiskt arbetssätt beskrivs nuläge, mål och resultat med strukturerad dokumentation. Projektet drivs av en projektledare tillsammans med en processledare och beräknas pågå fram till slutet av 2021 då IBIC ska vara helt implementerat inom kontorets alla delar.

Under 2017 togs det fram en partsgemensam handlingsplan för hur heltid ska bli norm inom vård- och omsorg i Trosa kommun, den så kallade heltidsresan. Den fortsätter enligt plan och under 2021 slutförs heltidsresan då all tillsvidareanställd personal har erbjudits heltidsanställningar. Det medför dock att arbetssätt och schemaplanering kommer att förändras för att inte det ska bli alltför höga kostnader av projektet, detta kommer att vara ett kontinuerligt arbete framöver.

Det finns ett lagförslag att det under 2022 ska införas en fast omsorgskontakt i hemtjänsten, det kommer inte att införa några större förändringar av arbetssättet då hemtjänsten i Trosa kommun delvis arbetar på det viset redan.

Mycket av verksamhetsutvecklingen som är planerad till 2022 kommer självklart att påverkas av hur den pågående pandemin utvecklas framöver.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten 2022 uppgår till 229 383 tkr.

Ramförändringar

Utifrån den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen har en ramjustering gjorts med 11,4 mkr för 2022. En rationalisering på 765 tkr och ettårssatsningen på 500 tkr från 2021 minskar ramen medan ettårssatsningen för 2022 samt kompensation för höjd internhyra ökar ramen med 300 tkr respektive 312 tkr. Ramen minskas med 315 tkr för VO:s del av kostnaden för nytt beslutstödssystem och ökas med 538 tkr då driften av återvinningsbutiken tagits över av vård- och omsorg.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Antalet invånare i Trosa kommun fortsätter att öka även dessa år. Utvecklingen innebär ett ökat behov av framförallt hemtjänst och hemsjukvård samt dagverksamhet för personer med demenssjukdom. Under 2023 behövs det ett utökat antal platser inom särskilt boende för äldre.

Utredningen om en ny socialtjänstlag (SoL) har, i augusti 2020, lämnat sitt slutbetänkande. För vård- och omsorgskontoret innebär förslaget bland annat att socialtjänstlagen öppnas upp för en förenklad handläggning och beslutsfattande av vissa ärenden såsom hemtjänst och korttidsboende. Förslaget innebär också att verksamheten ska drivas utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet samt ett ökat fokus på förbyggande arbete. Hur lagen kommer att utformas är inte klart men förslaget är att den ska börja gälla 2023.

Regeringen har tillsatt en utredning om en ny lag där målgruppen äldre bryts ut från Socialtjänstlagen. Målet med en äldreomsorgslag är att få till stånd långsiktiga förutsättningar för äldreomsorgen, tydliggöra äldreomsorgens uppdrag och innehåll samt säkerställa tillgången till god hälso- och sjukvård och medicinsk kompetens inom äldreomsorgen. Uppdraget ska redovisas senast 30 juni 2022.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har utretts av regeringen. LSS-utredningen lämnade sitt slutbetänkande till regeringen i januari 2019. I juni 2020 skickades sedan utredningen på remiss. Förslag i utredningen är att staten tar över myndighetsutövningen kring personlig assistans samt att nya insatser tillkommer och att vissa gamla insatser görs om. Utredningen beräknar att kostnaderna för kommunerna kommer att öka medan statens kostnader kommer att minska.

Det är inlämnat en proposition för en *nära och tillgänglig vård* (prop 2019/20:164). Inriktningen är att hälso- och sjukvården bör ställas om så att primärvården är navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Den pekar på hur samverkan mellan den regiondrivna primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen kan underlättas och hur gränssnittet mellan dessa verksamheter bör se ut. Arbetet utgör ett viktigt steg i en strukturförändring av det svenska hälso- och sjukvårdssystemet, som innebär att primärvården blir den verkliga basen och första linjen i hälso- och sjukvården. Detta kommer framöver att påverka den kommunala hälso- och sjukvården mycket.

Kontoret planerar även att införa flera digitala lösningar för att underlätta och effektivisera arbetet för personalen samt öka kvaliteten för våra brukare.

Vård- och omsorgskontoret står inför en utmaning vad gäller att rekrytera personal med rätt kompetens. Det är av stor betydelse att öka attraktiviteten för vård- och omsorgs verksamheter och för arbetsplatsen som sådan för att attrahera kompetens framåt.

VERKSAMHETSMÅTT

	Redov. 2020	Budget 2021	Budget 2022
Demografi äldre / antal per åldersgrupp			
65-79 år	2 798	2 791	2 730
80-89 år	621	642	734
90 -	108	102	109

NÄMNDENS MÅL

Se bilaga.

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDENS MÅL 2022

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
1.	Personal som arbetar inom vård- och omsorgskontoret ska ha rätt formell kompetens	Andel personal med formell kompetens ska öka	☐	—		Egen mätning av personals utbildning	
2.	Brukarna ska vara sammantaget nöjda med vård- och omsorgskontoret i Trosa kommun	Minst 90% av brukarna ska vara mycket nöjda eller nöjda med vård- och omsorgskontoret	☐	—		Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende? Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen, samt egen enkät egen regi- verksamheter funktionsnedsättning	
3.	Brukaren ska känna sig trygg i sitt hem med stöd	Minst 90% ska känna sig trygga till mycket trygga i sitt hem med stöd	☐	—		Hur tryggt eller otryggt känns det att bo på ditt äldreboende? Hur tryggt eller otryggt känns det att bo hemma med stöd från hemtjänsten? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen.samt egen enkät egen regi- verksamheter funktionsnedsättning	
4.	Hållbart medarbetarengagemang	Totalt index på minst 85	☐	—		HME mätning genomförs 1 gång per år i Trosa kommun	
5.	Vård- och omsorgskontoret ska vara kostnadseffektivt	Ej överstiga standardkostnaderna	☐	—		Standardkostnadsavvikelse ÄO och FH, vad kostar verksamheten (VKV)	
6.	Transporter ska ske så miljömässigt som möjligt	Alla transporter ska ske fossilfritt	☐	—		Egen mätning	

Teknik- och servicenämnden

Skattefinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)
Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	37 540	42 355	55 722
Uppräkning	260	1 048	1 315
Demografi	629		
Ettårssatsning, föreg. år		-500	
Rationalisering	-69		
Ramförändring	-104		
Kapitaltjänstförändring	2 140	2 138	1 645
Internhyresförändring	1 459	10 681	582
Ettårssatsning, innev. år	500		
Budget, netto	42 355	55 722	59 264
Investerings, netto	186 639	55 950	16 800

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Teknisk verksamhet
- Gator och vägar
- Park
- Fastighetsförvaltning
- Inköp och försäkringar
- Kommungemensam verksamhet
  - Fastighetsservice
  - Fordonsservice
  - Måltid
  - Lokalvård
  - Drift av Korslöt

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

En stor potential finns i samarbetet med Trobo kring utveckling och förvaltning av de kommunala fastigheterna över tid. Det finns även stora möjligheter till ökad samverkan när det gäller fastighetsservices uppdrag och det arbetet kommer att pågå inför och under 2022.

Internhyresmodellen utvärderas och uppdateras inför budget 2022.

Detta är åtgärder som ger verksamheten en bättre utgångspunkt för att kunna genomföra planerat underhåll, energiåtgärder och över tid ha en effektiv förvaltning av de kommunala fastigheterna.

Byggentreprenör för isrink och idrottshall är upphandlad. Isrinken bedöms vara klar i början av 2022 och idrottshallen augusti 2022.

Socialkontoret kommer att få nya kontor på Industrigatan 8. Planering är påbörjad och inflyttning beräknas kunna ske 2022.

Nuvarande socialkontor ska byggas om till demensboende och behöver stå klart tidig höst 2023.

Under 2020 genomfördes en tillståndsbedömning av det kommunala gatunätet samt inspektion av broar där underhållsbehovet bedömdes. En underhållsplan har tagits fram och arbetet pågår löpande även 2022 och framåt.

Inom området park ska underhållsplanen avseende kommunens träd och växter implementeras. Bestånd av invasiva arter kräver särskild behandling.

Måltids- och köksutveckling pågår där tillagningskök tillskapas på Skärlag inför 2022. Fornbyskolans kök byggs också om till ett tillagningskök som blir klart under 2022. Häradsgårdens kök ska byggas om till produktionskök för enbart äldreomsorgen, vilket kan påbörjas tidigast när Fornbyskolans kök är klart. Organisationen behöver anpassas då det t.ex. behövs fler kockar när tillagningsköken blir fler.

Nya prismodeller för måltider kopplat till utvecklingen av kök, kvalitet, tillväxt och organisation tas fram inför budget 2023.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2022 är enligt anvisningar uppräknad med 1,75 % för löner och 1,75 % för övriga kostnader. Nämnden har kompenserats för ökade kostnader avseende avskrivning, internränta och internhyra med 3 599 tkr.

Årets rationaliseringar motsvarar totalt 1 269 tkr. Av dessa regleras 1 200 tkr i internhyresmodellen och innebär att interna hyresgäster får en lägre hyra. Nämnden har även fått en utökad budget för planerat underhåll på kommunens gator motsvarande 2 000 tkr samt bevakning 500 tkr som det regleras i internhyran och budget har fördelats ut på de förvaltningar som hyr lokaler internt.

Budgeten för muddring har tidigare legat som investering. Inför 2022 erhåller nämnden en ramökning i driftbudgeten med 1 000 tkr istället.

Behovet av att utöka personalresurser för upphandling har funnits sedan en tid tillbaka. En upphandlare/avtalscontroller är anställd fr.o.m. 2021 och inför 2022 erhåller nämnden en ramökning om 840 tkr för det samt 446 tkr som flyttas från Kultur- och fritidsnämnden så all upphandling samlas på Teknik- och servicenämnden.

Budgeten för kommunförsäkringar har fr.o.m. 2022 flyttats till kommunstyrelsen.

Budgeten för AME:s verksamheter arbetsmarknad och återvinningsbutik (LSS) har fr.o.m. maj 2021 flyttats över till Humanistiska nämnden och till Vård- och omsorgsnämnden. Verksamheten drift Korslöt ligger kvar inom Teknik och service, driftenheten. Kostnaden för Korslöt finansieras inom avgiftskollektivets budget – renhållning.

Nämnden har tilldelats ettårssatsning motsvarande 500 tkr för utveckling av måltidsorganisationen och kompetensutveckling kopplat till köksrenoveringar samt uppdraget att organisera köken inom förskolan till driftenheten.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Verksamheterna inom Teknik och service har genomgått och genomgår stora förändringar kopplat till koncernsamordningsuppdrag, digitalisering, ombyggnationer av kök, tillväxt och organisationsförändringar internt. Det kommer att finnas behov av att landa ned och sätta organisationerna och nya arbetssätt.

Kompetensförsörjning och

kompetensutveckling är områden som vi behöver ha fortsatt stor uppmärksamhet kring. Vi ser att det finns utmaningar i att rekrytera inom vissa yrken t.ex. kockar och teknisk specialkompetens.

När fler anläggningar byggs ökar även driftbehovet, därför behövs kontinuerlig utvärdering och utveckling av driftentreprenader, både externa och interna.

Verksamheten bygger ut infrastrukturer, verksamhetslokaler, i takt med tillväxten. Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta med flera investeringsobjekt.

Infrastrukturen utvecklas i linje med besluten kring nytt stationsläge OST länken. Trosa kommun påverkas på flera sätt och en organisation som kan möta de behoven behöver riggas. Arbete med Infart Västra Trosa sker i nära samarbete med samhällsbyggnadskontoret.

Fortsatt utveckling av kökens standard.

NÄMNDENS MÅL

Kommunfullmäktige fastställde mål för mandatperioden i juni 2019.

Teknik- och servicenämnden fastställde mål för mandatperioden i december 2019. Målen är framtagna utifrån KF:s mål.

Redovisning av måluppfyllande görs i delårsbokslut och bokslut.

Verksamheten bryter ned målen till relevanta mål samt kopplar aktiviteter till målen för att arbeta och följa upp dem regelbundet.

Specificering av mål sker i separat dokument som bifogas.

Teknik- och servicenämnden

Avgiftsfinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)
Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	-1 020	0	0
Återföring tidigare års resultat	1 020	0	0
Budget, netto	0	0	0
Investering, netto	54 000	34 500	134 458

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Vattenförsörjning och avloppshantering
- Avfallshantering

Nämndens avgiftsfinansierade verksamhet drivs på entreprenad med tekniska enheten som beställare och Trotab som utförare.

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022 VA

Trosa kommun växer och kraven är stora på VA att möjliggöra anslutning till det kommunala vatten- och avloppsnätet som en följd av tillväxt och exploateringar.

Kontoret arbetar vidare med att ta fram en plan för taxeutvecklingen avseende VA framåt. Taxan ska täcka kapitalkostnader för kommande investeringar kopplat till ledningsförnyelse, ventilbytesprogram, reducera ovidkommande vatten samt den framtida lösningen för avloppsrening inom Trosa Kommun.

När det gäller ny framtida avloppslösning kommer arbete med förberedelser och projektering av beslutad lösning pågå under flera år framöver. Beslutad lösning ska vara i drift senast 2028.

En förstudie som genomförs 2021 kring ovidkommande vatten syftar till att dra upp riktlinjer och plan för att långsiktigt sänka volymerna ovidkommande vatten de närmsta åren. Åtgärder kommer att genomföras i ledningsnätet.

Angående vattenskyddsområdet för en av kommunens vattentäkter pågår ett arbete med att besluta om skyddszoner. Tekniskt underlag klart, inväntar återkoppling från Länsstyrelsen för vidare beredning.

Projektet med att införa digitala vatten-mätare kommer pågå även 2022.

Renhållning

När det gäller fastighetsnära insamling, som ursprungligen skulle börja gälla januari 2021, har regeringen i september 2020 meddelat att man ser över reglerna och skjuter fram kravet till 1 januari 2023. Verksamheten följer utvecklingen kring regelverket.

Arbete med Renhållningsordning påbörjas under 2021 och kommer att skrivas fram för beslut under 2022.

Ekonomiska förutsättningar

Budget för perioden är enligt anvisningar. uppräknad med 1,75 % för ökade personalkostnader och 1,75 % för övriga kostnadsökningar.

VERKSAMHETEN 2023-2024 VA

Arbetet med projekt ny avloppslösning kommer att pågå fram till driftsättning senast 2028.

Fortsatt arbete med ledningsförnyelse och ovidkommande vatten enligt plan.

Arbete kring vattenskyddsområde och skyddszoner kommer att pågå under flera år.

Utredningar behöver ske kring vattenförsörjning för att minska risken för vattenbrist och slippa åtgärder som bevattningsförbud.

NÄMNDENS MÅL

Kommunfullmäktige fastställde mål för mandatperioden i juni 2019.

Teknik- och servicenämnden fastställde mål för mandatperioden i december 2019. Målen är framtagna utifrån KF:s mål.

Redovisning av måluppfyllande görs i delårsbokslut och bokslut.

Verksamheten bryter ned målen till relevanta mål samt kopplar aktiviteter till målen för att arbeta och följa upp dem regelbundet.

Specificering av mål sker i separat dokument som bifogas.

Teknik- och sevicenämndens mål

Mål	Målprecisering	Mätmetod
Medborgarnas behov och önskemål		
1. Medborgarna ska vara nöjda med infrastrukturen i Trosa kommun	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgarundersökningen /indextal
2. Medborgarna ska känna sig trygga när de vistas utomhus på kvällar och nätter	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med	Medborgarundersökningen /indextal
Kärnverksamheter		
3. Skolmåltiderna ska vara av god kvalitet	Minst 70 % av eleverna upplever att måltiden är bra eller mycket bra	Enkät" Skolmat Sverige"
4. Äldreomsorgens måltider ska vara av god kvalitet	Minst 75 % upplever att måltiden är bra eller mycket bra	Egen enkät
Miljö		
5. Måltiderna i Trosa kommun är hållbart producerade	Mer än 60 % av inköpta livsmedel är ekologiskt och/eller närproducerade	Inköpsstatistik
6. Energiförbrukningen i Trosa kommuns fastigheter ska minska	Energiförbrukningen/ fastighetsyta ska minska årligen och med minst 7 % från år 2019 till år 2022	Energiförbrukn. (MWh)/fastig-hetsyta (kvm)
Engagemang		
7. Hållbart medarbetar engagemang, HME	Teknik- och service verksamheter ska ha ett index om minst 85	Årlig enkät med frågor som tagits fram av RKA och SKL/ Index

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Tomas Landskog (M)

Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	15 029	15 932	16 025
Uppräkning	326	393	395
Ramförändring	577	-300	
Budget, netto	15 932	16 025	16 420
Investering, netto	75	75	75

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Plan och bygglov
- Räddningstjänst
- Bostadsanpassning
- Strandskydd
- Mark och exploatering
- Kartverk, gatunamn, adressättning
- GIS, befolkningsprognos
- Infrastrukturplanering, Ostlänken

VERKSAMHETSUTVECKLING

Ekonomiska förutsättningar

Budget för perioden är enligt anvisningar uppräknad med 1,75 % för 2022 och 2 % för 2023-2024 för att hantera ökade personalkostnader och övriga kostnadsökningar.

Under senare år har flera stora satsningar sjösatts inom räddningstjänstområdet utan att ytterligare medel tillförts. För att åter skapa förutsättningar för en räddningstjänstbudget i balans innehåller budget 2022 en ramökning på 1 Mkr.

Under 2021 tilldelades nämnden 600 tkr i ettårssatsning som tas bort inför 2022. Utöver det ska rationaliseringar på 118 tkr genomföras. Ettårssatsningen för 2022 ökar ramen med 300 tkr och det görs även en justering av internhyran med -5 tkr.

Taxan inom bygglov och mät- och kartverksamheten föreslås höjas i linje med kostnadsutvecklingen inom respektive område. Detta innebär att B-beloppet inom PBL-taxan höjs till 53 och mät- och karttaxan höjs med 3 %.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Mycket tyder på att exploateringstrycket trots konjunktur- och omvärldsförändringar kommer att vara fortsatt högt. Detta innebär högt tryck på såväl bygglov- som planverksamhet. Arbetet under de kommande åren kommer således att handla om att fortsätta hantera en fortsatt tydlig tillväxt i samtliga tätorter.

Omfattande planerings- och genomförandeuppgifter avseende större infrastrukturprojekt kommer att fortsätta. Detta gäller såväl Infart västra Trosa, Ostlänken som väg 218.

Arbetet med att till stora delar skapa en digital samhällsbyggnadsprocess kommer att intensifieras under perioden med målsättningen att vara fullt digitaliserade under 2023-2024.

NÄMNDENS MÅL

Ambitionen är att genom fortsatt god framförhållning och expansiv planering kunna nå målet med en befolkningstillväxt på 200 invånare per år.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen. Samtliga mål från föregående år kvarstår.

Samhällsbyggnadsnämndens mål

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
1.	Genom god planberedskap och aktiv markpolitik skapa förutsättningar för en genomsnittlig årlig befolkningstillväxt på cirka 200 personer.	Befolkningen ska sett utifrån den senaste treårsperioden växa med ett årligt genomsnitt på ca 200 personer.	○			Befolkningsstatistik/antal	Relaterar till KF:s mål 4 gällande befolkningstillväxt.
2.	Responstiden för de högst prioriterade larmen ska minska.	Den genomsnittliga responstiden för prio 1-larm ska minska relativt föregående år.	○			Egen mätning	Relaterar till KF:s mål 3 gällande trygghet.
3.	Handläggningen ska vara effektiv, rättsäker och kvaliativ.	Trosa kommun ska tillhöra den främsta tiondelen (10 %) av de kommuner som genomför SKL:s servicemätning.	○			SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor.	Relaterar till KF:s mål 5 gällande företagsklimat.
4.	Den genomsnittliga handläggningstiden (medianvärde) för bygglovhantering ska vara högst fyra veckor.	Handläggningstiden för bygglov från komplett handling till beslut ska som medianvärde understiga fyra veckor.	○			Egen mätning	Relaterar till KF:s mål 2 gällande nöjdhet kring den kommunala verksamheten.
5.	Hållbart medarbetarengagemang, totalt index 85	Samhällsbyggnadskontorets medarbetare ska ge ett betyg som ger ett sammantaget index på minst 85.	○			Årlig enkät till kommunens medarbetare med frågor framtagna av SKL och RKA.	Relaterar till KF:s mål 10 gällande hållbart medarbetarengagemang.
6.	Den totala energianvändningen per person avseende småhus, flerbostadshus och fritidshus ska minska.	Energianvändningen per person ska minska inom de områden som tillhör samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden.	○			SCB, energianvändning	Relaterar till KF:s mål 8 gällande hållbar ekologisk utveckling.

Miljönämnden

Ordförande: Arne Karlsson (KD)

Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	1 558	1 596	1 646
Uppräkning	44	50	52
Ramförändring	-6	0	0
Budget, netto	1 596	1 646	1 698

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Miljö- och hälsoskydd
- Livsmedelskontroll
- Serveringstillstånd
- Tobakstillstånd
- Folköl och receptfria läkemedel

VERKSAMHETSUTVECKLING

Fortsatt fokus på att effektivisera arbetssätt och processer på miljökontoret. Från och med 1 januari 2021 är kontorets ärendehantering digital. Originalhandlingar förvaras i ärendehanteringssystemet ECOS samt att ankomststämpling och signering görs digitalt. Vi fortsätter utveckla våra e-tjänster för att underlätta för företag och kommunens invånare.

Ekonomiska förutsättningar

Budget för perioden är enligt anvisningar årligen uppräknad för ökade personalkostnader och övriga kostnadsökningar. Uppräkningen för 2022 är 44 tkr. En rationalisering på 2 tkr samt en minskning av internhyran med 4 tkr minskar ramen med 6 tkr.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Verksamheten under kommande år kommer i hög utsträckning att fortsatt handla om att prioritera den ordinarie tillsynen och leverera hög kvalitet i det givna grunduppdraget.

En växande befolkning innebär också fler företag och fler verksamheter för miljökontoret att hantera. Under en sådan tillväxtfas kommer det bli avgörande att kontoret ständigt utvecklar sina arbetssätt samt samverkar med andra myndigheter för att kunna vidmakthålla kvalitet i handläggningen.

NÄMNDENS MÅL

Miljönämndens mål de kommande åren är bland annat att minimera olägenheter för människors hälsa och miljön, att minska ungdomars tillgång till tobak och folköl, att miljön i skolor och förskolor ska vara hälsosam samt att kommunens medborgare erbjuds säkra livsmedel på restauranger, skolor etc.

Målen uppnås genom att genomföra den av nämnden fastställda tillsynsplanen.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen.

Miljönämndens mål

	Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
1.	Handläggningen ska vara effektiv, rättssäker och kvalitativ.	Trosa kommun ska tillhöra den främsta tiondelen (10 %) av de kommuner som genomför SKL:s servicemätning.	○			SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor.	Relaterar till KF:s mål 5 gällande företagsklimat.
2.	Hållbart medarbetarengagemang, totalt index 85	Samhällsbyggnadskontorets medarbetare ska ge ett betyg som ger ett sammantaget index på minst 85.	○			Årlig enkät till kommunens medarbetare med frågor framtagna av SKL och RKA.	Relaterar till KF:s mål 10 gällande hållbart medarbetarengagemang.
3.	Ungdomars tillgång till tobak, e-cigarettor och folköl i detaljhandeln ska minska.	Årliga kontrollköp ska genomföras och antalet avvikelser ska understiga föregående år.	○			Årlig avstämning och jämförelse med föregående år.	Relaterar till KF:s mål 1 och 3 gällande en trygg och attraktiv kommun.
4.	Olägenheter för människors hälsa och miljön ska minimeras.	Tillsynsplanen avseende miljö- och hälsoskydd ska följas i syfte att hindra uppkomst av olägenheter för människors hälsa och miljön.	○			Avstämning om tillsyn har skett i enlighet med gällande tillsynsplan.	Relaterar till KF:s mål 8 gällande hållbar ekologisk utveckling.
5.	Livsmedel som produceras, släpps ut på marknaden eller serveras i Trosa kommun ska vara säkra och tillförlitliga.	Alla anläggningar i riskklass 1-5 får årlig kontroll, inkomna misstänkta avvikelser handläggs skyndsamt samt att alla konstaterade avvikelser följs upp.	○			Årlig avstämning om delmålen i kontrollplan för livsmedelskontroll har genomförts och följs upp.	Relaterar till KF:s mål 3 och 8 gällande trygghet och hållbar ekologisk utveckling.
6.	Skolor och förskolor ska vara hälsosamma för såväl elever som personal.	Miljönämnden ska bedriva aktiv tillsyn av skolor och förskolor i syfte att säkerställa goda miljöer för lärande.	○			Avstämning om tillsyn av skolor/förskolor har skett i enlighet med gällande tillsynsplan.	Relaterar till KF:s mål 6 gällande kvaliteten som utbildningskommun.

Revision

Ordförande: AnnSofie Soleby Eriksson (S)

Totalt (tkr)	2022	2023	2024
Budget föreg. år, netto	879	893	911
Uppräkning	15	18	18
Ramförändring	-1	0	0
Budget, netto	893	911	929

VERKSAMHETEN 2023-2024

Revisionen kommer att arbeta enligt ett tydligt årshjul där riskanalys utifrån en helhetssyn är grunden. Den årliga grundläggande granskningen ska genomföras med kvalitet och vid behov ska fördjupad kunskap inhämtas i särskilda granskningar.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Revisorernas uppdrag är att granska verksamheten och pröva ansvarstagandet i styrelse och nämnder samt uttala sig i revisionsberättelsen om detta till fullmäktige. Granskningen utförs enligt kommunallagen, god revisionssed och enligt kommunens revisionsreglemente.

Revisorerna ska pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig
- Bedöma resultat i delårsrapport och årsbokslut (årsredovisning)

VERKSAMHETSUTVECKLING 2022

Revisionen fortsätter att utveckla dialogen med Kommunfullmäktige för att tydligare rapportera revisionens arbete. Revisionens riskanalys är grunden för de olika granskningarna som ska genomföras.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkning av löner och priser på 1,75 % vilket resulterar i 15 tkr. Rationalisering har lagts in i ram med 1 tkr.

Grundbelopp barnomsorg och grundskola

Belopp kr/år/barn	Grundbelopp		
	2021	2022	ökning%
Förskola 1-3 år			
- 30 tim/vecka	97 694	101 081	3,5%
31- tim/vecka	136 771	141 513	3,5%
Förskola 4-5 år			
- 30 tim/vecka	78 155	80 865	3,5%
31- tim/vecka	109 417	113 210	3,5%
Skolbarnomsorg			
6 år	44 189	44 906	1,6%
7-12 år	35 414	35 988	1,6%
Grundskola			
Förskoleklass	39 604	40 860	3,2%
Skolår 1-5	69 359	71 559	3,2%
Skolår 6	73 558	75 891	3,2%
Skolår 7-9	76 527	78 955	3,2%

Ersättning till friskolor och interkommunal verksamhet beslutas i Humanistiska nämnden

Hemtjänstpeng beviljad och utförd tid per timme

	2021	2022	
	kr/timme	kr/timme	ökning***
Ersättning kommunal utförare	402	405	0,9%
Ersättning privat utförare av service och omvårdnad*	439	443	0,9%
Ersättning privat utförare av enbart service**	433	437	0,9%

* Kompensation för overhead och moms ingår

**Kompensation för overhead ingår

*** Ökn. understiger 1,75% pga. rationalisering

Obekväm arbetstid ersätts enligt verkligt utfall + PO påslag för alla utförare

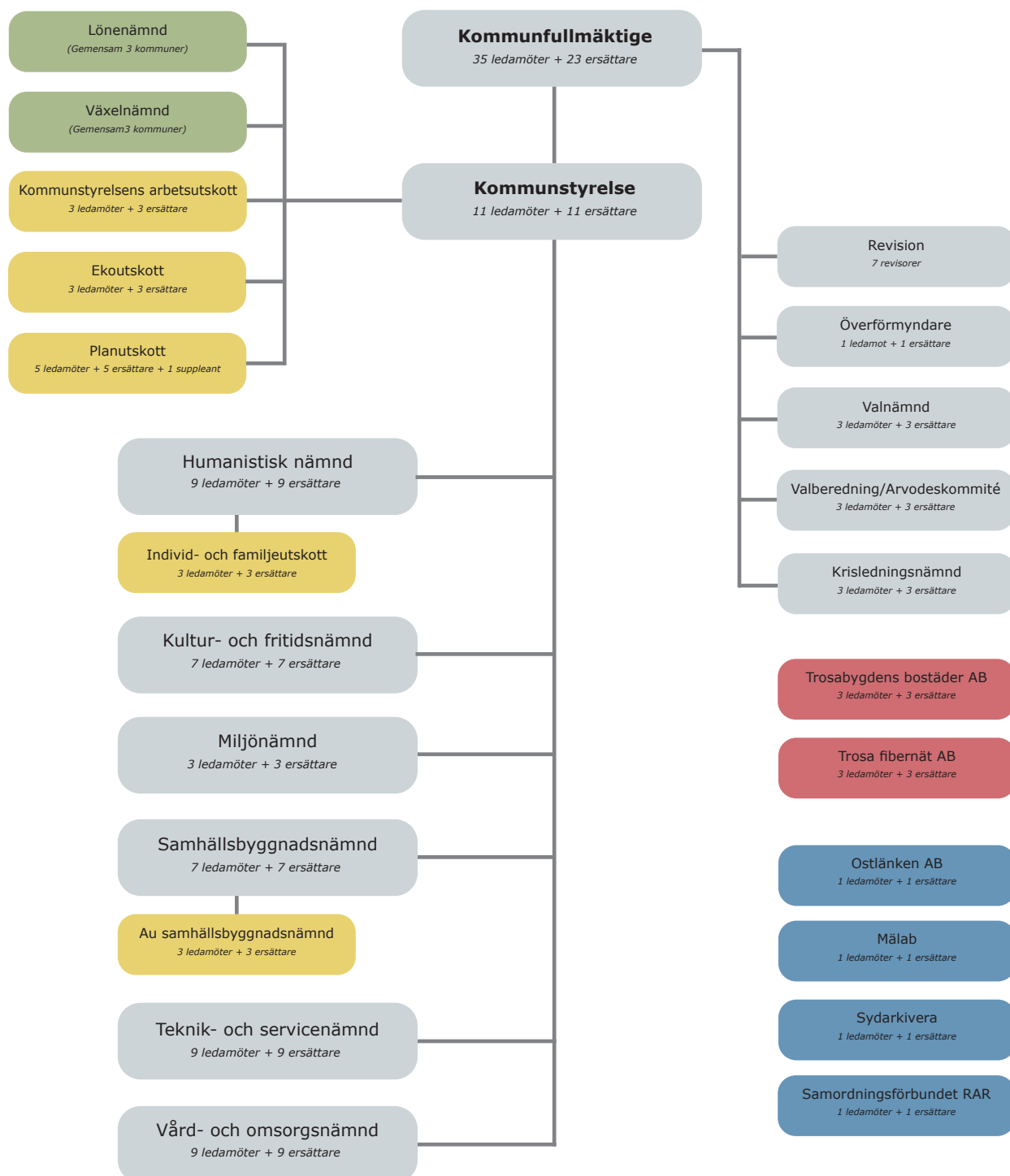
Peng särskilt boende

Individuella behov/vecka	Timmar/ vecka	2021		2022		ökning % **
		Pris/ timme	Pris/ dygn *	Pris/ timme	Pris/ dygn *	
Grundpeng (tom plats)	1,85	346	91	349	92	0,8%
Nivå 1 (7,4 timmar/vecka)	7,40	346	422	349	426	0,8%
Nivå 2 (16,7 timmar/vecka)	16,65	346	879	349	887	0,8%
Nivå 3 (22,2 timmar/vecka)	22,20	346	1153	349	1164	0,8%
Nivå 4 (25,5 timmar/vecka)	25,53	346	1318	349	1330	0,8%
Korttids (22,9 timmar/vecka)	22,94	346	1190	349	1200	0,8%
Individuella utökningar		277		281		1,75%

*Inkluderar verksamhetskostnader 57 kr/dygn

** Ökn. understiger 1,75% pga. rationalisering

Trosa kommunkoncern

Trosa
KOMMUN

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se

§ 48

TSN 2021/79

Revidering av *Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet, (renhållningstaxa)*

Beslut

Teknik och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet*.
2. Taxan gäller från 2022-01-01.

Ärendet

Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet (renhållningstaxan) har setts över i syfte att täcka ökande kostnader för:

- Nytt lagkrav för kommunerna att ansvara för insamling och behandling av tidningar. Detta ansvar flyttas från årsskiftet 2022 från Pressretur över på kommunerna.
- Korslöt är idag en mer komplex anläggning med fler fraktioner att hantera. Vi ser efter snart ett års drift att vi behöver öka bemanningen för att upprätthålla en bra servicenivå och hantera de utökade öppettiderna.

I förslag till reviderad taxa finns en höjning av 7,6% på den fasta avgiften. Det innebär en höjning med cirka 10 kronor inklusive moms per månad för en- och tvåfamiljshushåll. Den rörliga avgiften föreslås att höjas med 10,6%. Det innebär en höjning med cirka 13 kronor inklusive moms på den renhållningstaxan. Totalt sett innebär det en ökad kostnad motsvarande 9,1 % eller 23:-/mån för en- och tvåfamiljshushåll.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från teknisk chef Ulf Hagstedt och handläggare Eija Karlsson, 2021-09-23
- Förslag till reviderad *Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet*

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Tekniska enheten
Eija Karlsson
Handläggare
0156-52021
eija.karlsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2021-09-23
Dnr
TSN 2021/79

Revidering av *Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet, (renhållningstaxa)*

Förslag till beslut

Teknik och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet.*
2. Taxan gäller från 2022-01-01.

Ärendet

Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet (renhållningstaxan) har setts över i syfte att täcka ökande kostnader för:

- Nytt lagkrav för kommunerna att ansvara för insamling och behandling av tidningar. Detta ansvar flyttas från årsskiftet 2022 från Pressretur över på kommunerna.
- Korslöt är idag en mer komplex anläggning med fler fraktioner att hantera. Vi ser efter snart ett års drift att vi behöver öka bemanningen för att upprätthålla en bra servicenivå och hantera de utökade öppettiderna.

I förslag till reviderad taxa finns en höjning av 7,6% på den fasta avgiften. Det innebär en höjning med cirka 10 kronor inklusive moms per månad för en- och tvåfamiljshushåll. Den rörliga avgiften föreslås att höjas med 10,6%. Det innebär en höjning med cirka 13 kronor inklusive moms på den renhållningstaxan. Totalt sett innebär det en ökad kostnad motsvarande 9,1 % eller 23:-/mån för en- och tvåfamiljshushåll.

Ulf Hagstedt
Teknisk chef

Eija Karlsson
Handläggare

Bilagor

Förslag till reviderad *Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet*

Beslut till

Kommunstyrelsen

Trosa kommuns avfallstaxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2021-XX-XX, § XX. Dnr KS 2021/XX
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift

Innehåll

1.1. Allmänt.....	2
1.2. Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler	2
1.3. Definitioner	2
1.4. Betalningsskyldig och betalningsmottagare	3
1.5. Ägarbyte och ändring av abonnemang	3
1.6. Hämtningsområde.....	3
1.7. Fast avgift.....	4
1.8. Rörlig abonnemangsavgift	4
1.9. Tilläggstjänster	4
1.10. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall.....	5
1.11. Avgifter vid undantag enligt kommunens renhållningsordning	6
1.12. Felsorteringsavgift.....	6
1.13. Särskilda avgifter och avgifter när taxan inte kan tillämpas	6
2. AVGIFTSDOKUMENT	7
2.1. Avgifter renhållning	7
2.1.1. Fast avgift för en- och tvåfamiljshus, flerbostadshus, fritidshus samt verksamhet.....	7
2.1.2. Abonnemang för hushållsavfall för permanent boende.....	7
2.1.3. Abonnemang för hushållsavfall för fritidshus	8
2.1.4. Abonnemang för hushållsavfall för öar	9
2.1.4. Abonnemang för hushållsavfall i container	9
2.1.5. Tilläggstjänster	9
2.1.4.1. Dragavstånd	9
2.1.5.2. Extra tömning	10
2.1.5.3. Hämtning av grovavfall.....	10
2.1.5.5. Hämtning av latrin.....	10
2.4. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall.....	10
2.4.1. Avfall från enskilda avloppsanläggningar	10
2.4.2. Avfall från toalettagn.....	11
2.4.3. Avgift för tömning av fosforfälla	11
2.4.5. Fettavfall.....	12
2.4.6. Tilläggsavgifter	12
2.5. Särskilda avgifter	13

1. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1.1. Allmänt

Dessa föreskrifter om avgifter har kommunen beslutat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken. Avgifterna avser den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg. Taxan gäller tills ny taxa beslutas.

Avfallstaxan är miljöstyrande och tas ut så att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras samt främjar en effektiv hämtning.

1.2. Ansvar för den kommunala renhållningen och gällande regler

För kommunens avfallshantering gäller bestämmelserna i miljöbalken, avfallsförordningen, andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken samt föreskrifter om avfallshantering för Trosa kommun. I föreskrifter om avfallshantering för Trosa kommun anges bland annat hur avfall ska sorteras. Farligt avfall får inte läggas i behållare för annat hushållsavfall eller annat avfall.

1.3. Definitioner

Abonnemang innebär regelbunden tömning med bestämt intervall.

En- och tvåfamiljshus är samtliga fastigheter som är taxerade som småhus, utom fastigheter för fritidshus, det vill säga villor, radhus, kedjehus och parhus för permanentboende. Fastigheter för fritidshus som har behov av hämtning av avfall året runt ska räknas som en- och tvåfamiljshus.

Fast avgift är avgift som finansierar kostnader för administration och planering samt kostnader för återvinningscentraler, hantering av farligt avfall, information och kundtjänst. Den fasta avgiften för verksamheter och företag är reducerad för kostnader hänförligt till återvinningscentralen då denna är till för privatpersoner.

Fastighetsinnehavare är den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare, exempelvis tomträttsinnehavare och samfällighetsförening.

Flerfamiljshus är ett bostadshus med minst tre bostadslägenheter.

Fritidshus är fastigheter som inte har behov av hämtning av avfall året runt.

Gemensamhetslösning är när fler än tre fastighetsinnehavare delar på en eller flera behållare för avfall.

Hushåll är lägenhet för boende, i en- och tvåfamiljshus, i flerfamiljshus eller i fritidshus.

Nyttjanderättshavare är den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet, exempelvis via arrende.

Rörlig abonnemangsavgift är avgift som i huvudsak finansierar hämtningskostnader såsom kostnader för bl.a. behållare, fordon, bränsle och löner. Den rörliga avgiften ska även täcka behandlingskostnader såsom kostnader för

förbränning med energiutvinning, biologisk behandling samt omlastnings- och transportkostnader.

Verksamheter är fastigheter där det uppstår med hushållsavfall jämförligt avfall, exempelvis skolor, förskolor, restauranger, sjukhus, fritidsanläggningar, affärer, hotell, båtklubbar m.m. som inte utgörs av boende.

Toalettvagn är tillfällig mobil toalett som normalt töms med slamsugningsfordon. Toalettbod och bajamaja ingår i detta begrepp. I övrigt gäller samma definitioner som i föreskrifter för avfallshantering i Trosa kommun.

1.4. Betalningsskyldig och betalningsmottagare

Fastighetsinnehavare är betalningsskyldig och ska teckna abonnemang för aktuell avfallshantering, samt beställa tilläggstjänster enligt denna avfallstaxa utifrån behov som uppstår på fastigheten. Avgiften skall betalas till Trosa kommun.

Betalningsskyldighet gäller även vid de tillfällen då avfall inte har kunnat hämtas, på grund av att avfallsbehållaren inte varit tillgänglig vid tömningstillfället, inte använts eller varit placerad på annat sätt än det i abonnemanget specificerade sättet.

Fakturor kan, om det finns särskilda skäl och efter medgivande från renhållaren och fastighetsinnehavare, ställas till nyttjanderättshavare. Renhållaren kan häva denna överenskommelse om nyttjanderättshavaren inte uppfyller sina åtaganden. Avgiftsskyldigheten kvarstår hos fastighetsinnehavaren och om fakturamottagaren inte betalar fakturorna inom föreskriven tid skickas fakturorna till fastighetsinnehavaren.

1.5. Ägarbyte och ändring av abonnemang

Anmälan om uppsägning, ägarbyte eller byte av abonnemang ska vara Trosa kommun tillhanda senast 14 dagar innan förändringen kan träda i kraft.

Anmälan ska innehålla korrekta uppgifter om fastighetsbeteckning och fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare samt övriga obligatoriska uppgifter enligt blankett för att kunna handläggas. Ingen förändring av abonnemang eller ägare medges retroaktivt.

Vid uppsägning och ägarbyte, där anmälan inkommit till Trosa kommun senare än enligt ovan, återbetalas inte redan fakturerade avgifter eller avgifter som faktureras innan förändring registrerats.

Se föreskrifter om avfallshantering för Trosa kommun angående ansökan om uppehåll.

1.6. Hämtningsområde

Trosa kommun delas upp i landsbygd och tätort. Hämtning av avfall från öar sker på fastlandet.

1.7. Fast avgift

Fast avgift ska betalas för samtliga fastigheter, d.v.s. för alla en- och tvåfamiljshus, fritidshus, alla lägenheter i flerfamiljshus och alla verksamheter där det uppstår med hushållsavfall jämförligt avfall.

1.8. Rörlig abonnemangsavgift

Rörlig avgift ska betalas för samtliga fastigheter, d.v.s. för alla en- och tvåfamiljshus, fritidshus, alla lägenheter i flerfamiljshus och alla verksamheter där det uppstår med hushållsavfall jämförligt avfall.

Matavfall och restavfall ska sorteras och läggas i olika påsar. I abonnemang för hushållsavfall ingår ett kärl samt påsar att förpacka matavfall i samt en röd box för fastighetsnära insamling av miljöfarligt avfall.

De alternativ med avseende på storlek på kärl och tömningsintervall som erbjuds visas i kapitel 2.

Från fastighet med fritidsabonnemang sker hämtning från med början från 1 maj fram till 30 september.

Avfall får inte komprimeras i kärl.

Container får endast användas tillfälligt i avvaktan på långsiktig lösning eller om det finns särskilda skäl.

Verksamheter med större mängd matavfall ska välja abonnemang med separat kärl för matavfall.

Farligt avfall får inte läggas i container för hushållsavfall.

1.9. Tilläggstjänster

Dragavstånd

Kärl ska normalt placeras vid tomtgräns vid tömningsfordonets uppställningsplats, senast kl. 06.00 på tömningsdagens morgon. Kärl ska vara vänt enligt anvisning från Trosa kommun.

Om kärlet ska hämtas inne på tomten, eller om vägen inte är farbar för tömningsfordonet fram till kärlet vid fastighetsgränsen, eller om annan plats överenskommits där tömningsfordonet inte kan stanna intill kärlet, tillkommer avgift för dragavstånd för samtliga typer av fastigheter. Detta är en tilläggstjänst som bara utförs om den ingår i valt abonnemang eller på annat sätt är beställd i förväg. Avståndet räknas från tömningsfordonets ordinarie stoppställe till avfallsbehållaren.

För en- och tvåfamiljshus, flerfamiljshus och verksamheter ska avgift betalas för dragavstånd längre än 10 meter.

Trosa kommun avgör i samråd med fastighetsinnehavaren när kärlet bör placeras på annan plats än vid tömningsfordonet uppställningsplats.

Extra tömning av kärl, container

Kunder med abonnemang kan beställa extra tömning. Extra tömning beställs hos Trosa kommun och sker inom 3 arbetsdagar från beställning.

Om ordinarie tömning inte har kunnat utföras på grund av omständigheter som abonnenten råder över (t ex snöröjning eller andra hinder på vägen) uteblir tömningen. Efter särskild beställning, och när avfallsinnehavaren rättat till problemet, kan en extra tömning utföras mot avgift.

Extra tömning av kärl, container kan beställas mot avgift.

Grovavfall

Grovavfall kan av enskilda hushåll lämnas vid återvinningscentral.

Verksamheter kan lämna grovavfall vid återvinningscentral, mot avgift.

Utöver ovanstående kan grovavfall hämtas om fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren beställer tjänsten från Trosa kommun, mot avgift. Hämtning sker vid tomtgräns mot farbar väg, eller på lämplig plats som överenskommit mellan fastighetsinnehavaren och Trosa kommun. Avfallet ska vara hanterbart för en person.

Grovavfall som utgörs av farligt avfall, exempelvis skrymmande elavfall, hämtas inte tillsammans med annat grovavfall. Om Trosa kommun ska hämta skrymmande elavfall sker detta separat från hämtning av annat grovavfall.

Latrin

Hämtning av latrin sker enligt en särskild turlista. Du beställer hämtning när du behöver och hämtning sker då enligt turlistan.

Latrin hämtas i engångsbehållare, som skall placerad vid hämningsfordonets uppställningsplats. Behållaren ska vara märkt med kundens namn och fastighetsbeteckning. När latrinbehållaren hämtas lämnas samtidigt en ny behållare.

Kärlet får ej toppfyllas. Allt avfall ska vara inne i behållaren. Lock ska vara väl stängt och behållaren ska vara rengjort utvändigt.

1.10. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall

Abonnemang kan tecknas för regelbunden, schemalagd tömning av slamavskiljare, slutna tank, minireningsverk och fosforfällor för toalettavlopp och BDT-vatten samt fettavskiljare.

Schemalagd tömning ska beställas senast 30 dagar innan första tömningen. Schemalagd tömning erbjuds under period på året som renhållaren bestämt för aktuellt område och tömningsdag bestäms av renhållaren. Abonnemang med tömning enligt beställt schema löper tills fastighetsinnehavaren anmäler ändring av abonnemanget.

De avgifter som anges i tabellerna gäller vid maximalt 10 meter slang mellan fordonets uppställningsplats och anslutningspunkt till anläggningen som ska tömmas. Vid längre slanglängd tas extra avgift.

Om locket väger över 15 kg, om det behövs framgrävning eller om tömning av annan anledning inte kan utföras av en person, debiteras avgift.

1.11. Avgifter vid undantag enligt kommunens renhållningsordning

Förutsättningar och ansökan av undantag regleras i kommunens föreskrifter för avfallshantering.

Delat abonnemang

När upp till tre närboende fastighetsinnehavare delar abonnemang faktureras fast avgift per hushåll till respektive fastighetsinnehavare. Faktura för den rörliga avgiften, för det abonnemang som väljs, skickas till en av de berörda fastighetsinnehavarna. Fastighetsinnehavarna reglerar själva kostnaden mellan sig. Förutsättningar för delat abonnemang regleras i § 39 i föreskrifter om avfallshantering för Trosa kommun.

Gemensam avfallslösning

Fler än tre fastighetsinnehavare kan använda gemensamma kärl, om förutsättningarna enligt § 39 i föreskrifter om avfallshantering för Trosa kommun är uppfyllda.

Om fastighetsinnehavare gemensamt väljer att använda sopskåp, köps sådan in av fastighetsinnehavare. Installation och markarbeten bekostas av fastighetsinnehavare.

Uppehåll i hämtning av hushållsavfall, avfall från enskilda avlopp och latrin

Vid uppehåll i tömning debiteras fast avgift, men ej rörlig tömnings- och behandlingsavgift, under aktuell period. Vid uppehåll ska ingen hämtning av något slags avfall ske från fastigheten av renhållaren under uppehållsperioden.

1.12. Felsorteringsavgift

Om otillåtet avfall läggs i avfallsbehållare eller om avfallet inte är sorterat enligt anvisningar har Trosa kommun rätt att debitera en felsorteringsavgift.

1.13. Särskilda avgifter och avgifter när taxan inte kan tillämpas

Vid byte av kärl debiteras avgift. I de fall där taxan inte går att tillämpa, exempelvis vid hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt får Trosa kommun besluta om avgifter baserat på principer i denna taxa, självkostnad för tjänsten och avgift per timme.

Miljönämnden har möjlighet att ta ut en avgift för att behandla ansökningar gällande avfallshantering.

2. AVGIFTSDOKUMENT

Årsavgift = fast avgift per hushåll eller verksamhet + rörlig abonnemangsavgift + eventuella avgifter för tilläggstjänster.

2.1. Avgifter renhållning

2.1.1. Fast avgift för en- och tvåfamiljshus, flerbostadshus, fritidshus samt verksamhet

Fastighet/ verksamhet	Utan moms	Med moms
En- och tvåfamiljshushåll	1350 kr/år	1678 kr/år
En- och tvåfamiljshushåll	1255 kr/år	1569 kr/år
Fritidshus, per hushåll	1080 kr/år	1339 kr/år
Fritidshus, per hushåll	1004 kr/år	1255 kr/år
Verksamhet- företag, per adress	1080 kr/år	1339 kr/år
Verksamhet- företag, per adress	1004 kr/år	1255 kr/år
Flerbostadshus, per lägenhet	1080 kr/år	1339 kr/år
Flerbostadshus, per lägenhet	1004 kr/år	1255 kr/år

2.1.2. Abonnemang för hushållsavfall för permanent boende

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i kärlet.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare i en- och tvåbostadshus och som sorterar ut och komposterar allt matavfall på den egna fastigheten kan välja abonnemang med tömning en gång i månaden. Tömningsfrekvens och kärl erbjuds därutöver enligt nedan;

Tömningsfrekvens	Tömning varje vecka		Tömning var 14:e dag		Tömning en gång per månad	
Behållarsstorlek, Kärl, liter	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter	2323 kr/år	2903 kr/år	1055 kr/år	1319 kr/år	584 kr/år	731 kr/år
140 liter	2 100 kr/år	2 625 kr/år	954 kr/år	1 193 kr/år	528 kr/år	661 kr/år
190 liter	2674 kr/år	3343 kr/år	1217 kr/år	1521 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
190 liter	2 418 kr/år	3 023 kr/år	1 100 kr/år	1 375 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
240 liter	3311 kr/år	4139 kr/år	1535 kr/år	1920 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
240 liter	2 994 kr/år	3 739 kr/år	1 388 kr/år	1 736 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej

370 liter	4434 kr/år	5542 kr/år	2017 kr/år	2522 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
370 liter	4 009 kr/år	5 011 kr/år	1 824 kr/år	2 280 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
660 liter	7786 kr/år	9732 kr/år	3530 kr/år	4413 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
660 liter	7 040 kr/år	8 799 kr/år	3 192 kr/år	3 990 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej

Flera fastighetsinnehavare som har en gemensam lösning på särskilt anvisad uppsamlingsplats. Tömning sker efter särskilt schema.

Gemensamhetslösning- landsbygd	Utan moms	Med moms
En- och tvåbostadshus med kompostering, per hushåll	568 kr/år	711 kr/år
En- och tvåbostadshus med kompostering, per hushåll	528 kr/år	661 kr/år
En- och tvåbostadshus utan kompostering, per hushåll	1184 kr/år	1480 kr/år
En- och tvåbostadshus utan kompostering, per hushåll	1 100 kr/år	1 375 kr/år

2.1.3. Abonnemang för hushållsavfall för fritidshus

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild påse i kärlet.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare i fritidshus och som sorterar ut och komposterar allt matavfall på den egna fastigheten kan välja abonnemang med tömning en gång i månaden. Under vilken period från 1 maj fram till 30 september erbjuds därutöver tömningsfrekvens och kärl enligt nedan;

Tömningsfrekvens	Tömning varje vecka		Tömning var 14:e dag		Tömning en gång per månad	
Behållarsstorlek, Kärl, liter	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
140 liter	1161 kr/år	1451 kr/år	634 kr/år	792 kr/år	65 kr/år	82 kr/år
140 liter	1 050 kr/år	1 312 kr/år	573 kr/år	716 kr/år	59 kr/år	74 kr/år
190 liter	1337	1671	730	911	Erbjuds ej	Erbjuds ej
190 liter	1 209 kr/år	1 511 kr/år	660 kr/år	824 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
240 liter	Erbjuds ej	Erbjuds ej	921 kr/år	1151 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej
240 liter	Erbjuds ej	Erbjuds ej	833 kr/år	1 041 kr/år	Erbjuds ej	Erbjuds ej

Flera fastighetsinnehavare som har en gemensam lösning på särskilt anvisad uppsamlingsplats. Tömning sker under perioden från 1 maj fram till 30 september efter särskilt schema.

Gemensamhetslösning- landsbygd	Utan moms	Med moms
En- och tvåbostadshus med kompostering, per hushåll	65 kr/år	82 kr/år
En- och tvåbostadshus med kompostering, per hushåll	59 kr/år	74 kr/år
En- och tvåbostadshus utan kompostering, per hushåll	728 kr/år	911 kr/år
En- och tvåbostadshus utan kompostering, per hushåll	660 kr/år	824 kr/år

2.1.4. Abonnemang för hushållsavfall för öar

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild grön påse i kärlet.

Avfall från hushåll utan vägförbindelse hanteras enligt särskild överenskommelse och hushållsavfall ska lämnas på anvisad plats på fastlandet.

Fastighet/ verksamhet	Utan moms	Med moms
Ö-abonnemang	584 kr/år	731 kr/år
Ö-abonnemang	528 kr/år	661 kr/år

2.1.4. Abonnemang för hushållsavfall i container

Matavfall ska sorteras ut och läggas i särskild grön påse i kärlet.

Tömningsfrekvens	Tömning varje vecka		Tömning var 14:e dag	
Behållarsstorlek, Kär, liter	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Upp till 3 m3	33 800 kr/år	42 250 kr/år	16 900 kr/år	21 125 kr/år
Tillkommande m3	400 kr/år	500 kr/år	400 kr/år	500 kr/år

2.1.5. Tilläggstjänster

2.1.4.1. Dragavstånd

Står kärlet längre än 10 meter från bilens uppställning så debiteras en extra avgift för varje tillkommande meter som chauffören måste dra kärlet.

Dragavstånd mäts som enkel väg från tömningsfordonets uppställningsplats.

Avstånd	Utan moms	Med moms
0-10 meter	0 kr	0 kr
11-20 meter	100 kr/år	125 kr/år
21-30 meter	350 kr/år	438 kr/år
31-40 meter	600 kr/år	750 kr/år
41-50 meter	950 kr/år	1 188 kr/år

51-60 meter	1 100 kr/år	1 375 kr/år
61-70 meter	1 500 kr/år	1 875 kr/år

2.1.5.2. Extra tömning

Kunder med abonnemang avseende avfall i kärl kan beställa extra tömning. Tömning sker inom tre arbetsdagar från beställning.

Extra tömning	Utan moms	Med moms
Extra tömning per kärl och tömning	350 kr/ggr	438 kr/ggr

2.1.5.3. Hämtning av grovavfall

Skrymmande elavfall ska hållas skilt från annat grovavfall

Hämtning av grovsopor	Utan moms	Med moms
Avgift per 1 m ³	400 kr/ggr	500 kr/ggr
För varje ytterligare kolli (=35kg)	200 kr/ggr	250 kr/ggr

2.1.5.5. Hämtning av latrin

Hämtning av latrinbehållare sker enligt särskild turlista under perioden från 1 maj fram till 30 september. Abonnenten anmäler när behov av hämtning föreligger.

Tjänst	Utan moms	Med moms
Latrin	300 kr/behållare	375 kr/behållare

2.4. Avfall från enskilda avlopp och fettavfall**2.4.1. Avfall från enskilda avloppsanläggningar**

I angivna avgifter ingår framkörningsavgift, slamsugningsavgift, administrativt arbete, omhändertagande samt slangdragning upp till 20 meter.

Avgift för tömning av slamavskiljare, slutna tank, avskiljare för BDT-vatten, vacuum och minireningsverk:

Tömningsfrekvens	Schemalagd årshämtning		Beställd tömning hämtas inom 1 vecka		Beställd tömning hämtas samma dag	
Behållarsstorlek, Kärl, liter	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Upp till 3m ³	1 400 kr/ggr	1 750 kr/ggr	1 650 kr/ggr	2 063 kr/ggr	3 500 kr/ggr	4 375 kr/ggr
Upp till 6m ³	2 340 kr/ggr	2 925 kr/ggr	2 620 kr/ggr	3 275 kr/ggr	3 950 kr/ggr	4 938 kr/ggr

Tillägg per m3 över 6 m3	450 kr/ggr	563 kr/ggr	450 kr/ggr	563 kr/ggr	450 kr/ggr	563 kr/ggr
Samtidig tömning av BDT-köksbrunn	500 kr/ggr	625 kr/ggr	500 kr/ggr	625 kr/ggr	500 kr/ggr	625 kr/ggr
Vid förhindrad hämtning	500 kr/ggr	625 kr/ggr	500 kr/ggr	625 kr/ggr	3 500 kr/ggr	4 375 kr/ggr
Extra slangdragning över 20 meter	200 kr/ggr	250 kr/ggr	200 kr/ggr	250 kr/ggr	200 kr/ggr	250 kr/ggr

1. Med schemalagd tömning avses beställd tömning som utförs under period på året som renhållaren bestämt för aktuellt område. Renhållaren har rätt att utföra hämtning den vecka och veckodag som renhållaren bestämmer, för att utföra körturer effektivt genom att samla tömningar i aktuellt område. Om tömning flyttas från en vecka till en annan ska kunden underrättas.
2. Beställd tömning som utförs inom en vecka eller under annan period än vad renhållaren erbjuder som schemalagd period för aktuellt område, enligt definition av schemalagd tömning.
3. För joutömning under annan tid än ordinarie arbetstid, se tabell för tilläggsavgifter.
4. Obligatorisk tömning utförs på fastighetsinnehavarens bekostnad och sker när abonnemang med schemalagd tömning saknas och ingen tömning har beställts under den senaste 12- respektive 24 månaders perioden, beroende på föreskrivet tömningsintervall enligt kommunens avfallsföreskrifter, eller enligt beslut av miljönämnden.

2.4.2. Avfall från toalettavn

I angivna avgifter ingår slangdragning upp till 10 meter och saneringsvätska. Avgift för tömning av toalettavn:

Tömningsfrekvens	Avgift vardag*		Avgift utanför ordinarie arbetstid	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Toalettavn	2 340 kr/ggr	2 925 kr/ggr	3 500 kr/ggr	4 375 kr/ggr

* Ordinarie arbetstid är vardagar mellan kl 7.00 och kl 16.00.

2.4.3. Avgift för tömning av fosforfälla

Beställning av tömning ska ske två veckor före aktuell tömning. Kunden ansvarar för påfyllning av fosforfiltermaterial.

Avgift för tömning inklusive behandling av filtermaterial:

Tömningsfrekvens	Avgift schemalagd tömning*		Avgift beställd tömning inom 1 vecka	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Tömning av anläggning med förpackat filtermaterial. Tömning sker med kranbil. Säck eller kasset, upp till 500 kg: Säck eller kasset, över 500 kg:	2 120 kr per kolli 2 776 kr per kolli	2 650 kr per kolli 3 470 kr per kolli	2 600 kr per kolli 3 256 kr per kolli	3 250 kr per kolli 4 070 kr per kolli
Tömning av anläggning med löst filtermaterial. Tömning sker med slamsugningsbil. I avgiften ingår slangdragning 20 meter.	2 120 kr per kbm	2 650 kr per kbm	2 600 kr per kbm	3 250 kr per kbm

1. Med schemalagd tömning avses beställd tömning som utförs under period på året som renhållaren bestämt för aktuellt område.
2. Beställd tömning som utförs inom en vecka eller under annan period än vad renhållaren erbjuder som schemalagd period för aktuellt område.

2.4.5. Fettavfall

I angivna avgifter ingår slangdragning 20 meter.

Tömningsfrekvens	Avgift schemalagd tömning*		Beställd tömning i anslutning till ordinarie körschema		Beställd tömning hämtas samma dag eller önskad dag	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Fettavskiljare						
Upp till 1m3	1 500 kr/ggr	1 875 kr/ggr	3 000 kr/ggr	3 750 kr/ggr	3 500 kr/ggr	4 375 kr/ggr
Över 1m3 per påbörjad m3	400 kr	500 kr	400 kr	500 kr	400 kr	500 kr

2.4.6. Tilläggsavgifter

Tilläggsavgift debiteras för extra tjänster i samband med tömning av slamavskiljare, sluten tank, fosforfälla eller fettavskiljare, ordinarie avgifter enligt respektive tabell tillkommer.

Tjänst	Avgift	
	Utan moms	Med moms
Slangdragning, utöver 20 meter, per påbörjad 10 meters intervall. Vid slangdragning över 50 meter krävs extra bemanning, se avgift för tvåmansbetjäning nedan.	200 kr/ggr	250 kr/ggr
Framkörningsavgift då tömning inte har kunnat utföras på grund av hinder, så kallad bomkörning, per tillfälle	500 kr/ggr	625 kr/ggr
Extra bemanning, exempelvis vid tungt lock, över 15 kg	376 kr/timme*	470 kr/timme*
Spolning, enmansbetjäning	1 400 kr/timme*	1 750 kr/timme*
Nivåskillnad mer än 7 meter och/eller slangdragning över 50 meter, arbete med två tömningsfordon	1 412 kr/timme*	1 765 kr/timme*

*Avser tid på plats, ej körtid till fastigheten. Minsta debitering är 30 minuter och där-efter per påbörjad 30-minutersperiod.

2.5. Särskilda avgifter

Administrativa avgifter

Tjänst	Avgift per tillfälle	
	Utan moms	Med moms
Vid ändring av abonnemang; t.ex. byte av behållare*, eller förändring av gemensam avfallsbehållare debiteras avgift per byte och per behållare.	280kr	350 kr
Upplägg av annan fakturamottagare än fastighetsinnehavare. Till exempel hyresgäst eller verksamhet som hyr lokal.	280 kr	350 kr

* Avser byte av storlek. Vid byte på grund av att behållaren är trasig utgår ingen avgift, förutsatt att det inte skett genom skadegörelse.

Felsorteringsavgift per tillfälle

Vid felsortering kommer fastighetsägaren att kontaktas och felet påpekas. Vid tredje tillfället faktureras felsorteringsavgift.

Typ av fastighet	Avgift per hämtningsställe

	Utan moms	Med moms
Villahushåll och fritidsboende	208 kr	260 kr
Flerbostadshus och verksamhet	333 kr	416 kr

Timpriser

För tjänster som inte finns reglerade i detta dokument får Trosa kommun besluta om avgifter baserat på självkostnad för tjänsten, inklusive behandling, administration och avgift per timme för utförande.

Nedanstående timpriser tillämpas inom normal arbetstid, vardagar måndag – torsdag kl 06.30 – 15.30, vardagar fredagar kl 06.30 – 12.00.

Typ av fastighet	Avgift	
	Utan moms	Med moms
Tömningsfordon med förare	604 kr	755 kr
Servicebil med förare	408 kr	510 kr
Lastväxlarbil med förare	604 kr	775 kr
Extra man	375 kr	469 kr

§ 49

TSN 2021/74

Avgift för offentliga laddstationer för elbil

Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Trosa kommun inför en avgift på 3 kr/kWh för de offentliga laddstationerna.
2. Avgiften gäller från den 1 januari 2022.
3. Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att revidera avgiften vid behov enligt självkostnadsprincipen.

Ärendet

Tekniska enheten har sedan 2013 installerat och tillhandahållit laddstationer på allmänna parkeringsplatser i kommunen. På fyra platser har Trosa kommun fått bidrag från Naturvårdsverket för installationen. En utökning av antal laddstationer/uttag kommer succesivt att ske och investeringsmedel finns avsatta i budget för ändamålet.

En kommun kan enligt ellagen inte ta betalt för el. Köp av el kan endast ske mellan bilanvändare och eldistributör. Försäljning av el kan därmed endast hanteras av en avtalad extern aktör. En kommun kan inte heller subventionera eller ge bort el, då detta inte är förenligt med likställighetsprincipen i kommunallagen.

Om kommunen själv tillhandahåller laddinfrastrukturen måste även den allmänna kompetensregeln och regeln om kommunal affärsverksamhet beaktas (2 kap. 1 och 7 § kommunallagen).

Mot bakgrund av det har tekniska enheten undersökt potentiella tjänsteleverantörer för elförsäljning samt uppskattat priset. Tekniska enheten har även övervägt alternativet att införa parkeringsavgift på laddplatser men gjort bedömningen att det är rimligare att den som nyttjar tjänsten står för den faktiska elförbrukningen, dvs det verkliga utfallet.

Beräkning av avgift enligt självkostnadsprincip

Den föreslagna avgiften är beräknad utifrån befintliga avskrivningskostnader (anslutningsavgift, teknisk utrustning och arbete), nät- och förbrukningskostnader samt beräknad ersättning till tjänsteleverantören. Tekniska enheten gör bedömningen att en avgift på 3 kr/kWh inkl. moms är självkostnadspriset utifrån nuvarande nyttjande av platserna. Om förutsättningarna förändras ska teknik- och servicenämnden revidera avgiften.

Forts.

Forts. § 49

Lokala trafikföreskrifter

Tekniska enheten har sedan de första laddstationerna installerats även publicerat lokala trafikföreskrifter (LTF) för aktuella platser och kommer att göra så även för tillkommande platser. I takt med att laddstationerna blir fler kommer tidsbegränsningen ses över dels utifrån laddeffekten på platsen men även utifrån vilken användning parkeringen avser, alltså om parkering sker och tillåts för en kortare eller längre tid såsom pendlarparkering.

Ärendets beredning

– Tjänsteskrivelse från teknisk chef Ulf Hagstedt och gruppchef gata, park och fastighet Christoffer Eriksson, 2021-10-04

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Tekniska enheten

Christoffer Eriksson
Gruppchef gata, park, fastighet
0156-522 21
Christoffer.eriksson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-10-04
Diarienummer
TSN 2021/74

Avgift för offentliga laddstationer för elbil

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Trosa kommun inför en avgift på 3 kr/kWh för de offentliga laddstationerna.
2. Avgiften gäller från den 1 januari 2022.
3. Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att revidera avgiften vid behov enligt självkostnadsprincipen.

Bakgrund

Tekniska enheten har sedan 2013 installerat och tillhandahållit laddstationer på allmänna parkeringsplatser i kommunen. På fyra platser har Trosa kommun fått bidrag från Naturvårdsverket för installationen.

Laddstationer finns idag på:

- Vagnhärads torg (2 uttag)
- Stationsparkeringen (4 uttag)
- Infartsparkeringen Nyängsvägen (2 uttag)
- Högbergsgatans parkering (2 uttag)
- Östermalmsvägens parkering (2 uttag)
- Uddbergagatans parkering (2 uttag).

En utökning av antal ladd stationer/uttag kommer succesivt att ske och investeringsmedel finns avsatta i budget för ändamålet.

Ärendet

En kommun kan enligt ellagen inte ta betalt för el. Köp av el kan endast ske mellan bilanvändare och eldistributör. Försäljning av el kan därmed endast hanteras av en avtalad extern aktör. En kommun kan inte heller subventionera eller ge bort el, då detta inte är förenligt med likställighetsprincipen i kommunallagen.

Om kommunen själv tillhandahåller laddinfrastrukturen måste även den allmänna kompetensregeln och regeln om kommunal affärsverksamhet beaktas (2 kap. 1 och 7 § kommunallagen). Enligt dessa bestämmelser får kommunen bedriva viss näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna i kommunen.

Mot bakgrund av det har tekniska enheten undersökt potentiella tjänsteleverantörer för elförsäljning samt uppskattat priset. Tekniska enheten har även övervägt alternativet att införa parkeringsavgift på laddplatser men gjort bedömningen att det är rimligare att den som nyttjar tjänsten står för den faktiska elförbrukningen, dvs det verkliga utfallet.

Beräkning av avgift enligt självkostnadsprincip

Den föreslagna avgiften är beräknad utifrån befintliga avskrivningskostnader (anslutningsavgift, teknisk utrustning och arbete), nät- och förbrukningskostnader samt beräknad ersättning till tjänsteleverantören. Tekniska enheten gör bedömningen att en avgift på 3 kr/kWh inkl. moms är självkostnadspriset utifrån nuvarande nyttjande av platserna. Om förutsättningarna förändras ska teknik- och servicenämnden revidera avgiften.

Lokala trafikföreskrifter

Tekniska enheten har sedan de första laddstationerna installerats även publicerat lokala trafikföreskrifter (LTF) för aktuella platser och kommer att göra så även för tillkommande platser. I LTF framgår att det att platsen reserveras som laddplats. Tilläggstavla T.24 som sätts upp på platsen anger att endast fordon med möjlighet till extern laddning av elektricitet för fordonets framdrivning får parkera. Eventuella överträdelser hanteras som felparkering vilket innebär parkeringsanmärkning.

I takt med att laddstationerna blir fler kommer tidsbegränsningen ses över dels utifrån laddeffekten på platsen men även utifrån vilken användning parkeringen avser, alltså om parkering sker och tillåts för en kortare eller längre tid såsom pendlarparkering. En laddplats ska enbart användas av fordon som har behov av laddning och tiden styrs utifrån hur snabbt laddningen kan utföras. Då ambitionen är att platserna ska kunna nyttjas av så många som möjligt kommer platserna tidsregleras med p-skiva där så är lämpligt, redan idag gäller p-skiva på Vagnhärads torg. På pendlarparkeringen vid Nyängsvägen och t.ex. stationsparkeringen är det inte praktiskt att ha p-skiva utan där blir det istället en längre parkeringstid, t.ex. 12 timmar.

Ulf Hagstedt
Teknisk chef

Christoffer Eriksson
Gruppchef gata, park, fastighet

Beslut till
Kommunstyrelsen

§ 38

MN 2021/24

Revidering av Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen

Beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen*.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2022.

Ärendet

Ändringar i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har trätt ikraft som har lett till att taxan för hälsoskydd och miljöskydd fått en extra översyn. Samtliga ändringar gäller Taxebilaga 1. Inga andra taxebilagor berörs av ändringarna.

Ändringarna gäller verksamheter där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta genom användning av skalpeller, akupunktur- nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.

Några förändringar har skett inom området kemiska produkter, miljöbalken kap 14.

För att stämma överens med Trosa kommuns lokala hälsoskyddsföreskrifter, har i taxan lagts till:

Provning av ansökan om spridning av slam inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Handläggningstiden bedöms vara något längre än vid anmälningsärendet på grund av fler riskfaktorer i lokaliseringen. Föreslaget är 3 h.

Handläggning av anmälan om spridning av slam enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och miljöchef Susanne Rosqvist 2021-09-28.
- Förslag till reviderad Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Miljökontoret

Susanne Rosqvist

Miljöchef

0156-520 97

susanne.rosqvist@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2021-09-28

Diarienummer

MN 2021/24

Revidering av Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen

Förslag till beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen*.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2022.

Ärendet

Ändringar i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har trätt ikraft som har lett till att taxan för hälsoskydd och miljöskydd fått en extra översyn. Samtliga ändringar nedan gäller Taxebilaga 1. Inga andra taxebilagor berörs av ändringarna.

Ändringarna gäller verksamheter där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta genom användning av skalpeller, akupunktur- nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg:

- IVO har övertagit tillsynsansvaret för skönhetsbehandling med silikoninjicering.
- Rakkniv ingår nu i gruppen skärande och stickande verktyg.
- All öronhåltagning är nu anmälningsskyldig.
- Riskområdet har utökats från enbart blodsmitta till blodsmitta eller annan smitta.

Övriga ändringar

Några förändringar har skett inom området kemiska produkter, miljöbalken kap 14.

- Handläggning av informationsärenden gällande spridning av biocider på allmän plats enligt 4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:3) om spridning av biocidprodukter har lagts till.
- Handläggning av informationsärenden enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, NFS 2017:5 har lagts till. Denna hantering var tidigare anmälningsskyldig.
- Lagrum har uppdaterats för ansökan respektive handläggning av anmälan enligt förordning (2014:425) om bekämpningsmedel.

- Lagrum har uppdaterats för återkommande tillsyn av anläggningar som innehåller köldmedier vilka ska lämna rapport enligt 15 § förordning (SFS 2016:1128) om fluorerade växthusgaser. CFC, HCFC, halon, HFC har bytts ut till samlingsnamnet köldmedier, med anledning av att det frekvent tillkommer nya typer av köldmedier medan andra typer av köldmedier har försvunnit från marknaden.

Under anmälan om värmepumpsanläggning har ordalydelsen ändrats för att tydliggöra att yttjordvärme saknar borrhål.

För att stämma överens med Trosa kommuns lokala hälsoskyddsföreskrifter, har i taxan lagts till:

Prövning av ansökan om spridning av slam inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Handläggningstiden bedöms vara något längre än vid anmälningsärendet på grund av fler riskfaktorer i lokaliseringen. Föreslaget är 3 h.

Handläggning av anmälan om spridning av slam enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Susanne Rosqvist
Miljöchef

Bilaga

Förslag till reviderad Taxa för prövning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen.

Beslut till

Kommunstyrelsen

Taxebilaga 1 Avgifter för prövning av ansökan, handläggning av anmälan samt övrig tillsyn

ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER M.M. ENL. 2 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
Tillsyn i övrigt	
Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler (2 kap. 2-5 §§) efterlevs	Timdebitering i de fall tillsynen inte ingår i den årliga tillsynsavgiften enligt taxebilaga 2

MILJÖFARLIG VERKSAMHET ENL. 9 KAP MILJÖBALKEN	
Handläggning av ärenden med åtgärdskrav såsom förelägganden och förbud med lagstöd i 9 kap miljöbalken	Timdebitering
Prövning små avlopp	
Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanordning eller anslutning av vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd avseende:	
1. Inrättande av vattentoalett med sluten tank	4 h
2. Inrättande av vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten	7 h
3. Inrättande av avloppsanordning med tillståndsplikt enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter	Timdebitering
4. Inrättande av annan avloppsanordning enligt vad kommunen föreskrivit	Timdebitering
5. Inrättande av flera avloppsanordningar enligt punkterna 1, 2 eller 3 på samma fastighet och vid samma tillfälle	Timdebitering
6. Prövning av ansökan om inrättande av vattentoalett med sluten tank och handläggning av ansökan/anmälan om inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett enligt 13§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd vid samma tillfälle	7h
7. Anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning	Timdebitering
8. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 6-25 personekvivalenter	9 h
9. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 26-100 personekvivalenter	Timdebitering
10. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 101-200 person- ekvivalenter	Timdebitering
11. Ändring eller omprövning av tillstånd, exempelvis förnya tillstånd eller ändring av nytt tillstånd på grund av byte till likvärdig teknik	Timdebitering
Anmälan små avlopp	
Handläggning av anmälan avseende:	
1. Inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	5 h

2. Ändring av avloppsanordning enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, exempelvis på grund av byte till likvärdig teknik eller förändrad placering av infiltrerande del	Timdebitering
3. Anmälningsskyldig verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)	Belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften som utgår för verksamhet enligt taxebilaga 2 enligt riskkolumn 0
4. Ändring av anmälningsskyldig verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timdebitering
Tillsynsärenden små avlopp	
Inventering av små avlopp, per anläggning	3h
Tillsyn av avloppsanläggning <200 pe	Timdebitering
Anmälan eller ansökan om värmepumpsanläggning	
Handläggning av anmälan eller ansökan om tillstånd avseende inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet avseende:	
1. Anmälan berg- eller ytjordvärmepump ≤ 2 borrhål 1. Anmälan ytjordvärme- eller bergvärmepump ≤ 2 borrhål	2 h
2. Anmälan bergvärmepump och eller ytjordvärmepump ≥ 3 borrhål	timdebitering
3. Anmälan övriga anläggningar	timdebitering
4. Ansökan om tillstånd alla typer av anläggningar	timdebitering
Tillsyn miljöfarlig verksamhet	
Återkommande tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2
Tillsyn över miljöfarlig verksamhet utan fast årlig avgift	Timdebitering
Anmälan miljöfarlig verksamhet	
Anmälningsskyldig verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)	Belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften som utgår för verksamhet enligt taxebilaga 2 enligt riskkolumn 0

HÄLSOSKYDD ENL. 9 KAP MILJÖBALKEN	
Prövning	
Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet	
1. Nötkreatur, häst, get, får eller svin	Timdebitering
2. Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	Timdebitering
3. Orm som ej avses i 4	Timdebitering
4. Giftig orm	Timdebitering

Prövning av ansökan om spridning av slam inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	3 h

Anmälan	
Handläggning av anmälan om spridning av naturligt gödsel, ~~slam~~ och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 h
Handläggning av anmälan om spridning av slam enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 h
Handläggning av anmälan att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 h
Förmultningstoalett	2 h
Handläggning av anmälan om att anlägga gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning enligt 37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timdebitering
Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera	
1. Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta ~~eller annan smitta~~ genom användning av skalpeller, akupunktur- nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg	Timdebitering
Nivå 1, påtaglig hälsorisk: tatuering, piercing, ~~skönhetsbehandling som innebär silikoninjektioner~~	
Nivå 2, måttlig hälsorisk: fotvård, öronhåltagning, akupunktur, ~~rakkniv~~	
2. Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor	Timdebitering
3. Skol- och fritidsverksamhet	Timdebitering
Skola med mer än 400 elever	
Skola med mer än 100 och mindre än 400 elever	
Skola med högst 100 elever	
Förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet eller förskoleklass	
Tillsyn	
Tillsyn över solarier och verksamheter som anmälts enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2 och 3
Tillsyn i övrigt av hälsoskydd	Timdebitering
Uppdrag	
Avgift för provtagning:	
1. Strandbad	1 h
2. Badanläggningar	1 h
3. Enstaka bassänger	1 h
4. Plaskdammar	1 h

Ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.	Timdebitering

MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP. MILJÖBALKEN	
Prövning	
Prövning enligt 10 kap. 14 § miljöbalken om de åtgärder som en verksamhetsutövare har redogjort för enligt 10 kap. 12 eller 13 §§ miljöbalken är lämpliga och tillräckliga.	Timdebitering
Anmälan	
Handläggning enligt 10 kap. 11 - 13 §§ miljöbalken med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare.	Timdebitering
Tillsyn	
Återkommande tillsyn enligt 10 kap. miljöbalken av följande mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader eller anläggningar samt allvarliga miljöskador:	
1. Område 1	Timdebitering
2. Område 2	Timdebitering
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar samt allvarliga miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken	Timdebitering

JORDBRUK OCH ANNAN VERKSAMHET ENLIGT 12 KAP. MILJÖBALKEN	
Anmälan	
Handläggning av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken	Timdebitering
Tillsyn	
Tillsyn över verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 12 kap. 10 § miljöbalken	
1. Verksamhet 1	Timdebitering
2. Verksamhet 2	Timdebitering
Tillsyn i övrigt av jordbruk och annan verksamhet	Timdebitering

KEMISKA PRODUKTER ENLIGT 14 KAP. MILJÖBALKEN	
Prövning	
~~Prövning av ansökan enligt 7 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av~~ Prövning av ansökan enligt 2 kap 40 § Naturvårdsverkets förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	Timdebitering
Anmälan	

Handläggning av anmälan enligt 7 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel	Timdebitering
Handläggning av anmälan enligt 2 kap 41 § Naturvårdsverkets förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	
Handläggning av anmälan enligt 9 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor	Timdebitering

Tillsyn	
Återkommande tillsyn av anläggningar som innehåller CFC, HCFC, halon, HFC vilka ska lämna rapport enligt 29 § förordning (2007:846) om fluorerade växthusgaser	2 h/år
Återkommande tillsyn av anläggningar som innehåller köldmedier vilka ska lämna rapport enligt 15 § förordning (SFS 2016:1128) om fluorerade växthusgaser	
Handläggning av informationsärende gällande spridning av biocider på allmän plats enligt 4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:3) om spridning av biocidprodukter	1 h
Handläggning av informationsärende enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, NFS 2017:5	1 h
Tillsyn i övrigt av kemiska produkter	Timdebitering

AVFALL OCH PRODUCENTANSVAR ENLIGT 15 KAP. MILJÖBALKEN	
Anmälan	
Handläggning av anmälan från fastighetsägare om att på fastigheten kompostera eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa annat hushållsavfall än trädgårdsavfall enligt 15 kap. 15 § avfallsförordningen (2020:614)	2h
Handläggning av anmälan enligt kommunala renhållningsföreskrifter, 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen	Timdebitering
Prövning	
Handläggning av ansökan om dispens från kommunala renhållningsföreskrifter, 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen	
Ansökan om ändrad hämtningsintervall av slam från enskilt avlopp	2h
Övriga ärenden	Timdebitering
Tillsyn	
Återkommande tillsyn över transportörer av farligt avfall med tillstånd enligt 26 eller 27 §§ avfallsförordningen (2001:1063)	2 h/år
Tillsyn i övrigt av avfallshantering och producentansvar	Timdebitering

§ 31

MN 2021/19

Revidering av taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun

Beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner förslag till revidering av taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun.

Ärendet

Taxan för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun reviderades senast av kommunfullmäktige 2019-11-26.

Ett antal ansökningar om tillfälligt serveringstillstånd under sommarhalvåret inkommer årligen. I den nuvarande taxan finns endast avgift för ansökan om tillfälligt tillstånd som avser enstaka tillfällen och inte en enstaka tidsperiod. Taxan kompletteras med avgift för ansökan om tillfälligt serveringstillstånd under en sammanhängande period om max 4 månader till en kostnad av 7 000 kr.

Avgiften för provsmakning höjs med 1 000 kr till 4 000 kr och omfattar max fem provsmakningstillfällen istället för att endast omfatta ett tillfälle. Samtliga tillfällen ska vara kända i förväg och uppges i ansökan.

Enligt kommunallagen får inte kommuner ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och miljö- och hälsoskyddsinspektör Susanne Wase Smith 2021-08-09.
- Förslag till reviderad taxa för alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Miljökontoret

Susanne Wase Smith
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
0156-523 32
susanne.wasesmith@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-08-09
Diarienummer
MN 2021/19

Revidering av taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun

Förslag till beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner förslag till revidering av taxa för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun.

Ärendet

Taxan för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun reviderades senast av kommunfullmäktige 2019-11-26.

Ett antal ansökningar om tillfälligt serveringstillstånd under sommarhalvåret inkommer årligen. I den nuvarande taxan finns endast avgift för ansökan om tillfälligt tillstånd som avser enstaka tillfällen och inte en enstaka tidsperiod. Taxan kompletteras med avgift för ansökan om tillfälligt serveringstillstånd under en sammanhängande period om max 4 månader till en kostnad av 7 000 kr.

Avgiften för provsmakning höjs med 1 000 kr till 4 000 kr och omfattar max fem provsmakningstillfällen istället för att endast omfatta ett tillfälle. Samtliga tillfällen ska vara kända i förväg och uppges i ansökan.

Enligt kommunallagen får inte kommuner ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Susanne Wase Smith
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Bilaga

Förslag till reviderad taxa för alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter

samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel inom Trosa kommun

Beslut till
Kommunstyrelsen

Taxa för tillstånd och tillsyn enligt
alkohollagen,
lagen om tobak och liknande produkter
samt
lagen om handel med vissa receptfria
läkemedel
inom Trosa kommun

Gäller fr.o.m. 2021-XX-XX

Reviderad av:	Kommunfullmäktige 2021-XX-XX § XX.
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift

Innehållsförteckning

Inledande bestämmelser	2
Tillsynsavgifter	2
Tilmtaxa.....	2
Tilläggstaxa för extra tillsyn	2
Debitering av taxa	2
Nedsättning av taxa	2
Revidering av taxa	2
Rutiner för ansökningsavgifter.....	3
Tillstånd och tillsynsavgifter.....	3
Tillståndsavgifter alkoholtillstånd (Ansökningsavgifter)	3
Årlig tillsynsavgift	4
Tobak och liknande produkter	5
Tillståndsavgifter	5
Vissa receptfria läkemedel och folköl samt tobak och liknande produkter..	5
Årliga tillsynsavgifter.....	5

Inledande bestämmelser

Tillsynsavgifter

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Trosa kommuns kostnader för tillståndsprövning och tillsyn enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, alkohollagen (2010:1622) samt lagen (2009:730) om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel.

Timtaxa

2 §

Vid tillämpning av taxan är timtaxan **1050 kronor** per hel timme handläggningstid. Fasta årliga avgifter beräknas efter gällande taxa i januari varje år.

Tilläggstaxa för extra tillsyn

3 §

För tillsyn och andra kontroller som på grund av verksamheten art endast kan utföras vardagar mellan 19.00 – 07.00, lördagar, söndagar eller helgdagar tas en avgift ut motsvarande 1,5 gånger gällande timtaxa.

Restiden i samband med tillsynen består av en uppskattad schablontid på 1h/resa ToR.

Debitering av taxa

4 §

Fasta avgiften för innevarande år och den rörliga avgiften som baseras på föregående års omsättning debiteras före utgången av juli månad.

Nedsättning av taxa

5 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

Revidering av taxa

6 §

Fullmäktige beslutar om revidering av denna taxa. Miljönämnden får dock för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att ändra de i taxan angivna avgifterna med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i konsumentprisindex (totalindex) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basår för indexuppräkningsindex är oktober månad 2009 (kommunfullmäktiges beslutsår).

Rutiner för ansökningsavgifter

7 §

Ansökningsavgiften för samtliga kategorier av serveringstillstånd och tillstånd för försäljning av tobak och liknande produkter ska vara betalda innan tillståndsärendet prövas, ansökningsavgiften återbetalas inte om ansökan skulle avslås.

Tillstånd och tillsynsavgifter

Tillståndsavgifter alkoholtillstånd (Ansökningsavgifter)

Enligt 8 kap. 10 § alkohollagen får kommunen ta ut avgift för prövning av ansökan om serveringstillstånd enligt grunder som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 9 kap. alkohollagen av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med servering av folköl. Avgiftsuttaget måste följa kommunallagens bestämmelser om kostnadstäckning – den s.k. självkostnadsprincipen.

Stadigvarande serveringstillstånd, allmänheten	12 000 kronor
Stadigvarande serveringstillstånd, slutet sällskap	12 000 kronor
Tillfälligt serveringstillstånd under en sammanhängande period, allmänheten (max 4 månader)	7 000 kronor
Tillfälligt serveringstillstånd, allmänheten (Ett tillstånd innefattar högst 6 tillfällen, samtliga tillfällen ska vara kända i förväg uppges i ansökan).	6 000 kronor
Tillfälligt serveringstillstånd, slutet sällskap (Ett tillstånd innefattar högst 6 tillfällen, samtliga tillfällen ska vara kända i förväg och uppges i ansökan).	4 000 kronor
Tillfälligt utökad serveringstid, slutet sällskap (En ansökan innefattar högst fem tillfällen, samtliga tillfällen ska vara kända i förväg och uppges i ansökan).	1000 kr för ansökan + 500 kr/tillfälle
Utvidgade eller ändring av serveringstillstånd	5 000 kronor
Ansökan om eller ändring av uteservering	3000 kronor
Ansökan om mindre förändring i befintligt stadigvarande tillstånd, ex ändrad serveringsyta	2000 kronor
Stadigvarande cateringtillstånd, slutet sällskap	12 000 kronor
Utvidgning av serveringstillstånd med cateringtillstånd	5 000 kronor
Ansökan om gemensam serveringsyta, allmänhet	5 000 kronor

Anmälan om egenkryddat brännvin	1 000 kronor
Kunskapsprovskrivning, första gången	Inkl i ord. taxa för serveringstillstånd
Kunskapsprovskrivning, andra gången	1 500 kronor
Kunskapsprovskrivning, tredje gången	1 500 kronor
Tillfälligt tillstånd för provsmakning (Ett tillstånd innefattar högst 5 tillfällen, samtliga tillfällen måste vara kända i förväg)	4 000 kronor
Stadigvarande tillstånd för provsmakning	5 000 kronor
Mindre förändring i bolaget, ex byte av bolagsman	1 000 kronor
Ändring av delägare i bolag mindre än 50 %	5 000 kronor
Ändring av delägare i bolag 50% eller över	12 000 kronor
Pausservering per tillstånd (Ett tillstånd innefattar högst 10 tillfällen, samtliga tillfällen måste vara kända i förväg och uppges i ansökan).	1 500 kronor
Pausservering kunskapsprovskrivning	1 000 kronor
Anmälan försäljning av folköl	1050 kronor
Årlig tillsynsavgift	
Fast avgift per år för stadigvarande serveringstillstånd samt för tillfälliga serveringstillstånd som gäller för fyra veckor eller längre	2 500 kronor
Rörlig avgift per år baserad på omsättning av alkoholdrycker	
Omsättning 0 – 99 999 kr	1 000 kronor
Omsättning 100 000 – 499 999 kr	3 000 kronor
Omsättning 500 000 – 999 999 kr	5 000 kronor
Omsättning 1 000 000 - 1 999 999 kr	7 000 kronor
Omsättning 2 000 000 – 4 999 999 kr	9 000 kronor
Omsättning 5 000 000 – 9 999 999 kr	11 000 kronor
Omsättning 10 000 000 – 14 999 999 kr	13 000 kronor
Omsättning > 15 000 000 kr	15 000 kronor
Påminnelseavgift	
Påminnelseavgift vid utebliven restaurangrapport efter den 1 mars	1 handläggnings-timmar

Tobak och liknande produkter

Tillståndsavgifter för försäljningstillstånd (Ansökningsavgifter).

Enligt 8 kap. 1 § lagen om tobak och liknande produkter får kommunen ta ut avgift för prövning av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Enligt 8 kap. 2 § får en kommun även ta ut avgift för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning enligt 5 kap. 1§ och av den som bedriver anmälningsskyldig verksamhet enligt 5 kap. 15 §.

Avgiftsuttaget måste följa kommunallagens bestämmelser om kostnadstäckning – den s.k. självkostnadsprincipen.

Tillståndsavgifter

Ansökningsavgift för tillstånd	8400 kronor
Ansökningsavgift för tillstånd, partihandel	9450 kronor
Anmälan om mindre förändringar	1050 kronor
Tillfälligt försäljningstillstånd	8400 kronor
Anmälan om ändrade ägar- och styrelseförhållanden	5250 kronor
Mindre bolagsändring	3150 kronor
Anmälan försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	1050 kronor

Vissa receptfria läkemedel och folköl samt tobak och liknande produkter

Återförsäljare av rubricerade försäljningsslag ska ha ett besök varje år som ingår i den årliga avgiften, behövs uppföljande besök tas timdebitering ut för extra offentlig kontroll.

Årliga tillsynsavgifter

En produktkategori	3 000 kronor/år
Två produktkategorier	3 500 kronor/år
Tre produktkategorier	4000 kronor/år
Extra offentlig kontroll/tillsyn timdebitering	1 050 kronor/tim
Om påvisande av bristande efterlevnad medför offentlig kontroll eller tillsyn som går utöver den planerade kontrollverksamheten, tas avgift ut för nedlagd tillsynstid och för de faktiska kostnaderna.	

§ 50

KFN 2021/81

Revidering av bibliotekets taxor

Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner bibliotekens reviderade taxor.
2. Reviderade taxor gäller från och med 2022-01-01.

Kultur- och fritidsnämnden förlänger följande beslut till och med 31 december 2021:

1. Slopade övertidsavgifter för bibliotekslån.
2. Slopade avgifter för utskrifter, kopiering och skanning på biblioteket.
3. Uppdra till bibliotekschefen att återkomma till nämnden med en återrapportering om effekterna av förändring av taxan innan utgången av 2022.

Ärendet

Förslaget innebär följande:

- Alla övertidsavgifter tas bort
- Avgifter för borttappade medier/böcker = ersättningsavgifterna tas bort för barn/ungdom
- Avgifter för borttappade medier/böcker = ersättningsavgifterna revideras för vuxna
- Avgifter för utskrifter, kopior och skanning tas bort
- All övrig försäljning tas bort

För att främja medborgarnas, i synnerhet de prioriterade gruppernas, nyttjande av bibliotek föreslås att alla övertidsavgifter på biblioteken i Trosa slopas. Sedan tidigare tas ingen avgift ut för försenade barn- och ungdomsmedier oavsett låntagarens ålder och inte heller för andra lån om låntagaren är under 18 år.

Som en del av åtgärderna för att minska smittspridning har biblioteken inte heller tagit ut några övertidsavgifter för vuxna under perioden mars 2020 till oktober 2021. Under denna tid har ingen ökning av antalet försenade lån skett. Erfarenheter från andra bibliotek visar också att fördelarna med en sådan åtgärd är fler än nackdelarna, även under normala omständigheter. Till exempel påverkas inte andelen försenade lån, däremot minskar en administrativ börda samtidigt som läsfrämjandet och den generella användningen av bibliotek ökar.

Forts.

Forts. § 50

För att särskilt främja tillgången till biblioteken för barn och ungdomar föreslås även att ersättningsavgifterna för skadade och förkomna barn- och ungdomsmedier slopas medan ersättningsavgifterna för vuxenmedier revideras. För att förkomna eller skadade medier ska komma tillbaka eller ersättas skickar biblioteken tre påminnelser till låntagaren. När det gäller vuxna låntagare som lånat vuxenmedier spärras de för vidare lån vid tredje påminnelsen, då även ett inbetalningskort bifogas.

Sedan bibliotekens lokaler återöppnades i februari 2021 har inte heller några avgifter tagits ut för utskrifter, kopiering eller skanning. Antalet utskrifter/kopior per person är begränsat genom tekniska inställningar och biblioteken har inte sett något missbruk av dessa tjänster. Biblioteken erbjuder utrustning för självservice av dessa tjänster med tydliga instruktioner om att de får användas sparsamt och för personligt bruk, som till exempel att skriva ut en blankett eller kopiera enstaka dokument. För utskrifter i större mängd, i färg eller av bättre kvalitet hänvisar vi till aktörer som säljer dessa tjänster. Personalen uppmuntrar besökarna att använda helt digitala alternativ.

Då även försäljningen av bärkassar och vykort har avbrutits och betalning av ersättningsavgifter för förkomna och skadade medier gjorts enbart via bankgiro, har verksamheten kunnat bedrivas helt utan kassahantering. Det frigör tid för personalen att hjälpa besökare med biblioteksärenden och ökar även tryggheten för både personal och besökare eftersom det inte finns någon kontantkassa i lokalen.

När inga betalningar behöver hanteras kan verksamheten spara in kostnader för kassasystem, kassaredovisning och system som hanterar betalning av utskrifter. Därför föreslås också att avgifter för utskrifter, kopiering och skanning slopas permanent samt att biblioteken slutar med all försäljning.

Intäkterna som föreslås tas bort motsvarar ca 30 tkr/år och kostnaderna för att hantera inbetalningar såsom kassasystem och kassaredovisning som behöver hanteras av både bibliotekets personal och ekonomienhetens personal beräknas överskrida den intäkten, vilket innebär att bibliotekets budget inte påverkas.

Förslag till beslut på sammanträdet:

Seth Nyström (M): Enligt kontorets förslag med följande tillägg

- Uppdra till bibliotekschefen att återkomma till nämnden med en återrapportering om effekterna av förändringar av taxan innan utgången av 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan fatta beslut enligt Seth Nyströms (M) förslag till beslut.

Ordförande finner att kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt Seth Nyströms (M) förslag.

Forts.

Forts. § 50

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från bibliotekschef Malin Lundin 2021-10-04
- Förslag till reviderade taxor för biblioteken

Kopia till
Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidskontoret

Malin Lundin
Bibliotekschef
0156-522 85
malin.lundin@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-10-04
Diarienummer
KFN 2021/81

Revidering av bibliotekens taxor

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner bibliotekens reviderade taxor.
2. Reviderade taxor gäller från och med 2022-01-01.

Kultur- och fritidsnämnden förlänger följande beslut till och med 31 december 2021:

1. Slopade övertidsavgifter för bibliotekslån.
2. Slopade avgifter för utskrifter, kopiering och skanning på biblioteket.

Ärendet

Förslaget innebär följande:

- Alla övertidsavgifter tas bort
- Avgifter för borttappade medier/böcker = ersättningsavgifterna tas bort för barn/ungdom
- Avgifter för borttappade medier/böcker = ersättningsavgifterna revideras för vuxna
- Avgifter för utskrifter, kopior och skanning tas bort
- All övrig försäljning tas bort

För att främja medborgarnas, i synnerhet de prioriterade gruppernas, nyttjande av bibliotek föreslås att alla övertidsavgifter på biblioteken i Trosa slopas. Sedan tidigare tas ingen avgift ut för försenade barn- och ungdomsmedier oavsett låntagarens ålder och inte heller för andra lån om låntagaren är under 18 år.

Som en del av åtgärderna för att minska smittspridning har biblioteken inte heller tagit ut några övertidsavgifter för vuxna under perioden mars 2020 till oktober 2021. Under denna tid har ingen ökning av antalet försenade lån skett. Erfarenheter från andra bibliotek visar också att fördelarna med en sådan åtgärd är fler än nackdelarna, även under normala omständigheter. Till exempel påverkas inte andelen försenade lån, däremot minskar en administrativ börda samtidigt som läsfrämjandet och den generella användningen av bibliotek ökar.

För att särskilt främja tillgången till biblioteken för barn och ungdomar föreslås även att ersättningsavgifterna för skadade och förkomna barn- och ungdomsmedier slopas medan ersättningsavgifterna för vuxenmedier revideras. För att förkomna eller skadade medier ska komma tillbaka eller ersättas skickar biblioteken tre påminnelser till låntagaren. När det gäller vuxna låntagare som lånat vuxenmedier spärras de för vidare lån vid tredje påminnelsen, då även ett inbetalningskort bifogas.

Sedan bibliotekens lokaler återöppnades i februari 2021 har inte heller några avgifter tagits ut för utskrifter, kopiering eller skanning. Antalet utskrifter/kopior per person är begränsat genom tekniska inställningar och biblioteken har inte sett något missbruk av dessa tjänster. Biblioteken erbjuder utrustning för självservice av dessa tjänster med tydliga instruktioner om att de får användas sparsamt och för personligt bruk, som till exempel att skriva ut en blankett eller kopiera enstaka dokument. För utskrifter i större mängd, i färg eller av bättre kvalitet hänvisar vi till aktörer som säljer dessa tjänster. Personalen uppmuntrar besökarna att använda helt digitala alternativ.

Då även försäljningen av bärkassar och vykort har avbrutits och betalning av ersättningsavgifter för förkomna och skadade medier gjorts enbart via bankgiro, har verksamheten kunnat bedrivas helt utan kassahantering. Det frigör tid för personalen att hjälpa besökare med biblioteksärenden och ökar även tryggheten för både personal och besökare eftersom det inte finns någon kontantkassa i lokalen. När inga betalningar behöver hanteras kan verksamheten spara in kostnader för kassasystem, kassaredovisning och system som hanterar betalning av utskrifter. Därför föreslås också att avgifter för utskrifter, kopiering och skanning slopas permanent samt att biblioteken slutar med all försäljning.

Intäkterna som föreslås tas bort motsvarar ca 30 tkr/år och kostnaderna för att hantera inbetalningar såsom kassasystem och kassaredovisning som behöver hanteras av både bibliotekets personal och ekonomienhetens personal beräknas överskrida den intäkten, vilket innebär att bibliotekets budget inte påverkas.

Malin Lundin
Bibliotekschef

Bilagor

1. Förslag till reviderade taxor för biblioteken

Förslag till reviderade taxor för biblioteken

Övertidsavgifter

Vuxen lån/bok per dag	3 kr
DVD per dag	20 kr
Administrativ avgift vid utskick av faktura	50 kr

Övriga avgifter

Ej uthämtat fjärrlån	20 kr
Nytt lånekort, barn/ungdom (under 18 år)	10 kr
Nytt lånekort vuxen	25 kr
Bortappad meröppet-bricka	100 kr

Tjänster

Vykort	5 kr
Plastkasse	2 kr
Utskrift/kopia (begränsat antal)	2 kr/sida gratis
Fax, inrikes	10 kr
Fax, utrikes	20 kr
Scanning	10 kr gratis
USB-minne, 4 GB	100 kr

Förkomna eller skadade medier

Skönlitteratur vuxen	200 300 kr
Skönlitteratur barn	100 kr

Facklitteratur vuxen	300 kr
Facklitteratur barn	200 kr

Ljudbok vuxen	300 kr
Ljudbok barn	150 kr

CD-skivor	200 100 kr
DVD-film	500 100 kr
Tidskrift	50 kr

Daisy talbok	150 kr
Bok & Daisy, Bok & mp3	250 kr
Läsplatta	2500 kr

Skadat eller förkommet fjärrlån ersätts enligt utlåande biblioteks taxa.

15

§ 74

HN 2021/59

Revidering av riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd

Beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderade Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade om *Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd* 2020-10-21 § 84. Det nya förslaget till riktlinjer är en revidering av detta dokument.

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa att alla personer som ansöker om ekonomiskt bistånd får en rättssäker handläggning. En individuell prövning ska alltid göras och avsteg ska motiveras. Det ska framgå vad i individens situation som gör att avsteg görs. Vem som får fatta vilka beslut framgår av delegationsordningen. Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning i arbetet med ekonomiskt bistånd. Riktlinjerna bygger i första hand på socialtjänstlagen, förarbetena och socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd.

Riktlinjerna är utformade så att medborgaren ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter den enskilde har vid en ansökan om ekonomiskt bistånd. Denna revidering avser avsnittet gällande ekonomiskt bistånd för tandvård.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från socialchef Lisbeth Lampinen och verksamhetsutvecklare Ola Nordqvist 2021-09-28.
- Förslag till revidering av Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd.

Kopia till:

Kommunstyrelsen

socialkontoret
Ola Nordqvist
Verksamhetsutvecklare
0156-522 73
Ola.nordqvist@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2021-09-28
Diarienummer
HN 2021/59

Revidering av riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd

Förslag till beslut

Humanistiska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderade Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade om *Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd* 2020-10-21 § 84. Det nya förslaget till riktlinjer är en revidering av detta dokument.

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa att alla personer som ansöker om ekonomiskt bistånd får en rättssäker handläggning. En individuell prövning ska alltid göras och avsteg ska motiveras. Det ska framgå vad i individens situation som gör att avsteg görs. Vem som får fatta vilka beslut framgår av delegationsordningen. Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning i arbetet med ekonomiskt bistånd. Riktlinjerna bygger i första hand på socialtjänstlagen, förarbetena och socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd.

Riktlinjerna är utformade så att medborgaren ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter den enskilde har vid en ansökan om ekonomiskt bistånd. Denna revidering avser avsnittet gällande ekonomiskt bistånd för tandvård.

Lisbeth Lampinen
Socialchef

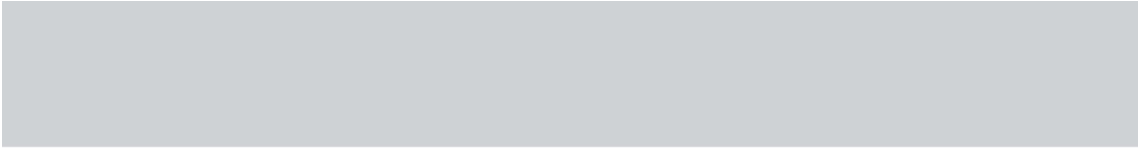
Ola Nordqvist
Verksamhetsutvecklare

Bilaga

Förslag till revidering av handläggning av ekonomiskt bistånd. Revideringarna är rödmarkerade alternativt överstrukna.

Beslut till:

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd

Antagen av:	Humanistiska nämnden 2021-XX-XX § XX, HN 2021/59
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Riktlinje

Innehållsförteckning

Inledning	2
Riktlinjernas inriktning	4
Målsättning	5
Principer för handläggning	5
Genomförandeplan	6
Handläggning	6
Lagstiftning	11
Socialtjänstlagens paragrafer om ekonomiskt bistånd	11
Dokumentation	15
Beslut	16
Försörjningsstöd	20
Bistånd för livsföring i övrigt	29
Olika grupperns rätt till försörjningsstöd	37
Anvisningar för handläggningen	49
Budget- och skuldrådgivning	51
Referenser	52

Inledning

Detta dokument innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen.

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa att alla personer som ansöker om ekonomiskt bistånd får en rättssäker handläggning. En individuell prövning ska alltid göras och avsteg ska motiveras. Det ska framgå vad i individens situation som gör att avsteg görs. Vem som får fatta vilka beslut framgår av delegationsordningen. Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning i arbetet med ekonomiskt bistånd. Riktlinjerna bygger i första hand på socialtjänstlagen, förarbetena och socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd.

Riktlinjerna är utformade så att medborgaren ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter den enskilde har vid en ansökan om ekonomiskt bistånd. Viktiga utgångspunkter i arbete är:

Arbetsperspektivet

Utgångspunkten är att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning.

Arbetsperspektivet innebär att individens förmågor snarare än oförmågor sätts i fokus. Den enskilde ska därför i första hand stödjas i att tillvarata sin egen förmåga för att få ett arbete genom relevant stöd.

Låginkomstperspektivet

Genom det ekonomiska biståndet ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå. I förarbeten till socialtjänstlagen sägs att nivån inte ska överstiga vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att kosta på sig. Med låginkomsttagare menas en person som har en inkomst 50 procent lägre än den normala förvärvsmedianinkomsten (enligt SCB:s definition).

Likabehandling

I socialtjänstens mål i 1 kap 1 § socialtjänstlagen föreskrivs att socialtjänsten på demokratins och solidaritetens grunder ska främja människors jämlikhet i levnadsvillkor. Människor som kommer i kontakt med kommunen ska behandlas på ett likvärdigt sätt, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder.

Likabehandlingsperspektivet ska ligga till grund vid varje bedömning av bistånd och en målmedveten strävan att motverka all särbehandling måste finnas inom nämndernas alla verksamheter. Vid bedömning av rätten till bistånd och av vad som behövs för att den sökande ska klara sin egenförsörjning ska den enskilde erbjudas likvärdig bedömning och likvärdiga insatser utifrån dennes behov och förutsättningar.

Likabehandlingsperspektiv ska aktivt motverka diskriminering på grund av exempelvis:

- kön
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck¹
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- ålder

Barnperspektivet

Barnens bästa bör alltid uppmärksammas när vuxna vänder sig till socialtjänsten med ansökan om ekonomiskt bistånd. Regeringen har angivit att även om barnens bästa inte alltid är avgörande för vilket beslut som fattas, ska det alltid beaktas, utredas och redovisas.

En viktig aspekt för att tillämpa ett barnperspektiv är att särskilt hjälpa föräldrarna att bli självförsörjande. I familjer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd (längre än 10 månader) ska barnkonsekvensanalys göras och dokumenteras. När en barnkonsekvensanalys görs används barnchecklista (se nedan). Fokusering ska då ske på barnets situation med tydlig koppling till familjens ekonomiska situation.

I handläggningen avseende försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd ska barnperspektivet beaktas. Följande rubriker ska tas upp och dokumenteras:

- Vad gäller ansökan – beskriv hur barnet berörs i ansökan, kortsiktigt och långsiktigt, vilka behov finns, konsekvenser och risker om behovet inte tillgodoses för barnet, omfattningen av det sökta biståndet.
- Hur gammalt är barnet/barnen – ta ställning till om barnet ska höras, samtalet redovisas i utredningen.
- Familjens totala situation – beskriv hur den totala ekonomiska situationen ser ut ekonomiskt och socialt, förekommer missbruk eller andra sociala problem, föräldrarnas förmåga att ta ansvar, har familjen kontakt med någon annan enhet inom socialtjänsten.
- Beslutsmotivering/bedömning – gör en helhetsbedömning av barnets situation och behov, väg in för- och nackdelar med att bevilja/avslå det sökta biståndet. Vid beslutsmotivering kan barnchecklistan användas som stöd.

Barnchecklista

Före beslut fattas i ett ärende görs en bedömning utifrån följande frågeställningar:

- Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rummet?
- Innebär beslutet att barns och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter beaktas?
- Innebär beslutet att barns och ungdomars rätt till god hälsa och utveckling

- beaktas?
- Innebär beslutet att barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening?
- Har särskild hänsyn tagits till fysiskt och psykiskt handikappade barns och ungdomars behov?

Dokumentation ska finnas om hur barnets behov har beaktats, vilka eventuella överväganden som gjorts och hur detta påverkar beslutet. Detta gäller såväl negativa och positiva beslut, och framför allt el- och hyresskulder. Ytterligare vägledning kan fås av Socialstyrelsens rapport "Barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd"

Relationsvåld

När personer utsatts för våld i nära relationer ska socialtjänsten erbjuda stöd och hjälp i form av lämpligt, tillfälligt boende till den som behöver det. Det framgår av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer. Socialtjänsten bör också kunna erbjuda våldsutsatta personer stöd och hjälp att ordna stadigvarande boende. Se allmänna råd till 7 kap. 1 § SOSFS 2014:4.

Ibland kan det finnas skäl att beräkna kostnader till en högre nivå än riksnormen samt livsföringen i övrigt och våld mot närstående bör särskilt beaktas i bedömningen av den enskildes rätt till ekonomiskt bistånd. Det kan till exempel gälla vid tillfälligt höga kostnader eller när det finns ett behov av att omedelbart flytta till en ny eller dyrare bostad. Det framgår av Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1) om ekonomiskt bistånd.

I övrigt hänvisas till kommunens dokument Handlingsplan relationsvåld och Handlingsplan hedersrelaterat våld och förtryck.

Riktlinjernas inriktning

Riktlinjerna anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. Möjligheter att göra avvikelser från riktlinjerna kan göras efter en individuell bedömning och vid starka sociala skäl. Huvudprincipen är att bistånd över riktlinjerna inte beviljas och bedömningen ska göras restriktivt. Undantag kan göras i akuta situationer eller för situationer när någon riskerar att hamna i nöd. De krav som ställs på den biståndssökanden ska anpassas efter dennes individuella förmåga och förutsättningar. Om avvikelser görs från riktlinjerna ska skälen till det tydligt dokumenteras. I dessa fall ska samråd ha skett med enhetschef eller socialchef och skälen till bedömning ska dokumenteras.

Det är inte möjligt att i dessa riktlinjer beskriva alla olika sorters situationer eller behov som kan tänkas uppstå. Riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. Finns anledning att göra undantag från den normala handläggningen och undantaget är av principiell betydelse ska Individ- och familjeutskottet fatta beslut i frågan. Vägledning bör sökas genom att frågan underställs Individ- och familjeutskottet. Rättsliga utslag i domstol samt lagförändringar finns inte kontinuerligt inarbetade i riktlinjerna men måste fortlöpande beaktas. Prejudicerande domar kan exempelvis sökas på i aktuell rättsdatabas. Vägledning ska inhämtas från Socialstyrelsens Allmänna råd och Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd, stöd för rättstillämpning och handläggning av ärenden inom den kommunala socialtjänsten och från förarbeten till socialtjänstlagen.

Målsättning

Utgångspunkten i arbetet med försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd ska vara individens eget ansvar för att förändra sin situation. Försörjningsstöd är ett tillfälligt stöd och ett sista alternativ till egen försörjning om den enskilde inte kan få försörjning tillgodosedd på annat sätt. Individen bör se försörjningsstöd som det yttersta skyddsnätet.

Försörjningsstödet ska vara en hjälp till självhjälp. Ett av de viktigaste inslagen i arbetet med försörjningsstöd är att motverka den passivitet som kan uppkomma vid långvarig arbetslöshet. Relevanta och rimliga krav ska alltid ställas i syfte att stödja den enskilde att finna en väg till eget arbete och därmed egen försörjning. Arbetet med försörjningsstöd ska utgå från principen arbete/sysselsättning i stället för bidrag.

Principer för handläggning

Arbetet ska bedrivas rättssäkert och med tro på människans resurser. Handläggning och beslut ska präglas av respekt för den enskilde. Det ska finnas personal tillgängligt för att svara på frågor eller göra en akut bedömning. Lättillgänglig information om villkor och förutsättningar ska tillhandahållas på nybesök samt i form av en informationsbroschyr.

En helhetsbedömning av den sökandes behov och förmåga ska alltid göras. Finns det behov av flera typer av bistånd ska samverkan ske inom enheterna och nämndens övriga verksamheter inom socialtjänsten. Samverkan ska också ske med andra samhällsorgan men då efter samtycke från den enskilde. Lämnar den sökande inte sådant samtycke kan det påverka möjligheten att få bidrag.

När det gäller hushåll som har försörjningsstöd under en lång period måste man ta särskild hänsyn till detta.

Genomförandeplan

För människor som bedöms bli beroende av ekonomiskt bistånd längre tid än tre månader ska en genomförandeplan göras tillsammans med den sökande där målsättning, resurser, hinder, insatser, ansvar och uppföljning framgår. Syftet med insatserna ska vara att öka den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Socialtjänsten har ansvaret för upprättandet av och uppföljningen av arbetsplanen så länge personen har kontakt med socialtjänsten.

Handläggning

Rätten till bistånd regleras i 4 kap Socialtjänstlagen (SoL). Rätten till försörjningsstöd preciseras i SoL 4 kap 1 och 3 §. Enligt SoL 4 kap 2 § har en kommun rätt att ge bistånd utöver det som anges i SoL 4 kap 1 §. Ekonomiskt bistånd är en behovsprövad bidragsform. Rätt till ekonomiskt bistånd har den som har gjort vad som kan göras för att försörja sig men som ändå inte kan tillgodose sina och familjens behov. Den enskilde har ansvar för att planera sin ekonomi. Egna tillgångar ska användas i första hand.

Försörjningsstödet delas upp i en för hela riket gällande norm (riksnorm) samt en del som avser rätt till ersättning för skälig kostnad för ett antal andra behov.

Riksnormen ska täcka hushållets normala kostnader för:

- Livsmedel
- Kläder och skor
- Lek och fritid
- Hygien
- Barn- och ungdomsförsäkring
- Förbrukningsvaror
- Dagstidning och telefon

Socialtjänstförordningen (2001:937) fastställer inga enskilda belopp för dessa kostnadsposter, utan endast totalbeloppen för olika hushållstyper och åldersgrupper.

De fyra första posterna benämns personliga kostnader och de två sista gemensamma hushållskostnader. Riksnormen för ett hushåll per månad utgör summan av de personliga kostnaderna för samtliga medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna.

Posten *livsmedel* förutsätter att all mat tillreds hemma för vuxna och barn upp till ett (1) år. Vissa halvfabrikat ingår samt inköp av allt matbröd. Kostnader för saft, godis, chips ingår inte. Kostnader för ensamhushåll är något högre med hänsyn till att vissa kostnader kan bli dyrare för flerpersonshushåll.

Kläder och skor

Denna post täcker det vardagliga behovet av kläder och skor under hela året. Även

kostnader för skoreparationer och viss kemtvätt ingår samt tillbehör som paraply, armbandsur och väskor. Ryggsäckar för barn och skolungdomar ingår.

Lek- och fritid för barn

Utgiftsposten gäller kostnader för sådana aktiviteter som är rimligt att alla får möjlighet till. Aktiviteter gäller både för inomhus och utomhus, viss motion och kultur. För äldre barn och vuxna ingår kostnader för att t.ex. gå på bio, lyssna på musik, läsa böcker, dansa eller gå på disko och besöka simhall. För yngre barn ingår leksaker, spel, pussel, böcker, biobesök m.m. I posten ingår också begagnad cykel, skidutrustning och skridskor. I beräkningen finns inga kostnader för semester eller dyrare fritidsintressen.

Barn och ungdomsförsäkring

Denna post skall täcka kostnaden för barn- och ungdomsförsäkring gällande skada och sjukdom.

Hygien

Avser kostnader för den personliga hygien, t.ex. tvål, tandkräm, blöjor och mensskydd.

Förbrukningsvaror

Här ingår varor som behövs för rengöring av bostad samt vård och skötsel av kläder och skor t.ex. disk- och tvättmedel, dammsugarpåsar och glödlampor.

Dagstidning

Här ingår en helårsprenumeration på dagstidning.

Telefon

Här ingår kvartals- och samtalsavgift för telefon samt vissa kostnader för att kunna skicka brev och kort. Kostnaden för mobiltelefon ingår i normen, däremot inte internetuppkoppling och dator som bedöms efter särskild prövning (se rubrik Bredband/Internet).

Därutöver kan följande poster ingå i försörjningsstödet. Beloppen ska vara faktiska och godtagbara kostnader:

- Boende
- Hushållsel
- Hemförsäkring
- Arbetsresor
- Avgift för fackförening och erkänd arbetslöshetskassa
- Mediciner och sjukvård
- Barnomsorg

Boende

Utgångspunkten vid bedömningen av vad som är skälig boendekostnad bör vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

Behovsprövning ska omfatta både kostnad och bostadsstorlek.

Hushållsel

Kostnad för den faktiska hushållselen ska godtas om kostnaderna är skäliga. Om förbrukningen väsentligt överstiger vad som kan anses rimligt ska orsaken till det klarläggas. Vissa elbolag erbjuder även telefoni och Internetuppkoppling men kostnader för detta beviljas inte.

Hemförsäkring

Bistånd ska beviljas till faktisk kostnad för grundförsäkring (ibland kallad basförsäkring) som även omfattar rättsskydd, ansvar, överfall och egendomsskydd.

Arbetsresor

Bistånd ska beviljas till arbetsresor. I begreppet arbetsresor avses även kostnad för behov av resor för att aktivt kunna söka arbete eller delta i andra aktiva åtgärder som kommunen eller arbetsförmedlingen anordnar. Där ingår t.ex. resor till och från arbetsförmedlingen eller anställningsintervjuer samt resor i samband med studier, praktik, arbetsträning. I första hand beviljas kostnad med allmänna kommunikationer.

Behov av bil utreds av handläggaren och synnerliga skäl måste förekomma för att bevilja kostnader med bil. Om den enskilde behöver bil och har egen bil för arbetsresor ska bistånd utgå enligt Skatteverkets normer för kostnader för bil, f.n. 18:50kr/mil. Då ingår alla kostnader för bilen och detta kan inte sökas separat t.ex. bensin, skatt, reparationer, besiktning och försäkring.

Om den enskilde bedöms ha synnerliga skäl att låna bil eller få skjuts av någon, görs en bedömning vid varje ansökan om kostnader.

Medlemskap i fackförening och a-kassa.

Bistånd beviljas för faktiska kostnader för avgift till fackföreningen och arbetslöshetskassa för den organisationen som den sökanden tillhör. För arbetslösa och sjuka ska möjlighet till reducerad avgift alltid undersökas.

Vistelsebegreppet

Bestämmelsen i 2a kap. 2 § SoL har också avgörande betydelse för ansvarsfördelningen mellan kommunerna. Här fastslås huvudregeln att det är vistelsekommunen som ska lämna den enskilde det stöd och hjälp som hen behöver. Den kommun som någon mer eller mindre tillfälligt vistas i när hjälpbehovet inträder kallas för vistelsekommun.

Kommunens skyldighet att pröva en persons behov av ekonomiskt bistånd påverkas inte av vistelsetidens längd. Detta ansvar gäller även om en person vistas helt tillfälligt i en kommun men är bosatt i en annan. Omfattningen av det bistånd som vistelsekommunen kan ha skyldighet att ge kan däremot påverkas av den tid som hen vistas där och under vilka förhållanden. Har den sökande vistats i annan

kommun en längre tid är det normalt en anledning till att avslå ansökan med motiveringen att sökanden inte vistas i kommunen. Den sökande bör då söka biståndet i den kommun som hen vistas i. För att nämnden ska kunna lämna information till den nya kommunen om ärendet ska det finnas ett uttalat och dokumenterat samtycke.

Kommunens ansvar då en person tillfälligt vistas i kommunen begränsas normalt till bistånd till en hemresa och eventuellt annat bistånd för att avvärja en nödsituation.

Vistelsebegreppet vid kvarskrivning

En person som av synnerliga skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier på annat sätt, får vid flyttning medges att vara folkbokförd på den gamla folkbokföringsorten. Om en flyttning innebär byte av kommun ska den nya kommunen, vistelsekommunen, normalt ge bistånd. I vissa fall kan det finnas anledning att göra undantag från princip av sociala skäl.

Med hänsyn till vistelsebegreppet ligger det yttersta ansvaret för att ge bistånd på vistelsekommunen men kommunerna kan tillsammans göra en bedömning av vad som är bäst i det individuella fallet.

Noggrannhet vid handläggningen

Handläggningen ska präglas av tydlig information, noggranna kontroller och korrekt registrering.

Ärendet ska aktualiseras av handläggare så snart ärendet inkommer. Socialstyrelsens handbok "Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten" ger ramarna för handläggningen.

Av ansökan framgår vilka kontroller som handläggaren gör samt uppgift om att sökandens personuppgifter kommer att användas för handläggning av ansökan, Lag (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten. Vidare lämnas med varje ansökan information där det framgår vilka uppgifter som behövs för att kunna handlägga ärendet och för att kunna fatta rätt beslut. Ansökan ska lämnas in korrekt ifylld samt undertecknas med sökandens/medsökandens namnteckning.

Förebygga felaktiga utbetalningar

Genom noggrann handläggning ska felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd motverkas. Felaktiga utbetalningar kan uppkomma av olika orsaker. De kan uppstå till följd av brister i ärendehantering, genom att den sökande saknar kunskap om regelsystemet eller den sökande medvetet lämnar oriktiga uppgifter. Felaktiga utbetalningar ska förebyggas genom tydlig information och vägledning till de sökande om vad som gäller och genom noggranna kontroller.

Uppgifter som alltid ska kontrolleras är:

- Identitet och medborgarskap
- Folkbokföringsadress

- Civilstånd
- Vårdnadshavare för barn i hushållet
- Om individen är anmäld som arbetssökande på arbetsförmedlingen
- Kontroll av inkomster och tillgångar
- Deklaration

Förhållanden som kan leda till felaktiga utbetalningar och som särskilt bör uppmärksammas:

- Om sökande egentligen är sammanboende.
- Att barn som uppges ingå i hushållet inte vistas där eller inte vistas i landet.
- Att sökanden samtidigt uppbär ekonomiskt bistånd i annan kommun.
- Att sökanden har inkomster av svartarbete eller undanhåller tillgångar.

I de fall den enskilde obehörigt fått ekonomiskt bistånd eller fått bistånd med för högt belopp ska biståndet alltid återkrävas när det är möjligt enligt lag.

Anmälan vid misstänkt bidragsbrott/Anmälningsskyldighet

Den som misstänks ha lämnat felaktiga uppgifter eller genom grov oaktsamhet orsakar fara för att felaktigt bidrag betalas ut ska polisanmälas för bidragsbrott. Polisanmälan enligt 6 § Bidragsbrottslagen ska ske när det finns anledning att anta att ett brott har begåtts.

Utredning före anmälan

Innan socialkontoret gör en anmälan ska en utredning av vad som hänt och hur det påverkar rätten till bistånd göras. Utredningen ska besvara om den sökande har fått tillfredsställande information om vilka regler som gäller och om den sökande varit medveten om konsekvensen av sitt handlande.

Vid bedömningen av om en anmälan ska göras bör myndigheten, kommunen, göra en preliminär bedömning av om det föreligger uppsåt eller grov oaktsamhet. Någon bedömning av om den bevisning som finns är tillräcklig för lagföring ska däremot inte göras av den anmälade myndigheten. Det är viktigt att dessa utredande åtgärder vidtas så att varje brottsanmälan är välgrundad. Den interna utredningen bör göras så fort som möjligt sedan indikationen uppstått.

Vad en brottsanmälan bör innehålla

En brottsanmälan enligt 6 § bidragsbrottslagen ska innehålla följande:

- uppgift om brottsmisstanke
- uppgift vilken förmån det gäller, ersättnings storlek och vilken tidsperiod som avses
- uppgift om den misstänkte, namn, personnummer, adress, telefonnummer
- uppgift om vem som handlagt ärendet

- en dokumentation av samtliga eventuella kontakter med den som anmälts före och under utredningen
- en redogörelse för vilken information som myndigheten har lämnat till den anmälda om rätten till förmånen och uppgift om när, hur och av vem informationen lämnats
- om tolk används, namn, adress och telefonnummer till denne
- en redogörelse för de regler som har betydelse för ärendet
- uppgift om vem som polis och åklagare kan diskutera de aktuella reglarna med
- uppgift om eventuella återbetalningskrav
- original eller kopior av relevanta handlingar som bifogas brottsanmälan

Utredningen ska delges den sökande. Delegat att polisanmäla brott mot den egna verksamheten (ekonomiskt bistånd, avgifter m.m.) är enhetschef och socialchef.

Lagstiftning

De lagar som främst reglerar verksamheten är socialtjänstlagen (SoL), förvaltningslagen (FL), Offentlighets- och sekretesslag (OSL) och kommunallagen (KL). Dessutom omfattas regler i en rad andra lagar som äktenskapsbalken (ÄktB), sambolagen, lag om registrerat partnerskap, föräldrabalken (FB), lag om mottagande av asylsökande med flera (LMA), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lag om allmän försäkring (AFL), bidragsbrottslagen m.fl.

Socialtjänstlagens paragrafer om ekonomiskt bistånd

4 kap. Socialtjänstlagen (SoL)

1 §

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Vid prövningen av behovet av bistånd för livsföringen i övrigt får hänsyn inte tas till den enskildes ekonomiska förhållanden om rätten att ta ut avgifter för biståndet regleras i 8 kap.

Den enskilde skall genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet skall utformas så att det stärker hens möjligheter att leva ett självständigt liv.

Följande frågeställningar ska utredas:

- Är förutsättningarna för bistånd uppfyllda? De allmänna förutsättningarna för att ha rätt till försörjningsstöd är att man har behov av insatser. En

bedömning ska göras av om den sökande kan anses uppfylla de krav som kan ställas på hen i syfte att nå självförsörjning.

- Kan behovet av bistånd tillgodoses på annat sätt? Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av Humanistiska nämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde har i första hand ett eget ansvar för att försörja sig. Annat sätt kan exempelvis vara genom inkomster eller tillgångar, genom socialförsäkringsförmåner, studiestödsformer eller andra ersättningar. I vissa fall ska behovet tillgodoses genom andra huvudmän såsom Försäkringskassan, Regionen, Migrationsverket eller Kriminalvården.
- Vilket bistånd ska beviljas? Utöver riksnormen som fastställs av regeringen ska med utgångspunkt från lagen och riktlinjer en bedömning göras av vilket behov som föreligger och vad som är en skälig levnadsnivå för den enskilde.

1a § Hemmavarande barns och ungdomars inkomster

Följande inkomster ska inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd:

- hemmavarande barns inkomster av eget arbete
- hemmavarande skolungdomars inkomster av eget arbete, om skolungdomarna är under 21 år. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan eller annan jämförlig grundutbildning. Inkomster som avses i första stycket får dock beaktas vid tillämpning av 1 § till den del de överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

1b § Särskild beräkningsregel

För den som har fått försörjningsstöd under sex månader i följd ska 25 procent av inkomsterna av anställning inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd enligt 1 § (särskild beräkningsregel). Den särskilda beräkningsregeln gäller under två år. Därefter måste kravet på att försörjningsstöd ska ha lämnats under sex månader i följd uppfyllas på nytt för att den särskilda beräkningsregeln ska gälla igen. Den särskilda beräkningsregeln gäller inte inkomster som anges i 1 a.

1c § Rätt att sammanbo

För den som har beviljats eller beviljas bistånd i form av boende i en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 §, ska det ingå i en skälig levnadsnivå att kunna sammanbo med make eller sambo. Detta gäller under förutsättning att paret varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett sådant boende, att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott. Första stycket gäller oavsett om maken eller sambon har behov av boende i särskild boendeform.

2§ Övrigt bistånd – frivilligt bistånd

Humanistiska nämnden får ge bistånd utöver vad som följer av 1 § om det finns skäl för det.

Observera att ur rättssäkerhetssynpunkt är det viktigt att Humanistiska nämnden först prövar en ansökan om ekonomiskt bistånd enligt 1 § och därefter prövar om förutsättningar föreligger för att bevilja bistånd med stöd av 2 §. Om nämnden underlåter att fatta ett formellt avslagsbeslut på en ansökan om ekonomiskt bistånd enligt 1 § medför det att den enskilde inte kan överklaga beslutet enligt förvaltningslagen.

Beslut om bistånd enligt 2 § kan inte överklagas med stöd av bestämmelserna om förvaltningsbesvär i 16 kap. 3 § SoL.

3§ Behov som skall täckas av försörjningsstöd, riksnorm

Försörjningsstöd lämnas för skäliga kostnader för:
livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hygien samt dagstidning, telefon, boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

Skäliga kostnader enligt första stycket 1 ska i enlighet med vad regeringen närmare föreskriver beräknas enligt en för hela riket gällande norm (riksnorm) på grundval av officiella prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Om det i ett enskilt fall finns synnerliga skäl, ska Humanistiska nämnden dock beräkna dessa kostnader till en högre nivå. Nämnden får också i ett enskilt fall beräkna kostnaderna till en lägre nivå, om det finns synnerliga skäl för detta.

4§ Kompetenshöjande verksamhet

Humanistiska nämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetens- höjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar.

Humanistiska nämnden ska samråda med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket.

5§ Uteblivet deltagande i kompetenshöjande verksamhet

Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som anvisats enligt 4 §, får fortsatt försörjningsstöd vägras eller nedsättas. Detsamma gäller om hen utan godtagbart skäl uteblir från praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten.

6§ Arbetstagarbegreppet

Den som deltar i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet enligt 4 § ska i det sammanhanget inte anses som arbetstagare. I den utsträckning den enskilde utför uppgifter som stämmer överens med eller till sin art liknar sådant som vanligen utförs vid förvärvsarbete, ska hen dock likställas med arbetstagare vid tillämpning av 2 kap. 1–9 §§, 3 kap. 1–4 och 6–13 §§, 4 kap. 1–4 och 8–10 §§ samt 7–9 kap. arbetsmiljölagen (1977:1160) och av bestämmelserna om arbetsskadeförsäkring i socialförsäkringsbalken.

9 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL)

Enligt 9 kap 1 § första stycket SoL får Humanistiska nämnden återkräva bistånd som den enskilde fått felaktigt eller med för högt belopp på grund av:

- Oriktiga uppgifter
- Genom underlåtenhet att lämna uppgifter.
- På annat sätt förorsakat att ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § utgetts obehörigen eller med för högt belopp.

Om någon i annat fall än som avses som ovan stycket tagit emot sådant ekonomiskt bistånd obehörigen eller med för högt belopp och skäligen borde ha insett detta, får Humanistiska nämnden återkräva vad som har betalats ut för mycket.

9 kap. 2 § Socialtjänstlagen (SoL)

Enligt 9 kap 2 § SoL får Humanistiska nämnden kräva tillbaka bistånd som lämnats, som förskott på en förmån eller ersättning, till den som är indragen i arbetskonflikt och till den som på grund av förhållanden som hen inte kunnat råda över, hindrats från att förfoga över sina inkomster och tillgångar.

Har ekonomisk hjälp lämnats i annat fall än som avser 4 kap 1 § SoL får Humanistiska nämnden återkräva hjälpen, om den har getts under villkor om återbetalning.

9 kap 3 § Socialtjänstlagen

Vill nämnden föra talan om ersättning som en enskild inte återbetalar frivilligt för ekonomisk hjälp som avses i 1 eller 2 § eller för kostnader som kommunen har haft enligt 8 kap 1 § första eller andra stycket, ska talan väckas hos förvaltningsrätten inom tre år från det kommunens kostnader uppkom. Talan väcks vid den förvaltningsrätt inom vars domkrets den enskilde är bosatt. Talan om ersättning får inte bifallas, om den ersättningsskyldige genom att återbetala kostnaden eller en del av denna kan antas bli ur stånd att klara sin försörjning eller sin dagliga livsföring i övrigt eller annars synnerliga skäl talar mot bifall till ersättningsanspråket. Lag (2009:836).

9 kap 4 § Socialtjänstlagen (SoL)

Humanistiska nämnden får helt eller delvis efterge den ersättningsskyldighet som avses i 1 och 2 § § samt 8 kap 1 § andra stycket om det är uppenbart att

förhållandena ändrats så att den enskilde inte inom rimlig tid kommer att kunna göra återbetalning för kommunen helt eller delvis.
Detta beslut går inte att överklaga.

Handläggning, bistånd enligt 9 kap 2 § med villkor om återbetalning

skriftlig överenskommelse ska upprättas med den enskilde;

- beslutet ska innehålla uppgift om den eller de omständigheter som enligt denna paragraf utgör grund för återbetalningsplikten
- beslutet ska delges den enskilde skriftligt innan biståndet utbetalas
- den enskilde ska informeras om att ifall återbetalning inte sker kan frågan om återbetalningsplikt prövas i Förvaltningsrätten på initiativ av kommunen
- den enskilde ska informeras om att beslutet inte kan överklagas genom förvaltningsbesvär
- den som beviljas bistånd med återbetalning, ska skriva under överenskommelsen.

Dokumentation

11 kap. 5 och 6 § § SoL

”Handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande och beslut om stödinsatser, vård och behandling ska dokumenteras. Dokumentation ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Handlingar som rör enskildas personliga förhållanden ska förvaras så att den som är obehörig inte får tillgång till dem.”

Socialtjänsten har skyldighet att dokumentera sin verksamhet. Särskilt viktigt är det i samband med myndighetsutövning. All dokumentation sker i verksamhetssystemet. Den enskilde ska hållas underrättad om den dokumentation som förs om hen och rätten att ta del av all dokumentation. Om den enskilde anser att någon uppgift i dokumentationen är oriktig ska detta antecknas. Fördjupad vägledning kan erhållas från Socialstyrelsens handbok ”Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten”, 2006.

Med handläggning avses alla de åtgärder som vidtas från det att ett ärende har uppkommit genom en anmälan, en ansökan eller på ett annat sätt, tills det att utredning avslutas med ett beslut. Ett ärende avgörs alltid genom ett beslut eller ett återtagande av ansökan.

Med verkställighet av beslut menas genomförandet av de insatser som beslutet omfattar.

Utredning ska ske så enkelt och snabbt som möjligt. I samband med att ett ärende aktualiseras ska en grundutredning alltid göras. Grundutredningen ska utgöra underlag för den arbetsplan som alltid ska upprättas. Ny grundutredning ska göras då sökandens/familjens situation väsentligt förändras.

Följande ska beaktas för att uppnå syftet med dokumentationen:

- ansökan ska finnas och vara undertecknad, av båda sökande om ansökan är gemensam, om muntlig ansökan, antecknas detta
- ekonomisk utredning/beräkning ska finnas i datastödet
- anteckningar om gjorda inkomst- och utgiftskontroller ska finnas/om inga inkomster finns skall detta markeras i ansökan med 0 eller streck
- beslut ska överensstämma med ansökan
- beslut ska antecknas med egen rubrik
- alla beslut ska motiveras, gäller särskilt vid avslag eller då del av ansökan avslås
- utbetalt bistånd ska överensstämma med beviljat bistånd
- beslut ska fattas av behörig delegat
- delegationsbeslut ska anmälas till kommande Humanistiska nämndens sammanträde

Rubriker vid dokumentation i utredningen:

- Ansökan/aktuell fråga: ansökningsdatum och framställt behov.
- Aktuell situation: som är relevant för ärendets art samt objektivt, viktigt att skriva det som gäller.
- Ekonomi: se journal, ekonomiskt beräkning i datastödet, datum
- Motivering till beslut: obligatoriskt vid avslag. I barnfamiljer, ska barnens situation särskilt uppmärksammas.
- Beslut: se journal, bistånd, avslag samt vilket lagrum som gäller.
- Beslutsmeddelande: om beslutet går den enskilde emot helt eller delvis samt då detta bedöms behövt.
- Besvärshänvisning vid avslagsbeslut.

Om ansökan avser försörjningsstöd och beviljas i sin helhet skickas beslutet. Om sökanden inte önskar få beslut och beräkning dokumenteras det i akt. Vid nybesök ska den sökande informeras om rutiner och handläggningstiden. Observera skyldigheten att kommunicera samt att se till att sökanden löpande får ta del av den dokumentation som förekommer.

Beslut

Beslut om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen är myndighetsutövning. Vem som har rätt att besluta i ärendet framgår av delegationsförteckningen, se beslut i ärende om ekonomiskt bistånd, 4 kap. 1 § SoL, 4 kap. 4 och 5 §§ SoL, 4 kap 2 § SoL. Beslutfattare kan vara, socialsekreterare, bitr. socialchef, Individ- och familjeutskott.

Om ärendet är delegerat till Individ- och familjeutskottet och beslut inte kan vänta till nästa sammanträde kan utskottets ordförande vice ordförande samt ledamot i utskottet fatta så kallade ordförandebeslut.

Ordförandebeslut ska anmälas vid nästa Individ- och familjeutskottssammanträde. Enhetschef har ansvar att ärendet redovisas vid nästkommande Individ- och

familjeutskott.

Varje ansökan ska leda till ett beslut. Efter utredning ska varje ärende avgöras. Alla beslut, både bifall och avslag ska alltid vara motiverade och skriftliga. Beslutet ska innehålla uppgifter om:

- vad ansökan avser
- vad som beviljas respektive avslås och enligt vilken bestämmelse,
- hänvisning till lag § i socialtjänstlagen
- eventuell tidsperiod
- motivering avslaget, beslutsmotiveringen ska vara sådan att orsaken till avslagsbeslut tydligt framgår. I fall det finns flera skäl till avslag ska samtliga avslagsgrunder skrivas in i beslutet, och en närmare motivering i det enskilda fallet ska framgå av texten.
- att beslutets konsekvenser för eventuella barn har övervägts, viktig framför allt vid avslag.

Ett ärende kan även avgöras genom att den sökanden återtar sin ansökan. Då ska handläggaren i aktualiseringsbilden eller i ärendet anteckna återtagandet. Efter det beslutar handläggaren att inte inleda utredning.

Ansökan samt beslut att inte inleda utredning (aktualiseringsbilden) ska sparas i kronologisk pärm.

Underrättelse av beslut

För beslut som kan överklagas med förvaltningsbesvär gäller Förvaltningslagens 33 §, underrättelse av beslut. Paragrafen anger att nämnden bestämmer själv om underrättelse ska ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på annat sätt. En underrättelse ska alltid vara skriftlig om en part begär det.

I de fall beslutet går sökanden emot delges beslutet till denne alltid genom brev med post tillsammans med en besvärshänvisning. Det är också viktigt att förvissa sig om att den som berörs av beslutet har förstått dess innehåll.

Om ett beslut på grund av dess art eller på grund av annan omständighet i det enskilda fallet, behöver delges med iakttagande av reglerna i delgivningslagen kan detta ske genom att brevet sänds rekommenderat med mottagningsbevis. Detta kallas för ordinär delgivning. Beslut kan även delges genom stämningsman som utses av polismyndighet, kallas stämningsmannadelgivning.

Det är handläggaren som har ansvaret att den sökande får beslutet (gäller även då ärendet har beslutats av Individ- och familjeutskottet).

Att tänka på:

- besvärshänvisning ska lämnas vid avslag
- att beslut enligt 4 kap 2 § socialtjänstlagen inte kan överklagas med förvaltningsbesvär

- viktigt att informera den sökanden om vad som gäller samt skillnaden med 4 kap 1 § SoL och 4 kap. 2 § SoL.

Överklagan med förvaltningsbesvär

16 kap. 3 § SoL

"Humanistiska nämndens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om nämnden har meddelat beslut i fråga om"

- bistånd enligt 4 kap 1 § SoL
- vägran eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd enligt 4 kap 5 § SoL

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart. En förvaltningsrätt eller kammarrätt får dock förordna att dess beslut ska verkställas först sedan det har vunnit laga kraft. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Kammarrätten.

Tidsfrist vid överklagande med förvaltningsbesvär

När ett överklagande av beslut enligt 4 kap.1 § socialtjänstlagen med förvaltningsbesvär kommer in har nämnden att pröva om det kommit in i rätt tid eller inte, det vill säga inom tre (3) veckor från det att beslutet meddelats/delgivits klienten. För beräkning av tidsfrist är det viktigt att journalanteckning finns om när beslutet meddelades eller delgavs.

I de fall prövningen utfaller så att överklagandet bedöms ha inkommit för sent ska det avvisas. Även detta är ett beslut som kan överklagas. Det innebär att beslutet om avvisning måste meddelas klienten som även ska erhålla en besvärshänvisning.

Anteckning görs i akten: "*Överklagandet bedöms av nämnden ha inkommit för sent och avvisas därför. Detta beslut inklusive besvärshänvisning har dags dato meddelats NN.*" Överklagande av detta beslut sker enligt 45 § Förvaltningslagen.

Överklagan som inkommit inom rätt tid

En överklagan ska ställas till förvaltningsrätten, men sändas eller lämnas till Humanistiska nämnden (handläggaren i ärendet). Skulle överklagan innehålla nya uppgifter av sådant slag att en omprövning med stöd av 27 § förvaltningslagen ska göras, måste följande förutsättningar finnas:

- beslutet är uppenbart felaktigt i något väsentligt hänseende på grund av det har tillkommit nya omständigheter eller av någon annan anledning
- beslutet kan ändras snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part

Om dessa förutsättningar är uppfyllda ska en ändring av det överklagade beslutet ske. Om det nya beslutet är i överensstämmelse med den enskildes begäran behövs inget överklagande. Sker ingen ändring av beslutet i sin helhet ska handläggaren sända överklagandet till Förvaltningsrätten i Linköping.

När delegat, i samråd med enhetschef, har beslutat att förutsättningar är uppfyllda

ska en ändring av det överklagade beslutet ske. Om det nya beslutet är i överensstämmelse med den enskildes begäran behöver överklagandet inte skickas vidare till förvaltningsrätten.

Sker ingen ändring av beslutet i sin helhet ska ärendet, överklagandet, sändas till förvaltningsrätten. När överklagandet avgörs av Individ- och familjeutskottet förbereder handläggaren ärendet till sammanträdet. Om sammanträdet inte kan avvaktas ska beslutet fattas som ordförandebeslut. Överklagan ska sändas till förvaltningsrätten snarast, inom en vecka. För att garantera rättssäkerheten för den enskilde, skickas överklagan till förvaltningsrätten snarast även då oklarheter finns. Handläggare kan komplettera utredningen senare.

Till Förvaltningsrätten sänds följande handlingar:

- överklagan original, kopia till akten
- Individ- och familjeutskottets protokoll, i fall beslutet tas av utskottet
- ansökan kopia, original kvar i akten
- beslut, beräkning, utredning, journalanteckningar, beslutsmeddelandet, allt detta tas från datastödet, övriga handlingar i original, kopia till akten.

Lämpligt är att en kopia av utredningen skickas till sökanden. Om överklagan innehåller en begäran om inhibition, d.v.s. verkställighetsförbud, föreligger ingen omprövningsskyldighet. Ärendet ska då omedelbart översändas till förvaltningsrätten.

Individuell prövning

Behovet av bistånd provas alltid individuellt. Det gäller att fastställa den enskilde sökande och dennes familjs eventuella behov för att kunna göra en prövning av rätten till bistånd i enlighet med reglerna i 4 kap 1 och 2 §§.

För att utreda rätten till bistånd samt utröna den sökandes egna resurser och eventuella hinder måste ett antal kontrollfunktioner sättas in. Särskild hänsyn ska tas för familjer där det finns barn.

Vidare är det viktigt att personer som behöver skydd, kvinnor och män, får den hjälpen de behöver. I dessa fall kan behov av ekonomiskt bistånd tillfälligt behövas.

Att tänka på:

- Samtliga biståndssökande och övriga familjemedlemmar kontrolleras via bilregistret i avsikt att utröna ev. möjligheter till att avyttra kapitaltillgångar såsom bil, husbil eller husvagn.
- Eventuell kontroll via Skatteverket för att se fastighetstillgångar.
- Ingen omedelbar behovstillfredsställelse. Ett beslut behöver alltid tänkas igenom noga och motiveras väl.
- Det är viktigt att rätt person/personer i den sökandes familj kommer till besöket. Identifiering med godkänd legitimation ska ske vid alla nybesök.
- Tillsammans med den sökande utröna möjlighet till utökad arbetstid för de

sökande som uppger deltidsarbete. Enligt arbetslagstiftningen har deltidsarbetande förtur till heltidsarbete framför nyanställning.

Aktiv ekonomisk rådgivning och/eller hänvisning till kommunens budget- och skuldrådgivare ska användas som ett alternativ eller komplement till att bevilja ekonomiskt bistånd eller för att i ett långsiktigt tidsperspektiv ge valmöjligheter och konsekvenser av ekonomisk planering, och på så sätt förebygga ett längre bidragsberoende.

Ett fortlöpande ekonomiskt bistånd kan komma att verka passiviserande och motverka den enskildes möjlighet att försörja sig själv. Ett viktigt inslag i arbetet måste därför vara att motverka detta. Ett nära samarbete med kommunens arbetsmarknadsenhet, arbetsförmedling, försäkringskassa och sjukvården måste ske i syfte att nedbringa bidragstidens längd och underlätta för den enskilde att försörja sig själv.

Med utgångspunkt från att det ekonomiska biståndets storlek alltid ska beräknas utifrån det enskilda behovet ska förutom de anvisningar som lämnas här beaktas:

- rättsdatabas, finns vid samtliga arbetsplatser innehållande för verksamheten nödvändig lagstiftning, rättsfall från Förvaltningsrätt, Kammarrätt, Högsta förvaltningsdomstolen samt JO-uttalanden om socialtjänsten
- allmänna råd från socialstyrelsens handbok, Ekonomiskt bistånd - Stöd för rättstillämpning och handläggning av ärenden i den kommunala socialtjänsten, Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten, Socialstyrelsens meddelandeblad, förarbeten till socialtjänstlagen.

Försörjningsstöd

Anställningsintervju, resor/söka arbete, resor

Ekonomiskt bistånd utgår efter prövning till sökande som är kallad till anställningsintervju utanför kommunen, om ersättning inte erhålls från Arbetsförmedling, arbetsgivare eller annan. Undantag kan göras om resorna är ett led i den sökandes handlingsplan och överenskommelse med handläggare har gjorts innan resan.

Arbetsresor

Arbetsresor betraktas som godtagbar kostnad. Försörjningsstöd till arbetsresor med egen bil kan beviljas endast om billigare färdstätt saknas eller om arbetstider är sådana att allmänna kommunikationsmedel inte är möjliga. Vid en ansökan om ersättning prövas om programresor erhålls från Arbetsförmedling. Vi bevilja endast egenavgiften om man har beslut om programresor från AF. Det görs i dessa fall en individuell prövning av biståndsbehovet.

Arbetsresor beviljas med bistånd enligt Skatteverkets regler. I det ingår skatt,

försäkring, besiktning och underhåll av bilen.

Avgift till fackförening och erkänd arbetslöshetskassa

Fackföreningsavgift godtas som utgift. Även avgift för enskild anslutning till arbetslöshetskassa godtas.

Observera att fackföreningsavgiften ofta är frändragen på lönen eller ersättning från A-kassa. För arbetslösa och sjuka ska möjlighet till reducerad avgift alltid undersökas.

Barnomsorg

Avgift för barnomsorg godtas enligt kommunal taxa. I första hand ska den sökande undersöka möjligheter till avgiftsbefrielse.

Boendekostnad

Utgångspunkten vid bedömningen om vad som är skälig boendestandard är vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig. Vad gäller bostadens storlek hämtas vägledning från de maxgränser för bidragsgrundande bostadsyta som gäller vid beräkningen av bostadsbidrag (se bilaga). Dock ska varje ärende bedömas individuellt.

En förutsättning för att kunna beviljas bistånd för hyra eller del av hyra är att man är folkbokförd på adressen.

Krav på byte av bostad är främst motiverat vid långvarigt biståndsbehov. Förutsättningen för krav på flyttning eller reduktion av ersättningen för bostadskostnaderna är att det finns faktiska möjligheter för den enskilde att erhålla en annan bostad som uppfyller skäliga krav samt att oskäliga sociala konsekvenser inte uppstår. Den enskilde skall visa upp att de aktivt försökt att byta till en bostad med skälig kostnad samt skälig elförbrukning. Den enskilde måste dessutom få skälig tid att byta bostad, i normalt fall 4 månader, samt redovisa aktivt bostadssökande. Observera att rådrum är ett avslagsbeslut med besvärshänvisning och beslutet kan överklagas.

För umgängesberättigad förälder med regelbundet umgänge tas hänsyn till behov av större bostad.

Hemmavarande vuxet barn med egna inkomster

Ett vuxet barn som bor hemma ska bidra till boendekostnaden. Hyreskostnaden ska i dessa fall delas på antalet boende i lägenheten.

Hemmavarande vuxet barn som gått ut skolan

Om ett vuxet barn gått ut skolan och är utan någon annan inkomst än försörjningsstöd kan beviljas bistånd till hyreskostnad med belopp motsvarande tidigare beviljat bostadsbidrag om förälder blivit av med det. Detta gäller om man bott hemma under hela tiden innan.

Vuxet barn som varit utflyttat hemifrån och varit självförsörjande
Om ett vuxet barn som varit utflyttad hemifrån och varit självförsörjande
återvänder hem ska hyreskostnaden beräknas med hänsyn till hur många enheter
av lägenheten/huset man disponerar. (se RFFS 1998:9).

Förälder boende hos barn

Då bostaden inskaffas för att förälder ska få plats och boendekostnaden då ökat ska
bistånd till hyresdel beviljas. Hyresdelen beräknas då som för hemmaboende vuxet
barn.

Inneboende

Samma regler gäller vid inneboende. Inneboendekontrakt ska upprättas och
uppvisas där det tydligt framgår för vilken tid kontraktet gäller, vilken hyra det är
och vad som ingår och att individen är folkbokförd på adressen. Socialtjänsten i
Trosa kommun godtar inte hyresförhållanden som är att betrakta som "svart
uthyrning". De som lever i en hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren
betraktas inte som inneboende. Förstahandskontraktets innehavare måste vara
folkbokförd på adressen för att den sökande ska räknas som inneboende.

Andrahandskontrakt

Andrahandskontrakt kan endast godkännas som kontrakt på lägenhet om det är
godkänt av hyresvärden. Giltig blankett ska användas och vara undertecknad av
hyresvärden. Detta är en förutsättning även för att kunna söka och bli beviljat
bostadsbidrag.

Intäkt av uthyrning

Om den enskilde har en boendekostnad som överstiger högsta godtagbara nivå och
hyr ut en del av lägenheten för att minska kostnaden, ska hyresintäkten reducera
boendekostnaden och inte räknas som inkomst för den enskilde. Intäkt av
uthyrning reducerar hyran även i de fall ett kvarboende vuxet barn betalar hyra.

Om boendekostnaden trots intäkt av uthyrning fortfarande överstiger högsta
godtagbara nivå, bör den enskilde göra vad han/hon kan för att skaffa en billigare
bostad. Under förutsättning att så sker, godtas under en övergångsperiod (rådrum
är fyra månader) boendekostnaden (reducerad med hyresintäkten) i avvaktan på
bostadsbyte.

Boende på kriminalvårdsanstalt

I första hand ska den enskilde hyra ut sin bostad. I vissa fall kan ekonomiskt
bistånd utgå till boendekostnad om strafftiden är högst sex månader om personen
annars riskerar att bli bostadslös. Det kan även vara nödvändigt att pröva rätten till
bistånd utöver sex månader om särskilda omständigheter föreligger.
För personer som vistas på kriminalvårdsanstalt och är folkbokförda i annan
kommun är folkbokföringskommunen ansvarig för insatser enligt socialtjänstlagen
under fängelsevistelsen och i samband med frigivningen.

Övriga boendeformer

Till exempel campingboende, hyra av stuga, husvagn eller båt, boende hos kamrat och hotell. Bistånd till boendekostnader skall i dessa fall prövas mycket restriktivt och beviljas endast om den sökanden har mycket stora svårigheter att få annat boende och om socialtjänsten inte kan erbjuda något alternativ.

Eget boende för ungdomar

Försörjningsstöd till eget boende för ungdomar beviljas endast då den unge själv har betalat hyran under minst 6 månader eller då sociala skäl bedöms föreligga.

Vuxna personer med gemensam bostad

Makar är underhållsskyldiga mot varandra enligt äktenskapsbalken 6 kap 2 §. Ogifta sammanboende likställs med gifta om de sammanlever under äktenskapsliknande förhållanden. Man bör utgå från att sökanden sammanlever under äktenskapsliknande förhållanden om de har barn tillsammans eller har levt tillsammans under en längre tid.

Om det av omständigheterna klart framgår att två vuxna personer, som delar bostad, har helt skilda hushåll ska försörjningsstöd utgå som till två enskilda personer.

Att tänka på:

Kostnad för dubbel hyra i samband med exempelvis flyttning godkänns generellt inte. I särskilda fall kan kostnaden godkännas som utgift i max tre månader vilket motsvarar normal uppsägningstid. Flyttningen ska då vara motiverad av ekonomiska, sociala eller medicinska skäl.

Gäller ansökan en bostad sökanden ska flytta till, måste vid prövningen beaktas sökandens möjligheter att i framtiden klara bostadskostnaden när hushållet blir självförsörjande. En sådan prövning kan ibland innebära att bistånd inte beviljas till den aktuella bostaden även om kostnaden understiger högsta godtagbara.

I de fall man hyr lägenhet med kallhyra skall elkostnaden läggas på tillsammans med hyran för att beräkna skälig nivå på boendekostnaden. Ett överslag på året görs då.

Glasögon

Bistånd till glasögon utgår efter att behovet styrks av läkare/optiker. Glasögon beviljas utifrån det billigaste alternativet. Bistånd till kontaktlinser beviljas endast efter läkarutlåtande. Terminalglasögon ska bekostas av arbetsgivare. Bistånd till läsglasögon pga. av avtagande synskärpa beviljas inte.

Hemförsäkring

Bistånd till hemförsäkring grundförsäkring även kallad basförsäkring godtas

månadsvis. Försäkringsbrev ska uppvisas.

Hemtjänst/färdtjänst

Avgift för hemtjänst godtas. Möjlighet till avgiftsbefrielse ska undersökas. Gällande färdtjänst utreds behovet vid varje ansökan, grunden för att godkänna färdtjänst resor är arbetslinje, praktik, färdtjänst till apotek, affär och fritidsaktiviteter.

Hemutrustning

Avgörande för om ekonomiskt bistånd till hemutrustning ska utgå är bedömningen av när den sökande kommer att ha ekonomiska förutsättningar att själv kunna skaffa nödvändig utrustning med egen inkomst samt sökandens ålder.

Huvudprincipen är att ekonomiskt bistånd ska täcka det omedelbara behovet av grundutrustning. Till denna räknas utrustning som krävs för att sova, äta, laga mat och rengöring. Utrustning som har med trivsel att göra beviljas i begränsad omfattning. För barnfamiljer utgår bidrag för inköp av begagnad TV. Hushåll utan barn kan erhålla bistånd till inköp av TV om särskilda sociala skäl finns.

Kompletterande hemutrustning kan erhållas efter särskild prövning. Klienten ska komma med ett eget specificerat kostnadsförslag på nödvändig hemutrustning. Vid skilsmässa är utgångspunkten att de vuxna delar på det gemensamma boendet. Likaså att barnens möbler och övrig utrustning följer med den förälder som barnet/barnen ska bo hos.

Hembesök ska ske i samband med utredning om behov av hemutrustning. Begagnade möbler kan vara ett alternativ till nyförvärv. Den sökande ska med kvitto redovisa inhandlade varor. Om behov finns beviljas bistånd till hemkörningsavgift.

Flyktingar/nyanlända hänvisas till att ansöka om hemutrustningslån genom CSN i första hand.

Hälso- och sjukvård

Ekonomiskt bistånd kan utgå för skäliga kostnader för hälso- och sjukvård som är medicinskt påkallad. Ekonomiskt bistånd bör omfatta skäliga kostnader för bland annat:

- hjälpmedel och förbrukningsmaterial som föreskrivits av behörig hälso- och sjukvårdspersonal
- läkemedel som omfattas av lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner mm och som föreskrivits av behörig hälso- och sjukvårdspersonal
- resor som är nödvändiga för att vården skall kunna genomföras, eller
- resor som är nödvändiga för att hämta ut förskrivna läkemedel, hjälpmedel och förbrukningsmaterial
- Kostnader för läkemedel som inte innefattas av högkostnadsskyddet ska bedömas restriktivt.

Kosttillägg

Kosttillägg utgår endast till vid konstaterat sjukdomstillstånd. Behovet ska styrkas av läkare eller dietist. Konsumentverkets rekommendationer ska beaktas när det gäller vilka kosttillägg som kan accepteras. Enligt Konsumentverket är det enbart gluten och mjölkprotein kost som godkänns med extra kosttillägg (se bilaga 2).

Kostnad för egen fastighet/bostadsrätt

Vid beräkning av den faktiska boendekostnaden i jämförelse med de belopp som anges under förra punkten, ska alltid räknas med nettoräntan, dvs. räntekostnaden minus skattejämkning = 70 % av ränta. I boendekostnaden ingår även uppvärmningskostnad, villaförsäkring, vatten, sophämtning, underhåll. Amorteringar ligger däremot utanför normen för högsta godtagbara boendekostnad.

Kostnaden för egen fastighet överstiger i vissa fall högsta godtagbara boendekostnad och det måste även beaktas att fastigheten kan utgöra realiserbart kapital. Vid långvarigt behov av försörjningsstöd kan det bli nödvändigt att tillsammans med den enskilde planera för en förändring av boendet och hitta en billigare bostad. För amorteringsdelen bör i regel uppskov begäras hos vederbörande bank.

Särskilt bör uppmärksammas förekomsten av starka sociala skäl för det aktuella boendet, hjälpbehovets längd, huruvida den normala ekonomin klarar boendekostnaden samt hur dyrt, godtagbart eller möjligt ett alternativt boende är. Om biståndsbehovet bedöms bli långvarigt utgör detta skäl för försäljning av bostaden. Krav ska då ställas på att bostaden lämnas till mäklare för försäljning. I övrigt gäller vad som sägs om hyreslägenheter beträffande skälig kostnad, krav på flyttning och överväganden i samband med det. Beräkning av bostadskostnader för egen fastighet följer samma princip.

Den som bor i bostadsrätt eller eget hus skall alltid bifoga en egnahemsutredning till ansökan.

Sjukhusvistelse

Sjukhusvårdsavgiften är att betrakta som en viss kostnad för kost. Den utgör en del av kostnaden för livsmedel. Vid beräkning av försörjningsstöd görs avdrag per dygn med den av riksnormen som motsvarar livsmedel.

Spädbarnsutrustning

Spädbarnsutrustning kan beviljas med högst 10 % av basbeloppet för första barnet. Beloppet inkluderar ligg/sittvagn och babysäng.

Begagnad utrustning kan vara ett alternativ till nyförvärv. Den sökande ska med kvitto redovisa inhandlade varor. Vid prövning bör det redovisas vilken utrustning som redan finns.

Studielitteratur

Ekonomiskt bistånd till studielitteratur kan beviljas endast för studier på grundskolenivå med faktisk kostnad. Försäljning av böcker från föregående termin ska beaktas och redovisas som en inkomst.

Tandvård

~~Akut tandvård~~

~~Är behovet av tandvården akut ska inga krav ställas på att den enskilde ansöker om ekonomiskt bistånd före behandlingen enligt Socialstyrelsens råd. Med akut tandvård avses ofrånkomligt behov av behandling vid värk, infektiösa tillstånd och traumaskador. Exempel på behandling kan vara tandutdragning, akut rotbehandling, temporära fyllningar, enstaka fyllningar för att undanröja värk samt proteser. Kostnadsförslag för protes ska dock inhämtas då det finns olika proteser att välja mellan. Detta är behandling som oftast måste utföras omedelbart. Den får utföras utan kostnadsförslag i de fall ett sådant inte kan inväntas. Det ska av tandvårdsräkning eller genom kontakt med behandlande tandläkare framgå att tandvården var akut.~~

~~Nödvändig tandvård~~

~~För nödvändig tandvård kan ekonomiskt bistånd utges till hela den kostnad som patienten ska erlägga enligt tandvårdsförsäkringen. Förutsättningen är att sökanden bedöms vara i behov av långvarigt försörjningsstöd. Att individen under en period av 6 månader framåt i tiden ej bedöms bli självförsörjande. Om den biståndssökandens behov av ekonomiskt bistånd bedöms vara kortvarigt och denne själv kan tillgodose sitt behov inom en rimlig tid, bör detta vägas in i bedömningen av hur omfattande biståndet till tandvård ska vara.~~

~~Eftersom behovet av tandvård prövas månadsvis kan socialtjänsten kräva att den biståndssökande tar månadsräkningar från tandläkaren om det framkommer att individen fått inkomster över riksnorm.~~

~~Den biståndssökande ska i första hand undersöka möjligheten att dela upp betalningen månadsvis.~~

~~Inför beslut om bistånd till tandvård ska följande utredas/beaktas:~~

- ~~• Omfattningen på tandvård ska motsvara vad en låginkomsttagare har råd att kosta på sig~~
- ~~• Ekonomiskt bistånd beviljas till det billigaste behandlingsalternativet.~~
- ~~•~~
- ~~• Huvudprincipen är att bistånd inte beviljas till implantat och kronor på tänder bakom femte tanden.~~

~~Kostnadsförslag ska alltid inhämtas innan behandling påbörjas så handläggaren har möjlighet att utreda rätten till bistånd innan behandling påbörjas. Individen skall undersöka möjligheten att göra en avbetalningsplan.~~

~~Eftersom ett beslut om nödvändig tandvård ofta omfattar flera månader ska beslut tas med förbehåll. Detta för att socialtjänstens åtagande ska kunna avbrytas om klienten blir självförsörjande under tiden som tandvårdsbehandlingen pågår.~~

Tandvård övrigt

~~Ungdomar under 23 år har rätt till kostnadsfri tandvård, se Försäkringskassans hemsida. Personer med sjukdom eller funktionshinder kan få ett utökat ekonomiskt stöd för tandvård, se regionens hemsida.~~

~~Kriminalvården har särskilda föreskrifter och allmänna råd om tandvård för intagna (KVFS 2006:3)~~

~~Kronofogdemyndigheten kan bevilja anstånd vid pågående utmätning för att möjliggöra betalning av tandvårdskostnader.~~

Allmänt Vid nybesök om ekonomiskt bistånd för tandvård som redan är utförd ska kostnaden betraktas som skuld och ej beviljas då den sökande vid undersökningstillfället ej varit berättigad ekonomiskt bistånd. Har den sökande haft ekonomiskt bistånd för sin livsföring i mer än ett år har denne möjlighet att ansöka om en undersökning av tandstatus, detta för att förebygga högre kostnader i framtiden. Det är under förutsättning att den sökande själv undersöker och har rätt till det allmänna tandvårdsbidraget och använder det för undersökningen.

Akut tandvård

Ekonomiskt bistånd beviljas till akut tandvård som innebär åtgärder för att avhjälpa svåra smärttillstånd eller tillstånd som medför betydande obehag. Det ska framgå av inlämnat kvitto/faktura att tandvården varit av akut karaktär. Framgår det inte på ett tydligt sätt ska kontakt tas med tandläkaren för klargörande av karaktären av den genomförda behandlingen.

Nödvändig uppehållande tandvård

Ekonomiskt bistånd till nödvändig tandvård kan beviljas för personer som under minst 1 år haft försörjningsstöd eller inkomster i nivå med riksnorm och som under överskådlig tid inte förväntas öka sina inkomster.

Personer med införsel ska uppvisa ett beslut på kronofogdens bedömning innan behov av försörjningsstöd till akut eller nödvändig tandvård utreds och bedöms.

Personer som har införsel och lever på Kronofogdens förbehållsbelopp och är i behov av akut eller nödvändig tandvård ska kontakta Kronofogden för att få nedsatt införsel för motsvarande kostnad. De ska styrka behovet med det billigaste alternativet för tandvård genom att lämna ett kostnadsförslag till kronofogden.

Personer med införsel ska uppvisa ett beslut på kronofogdens bedömning innan behov av försörjningsstöd till akut och nödvändig tandvård utreds och bedöms. När det gäller personer med pågående skuldsanering inkluderats akut och nödvändig tandvård det belopp som de har till sin försörjning varje månad. Sökanden som har egna inkomster i nivå med försörjningsstödsnormen men ändå söker ekonomiskt bistånd för tandvård, kan beviljas bistånd i vissa fall. Om tandvårdskostnaden är skälig beviljas bistånd till den del av kostnaden som överstiger vad han eller hon själv kan betala med sitt normöverskott under 6 månader. I första hand ska den

sökande hänvisas till avbetalningsplan med behandlande tandläkare. Vid bedömning av omfattning och kostnad av den sökta tandvården ska den jämföras med vad en låginkomsttagare har råd med. Behandlingen ska syfta till att personen uppnår en godtagbar tuggförmåga och ges möjlighet att fungera socialt. I undantagsfall kan kostnader för narkos eller annan motsvarande smärtlindring godtas för personer med extrem tandvårdsrädsla. Detta ska vara styrkt med läkarintyg och personen ska inte kunnat tillgodogöra sig sjukvårdens behandling för tandvårdsrädsla.

Rätt till bistånd

Vid bedömning av rätten till bistånd tas ställning till dels den föreslagna behandlingen och dels till kostnaderna för denna. Den kostnad som godtas ligger till grund för prövningen av den sökandes rätt till ekonomiskt bistånd. En bedömning görs också av den sökandes inkomst under en längre tid och sökandes möjlighet att själv betala (del av) den godtagbara kostnaden. Vid tillfälligt behov av ekonomiskt bistånd (högst 3 månader) beviljas ekonomiskt bistånd i normalfallet endast till kostnad för akut tandvård. Vid förväntad egen försörjning inom nära framtid (c:a 3 månader) görs övervägande om den sökande kan vänta med hela eller del av tandvårdsbehandlingen tills han/hon blir självförsörjande. Vid normöverskott förväntas den enskilde spara till mer sällan förekommande utgifter, och bör i normalfallet själv kunna betala sina tandvårdskostnader. Han/hon hänvisas att om möjligt göra en avbetalningsplan med sin tandläkare.

Om kostnaden och behandlingens omfattning är skälig, kan ekonomiskt bistånd beviljas till den del av kostnaden, som överstiger vad den sökande själv kan betala med sitt normöverskott under sex månader.

Beslut

Beslut om bistånd till tandvårdskostnad ska tidsbegränsas att gälla för den angivna behandlingsperioden (i normalfallet tre månader, kan vid synnerliga skäl förändras). Rätten till ekonomiskt bistånd prövas månad för månad. Ett förbehåll om återkallelse ska skrivas in i beslut som avser behandling som sträcker sig över mer än en månad. Biståndet beviljas enbart enligt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets referensprislista. Kostnader som överstiger denna lista bekostas av den sökande själv.

Betalning

I normalfall får den enskilde en specificerad faktura som denne får lämna in till ansvarig socialsekreterare vid månatliga ansökan om ekonomiskt bistånd, eller utifrån förfallodatum. Socialsekreteraren betalar vanligtvis fakturabeloppet direkt till behandlande tandläkare. I övriga fall får socialsekreteraren komma överens med den enskilde om hur fakturan ska betalas. I de fall socialsekreteraren bedömer att den enskilde saknar möjlighet att själv betala till tandläkaren, kan faktura – som ska vara adresserad till den enskilde godtas på utförd och godkänd behandling. Eventuell fakturaavgift godtas i dessa fall.

Övrigt om tandvård

I Sörmland är det avgiftsfri tandvård till och med det år man fyller 23 år. För att kunna ta del av den kostnadsfria tandvården måste man vara folkbokförd i Sörmland.

Personer med sjukdom eller funktionsnedsättning kan få tandvårdsstöd som består

av två delar. - Den ena delen av stödet riktar sig till personer som har stora tandvårdsbehov på grund av långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning. De som uppfyller förutsättningarna för denna del av stödet kan, efter prövning av landstinget, få tandvård till hälso- och sjukvårdsavgift. - Den andra delen är ett bidrag som kan användas till förebyggande tandvård. Bidraget, som hanteras av Försäkringskassan kallas särskilt tandvårdsbidrag, STB, och riktar sig till personer som på grund av sin sjukdom eller funktionsnedsättning riskerar att få en försämrad tandhälsa.

Om en intagen avtjänar ett straff som är längre än två år kan den enskilde få grundläggande tandvård i Kriminalvården. Det får den intagne betala med egna medel. Kriminalvården kan ibland betala för akut tandvård.

Kronofogdemyndigheten kan bevilja anstånd vid pågående utmätning för att möjliggöra betalning av tandvårdskostnad. Se avsnitt Nödvändig uppehållande tandvård

Umgänge med barn

Barn och ungdomar som ska i ekonomiska biståndssammanhang inte missgynnas av att föräldrar inte lever tillsammans. Vid beräkning av umgängeskostnad ska reducerad riksnorm beviljas för de antal dagar barnet är hos umgängesföräldern. Förälder som har kortare umgänge med barn beviljas för varje dag den del av riksnormen som motsvarar livsmedel, hygien och fritidskostnad för barnet räknat per dag. Vid längre umgänge ska i första hand undersökas om försäkringskassan reglerar underhållsstödet.

Kostnader för umgängesresor måste framstå som rimliga med hänsyn till vad en låginkomsttagare kan bekosta. Huvudprincipen är att båda föräldrar ska dela på resekostnaderna. För barn som behöver göra långa umgängesresor för att träffa sin förälder görs en individuell prövning. För umgängesresor avseende placerade barn svarar placerande kommun. Vid bedömning om umgängesresor bör man beakta vad som reglerats genom dom eller beslut av domstol eller avtal om umgänge.

Bistånd för livsföring i övrigt

Även bistånd för livsföring i övrigt ska prövas enligt SoL 4:1 och beviljas om det krävs för att sökanden ska uppnå en skälig levnadsnivå. Handläggare ska motivera varför biståndet krävs för att individen ska uppnå en skälig levnadsnivå. Bistånd utöver skälig levnadsnivå kan lämnas i enlighet med SoL 4 kap 2 §.

Advokatkostnader

Ekonomiskt bistånd utgår generellt inte till advokatkostnad. Möjligheterna att få ersättning via hemförsäkring ska undersökas. Undantag kan förekomma om juridisk expertis behövs för att det har med nödvändig livsföring att göra. Ett skäl för att bevilja bistånd till kostnader för juridisk hjälp kan vara att tvisten avser ett familjerättsligt ärende (jfr RÅ 1989 not. 120). Det ska beaktas hur långvarigt den sökandens behov av försörjningsstöd är.

Avbetalningar och skulder

Biståndet bedöms enligt 4 kap.1 och 2 § § SoL

Ekonomiskt bistånd till betalning av skulder utgår endast i undantagsfall. För att ekonomisk hjälp till skuld ska lämnas gäller att betalning av skulden har avgörande betydelse för den hjälpsökandes fortsatta livsföring och att denna på ett avsevärt sätt skulle försvåras om skulden inte betalades. Socialtjänsten bör inte ge ekonomiskt bistånd till skatteskulder, böter eller skadestånd. Detta gäller även skulder, kvarskatt, som uppstått under period då den sökande haft bistånd och bistånd beviljats med lägre belopp än som skulle ha blivit fallet om rätt skatteavdrag gjorts. (Se RÅ 1996 ref 14) Ovanstående princip ska vara vägledande även för ställningstagande ifråga om avbetalningsköp.

Att en person har skulder är inte ovanligt och är i sig inget skäl för bistånd. Den biståndssökande ska uppmanas att undersöka möjligheten att få uppskov med betalningen eller att få skulderna avskrivna.

Möjlighet att ansöka om skuldsanering enligt skuldsaneringslagen samt samarbete med budget- och skuldrådgivare ska alltid beaktas.

Observera att prövning enligt 4 kap 1 § ska ske innan ställningstagande enligt 4 kap 2 §.

Bil

Bilen betraktas som en avyttringsbar tillgång vid bedömning om rätt till ekonomiskt bistånd. Även om bilen är belånad ska bilen säljas till förmån för att förfoga över kontanter. Försäljningssumman tas upp som en inkomst.

Rådruks beslut med besvärshänvisning skall ges individen för att möjlighet till att överklaga skall ges.

Begravningskostnader

Vid ansökan om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader ska socialtjänsten initiera en dödsboudredning som ska ligga till grund för biståndsbedömningen. Även om förutsättningar finns för dödsboanmälan är det inte självklart att det finns förutsättningar att bevilja ekonomiskt bistånd till begravningskostnader. Rätten till bistånd måste utredas i varje enskilt fall. Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångarna i dödsboet eller genom försörjningsskyldiges inkomster eller tillgångar.

Gäller begravningskostnaden en avliden maka/make/registrerad partner eller sambo ska även den efterlevande makan/makens/registrerade partners eller sambons ekonomi omfattas av utredningen. Gäller ansökan ett avlidet minderårigt barn ska kostnaden prövas mot föräldrarnas ekonomi. Vid bedömning av försörjningsskyldiges betalningsförmåga prövas rätten till bistånd mot gällande försörjningsstödsnorm.

Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader bör motsvara kostnaden för en

begravning i Sverige och i regel inte vara högre än ett halvt basbelopp.

Förutom kostnader för det som hör samman med att ta hand om stoftet och begravningsakten, bör biståndet även kunna omfatta kostnad för annons, gravsten och inskription. De kostnader som i regel inte ersätts är handbuketter, övriga buketter, solist, middag, minnesalbum och tackannons.

Rätten till bistånd omfattar begravningskostnader som är nödvändiga för att begrava den avlidne på bostadsorten. Merkostnader för transport till annan ort eller till transport till utlandet ingår inte i rätten till bistånd.

Om det är osäkert ifall det finns försäkringar som kan täcka begravningskostnaderna helt eller delvis, kan ekonomiskt bistånd beviljas som förskott på förmån.

Begravningskostnader går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet till exempel obetald hyra, elräkning, telefon eller kostnader för utflyttning och städning. Alla kända tillgångar som finns på dödsdagen avräknas vid ansökan om begravningskostnad, även eventuellt kommande skatteåterbäring.

Begravningskostnader ska som huvudregel endast beviljas vid ansökan från dödsbodelägare eller från den som är försörjningsskyldig för den avlidne. Socialtjänsten ska ta i beaktande om den avlidne har gett bort eller sålt tillgångar förmånligt till en dödsbodelägare strax före dödsfallet (RÅ 1994 ref 53). Kostnader för begravningsakt i kyrkan med präst, organist och vaktmästare för de som inte är medlemmar i Svenska kyrkan beviljas inte.

Om en svensk resenär avlider på utlandsresa är det antingen personens hem- eller reseförsäkring eller de anhöriga som får betala kostnaden för transport av den avlidna till Sverige. Om försäkring saknas och anhöriga inte har ekonomiskt möjlighet att betala för hemtransport, hjälper ambassaden till att ordna en enkel och värdig begravning utomlands.

Bredband/internetuppkoppling/dator

Ekonomiskt bistånd till bredband/internetuppkoppling/dator bedöms efter särskild prövning. Generellt så beviljas inte sådant bistånd om inte synnerliga skäl föreligger. Sådana särskilda skäl kan vara skälig kostnad till internetuppkoppling för barnfamiljer för att barnen ska kunna delta i skolarbetet. Enligt kammarrättsdom (kammarrätten i Jönköping, mål nr 3081-17) kan en skälig kostnad för internet/bredband uppgå till 200 kr per månad. Denna kostnad ansågs täcka kostnaden för nödvändig uppkoppling till skolarbete, myndighetskontakter, arbetssökande och betalning av fakturor. Utred om aktuell skola/skolor delar ut läsplattor till eleverna och ifall de täcker behovet för att barnet ska kunna sköta skolarbetet. Vid ansökan om bistånd till kostnad för dator skall det utredas om behov av dator verkligen finns och om behovet kan tillgodoses genom exempelvis mobiltelefon vilket i det flesta fall är möjligt.

Flyttkostnader

Vid flyttningar av arbetsmarknadsskäl ska möjligheten att få bidrag från arbetsförmedlingen till flyttkostnaden undersökas. Efter särskild prövning kan ekonomiskt bistånd beviljas. Kostnadsförslag ska införskaffas från mer än en flyttfirma. Kostnad för adressändring godtas inte. Vanlig adressändring är gratis, endast eftersändning av post kostar extra och detta godkänns inte. Utgångspunkten är att de flesta människor organiserar sin flyttning med hjälp av släkt och vänner.

Bistånd ska prövas utifrån följande:

- Behov och orsak till flyttningen, arbetsmarknadsskäl, hälsa, sociala omständigheter
- Egen förmåga att ordna flytt med hjälp av släkt och vänner
- Vid flytt av arbetsmarknadsskäl ska möjligheten att få bidrag från arbetsförmedlingen undersökas.

Ekonomiskt bistånd till flyttkostnader bör i regel omfatta:

- Hyra av bil eller släp, inklusive försäkring
- Bensin/diesel
- Hyra av flyttlådor
- Flytt av telefonabonnemang gäller då synnerliga skäl föreligger
- Kostnad för flytt med hjälp av flyttfirma, gäller då synnerliga skäl föreligger. Läkarintyg ska styrka de medicinska skälen.

Förstärkt försörjningsstöd för barn under december månad

Förstärkt försörjningsstöd får beslutas med 500 kronor per barn till familjer som uppfyller villkoren för försörjningsstöd för december månad samt har beviljats försörjningsstöd under minst två månader perioden september-december aktuell år. För umgängesbarn gäller 250 kr men samma villkor gäller.

Beslut enligt SoL 4 kap 2§ ej besvärshänvisning.

Försäkringar

Arbetslöshetsförsäkring godkänns som utgift enligt 4 kap 1 §. Hemförsäkring, se kostnad för det. Avseende villaförsäkring, se kostnader för egen fastighet. Olycksfallsförsäkring för barn täcks av riksnormen för försörjningsstöd.

Hyresskuld

Bistånd bedöms enligt 4 kap 1 och 2 § § SoL

När någon ansöker om bistånd till reglering av hyresskuld ska ett sådant ärende handläggas skyndsamt. Prövning görs enligt 4 kap.1 och 2 § § SoL och rätten till bistånd avgörs av det behov den sökande har vid tidpunkten för ansökan.

Att tänka på

- Skuld för obetalt hyra eller avgift till bostadsrättsförening kan efter särskild prövning beviljas under förutsättning att sökanden får bo kvar om skulden regleras.
- Om skulden uppstått under tid då den enskilde inte haft bistånd till

- kostnaden, men hade haft rätt till bistånd om hen hade ansökt om detta.
- Om de sociala konsekvenserna för barnen i en familj skulle bli för stora vid eventuell avhysning.
  - Konsekvenserna för gamla, sjuka och/eller funktionshindrad person där alternativt boende inte går att ordna eller där bostaden särskilt anpassats till någon i hushållet.
  - I vissa fall kan det vara rimligt alternativ att den biståndssökande flyttar till annan bostad.
  - Om sökanden har inkomster ska rätten till bistånd med återbetalning prövas,
  - Prövning görs enligt 4 kap 2 § SoL.

I fall depositionsavgift krävs ska utredning innefatta ställningstagande i det särskilda fallet.

Hushållsel/el-skuld

Bistånd bedöms enligt 4 kap. 1 och 2 § § SoL. Bistånd kan utgå med faktisk godkänd kostnad som bedöms skälig.

I fråga om skäliga kostnader måste det göras en individuell bedömning av vad som är skäligt för just den biståndssökande.

Vid boende med eluppvärmning kan elkostnad utöver dessa normalbelopp läggas in i boendekostnaden upp till högsta godtagbara boendekostnad.

Ekonomiskt bistånd till el-skuld kan beviljas efter särskild prövning där avstängning av elleverans kan medföra stora sociala konsekvenser.

Om sökanden har inkomster ska rätten till bistånd med återbetalning prövas. Prövning görs då enligt 4 kap 2 § SoL.

Då depositionsavgift krävs för hushåll som beviljats kostnad för el-skuld, eller som har behov av nytt el-abonnemang, ska detta beviljas då särskilda skäl föreligger.

Depositionsavgiften betalas direkt till elleverantören och återbetalning ska ske till kommunen.

Kläder och skor utöver vad som ingår i försörjningsstödet

Bistånd bedöms enligt 4 kap. 1 § SoL

Kläder ingår i riksnormen. Föreligger det starka medicinska, sociala eller andra starkt vägande skäl till behov av kläder och skor, kan bistånd beviljas utöver normbeloppet. Bedömningen ska vara restriktiv och en individuell prövning görs.

Magasineringskostnad

För personer som saknar permanent bostad bör kostnaden för magasinering av egna tillhörigheter under skälig tid ingå i den faktiska boendekostnaden.

Pass/ID-kort

Som huvudregel utgår ersättning för identitetshandling för den som saknar sådan. Ekonomiskt bistånd till pass utgår normalt inte.

Psykoterapikostnad

Psykoterapi är sjukvårdshuvudmannens ansvar. Huvudprincipen är därför att bistånd till kostnad för psykoterapi inte ska beviljas. Den som ansöker sådant bistånd ska hänvisas till vårdcentral eller psykiatrisk öppenvårdsmottagning.

Rekreation

Om synnerliga skäl föreligger kan ekonomiskt bistånd utgå till rekreationsresor, dock inte till resor som betingas av ett direkt sjukvårdsbehov där Regionen har ett ansvar. Möjlighet att få bidrag från olika fonder ska beaktas.

Om barn finns i familjen kan bistånd sökas till koloni/lägersvistelse. Detta under förutsättning att familjen gått på ekonomiskt bistånd under en längre tid och biståndet är till för att ge familjen en skälig levnadsnivå.

Skulder

Den enskilde är inte berättigad till ekonomiskt bistånd avseende skulder såvida det inte finns särskilda skäl. Andra alternativa lösningar ska vara uttömda. Budget- och skuldrådgivning ska erbjudas.

I vissa fall kan ekonomiskt bistånd till skulder beviljas om det har en avgörande betydelse för den sökandens fortsatta försörjning. Det kan t.ex. röra sig om skuld av hyra eller el som måste betalas för att den enskilde inte ska hamna i en oacceptabel situation, en barnomsorgsskuld som måste regleras för att den enskilde kan påbörja utbildning etc. Även omständigheten då skulden uppstod bör beaktas. Skulden kan t.ex. avse utgifter som skulle ha beaktats om den enskilde i ett tidigare skede ansökte om ekonomiskt bistånd.

Att en person har skulder är inte ovanligt och är i sig inget skäl för bistånd.

Telefon

Kostnad för telefon, fasta avgifter och en viss rörlig del, ingår i riksnormen, bistånd därutöver ska endast utgå i sådana fall då sociala, medicinska eller andra godtagbara skäl föreligger. Individuell restriktiv prövning ska göras.

Mobiltelefon med telefonkort kan jämföras och utgöra ett billigare alternativ till fast installation. I vissa fall kan behov av stationär telefon motiveras:

- personer som på grund av ålder, sjukdom eller skada inte har förmåga att använda en mobiltelefon
- fast telefon är en förutsättning för att tekniska hjälpmedel, som trygghetslarm, ska kunna installeras.

Kostnad för telefoninstallation på grund av intensivövervakning med fotboja ska inte beviljas då detta ska bekostas av kriminalvårdsmyndigheten.

Då depositionsavgift krävs för hushåll som beviljats kostnad till fast telefonabonnemang kan det bli nödvändigt att bevilja bistånd till depositionsavgift. Depositionsavgiften betalas direkt till telebolaget och återbetalning ska ske till kommunen.

Utlandsresa och därmed sammanhängande kostnader

Utlandsresa och därmed sammanhängande kostnader kan beviljas vid starka sociala eller medicinska skäl. Möjlighet till bidrag från olika fonder ska beaktas.

Inkomstberäkning för försörjningsstöd

Vid beräkning av behov av försörjningsstöd görs avdrag för alla nettoinkomster. Med nettoinkomster avses inkomster efter avdrag för preliminär skatt.

Inkomster som ska beaktas:

- arbetsinkomst (inkl. semester-, helgersättning m.m.)
- arbetslöshetsunderstöd (A-kassa, ALFA-kassa)
- arvoden
- arv och gåva
- avgångsvederlag
- barnbidrag och flerbarnstillägg
- bostadsbidrag
- dagersättning från försäkringskassa (dagpenning, Rehabpenning etc.)
- etableringsersättning/etableringstillägg
- familjebidrag
- pension (inkl. barnpension och barntillägg)
- familjehemmersättning (arvodesdel)
- föräldrapenning
- hyresinkomst/inneboendehyra
- inkomst av kapital
- inkomst av rörelse
- livränta
- närståendepenning
- omställningsbidrag
- ränteinkomster
- sjukpenning
- sjukbidrag/sjukersättning
- skatteåterbäring
- starta-eget-bidrag
- spelvinster
- studiebidrag/studiemedel/studielån
- tilläggspension eller pension från tidigare arbetsgivare
- traktamente efter avdrag för styrkta kostnader som ersättningen ska täcka
- utländsk pension
- vårdbidrag (ej merkostnadsdelen)
- utbildningsbidrag
- underhållsbidrag

- underhållsstöd
- övriga beskattningsbara inkomster.

Om den enskilde har rätt till socialförsäkringsförmåner hänvisas till dessa för att tillgodose eller bidra till försörjningen.

Undantag bör dock göras i bl.a. följande situationer:

- En arbetslös person bör inte tvingas att utnyttja ersättningsdagarna med föräldrapenning redan före barnets födelse.
- En arbetslös person som har barn bör kunna spara upp till fyra veckors föräldrapenning fram till det år under vilket föräldrapenningen senast kan tas ut.
- Båda föräldrarna, inte bara den eventuellt arbetslöse eller den med lägre lön, bör kunna använda sig av sin möjlighet (halva föräldrapenningstiden) att vara hemma med sitt barn.

Inkomster som inte ska beaktas:

- Handikappersättning
- Extra tillägg till studiebidrag (ej ensamt hushåll)
- Merkostnad av t.ex. vårdbidrag
- Tillfälliga mindre bidrag från fonder och stiftelser
- Ersättning från feriearbete för ungdomar upp till ett prisbasbelopp
- Stipendier och fondmedel som är avsedda för ett visst ändamål t.ex. en resa
- Försäkringsersättningar som kompenserar försäkringstagaren för ekonomiska förluster med anledning av en händelse av ett visst slag och som inte utgör en ersättning för inkomstförlust
- Skadestånd som kompenserar den skadelidande för ekonomiska förluster och som inte utgör en ersättning för inkomstförlust
- Fiktiva inkomster
- Det kan finnas skattebefriade omkostnader som ej skall medräknas.

Handikappersättningen ska täcka de extra utgifter den enskilde har på grund av sjukdom eller handikapp. Viktigt att observera då bedömningen görs av godtagbara kostnader.

Med fiktiva inkomster avses t.ex. skatteåterbäring som omhändertagits av kronofogden, pension som skulle ha betalats ut om förtida uttag inte gjorts, barns inkomster från tillgångar som står under överförmyndarens kontroll.

Sparmedel och andra tillgångar

Allmänt gäller att den som har kontanter, banktillgodohavanden, aktier, obligationer eller andra lätt realiserbara tillgångar ska använda dessa innan rätt till försörjningsstöd föreligger.

Minderåriga barn kan ha sparade medel upp till 15 % av basbeloppet utan att det

påverkar familjens rätt till försörjningsstöd. För barn med sparade medel som har behov av särskilda utgifter utöver vad som ingår i försörjningsstödet, t.ex. dyrare fritidsaktivitet, rekreation eller liknande, ska barnets sparade medel i första hand användas. Vid flytt till egen bostad ska sparade medel användas för inköp av hemutrustning innan bistånd kan erhållas.

Ålderspensionärer kan ha sparade medel upp till ett halvt basbelopp utan att det påverkar rätten till ekonomiskt bistånd.

Fordonsinnehav kan godkännas endast på grund av medicinska, sociala eller arbetsrelaterade skäl. Vid behov av bil bör bilens värde normalt inte överstiga ett basbelopp. Personer som uppbär försörjningsstöd och saknar ovanstående skäl för fordonsinnehav ska avyttra sitt/sina fordon inom en månad samt redovisa försäljningssumman som inkomst.

Har sökanden beviljats bilstöd från försäkringskassan ska det anses att sökanden är i behov av fordonet för att uppnå skälig levnadsnivå. Har bil godtagits på grund av medicinska eller sociala skäl ska även kostnader för skäligt antal mil godtas. Vid ansökan om ekonomiskt bistånd till merkostnader för bil ska beaktas att av försäkringskassan beviljad handikappersättning kan avse merkostnader för bil. Vid den ekonomiska prövningen ska även hänsyn tas till andra tillgångar; egen fastighet och kapitalvaror, dock inte till fiktiva tillgångar.

Med fiktiva tillgångar menas bland annat pensionsförsäkringar som inte kan återköpas, bankmedel som inte går att disponera på grund av villkor i exempelvis gåvobrev samt fast egendom som inte kan överlåtas på grund av bestämmelse i gåvobrev eller testamente.

Olika grupperns rätt till försörjningsstöd

Arbetslösa

Den som kan ska arbeta heltid om det finns heltidsarbete att få. Frågan om ekonomiskt bistånd till arbetslösa måste i första hand lösas genom arbetslöshetsförsäkringen. Om den arbetslösa inte är berättigad till A-kassa eller om ersättningen inte räcker till för försörjningen, kan försörjningsstöd utgå om sökande inte själv kan tillgodose sina behov eller på annat sätt få dem tillgodosedda. Innan bistånd beviljas den hjälpsökande, ska denne kunna styrka att hen är aktualiserad på arbetsförmedlingen.

Söker man bistånd för första gången ska man informeras om kravet på inskrivning på AF och kunna uppvisa vid första besöket att hen är inskriven, har en aktuell handlingsplan och är aktivt arbetssökande.

Den arbetslös uppmanas också att denne anmäler sig till en erkänd arbetslöshetskassa om man inte redan är medlem i en. För arbetslösa finns Alfa-kassan som man har rätt att bli medlem i även om man är arbetslös. Kontinuerlig

och god kontakt ska hållas med arbetsförmedlingen. Bland annat med trepartssamtal, den enskilde - arbetsförmedlingen - socialtjänsten.

Nämnden får enligt 4 kap. 4 § kräva att den som söker försörjningsstöd under en viss tid ska delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Syfte med praktik eller andra kompetenshöjande åtgärder ska vara att förhindra passivisering i ett långvarigt biståndsberoende. Deltagande ska vara ett led i en medveten strategi att närma sig arbetsmarknaden. Viss aktivitet ska föregås av en individuell bedömning av den enskildes behov och förmåga. Insatsen ska var tidsbegränsad och ska dokumenteras i en arbetsplan.

Nämnden får enligt 4 kap 5 § vägra eller nedsätta fortsatt försörjningsstöd om den enskilde utan godtagbart skäl vägrar delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Den som är arbetslös kan inte anses ha rätt till bistånd enligt kap 4 1 § om hans behov kan tillgodoses genom de åtgärder i övrigt som samhället ställer till förfogande för arbetslösa. En person som vägrat ta anvisat lämpligt arbete och därför inte heller får ersättning från a-kassa har inte heller rätt till ekonomiskt bistånd enligt 4 kap § 1.

Om den arbetslöse kan erbjudas arbete på annan ort men vägrar anta detta, ska det tolkas som att hen inte är aktivt arbetssökande och föranleda avslag på ansökan om socialbidrag, om det inte visar sig att det av sociala skäl är ofördelaktigt för den enskilde eller hans familj att flytta.

En längre avstängningstid kan tillämpas av arbetslöshetskassan beroende på individens handlingssätt. Den avstängningstid som beslutas av arbetslöshetskassan ska även vara vägledande vid beslut från vilken tidpunkt socialbidrag ska beviljas. Matpengar kan dock beviljas efter individuell nödprövning. Om den hjälpsökande av behandlingsmässiga skäl ändå bedöms vara i behov av socialbidrag, ska ärendet prövas enligt gällande delegationer. De allmänna reglerna om möjligheten att ställa krav på biståndssökande kan inte i samma utsträckning användas för människor som har allvarliga missbruksproblem eller svår psykisk ohälsa. Dessa personer har oftast behov av andra insatser innan de kan stå till arbetsmarknadens förfogande.

Arbetslösa ungdomar

Föräldrars underhållsskyldighet mot barn fastslås i Föräldrabalkens 7 kapitel. Underhållsskyldighet upphör då barnet fyller 18 år eller vid den senare tidpunkt då barnet slutar gymnasiet, dock senast när den unge fyller 21 år. Detta innebär att föräldrarnas förmåga och vilja att försörja den unge ska utredas. Det kan också bli aktuellt att hjälpa den unge att utkräva underhållsbidrag genom rättslig process.

Nämnden får, enligt 4 kap. 4 §, kräva att den som uppbär försörjningsstöd under viss tid ska delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet.

Ansöker hemmavarande barn, som inte fyllt 18 år, om ekonomiskt bistånd ska

föräldrarna alltid kontaktas efter samråd med den sökande. Vid bedömning av hjälpbehovet för arbetslösa ungdomar upp till 18 år som bor i föräldrahemmet ska hänsyn tas till föräldrarnas inkomst.

Undantag från ovannämnda regel ska göras för de ungdomar som inte kan bo i hemmet på grund av den sociala situationen eller när ett självständigt boende är lämpligare för den unge av andra skäl. Innan ekonomiskt bistånd beviljas ska social utredning om ungdomens situation göras av handläggare på barn- och familjeenheten. Samverkan ska sedan ske med handläggare från Ekonomi- och vuxenenheten.

Arbetslösa med otillräcklig föräldrapenning

Barnen ska omgående anmälas till barnomsorgskön och bekräftelse på platsansökan ska visa upp. Så snart det är praktiskt möjligt ska den hemmavarande föräldern ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. Detta innebär att så snart barnomsorgsplats erbjuds ska den accepteras. Heltidsarbete ska sökas.

Arbetslösa med otillräcklig A-kassa

Bidragstagare som har ersättning från A-kassa riskerar att förlora denna ersättning om de deltar i kommunal aktivitet. Det är olika regler som gäller beroende på vilken kassa det gäller. Den sökande måste få ett godkännande från sin kassa för att kunna delta i kommunal verksamhet. Konsekvensen av att annars ställa krav på att denna grupp ska delta i aktiviteter är att behovet av försörjningsstöd kan öka.

Arbetslösa med sociala och medicinska problem

För att socialtjänsten ska ställa andra krav än de som ställs på arbetslösa, ska problematiken vara allvarlig och omfattande. Sådana skäl är allvarligt missbruk, svår psykisk ohälsa eller dokumenterad arbetsoförmåga på grund av sjukdom. För att vara berättigad till försörjningsstöd ska den enskilde medverka i planering vars syfte är att den enskilde bli arbetsför eller får annan ersättning ur det generella socialförsäkringssystemet.

Avgift vid sjukhusvård

Patientavgift vid sjukhusvård utgör avgift för kost och logi och ryms delvis inom försörjningsstödet kostnadspost för mat. Patientavgiften reduceras med matpengar för samma antal dagar. Vårdavgiften tas som godtagbar utgift i beräkningen.

Att tänka på

Det bör observeras att anhöllna, häktade erhåller fickpengar genom kriminalvårdsstyrelsen.

Brottsoffer

Stor hänsyn ska visas brottsoffer. Brottsoffer kan ha akut behov av ekonomiskt bistånd. Vid misshandel i hemmet kan den misshandlade partnern kanske inte förfoga över gemensamma tillgångar och socialtjänsten ska då kunna ge tillfälligt

ekonomiskt bistånd utan hänsyn till gemensamma tillgångar.

Humanistiska nämnden bör verka för att den som utsatts för brott och dennes anhöriga får stöd och hjälp. Humanistiska nämnden bör härvid särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp i hemmet kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation (5 kap 11 § SoL).

Egenavgift vid vård och behandling

Egenavgift vid placering för vård och behandling av vuxna missbrukare i HVB och familjehem är densamma som vid sjukhusvård. Om individen inte har tillräckliga egna inkomster att betala avgiften med ska avgiften sättas ned eller efterges i samband med placeringsbeslut.

Föräldrars försörjningsskyldighet

Enligt Föräldrabalkens 7 kapitel har föräldrarna underhållsskyldighet tills barnet har fyllt 18 år. Går barnet i skolan efter denna tidpunkt är föräldrarna underhållsskyldiga så länge skolgången pågår dock längst intill dess barn fyller 21 år. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning.

Föräldrarna kan i vissa fall avstå från förvärvsarbete helt eller delvis för vård av minderåriga barn. Enligt rättspraxis har en förälder inte någon ovillkorlig rätt till försörjningsstöd om den utnyttjar rätten till ledighet för vård av barn och arbetar deltid (RÅ 1987 ref. 167). Vidare har en förälder som avstår från förvärvsarbete för vård av förskolebarn inte ansetts ha rätt till försörjningsstöd eftersom Humanistiska nämnden har fullgjort biståndsskyldighet genom att anvisa förskoleplats (RÅ 85 2:5).

Företagare

Huvudprincipen är att försörjningsstöd inte utgår till att finansiera affärsverksamhet eller till att reglera skulder som uppkommit i sådan verksamhet. Det kan trots detta uppstå behov för företagaren att ha rätt till ekonomiskt bistånd till sin försörjning och livsföring i övrigt i akuta situationer, eller om hen måste få skälig tid att avyttra företaget.

Driver företagaren en rörelse som inte lönar sig och ansöker om bistånd för sin försörjning eller livsföring i övrigt, kan ansökan avslås. Den enskilde ska antingen ta ut avtalsmässig lön eller ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. Med avtalsmässig lön avses inkomst som vid varje tillfälle minst motsvarar lägsta A-kasseersättning.

Att tänka på

Uppgift om registrering/avregistrering kan fås från patent- och registreringsverket alternativt skatteverket.

Om företagare har uppburit aktivitetsstöd från arbetsförmedlingen kan det finnas

skäl att utreda om det finns utsikter att företaget ger inkomster inom snar framtid och bevilja ekonomiskt bistånd under tiden.

Ansökan från sökanden med fria yrken såsom exempelvis konstnärer, författare, artister och frilansarbetare försörjningsstöd eller annat ekonomiskt bistånd ska prövas på samma sätt som för andra hel- eller deltidsarbetslösa och samma krav på motprestation ska ställas.

Intensivövervakning med elektronisk kontroll (IÖV)

Fotboja förekommer som påföljd vid korta straff och dels som ett led i frigivningsförberedelserna. Personer som avtjänar straff med fotboja jämföras med frivårdsklient och har exempelvis rätt att fortsätta uppbära pension eller sjukpenning, dock inte ersättning från A-kassa. Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt har individen rätt till ekonomiskt bistånd från kommunen till sin försörjning under verkställigheten med fotboja.

Ekonomiskt bistånd till eventuella merkostnader på grund av intensivövervakningen, såsom avgifter, telefoninstallation eller resor till och från aktiviteter, ska inte beviljas så dessa bekostas av kriminalvårdsmyndighet.

Vid IÖV-utsluss är individen fortfarande inskriven i anstalt och har inte rätt till ekonomiskt bistånd för sin försörjning, utan reglerna för inskrivna inom kriminalvården gäller.

Konfliktberörda

Person berörd av arbetsmarknadskonflikt kan erhålla försörjningsstöd om konfliktersättning inte utgår samt om konfliktersättningen är för låg jämfört med gällande normer. Försörjningsstöd kan utgå om konflikten är laglig.

Kontraktsvård

Kontraktsvård är ett alternativ till fängelse som innebär att den dömda får genomgå missbruksbehandling där kriminalvården och socialtjänsten upprättar en gemensam behandlingsplan. Kriminalvården har kostnadsansvar för behandling fram till tänkt dag för villkorlig frigivning.

Vid behandling på institution står kriminalvården för alla kostnader till vårdgivaren i samband med placeringen såsom fickpengar, drogkontroller, sjukvårdskostnader, resor, klädutrustning, fritids- och sportutrustning och hygienartiklar. I dessa fall ska försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd inte beviljas.

Om behandlingen sker i öppenvård bekostar kriminalvården enbart den behandling och kontroll som följer av behandlingsplanen.

Kriminal- och/eller rättspsykiatrisk vård

För person som är inskriven inom kriminalvården ska kriminalvårdsmyndigheten svara för alla kostnader under verkställighetstiden med undantag för den enskildes

kostnader i form av hyra och andra kostnader för boende samt uppehålle under frigivningspermission. Vägledande vid prövning ska vara den sökandens hyresförhållande, straffets längd, egen förmåga att betala hyra eller del av hyra samt rehabiliteringsaspekten. Det är viktigt att få veta om den sökande får bo kvar efter frigivning. Vid strafftid högst sex månader kan ekonomiskt bistånd till hyra beviljas om det är olämpligt eller omöjligt att hyra ut lägenheten i andra hand. I fall den sökande hyr andrahandslägenhet eller inneboenderum kan bistånd beviljas om hyresrätten kvarstår efter frigivningen.

Om hyresavtal sägs upp kan det bli aktuellt med bistånd till kostnad för förvaring av bohaget. Denna kostnad bör ses i förhållande till kostnad för nyanskaffning av möbler och husgeråd i kombination med förvaring av en mindre del personliga lösören.

Viktigt att informera den enskilde om vad som gäller.

Personer med psykisk ohälsa

När det gäller personer med svår psykisk ohälsa och beteendemässiga störningar måste socialtjänsten utreda de grundläggande problemen innan socialtjänsten tar ställning till hur socialtjänsten på bästa sätt kan stärka den enskildes framtida försörjningsförmåga. I arbetet med personer med svår psykisk ohälsa är det nödvändigt att efter samtycke från den enskilde samverka med socialpsykiatri och Regionen.

SIP bör i alla dessa ärenden genomföras för att stärka individens möjlighet att påverka sin situation samt för att utreda individens fulla stöd behov. TRIS bör efter samtycke från individen ske för att rätt insats till rätt person vid rätt tillfälle skall kunna säkerställas.

Den psykiska ohälsan kan även utgöra ett hinder att betala sina räkningar. Utifrån att inte försätta individen i bostadslöshet eller med elen avstängd kan det vid behov vara bra att betala hyran och elen direkt till fordringsägarna.

Personer med missbruksproblem

De allmänna reglerna om möjligheten att ställa krav på biståndssökande kan inte i samma utsträckning användas för människor som har allvarliga missbruksproblem. Vägrar dessa personer helt eller i stor utsträckning att medverka i socialtjänstens arbete för att utarbeta en arbetsplan eller att göra en utredning så kan detta dock utgöra grund för att reducera biståndet. Detta för att man då kan anse att individen inte gör vad den kan för att i framtiden kunna bidra till sin egen försörjning och därför inte följer arbetslinjen.

I många fall utgör missbruket ett hinder för den enskilde att försörja sig genom arbete. Humanistiska nämndens främsta uppgift i dessa fall är att komma till rätta med missbruket genom behandlingsinsatser, personligt stöd, hjälp till utbildningar och andra åtgärder. Det kan i det enskilda fallet innebära att det ställs

kompletterande krav till att vara aktivt arbetssökande för att erhålla ekonomiskt bistånd.

I samråd med den enskilde bör det upprättas ett kontrakt/handlingsplan/arbetsplan i vilket det framkommer vilka krav som ställs på respektive part samt vad konsekvenserna av att bryta kontraktet blir.

Missbruket kan även utgöra ett hinder att betala sina räkningar. Utifrån att inte försätta individen i bostadslöshet eller med elen avstängd kan det vid behov vara bra att betala hyran och elen direkt till fordringsägarna.

Krav på deltagande i praktik eller arbetsträning enligt 4 kap 4 § SoL kan tillämpas på personer med lindrigare missbruksproblem men ska inte ersätta vård och behandling för missbruk. Däremot kan deltagande vara förebyggande vid begynnande missbruk eller utgöra komplement till andra insatser mot missbruket. De krav som ställs ska vara relevanta och sakligt grundade på behov av kompetensutveckling. Kravet på deltagande i en viss praktik eller arbetsträning ska alltid föregås av ett övervägande av om den enskildes medverkan vid en denna arbetsplats är lämplig.

Arbetsmetodik gällande personer med missbruksproblem

Handläggare inom försörjningsstöd har kontakt med sina klienter en gång per månad i samband med handläggning av ansökan om försörjningsstöd. Vid behov ska ekonomihandläggare samråda med missbrukshandläggare. Om behov uppstår ska trepartsmöte ordnas.

Vårdplan upprättas av missbrukshandläggare i samråd med den enskilde och gäller en tidsperiod på 3-4 månader. Därefter följs vårdplanen upp och vid behov revideras. Att följa vårdplanen innebär att insatser och delmål ligger på en för klienten rimlig nivå. Om klienten inte fullföljer upprättad vårdplan kan insatsen avslutas och rätten till ekonomiskt bistånd kan ifrågasättas.

När det gäller personer med påvisbart pågående missbruk kan försörjningsstödet avslås eller reduceras om det är uppenbart att biståndet inte används till avsett ändamål.

Samhällstjänst

Samhällstjänst är en dom till skyddstillsyn med föreskrift att utföra oavlönat arbete hos ideella föreningar, organisationer eller kyrkor och är ett alternativ till fängelse. Samhällstjänst ska utföras under den dömdes fritid, t.ex. kvällar eller veckoslut under kontroll av frivårdsmyndigheten. Den dömden kan behålla sitt ordinarie arbete eller studier eller vara aktivt arbetssökande. Det faktum att en bidragssökande person är dömd till samhällstjänst ska inte påverka socialtjänstens krav på den sökande att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid och även delta i praktik.

Sjuka/sjukskrivna

För att arbetsoförmåga vid sjukdom ska godkännas ska en person ha relevant läkarutlåtande som styrker oförmåga att arbeta eller delta i arbetssökaraktiviteter, helt eller delvis. Det är inte sjukdomen i sig som bedöms utan arbetsförmågan. Arbetslösa som är sjuka ska om det utifrån medicinskt utredning bedöms lämpligt erbjudas rehabiliterande insatser. Den enskilde skall medverka i planering vars syfte är att den enskilde blir arbetsför.

Insatser ska erbjudas i form av samverkan med läkare, vårdcentral, psykiatrimottagning och Försäkringskassa. Den som inte kan arbeta på grund av sjukdom ska erbjudas arbetsrehabilitering till lämpligt arbete eller motiveras ansöka om sjukersättning

Studerande

Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till försörjningsstöd.

Vuxenutbildning ska finansieras genom det statliga studiemedelssystemet. Rätt till bistånd under studietid föreligger inte.

Försörjningsstöd enligt fastställda riktlinjer och normer kan utgå till barn och ungdom som behöver det för att kunna fullfölja grund- och gymnasieskola. För studier på eftergymnasial nivå ska försörjningsstöd normalt inte utgå, om sökanden är arbetsför.

Från huvudregeln kan undantag göras för vissa akuta situationer och då synnerliga skäl föreligger. Här avses exempelvis då studierna har ett rehabiliterande syfte och studiemedel sökts men inte beviljats, personer med partiella studiehinder på grund av sjukdom eller handikapp. Samma regel gäller för studerande där studierna klassas som arbetsmarknadsåtgärd och bidrag från Arbetsförmedlingen eller motsvarande utgår.

Om en person i undantagsfall, efter individuell behovsprövning, beviljas försörjningsstöd av socialtjänsten för vuxenstudier ska denne ändå alltid söka studiemedlets bidragsdel.

Om ekonomiskt bistånd beviljas av socialtjänsten för studier ingår även rimlig kostnad för böcker och annat studiematerial i biståndet. Möjligheten att köpa begagnade läromedel ska undersökas och utgångspunkten ska vara vad studerande i allmänhet har möjlighet att bekosta.

Studerande under studieuppehåll

För att ha rätt till försörjningsstöd ska studerande kunna visa att de i god tid sökt feriearbete då inkomstbortfallet är en förutsägbar situation. Den studerande ska själv under terminen planera för sommaruppehållet, vara aktivt arbetssökande och i god tid anmäla sig till Arbetsförmedlingen.

Studiemedlen är avsedda att täcka levnadskostnaderna och studiematerialet för den studerande till och med den dag terminen slutar enligt studiemedelsbeslutet. Först därefter inträder rätt till försörjningsstöd. Högskolestuderande har inget uppehåll mellan höstterminen och vårterminen och ska därför inte beviljas försörjningsstöd för studieuppehåll då. För övriga studerande se studiemedelsbeslut.

För de akuta situationer som kan uppstå under sommarferier då studiemedel inte utgår gäller reglerna i 4 kap 4 § nämnden har rätt att kräva deltagande i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet för studerande som under studieuppehåll behöver försörjningsstöd. Även denna hjälp är individuellt behovsprövad.

Ungdomar

Studerande i gymnasieskolan (även ungdomar över 18 år) som bor hos föräldrarna räknas in i familjen vid prövning av behov av försörjningsstöd.

Kostnad för eget boende beviljas endast i undantagsfall om särskilda sociala skäl föreligger. Ungdomarna förutsätts bo kvar hos föräldrarna tills de har sådana inkomster att de klarar eget boende.

Ungdomar under 21 år som går i skolan

Föräldrarna har enligt föräldrabalken försörjningsskyldighet för ungdomar som går i skolan till dess den unge fyller tjuguetta år. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlik grundutbildning.

Studerande i gymnasieskola, även över 18 år, som bor hos föräldrarna räknas in i familjen vid socialbidragsprövningen. (Se även under punkten Arbetslös ungdom)

Ungdomar som studerar och är berättigade till underhållsstöd har möjlighet att få fortsatt underhållsstöd från 18 år till fyllda 20 år. Viktigt att tänka, att den som är 18 år måste själv ansöka om underhållsstöd. Ett motsvarande särskilt bidrag finns för barn till ensamstående adoptivföräldrar. Ansökan om förlängt underhållsstöd eller särskilt bidrag för barn till ensamstående adoptivföräldrar görs hos Försäkringskassan.

För nyanlända invandrare över 16 år gäller särskilda regler om rätt till grundläggande svenskundervisning för invandrare, SFI-grund enligt regler i SFS 1986:159 och SFS 1986:207.

Värnpliktiga

Som grundregel utgår inte försörjningsstöd till värnpliktiga. Deras behov tillgodoses av andra bidrag. Från grundregeln kan undantag göras för vissa akuta situationer och då synnerliga skäl föreligger. Det ska uppmärksammas att familjebidrag för värnpliktig söks hos Försäkringskassan.

Växelvís boende/delad praktisk vård

I de fall då föräldrar vid en separation har gemensam vårdnad om barnet/barnen bor växelvis hos föräldrarna, kan underhållsstöd utgå till båda eller någon av dem. Barnbidraget kan utgå till en eller båda föräldrarna och räknas då som inkomst.

Vid normberäkning fördelas sedan kostnaden för barnet/barnen utifrån hur lång tid det/de vistas hos de båda föräldrarna.

Äldre

Ålderspensionärer har som regel sin försörjning tryggad genom den allmänna försäkringen. Kompletterande försörjningsstöd kan utgå för att uppnå skälig levnadsnivå för äldre invandrare som ännu inte har fått ålderspension eller äldreförsörjningsstöd, samt ålderspensionär med låg pension.

Den som har fyllt 61 år ska inte tvingas att utnyttja den möjlighet som finns att göra förtida uttag på ålderspensionen.

Den som fyllt 61 år och påbörjat förtida uttag av ålderspensionen ska hänvisas till arbetsförmedlingen och vara aktivt arbetssökande för att rätten till kompletterande försörjningsstöd skall utredas. Detta då personer med förtida uttag av ålderspension inte har rätt till bostadstillägg.

Utländska medborgare från Norden eller Storbritannien

Dessa jämföras vid bedömning av rätt till försörjningsstöd med svenska medborgare.

Personer med uppehållstillstånd

Utländska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och som vistas här har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländsk medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa beslut om uppehålls- och arbetstillstånd.

Personer utan uppehållstillstånd

Utländska medborgare som tillfälligt befinner sig i Sverige till exempel turister eller affärsresande har enbart rätt till bistånd i en nödsituation. Det bistånd som eventuellt blir aktuellt är ersättning för en biljett till hemlandets ambassad och bidrag till uppehållet till dess hemresan kan ske. De är således inte berättigade till bistånd till medicinsk vård. I första hand bör sådana sökanden hänvisas till polisen eller till det egna landets ambassad.

Ansöker individen inte om uppehållstillstånd kan det möjligen bli aktuellt med bistånd i avvaktan på avvisning eller utvisning. Ansökan från en person som saknar hemvist i landet prövas av vistelsekommunen.

Asylsökande

Asylsökande ska alltid hänvisas till Migrationsverket som beviljar bistånd i form av dagersättning enligt lag om mottagande av asylsökande. Detta gäller oavsett om den asylsökande vistas på förläggning eller hos släkting i kommunen.

I vissa fall ska kommunen betala ut dagersättningen enligt LMA. Det gäller personer som ansökt om uppehållstillstånd på grund av anknytning och som får vistas i Sverige medan deras ansökan om uppehållstillstånd prövas (1 § 1 stycket 3, 3 § 4 stycket LMA).

Det gäller även personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som inte är folkbokförda i Sverige, om de vistas i kommunen. Då ska den kommun där personen bor betala ut dagersättningen i avvaktan på att Migrationsverket kan ta över ansvaret (1 § 1 stycket 2 och 3 a § LMA).

En kommun har rätt att få ersättning från Migrationsverket för det bistånd som kommunen har betalat ut enligt 23 § LMA (se närmare förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.). Det gäller inte bara dagersättningen, utan kan också gälla andra och betydande extraordinära kostnader. Kommunen ansöker hos Migrationsverket om sådan ersättning. Kommunens yttersta ansvar enligt 2 kap. 1 § SoL gäller även personer som omfattas av LMA. Om en person som omfattas av LMA ansöker om bistånd för behov som inte täcks genom LMA, måste kommunen pröva den enskildes ansökan enligt bestämmelserna om rätten till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL. Begravningskostnader är ett exempel på ett sådant behov.

EU-medborgare

För en EU-medborgare gäller särskilda regler som innebär att kravet på uppehållstillstånd enligt utlänningslagen inte gäller för dem under vissa förutsättningar. Bestämmelser om uppehållsrätt, som reglerar EU-medborgares rätt att vistas i landet, finns i utlänningslagen och utlänningsförordningen. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länder, Island, Norge och Liechtenstein.

Reglerna om uppehållsrätt är endast tillämpliga på sådana EU-medborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i och därigenom utnyttjar den fria rörligheten.

Med uppehållsrätt avser en rätt för EU-medborgare och deras familjemedlemmar att vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd under vissa förutsättningar.

EU-medborgare har uppehållsrätt om hen:

- Är arbetstagare eller egen företagare i Sverige
- Har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning.

- Är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt en försäkring om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och sina familjemedlemmar som gäller i Sverige

Yrkesverksamma personer: en EU-medborgare som har uppehållsrätt har samma rätt till ekonomiskt bistånd som svenska medborgare. För rätt till bistånd krävs det självklart att övriga krav enligt 4 kap 1 § SoL är uppfyllda.

Upphållsrätten finns så länge villkoren är uppfyllda. En EU-medborgare som har vistats lagligt i Sverige utan avbrott under minst fem år har permanent uppehållsrätt.

Arbetslösa personer: EU-medborgare har uppehållsrätt om hen är arbetssökande i Sverige med verklig möjlighet att få anställning. Enligt EG-rättslig praxis har den arbetssökande i regel rätt att vistas sex månader i medlemsstaten för att söka arbete. Vad gäller socialt bistånd till personer som är arbetssökande har dessa enligt EG-rätten ingen rätt till skydd med däremot har de möjlighet att få stöd enligt socialtjänstlagen.

Vistelsebegreppet och socialtjänstens regler om kommunens yttersta ansvar samt den enskildes rätt till bistånd innebär att en individuell prövning måste göras om bistånd ska utgå och i vilken omfattning.

En arbetssökande EU-medborgare har i regel inte rätt till försörjningsstöd. En individuell bedömning måste alltid göras i det enskilda fallet, där hänsyn bl.a. ska tas till vistelsetidens längd och avsikten med vistelsen.

Personer med rätt till arbetslöshetsersättning: För personer med rätt till arbetslöshetsersättning enligt hemlandets regler finns möjlighet att under tre månader ta med sig denna ersättning till det land man tillfälligt vistas. Kommunen måste från fall till fall bedöma om, och i så fall i vilken omfattning bistånd ska utges.

Icke yrkesverksamma personer: vidare har vissa studerande och personer, t.ex. pensionärer, som har tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och en heltäckande sjukförsäkring uppehållsrätt. En EU-medborgare, som lagligen vistas i Sverige vid biståndsbedömningen, ska i princip behandlas på samma sätt som en svensk medborgare under samma förutsättningar.

Tillfällig vistelse: EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, t.ex. som turist eller affärsresande och som inte har något arbete i Sverige och inte heller har för avsikt att arbeta i Sverige ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. Kommunen är skyldig att pröva biståndsbehovet och i de fall behovet inte kan tillgodoses på annat sett föreligger det i princip rätt till ekonomiskt bistånd. Det yttersta ansvaret skulle i det enskilda fallet kunna ge den enskilde matpengar samt en biljett hem.

Observera att den underrättelseskyldighet till polisen som föreligger enligt 7 kap. 1 § utlänningsförordningen omfattas inte EU-medborgare med uppehållsrätt.

Utländska medborgare i övriga fall

Utländska medborgare som inte är medborgare i EU-land eller Norden och som tillfälligt befinner sig i Sverige har i princip rätt till bistånd i en nödsituation.

Gäststuderande utan deltidsarbetstillstånd har i princip inte rätt till försörjningsstöd.

Undantag är akuta situationer t.ex. oplanerat avbrott i understödet från hemlandet.

Anvisningar för handläggningen

Utbetalning av försörjningsstöd

Försörjningsstöd ska med få undantag betalas kontant. Med kontant utbetalning jämfälls här utbetalningar till bankkonto, bankgiro/postgiro eller på talong. Endast efter noggrann individuell prövning och i speciella situationer kan rekvisition användas.

Försörjningsstödet ska normalt utbetalas direkt till den enskilde. Eventuellt bistånd till skulder (barnomsorg, hyra, el) ska utbetalas direkt till borgenären.

Återkrav av försörjningsstöd

Försörjningsstöd som lämnas med stöd av 4 kap 1 § SoL är den enskilde i princip inte skyldig att betala tillbaka. Men om försörjningsstödet lämnas som förskott på förmån/ersättning eller till person som är indragen i arbetskonflikt har Ekonomi- och vuxenheten rätt att kräva tillbaka bidraget. En förutsättning är att bidraget gäller samma tidsperiod som förmånen.

Återkrav gäller alltså:

- I avvaktan på ersättning från A-kassa (sökanden är självförsörjande efter att ersättning kommer igång)
- Lön från arbete under studieuppehåll; förskott ska beaktas i avvaktan på ersättning från A-kassa (gäller studerande)
- Ekonomiskt bistånd beviljat enligt 4 kap 2 § SoL med villkor om återbetalning.

För framtida ersättningar från Försäkringskassa ska framställan om återbetalning skickas dit enligt SFB.

I de fall återkrav av utgivet försörjningsstöd ska ske enligt 9 kap 2 § SoL ska den sökanden underrättas om detta redan när försörjningsstödet beviljas samt skriva under återkravet.

Krav om återbetalning enligt 9 kap 1 § SoL kan även ske om någon erhållit för

mycket försörjningsstöd genom att lämna felaktiga uppgifter eller underlåtit att lämna uppgifter. Även om denne inte har haft något uppsåt, men borde ha insett att summan var felaktig, kan beloppet återkrävas. Misstanke om bedrägeri ska polisanmälas. Bestämmelsen i 9 kap innebär emellertid inte att återbetalningsskyldigheten alltid kan göras gällande.

Förutom i de situationer som finnas angivna i 9 kap 3 § SoL (talan väcks vid Förvaltningsrätten) kan det bli frågan om att medge eftergift enligt 9 kap 4 § SoL när det kan antas bidra till individens fortsatta rehabilitering eller när återbetalning kan bedömas inverka negativt på ett uppnått behandlingsresultat.

Överskott

Vid ekonomisk beräkning upprättas en beräkning 2 månader bakåt i de fall sökanden inte varit aktuell under en 3-månadersperiod. Om dessa beräkningar bakåt i tiden visar på ett överskott, ska överskottet föregående månad räknas som inkomst innevarande period.

Högre krav på att spara överskott kan göras på individer som haft ekonomiskt bistånd tidigare och bedöms ha vetskap om riktlinjer och krav som ställs från socialkontorets sida.

Individer som haft vetskap att deras inkomst kommer att förändras, minska, kommer att ta slut bör ha kunnat planera sin ekonomi så att behov av ekonomiskt bistånd kunnat undvikas. Så som individer som haft en AVA, studerat, deltagit i Etableringsprogrammet, blir uppsagd från arbetet, haft föräldrapenning, mm.

Om synnerliga skäl föreligger, för sökanden ovanligt höga inkomster, försäljning av fastighet, vinster etc. kan hänsyn tas till överskott som uppkomna tidigare.

Ekonomiskt överskott under pågående försörjningsstöd ska överflyttas till nästa perioder tills överskottet är noll kronor, om inte synnerliga skäl föreligger. Individuell prövning görs.

Nödprövning

Beslut om akut bistånd ska i möjligaste mån föregås av en utredning och prövning.

Även om tiden är knapp bör följande överväganden göras:

- är det en akut nödsituation
- finns barn i familjen
- finns sjukdom eller medicinska problem hos den sökande som skulle förvärras eller hen inte får hjälp
- har den sökanden sociala problem som medför svårigheter att ta eget ansvar för sin situation
- känner den sökande till socialtjänstens normer och beräkningsgrunder och har hen tidigare fått information om dem
- kan den sökanden få hjälp av familj eller vänner

- är behovet återkommande trots egen försörjning

Bistånd till personer som regelmässigt har egna inkomster över riksnorm ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation.

Ibland kan matrekvisition vara lämpligt bistånd. Denna möjlighet ska tillämpas mycket restriktivt. Det kan vara så att man inte hinner få tillgång till biståndet under samma dag och behovet kan inte vänta. Då kan matrekvisition vara lämpligt bistånd. Delegation på att skriva ut matrekvisition enligt norm och riktlinjer har handläggaren.

Förlust av pengar p.g.a. stöld eller tappad plånbok ersätts inte förutom med sådant bistånd som är nödvändigt för att undvika en nödsituation.

För övrigt hänvisas till sökandens hemförsäkring samt möjligheter till avbetalning av uppkomna skulder. Polisanmälan ska uppvisas.

Budget- och skuldrådgivning

Syftet med hushållsekonomisk rådgivning är att stärka hushållens resurser och möjligheter att leva ett självständigt liv.

I arbetsuppgifterna ingår:

- ge råd och stöd i ärenden enligt skuldsaneringslagen
- strukturera ekonomin och ge förslag på hushållsbudget
- se över skuldsituationen
- söka lösningar mellan den skuldsatte och dennes fordringsägare
- i ärenden där skuldsanering inte är tillämplig
- råd i budget- och skuldfrågor i förebyggande syfte
- ge allmänt utformad information om budgetrådgivning och
- skuldsanering till allmänheten i olika sammanhang.

Referenser

Allmänna råd om ekonomiskt bistånd SOSFS 2013:1

Beaktande av barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd. En fallstudie av tre socialförvaltningar 2015

Ekonomiskt bistånd Handbok för socialtjänsten 2013

Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten 2015

Instruktion för registrering av ekonomiskt bistånd För handläggare av och ansvariga för ekonomiskt bistånd 2017

Jobbstimulans inom ekonomiskt bistånd 2016

Kartläggning av socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd ur ett jämställdhetsperspektiv 2018

16

Kommunstyrelsen

Kommunkontoret
Torbjörn Unneback
Personalchef
0156-520 13
torbjorn.unneback@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-10-26
Diarienummer
KS 2021/141

Hållbar Medarbetar Engagemang (HME) medarbetarenkät

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förlag till kommunfullmäktige:

1. Lägga informationen om medarbetarenkät till handlingarna

Sammanfattning

Trosa kommun har för 9:e gången genomfört Sveriges kommuner och Regioner (SKR) gemensamma medarbetarenkät, Hållbar Medarbetar Engagemang "HME".

Jämförs resultatet utifrån ett index med en skala på 0-100 är det totala värdet 84 index för Trosa kommun, vilket är en minskning med två index jämfört med föregående års mätning. Det kan jämföras med 80 poäng som är medelvärdet för de drygt 100 kommunerna som har rapporterat in till SKR för 2020 och 2021.

Ärendet

Den gemensamma medarbetarundersökningen som genomförs årligen kallas för Hållbar Medarbetar Engagemang (HME). Totalt rör det sig om 9 frågor som tar sin utgångspunkt från tre huvudområden d.v.s. motivation, ledarskap och styrning. Under 2013 och t.o.m. 2019 har drygt 200 kommuner och ett antal Regioner som genomförde enkätundersökningen en eller flera gånger.

I samband med att Sveriges kommuner och Regioner (SKR) tagit fram dessa gemensamma enkätfrågor kan vi räkna med att denna enkät kommer att bli en standard för många kommuner och landsting i framtiden. Fördelen med att få en gemensam enkät där kommunerna och landstingen svarar på samma sätt är att enkätresultatet blir jämförbart. På sikt kommer det innebära att Trosa kommun kan jämföra sina resultat med andra jämförbara kommuner. Resultaten går också att bryta ner per huvudområde (motivation, ledarskap och styrning) men det går också att jämförbara mellan verksamhetsområden, d.v.s. grundskola, förskola, hemtjänst, SÄBO, kultur och fritid m.fl.

Kommunfullmäktiges mål är satt att vi ska tillhöra de 10 procent bästa av de kommuner som redovisat något resultat. I och med årets resultat kan vi konstatera att vi vida överträffar det högst ställda målet. Med de aktuella siffrorna för 2020-2021 placerar vi oss på topp fem. Men jämför vi oss enbart med resultatet för 2021 ligger vi på plats två. Men det är värt att notera att det är ganska få kommuner som har rapporterat in sitt resultat för 2021.

Den totala svarsfrekvensen har varje år legat på en mycket hög nivå och gör så även detta år. Totalt har 850 individer svarat på enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på drygt 90 procent. Svarsfrekvensen är hög och jämn inom samtliga nämnder/verksamheter. I år har samtliga fyllt i enkäten digitalt, via en s.k. e-tjänst.

Torbjörn Unnebäck
Personalchef

Johan Sandlund
Kommunchef

Bilagor

Hållbar Medarbetar Engagemang – frågeställningar och resultat

Bilaga 1

Hållbart Medarbetar Engagemang, HME

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram nio gemensamma enkätfrågor som tar sikte på att utvärdera/utveckla medarbetarengagemanget: Motivation, Ledarskap och Styrning.

Trosa kommuns politiska nämnder har samtidigt satt upp höga ambitionsnivåer om att mäta och utveckla medarbetarengagemanget:

Trosa ska tillhöra de 10% bästa!

Syftet med denna enkät är dels att få ett jämförelsematerial, dels att kunna analysera kopplingen mellan medarbetarengagemang och verksamhetsresultat.

Hållbart MedarbetarEngagemang, HME

Motivation

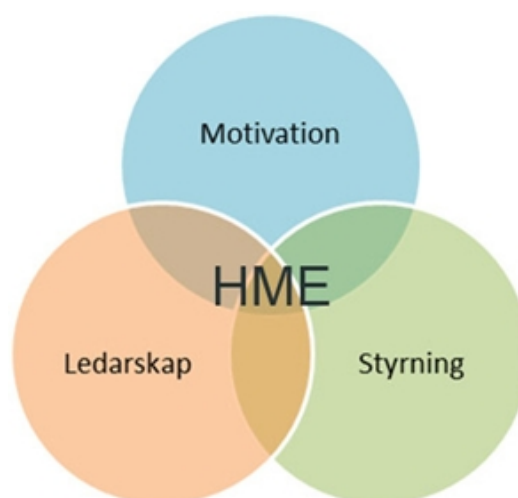
- 1a. Mitt arbete känns meningsfullt
- 1b. Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete
- 1c. Jag ser fram emot att gå till arbetet

Ledarskap

- 2a. Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser
- 2b. Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare
- 2c. Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete

Styrning

- 3a. Jag är insatt i min arbetsplats mål
- 3b. Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt
- 3c. Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete

Trosa kommun index Totalt 850 st (90%)

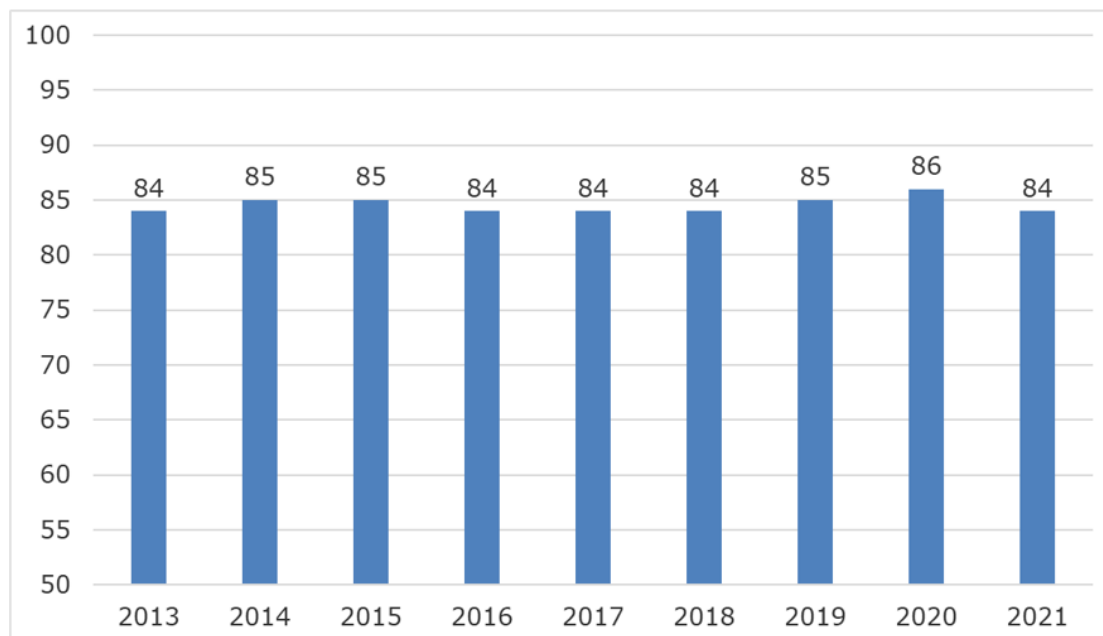
	2019 Trosa Index	2020 Trosa Index	2021 Trosa Index	2021 SKR Index
Motivation	86	86	84	80
Mitt arbete känns meningsfullt	91	92	90	87
Jag lär nytt och utvecklas i mitt arbete	82	83	82	77
Jag ser fram emot att gå till arbetet	84	84	81	76
Ledarskap	85	86	84	80
Chef visar uppskattning för arbetsinsatser	83	84	82	76
Chef visar förtroende för mig...	88	88	85	83
Chef ger mig förutsättningar att ta ansvar	84	85	85	82
Styrning	83	84	83	80
Insatt i arbetsplatsens mål	86	86	86	84
Arbetsplatsens mål följs upp, utvärderas...	76	77	75	71
Jag vet vad som förväntas av mig	87	90	88	85
Totalt	85	86	84	80

Verksamheter/nämnder index

	2021 Hum Index	2021 VoO Index	2021 KFTS Index	2021 SBK Index	2021 KK Index	2021 Trosa Index
Motivation	86	82	84	82	84	84
Mitt arbete känns meningsfullt	91	90	90	87	86	90
Jag lär nytt och utvecklas i mitt arbete	84	78	81	85	83	82
Jag ser fram emot att gå till arbetet	83	78	80	73	82	81
Ledarskap	85	82	86	94	84	84
Chef visar uppskattning för arbetsinsatser	82	81	84	94	82	82
Chef visar förtroende för mig...	87	82	88	96	88	85
Chef ger mig förutsättningar att ta ansvar	86	82	85	92	84	85
Styrning	84	81	83	90	79	83
Insatt i arbetsplatsens mål	87	83	86	96	85	86
Arbetsplatsens mål följs upp, utvärderas...	77	72	75	81	71	75
Jag vet vad som förväntas av mig	89	88	87	92	82	88
Totalt	85	81	84	89	82	84

Trosa kommuns utveckling 2013-2021 (index)

Rankinglista 2020/2021 (totalt ca 120 kommuner)

HME-enkäter Rankinglista	Moti- vation	Ledar- skap	Stryr- ning	Totalt
Höganäs	85	85	85	85
Ödeshög (2021)	84	89	83	85
Vetlanda	85	85	84	85
Trosa (2021)	84	84	83	84
Vingåker (2021)	82	86	77	82
Strängnäs	82	79	76	80
Katrineholm (2017)	82	78	79	80
Oxelösund (2019)	80	79	80	80
Eskilstuna	79	78	81	79
Gnesta (2017)	80	76	76	77
Nyköping (2021)	76	77	76	76
Södertälje	76	78	79	78
Säffle	73	72	75	73
Dorotea	73	70	73	72

17

Kanslienheten

Helena Edenberg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-11-10
Diarienummer
KS 2021/72

Uppföljning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att de har tagit del av redovisningen.

Ärendet

Kommunkontoret har gjort en sammanställning av de uppdrag som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om. Uppdrag angivna i sammanställningen bereds av berörd nämnd/styrelse.

Helena Edenberg
Kanslichef

Bilaga

Redovisning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, 2021-11-10.

Redovisning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

	Datum för beslut	Uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
1	KF 2010-06-16, § 40	Uppdrag till TSN/SBN avs. reningsverket: 1. att reningsverket ska flyttas ifrån sin nuvarande lokalisering.	TSN/SBN	Beslutsats 3 är genomförd. Beslutsatserna 2 och 4 utgick i samband med beslut i KF 2015-11-04, § 99
2	KF 2021-06-09	1. Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att utreda och projektera alternativ överföringsledning till Himmerfjärdsverket, SYVAB. 2. Eget reningsverk i Trosa kommun med teknisk lösning Aktivslam med Bio-P kvarstår som alternativ om alternativ överföringsledning till Himmerfjärdsverket, SYVAB inte genomförs.	TSN	Utredning pågår
3	KS 2020-04-15 § 36	Kommunstyrelsen uppdrar till kommunchefen att utreda Kråmös framtid. Uppdraget ska vara slutfört vintern 2020/2023.	KS	Beredts för hantering av kommunstyrelsen 2021-11-24
4	KF 2021-09-22	Kommunstyrelsen får i uppdrag att vid revidering av Bostadsförsörjningsprogram 2016-2020 med riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal ta fram förslag till komplettering av riktlinjer för markanvisningar i syfte att uppmuntra till nybyggnation i trä.	KS	Ärendet bereds för närvarande av kommunstyrelsens planutskott för vidare hantering i kommunstyrelsen

18

Återremitterad motion – Bygg väggar och tak på den beslutade utomhusrinken

Bakgrund

Kommunfullmäktige hanterade 2021-11-10 § 69 ärendet Svar på motion – Bygg väggar och tak på den beslutade utomhusrinken med en hållbar energilösning. Ärendet återremitterades till kommunstyrelsen genom minoritetsåterremiss med följande motivering:

Socialdemokraterna yrkar på en återremiss eftersom att i utlåtandet görs ett antagande om att det kostar 10 miljoner mer i investering för att bygga väggar och tak på isrinken. Detta är för det första ett antagande. Det finns ingen utredning gjord om hur denna kostnad uppstår.

I nästa läge gäller det driftskostnaderna. Inte heller här är det gjort en utredning om hur stora driftskostnaderna kommer att bli med en isrink i förhållande till väderskyddad isrink. För att vi skall kunna fatta kloka beslut vill vi att dessa kostnader utreds.

Ärendet

Isrinken i projekt Tomtaklint är planerad att byggas utan tak i ett första skede. Under projekteringsgången har konsekvenserna på energi- och underhållskostnader undersökts för att se om ett skyddande tak skulle byggas för drift av isrinken fyra månader (november, december, januari, februari). Sweco har i rapport daterad 2020-10-08 jämfört energikostnad och underhållskostnader utifrån olika scenarion, utan tak och med tak. Rapporten har varit del i det arbete som gjorts för vald lösning med isrink.

Den uppskattning som gjorts att det kostar 10 mkr mer att bygga väggar och tak är en grov kalkyl som baseras på andra kommuners referensobjekt. Stomme kostar ca 5 mkr, väggar ca 4 mkr och ventilation ca 1 mkr.

Swecos rapport bifogas denna skrivelse. I övrigt finns det inga nya uppgifter att tillföra ärendet som föranleder en annan bedömning än tidigare.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Bilaga

Energisamordning, rapport från Sweco 2020-10-08.

ENERGISAMORDNING

Tomtaklinskolan

Isrink – Tak till isrink för drift (november, december, januari, februari)

Uppdragsnummer 14013804

GRANSKNINGSHANDLING (PARAMETERANALYS)

UPPRÄTTAD: 2020-10-08

Mikael Skillbäck
UPPDRAKSLEDARE

1 (9)

Sweco
Gjörwellsgatan 22
Box 340 44
SE 100 26 Stockholm,
Telefon +46 8 695 60 00
Fax +46 8 695 60 10
www.sweco.se

Sweco Systems AB
RegNo: 556030-9733
Styrelsens säte: Stockholm

Mikael Skillbäck
Certifierad energikartläggare
Certifierad miljöbyggnadssamordnare
Mobil +46 70 580 25 17
mikael.skillback@sweco.se

SM \\sestofs010\projekt\24118\14013804\000\04 rapporter\äta med tak 4 månader till isrink\analys av takkonstruktion (leveransdokument).docx

Sammanfattning

Isrinken i projekt Tomtaklint är planerad att byggas utan tak i ett första skede. Under projektets gång har dock konsekvenserna på energi och underhållskostnader dykt upp om ett skyddande tak skulle byggas för drift av isrinken fyra månader (november, december, januari, februari).

Energikostnader

I utredning "Energisamordning Tomtaklint – 20200703" beräknas medelkyleffektbehovet för isrink till 102 kW i medeltal för drift fyra månader (november, december, januari, februari). Framräknat medelkyleffektbehov för isrink utan tak är i linje med vad isrinksentreprenörer har återgett i kontakt under våren 2020. Denna text fokuserar kring två energiscenarier:

Scenario 1: Medelkyleffektbehov utan tak

Scenario 2: Medelkyleffekt med skyddande tak

Beräknat medelkyleffektbehov för fyra månaders säsong (november, december, januari, februari) för isrink utan tak uppgår till **102 kW**. Installeras ett skyddande tak beräknas medelkyleffektbehovet minska med **34 procent** i medeltal dvs. motsvarande **66 kW**.

Siffran är väldigt väderberoende. Besparingen är även beroende på vilken typ av tak som byggs. I samtal med förvaltningen i Stockholm finns fall öppen isrink byggts om med tätslutande tältduk samt fall där öppen isrink byggts om till ishall. I två av fallen återges energibesparingar motsvarande åtminstone **50 procent**.

Underhållskostnader

Isen behöver hållas lagom tjock för att energikostnaderna inte skall bli onödigt stora. Med öppet tak kommer skrapis och överskottsis som uppstår vid nederbörd att behöva hyvlas oftare än för isrink med skyddande tak. Skrapis och överskottsis läggs på hög och kan i viss utsträckning behöva köras bort. Kontakt har tagits med ishockeyförbundet samt idrottsförvaltningen i Stockholm. Exakta siffror på hur mycket underhållskostnaderna skiljer sig åt för fall med och utan tak är svåra att få tag på. Det har därför räknats på två scenarier.

Scenario a.): Underhållskostnaderna antas vara samma för de två fallen

Scenario b.): Underhållskostnaderna för snöplogning och underhåll antas vara 8h/v utan tak.

Scenario 2a.) Pekar på årliga kostnadsbesparingar i storleksordningen **15 – 30 tkr/år** vilket skulle motsvara **200 – 500 tkr** nettonuvärde under en 20-årsperiod, givet samma indata för räntor, energipriser osv. som i rapport "Energisamordning Tomtaklint – 2020-1004".

Scenario 2b.) pekar på årliga kostnadsbesparingar motsvarande **120 - 140 tkr/år** vilket skulle motsvara cirka **2.5 MSEK** nettonuvärde för en 20-årsperiod. Den största vinsten ligger utifrån ovanstående resonemang i de minskade underhållskostnaderna. Värt att poängtera är att resultatet för energikostnader är väldigt väderberoende.

Förutom jämförelse av kostnadsbesparingar och investeringskostnader för tak så bör andra fördelar lyftas fram; så som ökad tillgänglighet vid dålig väderlek, mindre väderslitage på installationer, möjlighet till förlängd säsong, minskad reflexbildning runt sarg.

1. Takets inverkan på medelkyleffektbehov

Nedanstående avsnitt redogör för aspekter som berör värmetransporter från isrink med och utan skyddande tak. Två scenarier analyseras:

Scenario 1: Medelkyleffektbehov utan tak

Scenario 2: Medelkyleffekt med skyddande tak

Delavsnitt 1.1 till 1.6 berör den egna modellen och delavsnitt 1.7 handlar om erfarenhetsåterföring från liknande projekt i Stockholmsregionen.

COP för kylmaskinen har antagits vara samma för de olika driftfallen.

1.1 Solinstrålning till isrinken

Med tak som skyddar mot infallande solstrålning kommer behovet av kyleffekt att sjunka. Detta då taket verkar avskärmade mot solen. Solinstrålning i Nynäshamns kommun har antagits vara samma som för Trosa kommun. Timdata från SMHI för infallande solenergi per kvadratmeter har använts. Medelsolinstrålningen under månaderna november, december, januari, februari uppgick till 16,7 W/m² i medeltal under 2017. Taket antas minska inkommande solstrålning med 80 procent. Detta föranleder en potential till minskat medelkyleffektbehov motsvarande 24 kW förutsatt att taket antas kunna skärma av cirka 80 procent av infallande solenergi.

1.2 Nederbörd på isrinken

Enligt SMHI uppgick nederbörden till 1,5 mm/dygn under 2017. Medeltemperaturen för november, december, januari, februari 2017 uppgick till 0,85 grader C (detta var en relativt varm vinter och kan anses representera temperaturer för kommande år). Nederbörd antas inträffa jämnt fördelat över timmarna. Hälften av timmarna har en temperatur under 0 grader C för dessa timmar räknas enbart frysentalpi samt energi för att kyla isen ner till -1,5 grader C. Övrig nederbörd som inträffar när det är varmare än 0 grader C behöver först kylas till noll grader, frysas, för att därefter kylas till isrinkens temperatur motsvarande -1,5 grader C. Beräknad medelkyleffekt för att frysa nederbörd är 5,4 kW.

1.3 Kyla och frysa spolvatten

Spolning antas ske två gånger per dygn. Spolningen uppskattas uppgå till 600 liter per gång. Antalet spolningar antas vara lika oberoende om tak eller inte tak används och anses således inte påverka analysen.

1.4 Strålningsenergi från isrinken till omgivande ytor

Behov av kylenergi ökar med skyddande tak jämfört med att ej använda tak. Detta då himlen har en lägre medeltemperatur än vad ett tak skulle ha. Isrinkens area är 1800 m² med längden 60m och bredd 30m. Takhöjden är ansatt till 7m. Emissionstalet för taket är lågt satt då det antas bestå av en relativt blank metallyta med låg emissivitet. Värmeförlusterna kan minskas genom att isolera taket, vilket gör att temperaturskillnaden mellan den kalla isen och det skyddande taket blir mindre.

Värmetransporter från belysning antas vara samma.

1.5 Värmeledning till mark

Värmetransport i form av värmeledning dvs. konduktion antas lika för de båda fallen.

1.6 Vind

Konvektionsförluster uppstår då vinden under vissa timmar är högre än isens ytmedeltemperatur vilken skall hålla -1.5 grader C. Vindhastigheten för öppet plan på närliggande ort uppgick till 3 m/s 2017. Det kan dock antas att isrinken har lägre vindhastighet då den delvis är skyddad av sargen samt då det finns omkringliggande strukturer som delvis skyddar.

1.7 Övrigt

Samtal med Stockholms förvaltning genomfördes. *Kärrtorps IP* diskuterades. Där har man installerat en delvis, isolerad plastfilm som omsluter isrinken, vilket föranleder större besparingar än det som räknas på i denna utredning.

Plastfilmen har testats i säsong 2019. Under säsongen 2018 användes isrinken från första november till första april. 2019 kunde de förlänga säsongen med ca 2 månader. De hävdar att energibesparingarna med en tätt slutande plastfilm är i storleksordningen ca **50 procent**. De har ingen exakt siffra på hur mycket underhållskostnader kan ha minskat.

Samtal med Stockholms idrottsförvaltning genomfördes även med andra personer på förvaltningen. *Farsta IP* diskuterades. Öppen isrink har där byggts om till ishall. Liknande siffror för energibesparingen återges i samtal med dem dvs. **ca 50 procent**. I detta fall har dock isrinken byggts om till en ishall, vilket föranleder större besparingar än det som räknas på i denna utredning.

2. Takets inverkan på underhållskostnader

Efter kontakt med idrottsförvaltningen i Stockholm samt svenska ishockeyförbundet visar det sig vara svårt att få tag i en exakt siffra som pekar på skillnaderna mellan isrink med och utan skyddande tak.

Isen behöver bara vara några centimeter tjock. Blir isen tjockare än nödvändigt måste köldbäraren vara kallare och då blir COP på kylmaskinen lägre, vilket ökar energiåtgång för att hålla vattenmängden frusen och kyld till önskad temperatur. Det betyder att nederbörd behöver hyvlas bort mer för öppen isrink. Hyvlat snö läggs på hög och behöver därefter, i viss mån, transporteras bort.

Då det råder osäkerhet kring underhållskostnader väljs två scenarier som utgår från följande antaganden.

Scenario a.): Underhållskostnaderna antas vara samma för de två fallen

Scenario b.): Underhållskostnaderna antas vara 8h/v utan tak.

Under förutsättning att isrinken pistas 2 ggr per dag för spolning kan det antas att underhållsarbete i form av bortplockande av löv görs i samband med detta för båda fallen.

3. Funktionella fördelar med tak

Snö kan tas bort manuellt vid mindre nederbörd. Om större snömängder kommer behövs underhåll för att ta bort det mesta. I samtal med idrottsförvaltningen sägs det att det vid större mängder snö kan ta ca 2-3h för att iordningsställa isrinken, vilket minskar möjligheten till att använda den. Nyttjandetiden blir alltså bättre med tak.

En annan fördel med tak är att det blir lättare att sköta läktaren samt att tekniken mår bättre av minskad väderinverkan.

Med tak och skyddande väggstruktur blir det mindre inblåsning av löv.

Vidare minskas reflektioner från sargen med tak. Det finns erfarenhet som visar att isen smälter extra mycket runt sargen och att det kan gå snabbt när det är varmt och soligt utomhus, vilket i sin tur försämrar funktionen.

4. Totalanalys av årliga besparingar

Minskat medelkyleffektbehov leder till lägre elenergikostnader för verksamheten då kylmaskinen till ispisten inte behöver köras lika hårt. När kylmaskinen används mindre uppstår samtidigt mindre värmegenerering ifrån kylmaskinens kondensor, vilket leder till minskad potential till värmeåtervinning till omkringliggande byggnader. För CO₂-CO₂ kylmaskinen ser förändringen olika ut beroende på vilket ursprungsscenario som beaktas, se nästkommande tabell.

4.1 Inverkan på energi

Tabellen nedan visar beräknad elenergi till kylmaskin med och utan tak för scenarier.

Utan tak uppskattas medelkyleffektbehovet till **102 kW** och med tak **66 kW** under de fyra månaderna. Med lägre medelkyleffektbehov till isrinken minskar potentialen till värmeåtervinning från kylmaskinen till omkringliggande byggnader.

Tabell 1: Energibehov för kylmaskin och uppskattad värmeåtervinning från kylmaskin för scenario med och utan tak till isrinken

Nr	Ursprungsscenarier	Scenario 1 Utan tak 4 månader [MWh/år]	Scenario 2 Med tak 4 månader [MWh/år]	Total årlig energibesparing scenario 2: El och alt. el + fjärrvärme [MWh/år]
1	Energibehov i form av el utan värmeåtervinning från kylmaskin.	89	58	31
2	Energibehov med värmeåtervinning till isrinkbyggnad	79	48	31
3	Energibehov med värmeåtervinning till isrinkbyggnad plus isrinkbyggnad	41	20	21
4	Energibehov med värmeåtervinning till isrinkbyggnad, idrottshall samt befintlig byggnad	-96 Köpt el minus genererad värmeenergi	-97 Köpt el minus genererad värmeenergi	-1 Dvs. energivinst

Att energibesparingen blir lägre vid inkoppling till fler byggnader för drift med skyddande tak hänger ihop med att värmepumpens COP är över 1, dvs. mindre värme genereras till byggnaderna. Även om energibesparingen är lägre totalt sett med skyddande tak när fler byggnader för ursprungsscenarierna så får man beakta att el är en mer högvärdig energiform dvs. högre exergi än inkommande hetvatten från fjärrvärmeleverantören.

2.2 Inverkan på årlig kostnadsbesparing

Tabellen nedan visar inverkan på årlig kostnadsbesparing för ursprungsscenarioer i kombination med scenarier för tak och utan tak.

Tabell 2: Energikostnader och besparingar per år för scenario 1 och 2 samt total årlig kostnadsbesparing vid jämförelse

Nr	Ursprungsscenarioer	Scenario 1 Utan tak 4 månader [tkr/år]	Scenario 2 Med tak 4 månader [tkr/år]	Total årlig kostnadsbesparing för energi, scenario 2: [tkr/år]
1	Enbart elenergikostnader till ispist beaktat. Ingen värmeåtervinning.	89	58	31
2	Energikostnader beaktat värmeåtervinning vid inkoppling av isrinksbyggnad beaktat	84	53	31
3	Energikostnader beaktat värmeåtervinning inkopplat till isrinksbyggnad plus isrinksbyggnad med värmeåtervinning	65	39	26
4	Minskade värmekostnader vid inkoppling av isrinksbyggnad, idrottshall och befintlig byggnad med värmeåtervinning kolumn 1 och 2, samt totalkostnadsjämförelse i kolumn 3	- 4 dvs. vinst	-17 dvs. vinst	13 Relativt besparing

Kostnadsbesparing omkring 30 tkr/år bara med avseende på elenergikostnad. Kostnadsbesparingen minskar ju fler byggnader som kopplas in. Detta då taket beräknas spara ca 30 procent elenergikostnad vid 4 månaders drift. Vid inkoppling av värmeåtervinning blir den möjliga fjärrvärmebesparingen i form av värmeåtervinning lägre med ett mer eleffektivt kylsystem, detta då kylmaskinen samtidigt agerar som en värmepump, och denna nyttjas mindre vid mer effektiv drift.

Inverkan på årlig kostnadsbesparing inklusive underhållskostnader

Årliga besparingar för fall då underhåll uppskattas uppgå till 8h/v, fyra månaders drift, samt timpris för underhåll motsvarande 700 kr/h motsvarar 112 tkr per år.

Tabell 3: Uppskattning av total kostnadsbesparing med energi och underhåll beaktat

Nr	Ursprungsscenario	Scenario 2a.)	Scenario 2b.)
		Underhållskostnader antas vara lika för båda fallen dvs. = 0 [tkr/år]	Besparing med tak, 8h/v underhållsarbete beaktat [tkr/år]
1	Kostnadsbesparing enbart drift av kylmaskin ingen värmeåtervinning	31	143
2	Kostnadsbesparing vid inkopplad värmeåtervinning till isrinksbyggnad	31	143
3	Kostnadsbesparing vid inkopplad värmeåtervinning till isrinksbyggnad plus isrinksbyggnad	26	138
4	Kostnadsbesparing vid inkopplad värmeåtervinning till isrinksbyggnad, idrottshall och befintlig byggnad	13	125

Tabellen ovan visar på kostnadsbesparingar mellan **15 – 30 tkr/år** med tak och potential till kostnadsbesparing omkring **125 – 150 tkr/år** om underhållsbesparing läggs till för 4 månaders säsong. Besparingen för energi kan givetvis bli större, eller lägre, beroende på väderförhållanden, hur isrinken driftas mm.

Tabell 4: Nettonuvärde för besparing av energi och underhållskostnader med 20 år som tidshorisont

Nr	Nettonuvärde 4-månaders drift	Scenario 2a.) Underhållskostnader antas vara lika för båda fallen dvs. = 0	Scenario 2b.) Besparing med tak, 8h/v underhållsarbete beaktat [tkr/år]
1	Elenergikostnader för kylmaskin till isrink	507	2 338
2	Minskade värmekostnader för värmeåtervinning till isrinkbyggnad [tkr/år]	507	2 338
3	Minskade värmekostnader för isrinkbyggnad plus isrinkbyggnad [tkr/år]	425	2 256
4	Minskade värmekostnader för isrinkbyggnad, idrottshall och befintlig byggnad [tkr/år]	213	2 043

Tabellen ovan visar på en uppskattad besparing omkring **200 – 500 tkr** totalt för energi och cirka **2 – 2.5 MSEK** besparing för energi och underhåll motsvarande 8h/v inräknat för en 20 års period. Dessa belopp får sättas i relation till kostnader för att investera och installera ett skyddande tak.

Diskussion

De i rapporten presenterade värdena för energi är baserat på en prognos. Den faktiska årsenergianvändningen för byggnad och isrink kan avvika från prognosen beroende på avvikelser mellan beräkningsmodell och bland annat det slutliga utförandet på byggnadens konstruktion, VVS-konstruktion, framtida utomhusklimat, samt isrinken och byggnadernas verkliga användning som till exempel brukarbeteende i form av internlast, drift samt väder.

Kommunstyrelsen

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande
0156-520 62
daniel.portnoff@trosa.se

Beslutsförslag

Datum
2021-10-19
Diarienummer
KS 2021/99

Svar på motion – "Bygg väggar och tak på den beslutade utomhus isrinken med en hållbar energilösning"

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår motionen.
2. Kommunfullmäktige anför följande:

Majoriteten har inför mandatperioden 2019-2022 prioriterat att en konstfrusen utomhusis och en idrottshall ska byggas. Ett brett utbud av fritidsaktiviteter för såväl barn som vuxna är en viktig faktor när det gäller människors livskvalitet och val av bostadsort.

Det är ett medvetet val att i detta skede inte bygga tak och väggar kring utomhusisen. Det är en väsentligt högre kostnad att bygga en inbyggd isrink eller en ishall. En uppskattad extra kostnad ligger på cirka 10 mkr för att bygga in isrinken. Det finns, precis som motionen anger, fördelar med en inbyggd hall avseende energi, drift och underhåll. Kostnaden för drift och underhåll blir lägre om anläggningen är inbyggd. Dock är den besparingen inte tillräcklig för att spara in investeringen som måste göras.

Trosa kommun genomför en mängd investeringar och satsningar för att möta behov från verksamheter och medborgare. Därför är det klokt att bygga i en skala som ger möjlighet att utveckla över tid när man ser hur anläggningen nyttjas. Kultur- och fritidsnämnden kommer att följa nyttjandet av isrinken och utvärdera skötsel och underhåll över tid kopplat till nyttjande. Om nyttjandegraden och kostnader kopplat till det överskrider den förväntade finns möjlighet att utreda åtgärder vid ett senare tillfälle då det är teknisk möjligt.

Ärendet

Magnus Johansson (S) och Anders Lindblad (S) har 2021-03-17 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden för yttrande. I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att det byggs väggar och tak på den redan beslutade isrinken
- Att dessa byggs i trä så långt det är möjligt
- Att taket skall luta åt söder och installeras solceller på
- Att utreda möjligheterna att omvandla överskotts el från solcellerna, under i första hand sommaren, till vätgas för att driva anläggningen vintertid

Skäl för det föreslagna beslutet

Befolkningstillväxten samt efterfrågan efter större hallar och anläggningar för idrottsundervisning och fritidsaktiviteter ligger till grund för beslutet att det ska byggas en ny idrottshall samt isrink.

En fullskalig hall och en konstfrusen isrink är en stor investering för Trosa kommun. I nuläget är det inte aktuellt att bygga väggar och tak på isrinken, en uppskattad extra kostnad ligger på ca 10 mkr för att bygga in isrinken. Kostnaden för drift och underhåll blir lägre om anläggningen är inbyggd. Dock är den besparingen inte tillräcklig för att spara in investeringen som måste göras.

I projekteringen av idrottshall och isrink har det funnits ett medvetet arbete kring energifrågan där man kommer att kunna nyttja överskottet från isrinkens kylanläggning till idrottshallen. I Trosa kommuns energi- och klimatplan finns tydliga riktlinjer för hur nya och befintliga byggnader ska energieffektiviseras, bland annat med hjälp av solceller och solpaneler. Solceller är i dagsläget inte aktuellt till utomhusrinken eftersom den inte förses med tak men som exempel kan nämnas att idrottshallen som byggs parallellt förses med solceller monterade på taket för att ge varmvatten till duschar.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

§ 56

KFN 2021/85

Yttrande över motion Bygg väggar och tak på den beslutade isrinken med en hållbar energilösning

Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservation

Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet.

Ärendet

Magnus Johansson (S) och Anders Lindblad (S) har 2021-03-17 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden för yttrande. I motionen för föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att det byggs väggar och tak på den redan beslutade isrinken
- Att dessa byggs i trä så långt det är möjligt
- Att taket skall luta åt söder och installeras solceller på
- Att utreda möjligheterna att omvandla överskotts el från solcellerna, under i första hand sommaren, till vätgas för att driva anläggningen vintertid

Yttrande

Kontoret har i samverkan med tekniska enheten utrett motionen och resonerat utifrån motionens förslag

Bakgrunden till byggnationen av en konstfrusen isrink är många års befolkningstillväxt och ett ökat behov av anläggningar för idrottsundervisning och fritidsaktiviteter. Trosa kommun hade dessförinnan dialog med föreningar kring behov och möjlig utformning.

Trosa kommun genomför en mängd investeringar och satsningar för att möta behov från verksamheter och medborgare. Verksamheten anser att det är klokt att bygga i en skala som ger möjlighet att utveckla över tid när man ser hur anläggningen nyttjas. Verksamheten kommer följa nyttjandet av isrinken och utvärdera skötsel och underhåll över tid kopplat till nyttjande.

Forts

forts. § 56

2020-03-12 fattade kultur- och fritidsnämnden inriktningsbeslut om idrottshall och isrink, där Kultur- och fritidsnämnden är beställare och Teknik- och servicenämnden utförare. Projektering och upphandling är genomfört och byggnation påbörjades under april 2021.

I projekteringen av idrottshall och isrink har det funnits ett medvetet arbete kring energifrågan där man kommer att kunna utnyttja överskottet från isrinkens kylanläggning till idrottshallen.

Det är en väsentligt högre kostnad att bygga en inbyggd isrink eller en ishall, en uppskattad extra kostnad ligger på ca 10 mkr för att bygga in isrinken. Det finns, precis som motionen anger, fördelar med en inbyggd hall avseende energi, drift och underhåll. Kostnaden för drift och underhåll blir lägre om anläggningen är inbyggd. Dock är den besparingen inte tillräcklig för att spara in investeringen som måste göras.

Om nyttjandegraden och kostnader kopplat till det överskrider den förväntade finns möjlighet att utreda åtgärder vid ett senare tillfälle då det är teknisk möjligt.

När det gäller förslaget om att driva anläggningen med vätgas, behöver den typen av åtgärder komma med tidigt i processen för att hanteras på ett kostnadseffektivt sätt. En sådan åtgärd behöver särskild utredning och finnas med i en förstudie. En avstämning har gjorts med energikonsult som konstaterar att åtgärder av det slaget är mycket kostsamma. Verksamheten har inte avsatt medel för att utreda frågan kring vätgas ytterligare då det inte är aktuellt med tak och solceller på isrinksbyggnaden i dagsläget.

Med hänsyn till ovanstående resonemang förslås att motionen avslås.

Förslag till beslut på sammanträdet:

Lennart Tällö (S): Yrkar bifall till motionen

Lena Isoz (M): Yrkar bifall till kontorets förslag

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från produktionschef Kerstin Tibbling och teknisk chef Ulf Hagstedt, 2021-10-06
- Motion bygg väggar och tak på den beslutade isrinken med en hållbar energilösning, 2021-03-17

Kopia till

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion – "Bygg väggar och tak på den beslutade utomhus isrinken med en hållbar energilösning"

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Magnus Johansson (S) och Anders Lindblad (S) har 2021-03-17 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden för yttrande. I motionen för föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att det byggs väggar och tak på den redan beslutade isrinken
- Att dessa byggs i trä så långt det är möjligt
- Att taket skall luta åt söder och installeras solceller på
- Att utreda möjligheterna att omvandla överskotts el från solcellerna, under i första hand sommaren, till vätgas för att driva anläggningen vintertid

Yttrande

Kontoret har i samverkan med tekniska enheten utrett motionen och resonerat utifrån motionens förslag

Bakgrunden till byggnationen av en konstfrusen isrink är många års befolkningstillväxt och ett ökat behov av anläggningar för idrottsundervisning och fritidsaktiviteter. Trosa kommun hade dessförinnan dialog med föreningar kring behov och möjlig utformning.

Trosa kommun genomför en mängd investeringar och satsningar för att möta behov från verksamheter och medborgare. Verksamheten anser att det är klokt att bygga i en skala som ger möjlighet att utveckla över tid när man ser hur anläggningen nyttjas. Verksamheten kommer följa nyttjandet av isrinken och utvärdera skötsel och underhåll över tid kopplat till nyttjande.

2020-03-12 fattade kultur- och fritidsnämnden inriktningsbeslut om idrottshall och isrink, där Kultur- och fritidsnämnden är beställare och Teknik- och servicenämnden utförare. Projektering och upphandling är genomfört och byggnation påbörjades under april 2021.

I projekteringen av idrottshall och isrink har det funnits ett medvetet arbete kring energifrågan där man kommer att kunna utnyttja överskottet från isrinkens kylanläggning till idrottshallen.

Det är en väsentligt högre kostnad att bygga en inbyggd isrink eller en ishall, en uppskattad extra kostnad ligger på ca 10 mkr för att bygga in isrinken. Det finns, precis som motionen anger, fördelar med en inbyggd hall avseende energi, drift och underhåll. Kostnaden för drift och underhåll blir lägre om anläggningen är inbyggd. Dock är den besparingen inte tillräcklig för att spara in investeringen som måste göras.

Om nyttjandegraden och kostnader kopplat till det överskrider den förväntade finns möjlighet att utreda åtgärder vid ett senare tillfälle då det är teknisk möjligt.

När det gäller förslaget om att driva anläggningen med vätgas, behöver den typen av åtgärder komma med tidigt i processen för att hanteras på ett kostnadseffektivt sätt. En sådan åtgärd behöver särskild utredning och finnas med i en förstudie. En avstämning har gjorts med energikonsult som konstaterar att åtgärder av det slaget är mycket kostsamma. Verksamheten har inte avsatt medel för att utreda frågan kring vätgas ytterligare då det inte är aktuellt med tak och solceller på isrinkbyggnaden i dagsläget.

Med hänsyn till ovanstående resonemang förslås att motionen avslås.

Kerstin Tibbling
Produktionschef

Ulf Hagstedt
Tekniska chef

Bilagor

Motion daterad 210317

Beslut till

Kommunstyrelsen

Bygg väggar och tak på den beslutade utomhus isrinken med en hållbar energilösning.

Socialdemokraterna välkomnar att vi får en konst frusen is i Trosa kommun. Vi vet att det är efterlängtat av våra invånare.

När investeringen görs vill vi att det blir så effektiv så möjligt. Då är det viktigt att nyttan för medborgarna blir så stor så möjligt. Därför tycker vi det är självklart att isen skall vara väder skyddad. Om den konstfrusna isen är väderskyddad kommer tiden som Trosa kommuns invånare kan använda den på öka markant. Detta leder till en större samhällsnytta och på så vis en lägre kostnad även om den rent ekonomiska kostnaden blir större.

Frågan som vi måste ställa oss är: Vad har vi för nytta av en utomhus rink under en varm november vecka eller en varm mars vecka?

Vad blir kostnaden för denna investering om den inte kommer att kunna användas under speciellt lång tid.

Storlek på kylanläggning:

Om vi skall kunna använda en utomhus rink under samma tid som en isrink med väderskydd/ishall behöver kylanläggningen dimensioneras upp. Detta medför en högre investeringskostnad och en högre driftskostnad över tid. Helt enkelt, vi kommer få en hög elräkning många år framåt i tiden.

Alternativet är att minska på tiden som vi kan använda isrinken när vädret är för varmt och blåsig. Då får invånarna mindre istid för skattepengarna, samhällsnyttan minskar.

Socialdemokraterna vill också att när denna investering görs skall den göras miljömässigt så bra så möjligt. Bygg ishallen i trä så långt det är möjligt och luta taket på så vis att det blir optimalt att producera el via solceller på ishallstaket. Då får Trosa kommuns invånare så lång tillgång av is som det är möjligt till ett miljövänligt sätt.

Överskottselen under sommaren skulle kunna göras om till vätgas och på så vis lagras, för att användas under vintern, till att producera el till kylanläggningen.

Socialdemokraterna föreslår därför:

Att det byggs väggar och tak på den redan beslutade isrinken.

Att dessa byggs i trä i så långt det är möjligt.

Att taket ska luta åt söder och installeras solceller på.

Att utreda möjligheten att omvandla överskotts el från solcellerna , under i första hand sommaren, till vätgas för att driva anläggningen vintertid.

19

Svar på motion – Utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.
2. Kommunfullmäktige anför följande:

Trosa kommun har en plan för utbyggnad av laddningsmöjligheter för elbil som säkerställer att tillgången av laddningspunkter är och förblir god vid kommunens fastigheter, större parkeringsplatser och verksamheter.

Plan för utbyggnad tas fram inom ordinarie budgetprocess. I Trosa kommuns investeringsbudget finns det medel avsatta för ytterligare laddstationer år 2022 till 2024. Planen omfattar både publika platser och kommunal verksamhet runt om i kommunen. Utbyggnaden kommer att utvärderas och framtida investeringar planeras utifrån dessa för att bedöma vilka tillkommande platser som kan bli aktuella. I takt med att laddstationerna blir fler kommer också tidsbegränsningen ses över dels utifrån laddeffekten på platsen men även utifrån vilken användning parkeringen avser.

Utbyggnad av antalet laddplatser vid Trobos fastigheter behöver ske över tid. Att bygga laddplatser vid samtliga fastigheter bedöms inte vara möjligt i dagsläget men målsättningen är att kunna erbjuda laddplats i alla större områden. Utbyggnaden bör då göras utifrån efterfrågan och utifrån var det är lämpligt.

En avgift, enligt självkostnadsprincip, kommer införas för de offentliga laddstationerna från och med den 1 januari 2022. Eftersom kommunen tillhandahåller laddinfrastrukturen kommer avtal tecknas med en tjänsteleverantör för elförsäljning.

Ärendet

Anders Lindblad (S) och Magnus Johansson (S) har 2021-03-07 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till teknik- och servicenämnden och Trosabyggdens Bostäder AB (TROBO) för yttrande.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att upprätta en investeringsplan för laddpunkter fram till 2030.
- Att det skall finnas laddpunkter för personbilar i anslutning till alla kommunala inrättningar (skolor, förskolor, bibliotek, äldreboende och kommunala fastigheter mm.).
- Att Trosabyggdens Bostäder (TROBO) får i uppdrag att installera laddpunkter vid samtliga hyresfastigheter.
- Att vid de större kommunala parkeringarna byggs laddkapaciteten successivt ut.
- Att öka informationen om det statliga stödet för att installera laddpunkter.
- Att se över parkeringsreglerna i för vilka fordon som får parkera vid en laddpunkt.

Skäl för det föreslagna beslutet

I dagsläget finns laddstationer på 6 platser inom kommunen med totalt 12 publika uttag. Utöver det finns laddstationer för kommunal verksamhet. I Trosa kommuns investeringsbudget finns det medel avsatta för ytterligare laddstationer år 2022 till 2024 till vilken det finns en plan framtagen för utbyggnad runt om i kommunen.

I den kommunala energi- och klimatrådgivningen så ingår det att ge information till fastighetsägare om laddinfrastruktur och om det statliga stödet för installation av laddningspunkter för elfordon. Dessutom sker riktade informationsinsatser till bostadsrättsföreningar och fastighetsägare. Det ställs idag krav på förberedelse för laddpunkter vid nybyggnation alternativt större ombyggnation av parkeringsplatser.

Publik laddning bedöms vara ett komplement till den huvudsakliga laddningen vilken oftast sker vid bostad eller vid arbetet vilket innebär att utbyggnad av antalet laddplatser vid Trobos fastigheter, över tid, behöver ske. Trobo har installerat fyra stycken laddplatser i det nybyggda området vid Teologen. Ingen av de fyra laddplatserna är uthyrd. Trobo har även installerat fyra stycken laddplatser för egna servicebilar vilka används dagligen. Trobos utbyggnad av antalet laddstolpar ska ske i diskussion med Hyresgästföreningen och enligt efterfrågan från hyresgästerna. För bolaget är det viktigt att hitta en kostnadsmodell som gör utbyggnaden möjlig samtidigt som den sker på marknadsmässiga grunder.

Daniel Portnoff (M)
Kommunstyrelsens ordförande

§ 50

TSN 2021/78

Yttrande över motion - Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Ärendet

Anders Lindblad (S) och Magnus Johansson (S) har 2021-03-07 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till teknik- och servicenämnden för yttrande.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att upprätta en investeringsplan för laddpunkter fram till 2030.
- Att det skall finnas laddpunkter för personbilar i anslutning till alla kommunala inrättningar (skolor, förskolor, bibliotek, äldreboende och kommunala fastigheter mm.).
- Att Trosabyggdens Bostäder (TROBO) får i uppdrag att installera laddpunkter vid samtliga hyresfastigheter.
- Att vid de större kommunala parkeringarna byggs laddkapaciteten successivt ut.
- Att öka informationen om det statliga stödet för att installera laddpunkter.
- Att se över parkeringsreglerna i för vilka fordon som får parkera vid en laddpunkt.

Yttrande

Laddstationer finns idag på:

- Vagnhäradsgatorn (2 uttag)
- Stationsparkeringen (4 uttag)
- Infartsparkeringen Nyängsvägen (2 uttag)
- Högbergsgatans parkering (2 uttag)
- Östermalmsvägens parkering (2 uttag)
- Uddbergsgatans parkering (2 uttag)
- Industrigatan 6-8 – kommunal verksamhet

I investeringsbudget från 2021-06-09 finns det avsatta medel för att utöka platser med laddstationer år 2022 till 2024. Planerad utbyggnad 2022 är 4 stycken nya platser vid Högbergsgatans parkering vilket ger totalt 6 stycken laddplatser där. Vid Tomtaklinskolan anläggs 6 stycken nya platser som blir publika där vem som helst ska kunna ladda sin bil.

Forts.

Forts. § 50

Tekniska enheten har sökt bidrag från klimatklivet för dom planerade åtgärderna 2022, och fortsätter söka nya bidrag så länge stödet finns kvar. Bidraget från klimatklivet kan som mest ge 50 % av investeringskostnaden i stöd till laddstationer. Villkoret för att erhålla bidrag är bland annat att laddstationen ska vara publik. Publik laddning bedöms också vara ett komplement till den huvudsakliga laddningen, eftersom ett elfordon främst laddas där det har sin hemvist eller står parkerad längre perioder. Under 2021 har det tillkommit nya regler från Boverket med krav på laddinfrastruktur för laddning av elfordon vid nybyggnation eller ombyggnation.

I motionen föreslås att det ska finnas laddpunkter på alla kommunala inrättningar. Tekniska enheten planerar för utbyggnad enligt följande för åren 2023 och 2024. Utbyggnaden utvärderas och framtida investeringar planeras utifrån dessa utvärderingar för att bedöma vilka tillkommande platser som kan bli aktuella.

2023

- Östermalmsvägen: utökning 2-3 stolpar. Totalt 6-8 uttag efter åtgärd.
- Stationsparkeringen: utökning 2 stolpar. Totalt 8 uttag efter åtgärd.
- Hedebyskolan, personalparkeringar: 2 stolpar på södra samt 2 stolpar på norra sidan.
- Centrumvägen/Gärdesvägen. parkeringen utmed vägen: 2 stolpar.

2024

- Vagnhärads torg: Utbyggnad beroende på vad det blir för verksamhet i samband med att Hemköp flyttar.
- Vitalisskolan, personalparkering: 2 stolpar.
- Skärlagsskolan, personalparkering: 2 stolpar.
- Kyrkskolan, personalparkering: 2 stolpar.

Tekniska enheten har sedan de första laddstationerna installerats även publicerat lokala trafikföreskrifter (LTF) för aktuella platser och kommer att göra så även för tillkommande laddplatser. I LTF framgår det att platsen reserveras som laddplats. Tilläggstavla T.24 som sätts upp på platsen anger att endast fordon med möjlighet till extern laddning av elektricitet för fordonets framdrivning får parkera. Eventuella överträdelser hanteras som felparkering vilket innebär parkeringsanmärkning.

I takt med att laddstationerna blir fler kommer också tidsbegränsningen ses över dels utifrån laddeffekten på platsen men även utifrån vilken användning parkeringen avser, alltså om parkering sker och tillåts för en kortare eller längre tid såsom pendlarparkering. En laddplats ska enbart användas av fordon som har behov av laddning och tiden styrs utifrån hur snabbt laddningen kan utföras.

Forts.

Forts. § 50

Då ambitionen är att platserna ska kunna nyttjas av så många som möjligt kommer platserna tidsregleras med p-skiva där så är lämpligt, redan idag gäller p-skiva på Vagnhärads torg. Pendlarparkeringen vid Nyängsvägen och t.ex. stationsparkeringen är det inte praktiskt att ha p-skiva utan där blir det istället en längre parkeringstid, t.ex. 12 timmar.

I den kommunala energi- och klimatrådgivningen så ingår det att ge information till fastighetsägare om laddinfrastruktur och om det statliga stödet för installation av laddningspunkter för elfordon. Dessutom sker riktade informationsinsatser till bostadsrättsföreningar och fastighetsägare.

Sammantaget gör tekniska enheten bedömningen att det finns en plan för utbyggnad av laddningsmöjligheter för elbil som säkerställer att tillgången av laddningspunkter är och förblir god vid kommunens fastigheter, större parkeringsplatser och verksamheter. Planen utarbetas inom ordinarie budgetprocess.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från produktionschef Kerstin Tibbling och teknisk chef Ulf Hagstedt, 2021-10-04.
- Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Tekniska enheten

Christoffer Eriksson
Gruppchef gata, park, fastighet
0156-522 21
Christoffer.eriksson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum
2021-10-04
Diarienummer
TSN 2021/78

Yttrande över motion - Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Ärendet

Anders Lindblad (S) och Magnus Johansson (S) har 2021-03-07 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun. Motionen har remitterats till teknik- och servicenämnden för yttrande.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att upprätta en investeringsplan för laddpunkter fram till 2030.
- Att det skall finnas laddpunkter för personbilar i anslutning till alla kommunala inrättningar (skolor, förskolor, bibliotek, äldreboende och kommunala fastigheter mm.).
- Att Trosabyggdens Bostäder (TROBO) får i uppdrag att installera laddpunkter vid samtliga hyresfastigheter.
- Att vid de större kommunala parkeringarna byggs laddkapaciteten successivt ut.
- Att öka informationen om det statliga stödet för att installera laddpunkter.
- Att se över parkeringsreglerna i för vilka fordon som får parkera vid en laddpunkt.

Yttrande

Laddstationer finns idag på:

- Vagnhäradsgatans torg (2 uttag)
- Stationsparkeringen (4 uttag)
- Infartsparkeringen Nyängsvägen (2 uttag)
- Högbergsgatans parkering (2 uttag)
- Östermalmsvägens parkering (2 uttag)
- Uddbergsgatans parkering (2 uttag)
- Industrigatan 6-8 – kommunal verksamhet

I investeringsbudget från 2021-06-09 finns det avsatta medel för att utöka platser med laddstationer år 2022 till 2024. Planerad utbyggnad 2022 är 4 stycken nya platser vid Högbergsgatans parkering vilket ger totalt 6 stycken laddplatser där. Vid

Tomtaklintskolan anläggs 6 stycken nya platser som blir publika där vem som helst ska kunna ladda sin bil.

Tekniska enheten har sökt bidrag från klimatklivet för dom planerade åtgärderna 2022, och fortsätter söka nya bidrag så länge stödet finns kvar. Bidraget från klimatklivet kan som mest ge 50 % av investeringskostnaden i stöd till laddstationer. Villkoret för att erhålla bidrag är bland annat att laddstationen ska vara publik. Publik laddning bedöms också vara ett komplement till den huvudsakliga laddningen, eftersom ett elfordon främst laddas där det har sin hemvist eller står parkerad längre perioder. Under 2021 har det tillkommit nya regler från Boverket med krav på laddinfrastruktur för laddning av elfordon vid nybyggnation eller ombyggnation.

I motionen föreslås att det ska finnas laddpunkter på alla kommunala inrättningar. Tekniska enheten planerar för utbyggnad enligt följande för åren 2023 och 2024. Utbyggnaden utvärderas och framtida investeringar planeras utifrån dessa utvärderingar för att bedöma vilka tillkommande platser som kan bli aktuella.

2023

- Östermalmsvägen: utökning 2-3 stolpar. Totalt 6-8 uttag efter åtgärd.
- Stationsparkeringen: utökning 2 stolpar. Totalt 8 uttag efter åtgärd.
- Hedebyskolan, personalparkeringar: 2 stolpar på södra samt 2 stolpar på norra sidan.
- Centrumvägen/Gärdesvägen. parkeringen utmed vägen: 2 stolpar.

2024

- Vagnhärad's torg: Utbyggnad beroende på vad det blir för verksamhet i samband med att Hemköp flyttar.
- Vitalisskolan, personalparkering: 2 stolpar.
- Skärlagsskolan, personalparkering: 2 stolpar.
- Kyrkskolan, personalparkering: 2 stolpar.

Tekniska enheten har sedan de första laddstationerna installerats även publicerat lokala trafikföreskrifter (LTF) för aktuella platser och kommer att göra så även för tillkommande laddplatser. I LTF framgår det att platsen reserveras som laddplats. Tilläggstavla T.24 som sätts upp på platsen anger att endast fordon med möjlighet till extern laddning av elektricitet för fordonets framdrivning får parkera. Eventuella överträdelser hanteras som felparkering vilket innebär parkeringsanmärkning.

I takt med att laddstationerna blir fler kommer också tidsbegränsningen ses över dels utifrån laddeffekten på platsen men även utifrån vilken användning parkeringen avser, alltså om parkering sker och tillåts för en kortare eller längre tid såsom pendlerparkering. En laddplats ska enbart användas av fordon som har behov av laddning och tiden styrs utifrån hur snabbt laddningen kan utföras. Då ambitionen är att platserna ska kunna nyttjas av så många som möjligt kommer platserna tidsregleras med p-skiva där så är lämpligt, redan idag gäller p-skiva på Vagnhärad's torg. Pendlerparkeringen vid Nyängsvägen och t.ex. stationsparkeringen är det inte praktiskt att ha p-skiva utan där blir det istället en

längre parkeringstid, t.ex. 12 timmar.

I den kommunala energi- och klimatrådgivningen så ingår det att ge information till fastighetsägare om laddinfrastruktur och om det statliga stödet för installation av laddningspunkter för elfordon. Dessutom sker riktade informationsinsatser till bostadsrättsföreningar och fastighetsägare.

Sammantaget gör tekniska enheten bedömningen att det finns en plan för utbyggnad av laddningsmöjligheter för elbil som säkerställer att tillgången av laddningspunkter är och förblir god vid kommunens fastigheter, större parkeringsplatser och verksamheter. Planen utarbetas inom ordinarie budgetprocess.

Kerstin Tibbling
Produktionschef

Ulf Hagstedt
Teknisk chef

Bilagor

Motion: Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

Beslut till

Kommunstyrelsen

§ 38**TROBO 2021/19**

Yttrande över motion: "Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun"

Beslut

Styrelsen för Trosabygdens Bostäder AB lämnar yttrande till kommunstyrelsen enligt tjänsteskrivelse Yttrande över motion – "Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun", daterad 2021-10-13.

Ärendet

Anders Lindblad (S) och Magnus Johansson (S) har 2021-03-07 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att upprätta en investeringsplan för laddpunkter fram till 2030.
- Att det skall finnas laddpunkter för personbilar i anslutning till alla kommunala inrättningar (skolor, förskolor, bibliotek, äldreboende och kommunala fastigheter mm.).
- Att Trosabygdens Bostäder (TROBO) får i uppdrag att installera laddpunkter vid samtliga hyresfastigheter.
- Att vid de större kommunala parkeringarna byggs laddkapaciteten successivt ut.
- Att öka informationen om det statliga stödet för att installera laddpunkter.
- Att se över parkeringsreglerna i för vilka fordon som får parkera vid en laddpunkt.

Motionsskrivarna skriver även följande i sin motion: "Det är av avgörande betydelse att vårt kommunala bostadsbolag också ser till att det finns möjlighet att ladda bilen i anslutning till dess fastigheter. Hyresgästerna i Trobo ska kunna ladda bilen vid sin bostad. Det är här som den avgörande och viktigaste laddningen av personbilar sker."

Trosabygdens Bostäder AB har ombetts lämna yttrande på ovanstående motion gällande de delar som berör bolaget och dess verksamhet.

Yttrande

Laddning av personbilar sker oftast vid bostad eller vid arbetet vilket innebär att utbyggnad av antalet laddplatser vid Trobos fastigheter, över tid, behöver ske. Utbyggnaden bör göras utifrån efterfrågan och utifrån var det är lämpligt.

Forts.

Forts. § 38

Nuläge

Trobo har installerat fyra stycken laddplatser i det nybyggda området vid Teologen som tillsammans med tidigare byggetapper i området består av totalt 190 lägenheter. Ingen av de fyra laddplatserna är uthyrd. Trobo har även installerat fyra stycken laddplatser för egna servicebilar vilka används dagligen.

Det ställs idag krav på förberedelse för laddpunkter vid nybyggnation alternativt större ombyggnation av parkeringsplatser, vilket gör att förberedelse för laddstolpar finns med i planen för ombyggnationen av parkeringen vid Lundagatan. Utredning och diskussion om installation av ev laddplatser vid Sälen pågår tillsammans med hyresgäster.

Varierande förutsättningar

Bolagets fastigheter har väldigt olika karaktär och förutsättningar, i vissa områden är hyreshusen flerfamiljshus med trappuppgångar och i andra råder radhuskaraktär med en parkeringsplats utanför varje lägenhet. Att bygga laddplatser vid samtliga fastigheter bedömer bolaget inte vara möjligt i dagsläget men målsättningen är att kunna erbjuda laddplats i alla större områden. Kostnadsbilden för investeringen kommer variera beroende på förutsättningar. En del fastigheter, exempelvis Sälen, har redan idag kapacitet och infrastruktur för att kunna installera laddpunkter.

Efterfrågan från hyresgäster

Trobo föreslår en utbyggnad av antalet laddstolpar i diskussion med Hyresgästföreningen och enligt efterfrågan från hyresgästerna. I diskussionen med hyresgästerna har det tidigare framkommit att de vill ha personliga laddplatser, inte publika. För bolaget är det viktigt att hitta en kostnadsmodell som gör utbyggnaden möjlig samtidigt som den sker på marknadsmässiga grunder.

Bolagets bedömning är att utbyggnad av antalet laddplatser behöver ske vid Trobos fastigheter men över tid och att utbyggnaden bör göras utifrån efterfrågan och på affärsmässiga grunder.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från VD Björn Alm, 2021-10-13.
- Motion: Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

Kopia till:

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion - "Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun"

Förslag till beslut

Styrelsen för Trosabygdens Bostäder AB lämnar yttrande till kommunstyrelsen enligt tjänsteskrivelse Yttrande över motion – "Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun", daterad 2021-10-13.

Ärendet

Anders Lindblad (S) och Magnus Johansson (S) har 2021-03-07 inkommit med en motion till kommunfullmäktige i Trosa kommun.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

- Att upprätta en investeringsplan för laddpunkter fram till 2030.
- Att det skall finnas laddpunkter för personbilar i anslutning till alla kommunala inrättningar (skolor, förskolor, bibliotek, äldreboende och kommunala fastigheter mm.).
- Att Trosabygdens Bostäder (TROBO) får i uppdrag att installera laddpunkter vid samtliga hyresfastigheter.
- Att vid de större kommunala parkeringarna byggs laddkapaciteten successivt ut.
- Att öka informationen om det statliga stödet för att installera laddpunkter.
- Att se över parkeringsreglerna i för vilka fordon som får parkera vid en laddpunkt.

Motionsskrivarna skriver även följande i sin motion: "Det är av avgörande betydelse att vårt kommunala bostadsbolag också ser till att det finns möjlighet att ladda bilen i anslutning till dess fastigheter. Hyresgästerna i Trobo ska kunna ladda bilen vid sin bostad. Det är här som den avgörande och viktigaste laddningen av personbilar sker."

Trosabygdens Bostäder AB har ombetts lämna yttrande på ovanstående motion gällande de delar som berör bolaget och dess verksamhet.

Yttrande

Laddning av personbilar sker oftast vid bostad eller vid arbetet vilket innebär att

utbyggnad av antalet laddplatser vid Trobos fastigheter, över tid, behöver ske. Utbyggnaden bör göras utifrån efterfrågan och utifrån var det är lämpligt.

Nuläge

Trobo har installerat fyra stycken laddplatser i det nybyggda området vid Teologen som tillsammans med tidigare byggetapper i området består av totalt 190 lägenheter. Ingen av de fyra laddplatserna är uthyrd. Trobo har även installerat fyra stycken laddplatser för egna servicebilar vilka används dagligen.

Det ställs idag krav på förberedelse för laddpunkter vid nybyggnation alternativt större ombyggnation av parkeringsplatser, vilket gör att förberedelse för laddstolpar finns med i planen för ombyggnationen av parkeringen vid Lundagatan. Utredning och diskussion om installation av ev laddplatser vid Sälen pågår tillsammans med hyresgäster.

Varierande förutsättningar

Bolagets fastigheter har väldigt olika karaktär och förutsättningar, i vissa områden är hyreshusen flerfamiljshus med trappuppgångar och i andra råder radhuskaraktär med en parkeringsplats utanför varje lägenhet. Att bygga laddplatser vid samtliga fastigheter bedömer bolaget inte vara möjligt i dagsläget men målsättningen är att kunna erbjuda laddplats i alla större områden. Kostnadsbilden för investeringen kommer variera beroende på förutsättningar. En del fastigheter, exempelvis Sälen, har redan idag kapacitet och infrastruktur för att kunna installera laddpunkter.

Efterfrågan från hyresgäster

Trobo föreslår en utbyggnad av antalet laddstolpar i diskussion med Hyresgästföreningen och enligt efterfrågan från hyresgästerna. I diskussionen med hyresgästerna har det tidigare framkommit att de vill ha personliga laddplatser, inte publika. För bolaget är det viktigt att hitta en kostnadsmodell som gör utbyggnaden möjlig samtidigt som den sker på marknadsmässiga grunder.

Bolagets bedömning är att utbyggnad av antalet laddplatser behöver ske vid Trobos fastigheter men över tid och att utbyggnaden bör göras utifrån efterfrågan och på affärsmässiga grunder.

Björn Alm,
VD

Bilagor

Motion: Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

Beslut till

Kommunstyrelsen

SOCIALDEMOKRATERNA I TROSA – FRAMTIDSPARTIET

Motion för utbyggnad av laddningsmöjligheterna i Trosa kommun

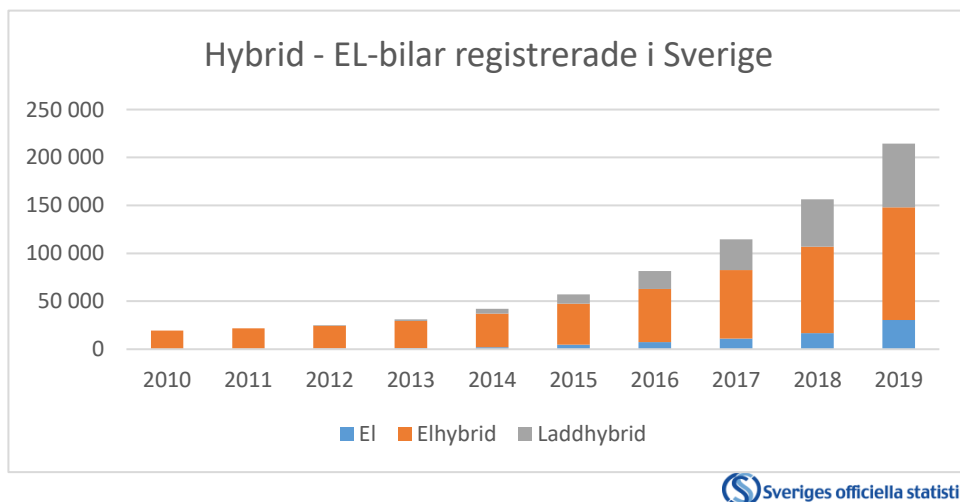
Socialdemokraterna vill att det i anslutning till varje offentlig inrättning i Trosa kommun ska finnas tillgång till att ladda personbilar.

I Klimat- och energiplanen för Trosa kommun framgår det att år 2030 ska det finnas goda möjligheter till laddning av elbilar.

Utdrag ur Klimat- och energiplanen för Trosa kommun
(sidan 4 Trosa 2030 stycke Förnybar energi).

”Produktionen av förnybar energi har ökat i kommunen. Det finns ett stort antal solceller, både på offentliga och privata byggnader. Fjärrvärmen är helt förnybar och väl utbyggd. Vindkraft är ett väl etablerat energislag i kommunen. Matavfall från kommunen rötas till biogas. Det finns ett stort utbud av olika sorters förnybara drivmedel i kommunen och goda laddningsmöjligheter för elbilar. Majoriteten av alla bilar i kommunen drivs av förnybara bränslen.”

Försäljningen av elbilar skjuter i höjden och det gäller för Trosa kommun att ligga i framkant om vi skall fortsätta att vara ett resmål för många turister. Vårt lokala näringsliv i Trosa kommun är starkt beroende av besökare till kommunen. Vi socialdemokrater vill att det skall finnas gott om laddningsmöjligheter i Trosa kommun. I diagrammet visar nybilsregistreringen i Sverige de senaste åren.

Det är tydligt att det är nu som omställningen av fordonsflottan i Sverige sker.

Med detta som bakgrund föreslår Socialdemokraterna att Trosa kommun investerar i att installera laddpunkter, så att laddningsmöjligheter finns i anslutning till alla offentliga inrättningar i kommunen. I de fall inte kommunen är markägare ska en överenskommelse med markägaren försöka nås för att installera laddpunkt för personbilar, även där.

Vid de större kommunala parkeringarna vill vi att antalet laddpunkter succesivt ökas.

Det är av avgörande betydelse att vårt kommunala bostadsbolag också ser till att det finns möjlighet att ladda bilen i anslutning till dess fastigheter. Hyresgästerna i Trobo ska kunna ladda bilen vid sin bostad. Det är här som den avgörande och viktigaste laddningen av personbilar sker.

Vi vill också att parkeringsreglerna för vilka fordon som får parkera vid en parkeringsplats där en laddpunkt är installerad ses över så att en rimlig plats åtgång uppnås i takt med att laddpunkter blir fler.

Därför föreslår Socialdemokraterna att kommunfullmäktige beslutar:

- Att Upprätta en investeringsplan för laddpunkter fram till 2030.
- Att Det skall finnas laddpunkter för personbilar i anslutning till alla kommunala inrättningar (skolar, förskolor, bibliotek, äldreboende och kommunala fastigheter mm.).
- Att Trosabyggdens bostäder (TROBO) får i uppdrag att installera laddpunkter vid samtliga hyresfastigheter.
- Att Vid de större kommunala parkeringarna byggs laddkapaciteten successivt ut.
- Att Öka informationen om det statliga stödet för att installera laddpunkter.
- Att Se över parkeringsreglerna i för vilka fordon som får parkera vid en laddpunkt.

Socialdemokraterna

Anders Lindblad

Magnus Johansson

20

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2021-11-17
Diarienummer
KS 2021/2

Anmälningssärenden

Trosabygdens Bostäder AB, Trobo

– Protokoll från sammanträde 2021-10-18.

Trosa Fibernät AB, Trofi

– Protokoll från sammanträde 2021-10-18.

Ekonomienheten – Uppföljning Finanspolicy

- Finansrapport Trosa kommunkoncern, 2021-09-30.
- Finansrapport Trosa kommun, 2021-09-30.
- Finansrapport Trobo, 2021-09-30.
- Finansrapport Trobo, 2021-09-30.

Helena Edenborg
Kanslichef